སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

རྩ་བ།

དཔེར་བརྗོད།
འགྲེལ་བ།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ།
གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ།
དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །སྭརསྭསྟིམུཁསྱཱགམལཀྵསྱསུརྱ༄༅། །སྭརསྭསྟིམུཁསྱཱགམལཀྵསྱསུརྻ
༄༅། །དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་པྲབྷཱིནཱམསྱབྲིཧི�ཏྟཙདཤཱལོཀཔྲབྷཱིནཱམསྱབྲིཧིབྲ໏ཏྟཙདཤཱལོཀའོད་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲུ་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་སྱཀོཥནཱམབིཧརཏིསྨ།
སྱཀོཥནཱམབིཧརཏིསྨ།
བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས། །

རྩ་བ།

དཔེར་བརྗོད།
འགྲེལ་བ།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ།
གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ།
དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0345

རྔ་བ་ཁུལ་བོད་ཡིག་རྩོམ་སྒྱུར་ཅུས་ཀྱིས་བཀྲམ་པའི་དཔེ་ལྟར་བསྒྲིགས་ཡོད།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༢༠ ལོའི་ཟླ་དགུ་པར་གསར་དུ་བསྒྲིགས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

i

དཀར་ཆགརྩོམ་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།...01

ལེའུ་དང་པོ།
སྙན་ངག་གི་ལུས་བཤད་པ། .... 15 དང་བོ་ཚིགས་བཅད་བཤད་པ།..17 གཉིས་པ་ལྷུག་པ་བཤད་པ།..27 གསུམ་པ་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་བཤད་པ།...28 སྙན་ངག་གི་རྒྱན་བཤད་པ།..32 ལྷོ་ཤར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།..33 དང་པོ་སྦྱར་བ།..34 གཉིས་པ་རབ་དྭངས།..38 གསུམ་པ་མཉམ་པ།..40 བཞི་བ་སྙན་པ།..41
ལྔ་བ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ། ....50 དྲུག་པ་དོན་གསལ།..51 བདུན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ།..53 བརྒྱད་པ་བརྗིད་པ།...55 དགུ་བ་མཛེས་པ།...58 བཅུ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན།...61

དཀར་ཆག

ii

ལེའུ་གཉིས་པ།

ཐུན་མོང་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།...71 དང་བོ་དོན་རྒྱན་བཤད་པ།..72 གཅིག་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།...72 གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱན་བཤད་པ།...79 དཔེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ།...81 དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་བཤད་པ།.....................................102 མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།..103 གསུམ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..111 བཞི་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...126 ལྔ་བ་བསྐོར་བའི་རྒྱན།...137 དྲུག་པ་འགོག་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།...139 བདུན་པ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།...................................155 བརྒྱད་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...162 དགུ་བ་སྲིད་པ་ཅན་རྒྱན་བཤད་པ།...172 བཅུ་བ་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..176 བཅུ་གཅིག་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་བཤད་པ།..179 བཅུ་གཉིས་པ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་བཤད་པ།..184 རབ་རྟོག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ།...186 རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།..189 བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུའི་རྒྱན་བཤད་པ།..191

དཀར་ཆག

iii

བཅུ་བཞི་བ་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་བཤད་པ།..207 བཅོ་ལྔ་བ་ཆའི་རྒྱན་བཤད་པ།..210 བཅུ་དྲུག་པ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...214 བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།...216 བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...218 བཅུ་དགུ་བ་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།.....................................224 ཉི་ཤུ་བ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།.....................................226 ཉེར་གཅིག་པ་ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..229 ཉེར་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།...229 ཉེར་གསུམ་པ་བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...231 ཉེར་བཞི་བ་སྦྱར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།...234 ཉེར་ལྔ་བ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།.....................................244 ཉེར་དྲུག་པ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...248 ཉེར་བདུན་པ་འགལ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།...251 ཉེར་བརྒྱད་པ་སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།............................257 ཉེར་དགུ་བ་ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..258 སུམ་ཅུ་བ་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...262 སོ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།..................................264 སོ་གཉིས་པ་ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...266 སོ་གསུམ་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..267 སོ་བཞི་བ་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...269 སོ་ལྔ་བ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...271

དཀར་ཆག

iv

ལེའུ་གསུམ་པ།
གཉིས་པ་སྒྲ་རྒྱན་བཤད་པ།..280 ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..281 དང་བོ་བྱ་སླ་རྐང་བའི་དང་བོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།......................283 གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།...............299 གསུམ་པ་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན།.......................................309 བཞི་བ་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན།...310 ལྔ་བ་འདྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན།...321 དྲུག་པ་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན།...321 གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ།................................324 དང་བོ་བ་ལང་གཅིན།...326 གཉིས་པ་ཕྱེད་འཁོར།..327 གསུམ་པ་ཀུན་འཁོར།..328 གསུམ་པ་དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ།..................................330 དང་བོ་དབྱངས་ངེས།..331 གཉིས་པ་གནས་ངེས་པ།...335 གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་ངེས་པ།..338 གསུམ་པ་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་བཤད་པ།..342 དང་བོ་ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག...344 གཉིས་པ་སླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག...345 གསུམ་པ་རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་གབ་ཚིག..345 བཞི་བ་རབ་བཅོམ་གྱི་གབ་ཚིག..346 ལྔ་བ་མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག...347

དཀར་ཆག

v

དྲུག་པ་རྩུབ་མོའི་གབ་ཚིག...348 བདུན་པ་གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིག..348 བརྒྱད་པ་རབ་བཏགས་ཀྱི་གབ་ཚིག...349 དགུ་བ་མིང་དུ་འདུས་པའི་གབ་ཚིག..350 བཅུ་བ་སྒྲིབ་པའི་གབ་ཚིག...351 བཅུ་གཅིག་པ་མཐུན་པའི་སྒྲའི་གབ་ཚིག..352 བཅུ་གཉིས་པ་རྨོངས་པའི་གབ་ཚིག..353 བཅུ་གསུམ་པ་ཡོངས་འཕྲོག་གབ་ཚིག...354 བཅུ་བཞི་བ་གཅིག་བསྒྲིབས་ཀྱི་གབ་ཚིག..355 བཅོ་ལྔ་བ་གཉིས་ཀ་བསྒྲིབས་པའི་གབ་ཚིག..356 བཅུ་དྲུག་པ་ཡོངས་འདྲེས་ཀྱི་གབ་ཚིག...356 སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་སེལ་བཤད་པ།...358 དང་བོ་དོན་ཉམས་པའི་སྐྱོན།...360 གཉིས་པ་དོན་འགལ་བའི་སྐྱོན།..361 གསུམ་པ་དོན་གཅིག་པའི་སྐྱོན།..362 བཞི་བ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་སྐྱོན།..363 ལྔ་བ་རིམ་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན།..364 དྲུག་པ་སྒྲ་ཉམས་པའི་སྐྱོན།..365 བདུན་པ་ངལ་གསོ་ཉམས་པའི་སྐྱོན།...366 བརྒྱད་པ་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན།..368 དགུ་བ་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན།..369 བཅུ་བ་ཡུལ་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན།..371 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག..388

01

རྩོམ་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

རྗེ་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་མཆོག་ནི། དམུ་དགེའི་དགོན་འོག་སོག་པོ་རུ་ཞེས་པའི་ཡུལ་གྱོང་སྨད་འཁོར་ལོ་ཚང་ཞེས་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཡབ་དགེ་འདུན་སྐྱབས་དང་ཡུམ་ཨ་ཚེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་སྐུ་འཁྲུངས།
སྐབས་དེར་ཁོང་གི་ཞང་པོ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་ལ་ཨ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོས་བུ་ཆུང་དེ་ང་ལ་བྱིན་རོགས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཕ་མ་སོགས་འཐད་མིན་ཅི་ཤེས་བསམས་ནས་འབུལ་ཐག་མ་ཆོད་པར་གསུངས།
ཅུང་ཟད་ནར་སོན་ནས་ཕྱུགས་འཚོ་བ་དང་། ཞིང་འདེབས་དུས་མཛོ་སྣ་འཁྲིད་པ་སོགས་ཁྱིམ་ལས་གང་ཐུབ་བྱས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་དགུའི་སྐབས། མའི་ཕ་དང་མིང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བླ་མ་རྣམས་ལ་གསུང་བརྟག་ཞུས་པ་ལྟར་གྲྭ་བ་བྱེད་རྒྱུ་བྱས། ཞང་པོ་ཨ་མཆོག་མཚན་ཉིད་དགོན་གྱི་ཁྲི་བཟུར་ནས་དམུ་དགེ་བཀྲ་ཤིས་འཁོར་ལོའི་དགོན་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས་པའི་མདུན་ནས་ཀ་ཁ་སློབ་པའི་དབུ་བཙུགས་སྟེ་ཞང་པོ་བདེ་ཆེན་དང་། ཡབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཀློག་དང་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟུང་བཤགས་སོགས་བསླབས།
དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཐོག་བདེ་ཚང་ཁྲི་རྒན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་མདུན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས་ཏེ་མཚན་ལ་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་ཞེས་གནང་བ་དང་། དམུ་དགེ་འཁོར་ལོའི་དགོན་དུ་ཆོས་གྲྭ་དང་ཚོགས་ལ་ཞུགས། དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་དགེ་འདུན་ལས་དཔེ་ཁྲིད་ཞུས།

རྩོམ་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།

02

ཞང་པོ་བླ་མ་ལས་རིགས་གསུམ་གཅིག་སྒྲུབ་དང་། འཇམ་དཀར། དྲག་པོ་གསུམ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་དང་དཔའ་གཅིག །ཀུན་རིག་སོགས་ཀྱི་དབང་། བཀའ་སྲུང་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྲོག་གཏད་སོགས་བཀའ་ཆོས་དུ་མ་ཞུས་པ་དང་། བསྡུས་གྲྭ། གྲུབ་མཐའ་རིན་འཕྲེང་། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ། ས་ལམ་རྣམ་བཞག་སོགས་ཐུགས་འཛིན་གནང་སྟེ་རྒྱུགས་འབུལ་གནང་། ཐིག་དང་གཏོར་མ་བཟའ་བཟོ་སོགས་ལའང་ཅུང་ཟད་སྦྱངས།
ཨ་ཁུ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ལས། དབུ་ཅན་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་དང་། དག་ཡིག་སོགས་སྦྱངས། ཁོང་ངན་སྔགས་མཐུ་བྱད་སོགས་ལ་མཁས་པས་དེ་དག་གི་སྐོར་ཡང་ཅུང་

ཟད་བསླབས།

དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་འཇམ་བཞད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དམུ་དགེར་ཕེབས་པའི་དྲུང་ནས་འཇམ་དཀར་གྱི་རྗེས་གནང་དང་། ལུང་དུ་མ་ཞུས་པ་སོགས་ཁོང་གི་མདུན་ནས་སྔ་ཕྱིར་བཀའ་ཆོས་གང་མང་ཞུས།
འཛིན་གྲྭ་རྟགས་རིགས་ལ་སླེབ་སྐབས་ཞང་པོ་བླ་མ་ལས་འཇམ་དཀར་གྱི་རྗེས་གནང་ཞུས་ཏེ་གྲོགས་པོ་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་བསྙེན་མཚམས་ལ་བཞུགས་ཏེ་དཔའ་བོ་འབྲུ་དྲུག་འབུམ་དྲུག་བཟླས་ཏེ་ཁ་སྐོང་སྦྱིན་སྲེག་བཅས་གྲུབ་པར་གནང་བས་མཚོན་སྐབས་མང་པོར་ཡི་དམ་ཁག་གི་བསྙེན་མཚམས་ཀྱང་གང་མང་གནང་།
དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་གཞུང་རྒྱུགས་སྤྲད། ཕར་ཕྱིན་དབུ་ནས་སྦྱངས་པས་འཛིན་གྲྭའི་ནང་ནས་བཟང་གྲས་སུ་སླེབས། འཛིན་གྲྭའི་སྐྱོར་དཔོན་དུ་བསྐོས།
བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ནས་ཕེབས་པའི་དམུ་དགེ་དགོན་གྱི་ཁྲི་པ་བསྐལ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་ལས་རྩི་བཞག་དང་ལམ་རིམ། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ། ཕྱག་རྡོར་འཁོར་ཆེན་སོགས་

རྩོམ་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།

03

ཀྱི་དབང་དང་རྗེས་གནང་གང་མང་གསན།
དགུང་ལོ་ཉི་ཤུའི་སྐབས་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་དེར་རྨད་བྱུང་ཐོས་བསམ་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཆོས་གྲྭར་དོན་བདུན་ཅུ་ནས་ཞུགས་ཤིང་མཁས་དབང་རབ་ཕུག་ཅུང་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་དཀོན་མཆོག་བསམ་འགྲུབ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ཏེ་གཞུང་ཆེན་ཐུགས་གཉེར་གནང་། རིགས་ལམ་ལ་དེ་ཙམ་ཚིམ་པ་མ་བྱུང་བས་འཛིན་གྲྭ་བསྡུས་ཆེན་དུ་བབ། འཚོ་བ་སྐྱོ་བས་ཟས་བསོད་སྙོམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་ལྟོ་གོས་ལ་གྱོང་བསྐུར་ཏེ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་དང་། རིགས་གྲྭའི་སྐབས་བློ་རིག་གི་ཚོགས་གླེང་གནང་། པཎ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་དུས་འཁོར་དབང་མོ་ཆེ་སོགས་བཀའ་ཆོས་དུ་མ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་ལས་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་སོགས་དང་། བླ་ཁོ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་ཊཱིཀ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་། རྗེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་སོགས་དང་། ལམ་ཁྲིད་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་ཐེངས་ལྔ་ཙམ་གསན།
དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་བླ་ཁོ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མནོས་ཤིང་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་ལས་དགེ་སློང་གི་བསླབ་བྱའང་ཞུས། ཐལ་ཕྲེང་དང་ཟུར་བཀོལ། རྟེན་འབྲེལ། ཀུན་གཞི་སོགས་དང་། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དང་དྲང་ངེས། གུང་ཐང་གི་མཆན་སྦྲགས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་དང་གཟིགས་རྟོགས་གནང་།
སྐབས་ཤིག་ཨ་ལགས་བླ་ཁོ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩ། བ་རི་བརྒྱ་རྩ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩ་སོགས་དང་། དབེན་ས་བཀའ་འབུམ་སོགས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་འབུམ་སོགས་ཀྱི་ལུང་། སྨན་བླ་རྟ་མགྲིན་གསང་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་དབང་རྣམས་གསན། སྐབས་བཞི་པའི་

རྩོམ་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།

04

འཛིན་གྲྭའི་སྐབས་སྐབས་བཞི་པའི་ཚོགས་གླེང་གནང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྔ་བ་སྨོན་ལམ་ལས་དཔེ་ཁྲིད་གང་མང་ཞུས།
རྗེ་ༀ་འཁྱིལ་བ་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་མདུན་ནས། སུམ་རྟགས་དང་། དབྱངས་ཅན་སྒྲ་ཊཱིཀ་རི་མོའི་མཛུབ་ཁྲིད་རྫོགས་པར་ཞུས་ཤིང་། ཁོང་གི་གསུང་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོའི་བྱིངས་སྒྲུབ་དང་། སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར། ཤེས་བྱའི་མཁའ་དབྱིངས་མའི་རྒྱ་དཔེ་མ་རྙེད་པར། བོད་སྐད་ཀྱི་སྟེང་ནས་སཾ་སྐྲ་ཏར་བསྒྱུར་བ་དང་། ཡེ་དྷརྨའི་བྱིངས་སྒྲུབ་དང་ཏཱ་རེ་བྱིངས་སྒྲུབ། ཧ་ཀྵ་བྱིངས་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད། སྙན་ངག་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུའི་མཛུབ་ཁྲིད་བཤད་ལུང་སྦྲགས་མ་དཔེ་བརྗོད་ཀྱང་མཛད། དགེ་རྒན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དབུ་མ་དང་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་སོགས་དང་། རྗེ་ལྷ་མོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ལཉྪ་ཝརྟུ་སུག་རིང་སོགས་དང་། ཁོང་གི་གསུང་ནག་རྩིས་རྡེལ་འགྲེམས་དང་། འབྲས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་བཅས་ཞུས། རྒྱུད་སྟོད་པའི་འདུ་ཁང་ཕུག་ཏུ་ཨ་ལགས་བླ་ཁོ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བཞིན་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་སྔགས་རྣམས་གསེར་གྱིས་ལཉྪར་བྲིས་པ་ད་ལྟ་ཡང་ཡོད།
དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པར། དབལ་མང་ཚང་ནས་ཨ་མཆོག་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་དུ་ལཉྪ་འབྲི་བར་ཚགས་བཙུགས། དེར་ཨ་མཆོག་རྒྱུད་པའི་གྲྭ་ཨ་ཁུ་འཇམ་དབྱངས་རྔ་ཕྲུག་ལས་རྒྱ་རྩིས་ཀྱི་རི་མོ་ཆ་ཚང་བསླབས་པ་དང་། ཁོང་ལ་སྙན་ངག་དང་སྒྲའི་རི་མོའི་མཛུབ་ཁྲིད་ཕུལ། དེར་གྲྭ་བ་ཁ་ཤས་ལ་དག་ཡིག་དང་སུམ་རྟགས་བྲིས་སོགས་ཁྲིད། དེ་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་རྒྱ་རྩིས་ཀྱི་ལི་ཐོ་ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་བཅས་ཕུད། ཨོཾ་འཁྱིལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། རིགས་ལྡན་མཆོད་པའི་འོད་སྣང་གི་ཁྲིད་ཆ་ཚང་ཞུས། དགེ་རྒན་དཀོན་མཆོག་བསམ་འགྲུབ་ལས་

རྩོམ་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།

05

འདུལ་བ་མདོ་རྩའི་བཤད་ལུང་གི་དཔེ་ཁྲིད་ཞུས།
འཇམ་བཞད་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བླ་བྲང་དུ་གྲྭ་ཆུང་གི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་བཙུགས་ཤིང་དེར་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཟློས་གར་ཡང་བཙུགས་ཤིང་། རྗེས་སོར་ཁོང་ཉིད་སློབ་གྲྭ་དེའི་དགེ་རྒན་དུ་བསྐོས་པ་ལྟར་འཛིན་གྲྭ་རྒན་པ་རྣམས་ལ་སུམ་རྟགས་དང་སྙན་ངག་སོགས་ཁྲིད།
ཁོང་གིས་རྡོ་རམས་པ་གནང་ནས་ལོ་གཉིས་དང་ཟླ་བརྒྱད་སོང་བའི་མཚམས་ལ་བླ་བྲང་དུ་གུང་ཁྲན་ཏང་སླེབས། རྡོ་རམས་ཡིན་སྐབས་སོགས་སུ་སློབ་མ་མང་ཙམ་འདུས། རྣམ་འགྲེལ་དང་ཕར་ཕྱིན་སྐོར་གྱི་དཔེ་ཁྲིད་དང་རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར་ཡང་དཔེ་ཁྲིད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གནང་། ཡོངས་འཛིན་དཀོན་མཆོག་བསམ་འགྲུབ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་དང་། འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་བཤད་ལུང་། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང་། ཚེ་གཅིག་ཉམས་ལམ། ལྗགས་བྱིན་རླབས། འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད། མགོན་པོ་བཀའ་བཅུ་གསུམ་དང་ས་སྐྱའི་གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་བཀའ་ཆོས་དང་དཔེ་ཁྲིད་གང་མང་ཞུས།
གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་དྲུང་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་གནང་བ་དང་དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པར་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་མཉམ་དུ་པེ་ཅིན་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་། ༡༩༥༡ ལོར་ང་ཕོད་སོགས་པེ་ཅིན་དུ་འབྱོར་ཏེ་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་པ་འཇོག་སྐབས་གྲོས་མཐུན་པར་ཞུས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་དུ་ཞུགས། དེར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡོངས་འཛིན་རྒྱ་ཡག་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ཡོད་པར་བླ་བྲང་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྲུལ་ཐུགས་

རྩོམ་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།

06

བརྟག་གཅོད་རྒྱུའི་སྐོར་ཞུས་པར་ཞལ་ལན་ཡག་པོ་གནང་བ་ལྟར་འཕྲིན་ཡིག་གི་ལམ་ནས་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས།
༡༩༥༣ ལོ་སྟེ་དགུང་ལོ་སོ་བཞིའི་སྐབས་ཀུན་གཟིགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་གསུང་ཤོག་འབྱོར་ཏེ། དམུ་དགེ་དགོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དགེ་རྒན་དུ་བསྐོ་བཞག་གནང་། དེར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་བཤད་ལུང་དང་སྦྲགས་ནས་དཔེ་ཁྲིད་རྒྱས་པ་དང་། འཛིན་གྲྭ་སོ་སོར་དཔེ་ཁྲིད་གང་ཐུབ་གནང་། དེར་ལས་སྣེ་རྣམས་དང་གྲོས་བསྡུར་གནང་སྟེ་ཨ་ལགས་བླ་ཁོ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་ཞུས་པ་དང་། བླ་ཁོ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་ཐིག་རྩ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་བསླབས།
དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཁོང་གིས་སྐར་རྩིས་དང་ནག་རྩིས་སོགས་ཁྲིད་པ་དང་། རིགས་ལྡན་མཆོད་པའི་མེ་ཏོག་ཅེས་པའི་ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་གྱི་རྩིས་གཞུང་དེ་ཉིད་དང་། ས་བདག་ལྟོ་འཕྱེའི་ཐིག་རྩ་མཐའ་དཔྱད་བཅས་བརྩམས། ཨ་ལགས་རིགས་གྲྭ་ཚང་སོགས་བཅུ་ཕྲག་འགའ་ལ་ལྟོ་འཕྱེའི་ཐིག་ཁྲིད་པ་དང་། དེ་སྐབས་ཤིག་ལ་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་ཚིག་རིང་ཅན་ཞིག་བརྩམས།
༡༩༥༥ ལོར་ལྷ་རྒྱལ་སྲིད་གཞུང་ནས་འབོད་འགུགས་བྱས་པ་ལྟར་ལྷ་རྒྱལ་གླིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལས་སྣེའི་མཚན་གནས་འགའ་ཤས་གནང་བ་དང་བོད་ཡིག་གསར་འགྱུར་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་འགན་ཡང་བཞེས།
༡༩༥༦ ལོར་སྒྲོལ་མའི་འདོད་གསོལ་རྒྱལ་སྲིད་བདུན་ལ་སྦྱར་བ་ཞིག་བརྩམས། དམིགས་བརྩེ་མའི་བསྙེན་པ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་འགྲོ་ངེས་དང་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་

གནང་།

རྩོམ་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད།

07

༡༩༥༩ལོར་པེ་ཅིན་དུ་[རྒྱ་བོད་ཤན་སྦྱར་ཚིག་མཛོད་]སོགས་བསྒྱུར་ཞུས་མཛད། ༡༩༦༦ལོར་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ངལ་རྩོལ་དུ་ཞུགས་དགོས་བྱུང་། ༡༩༧༣ལོར་དཀར་འདོན་བྱས། ༡༩༦༥ལོར་ཁྲིན་ཏུའུ་རུ་ཕེབས་ཏེ་[བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་]པར་གཞི་བཏིང་། ༡༩༨༠ལོའི་ཕྱི་ཟླ་དང་པོར་པེ་ཅིན་དུ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་ཚན་རིག་གྲོས་བསྡུར་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཉིན་བཅུ་གཉིས་རིང་རྩོད་གླེང་མཛད་མཐར་བོད་ཡིག་བཅོས་སྒྱུར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྩ་བརླག་གཏོང་བའི་ཡིག་ཆ་[གནད་བསྡུས་]ཟེར་བ་དེ་རྩིས་མེད་གཏོང་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་སྦྲགས། [གནད་བསྡུས་]ཀྱི་དགག་ཡིག་མཐར་དཔྱད་ཟེར་པ་ཞིག་ཆེད་མངགས་རྩོམ་འབྲི་གནང་། སྔ་ཕྱིར་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གླིང་སོགས་སུ་སློབ་ཁྲིད་མཛད་དེ་སློབ་མ་མང་པོ་གསོ་སྐྱོང་གནང་། ༡༩༩༣ལོའི་ཟླ་༥པའི་ཚེས༦ཉིན་སྐུ་གཤེགས། ཁོང་གི་གསུམ་རྩོམ་སྐོར་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཁྱོན་པོད་དྲུག་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་ཡོད།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པས་ཕྱོགས་བཏུས་བྱས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

2

༄༅། །རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་རབ་གཅིག་བསྡུས་ཤེས་རབ་རལ་གྲི་ཡིས། །རྨོངས་པའི་དགྲ་ཚོགས་འཇོམས་དང་ཆབས་ཅིག་རྒུད་པ་འཇོམས། །
ཕྲིན་ལས་དམར་སེར་འོད་ཀྱིས་ལེགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །
བརྟན་པའི་འཁོར་ལོས་མུན་ཚོགས་ལྷག་མེད་ཞི་བར་མཛོད། །
ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་དབྱིངས་རིམ་ནས། །
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་སྒྲ་རྒྱུད་མང་སྒྲ་ལས་དྲངས། །
སྙན་འགྱུར་སྟོང་གིས་མགྲིན་པའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་མཛད་མ། །མཚོ་ལྡན་མ་ཀྱེ་ཤེས་རྒྱུད་རིག་པའི་མཛོད་དུ་སྒྱུར། །དོན་ལྡན་བྱུང་བ་དབྱངས་ཅན་རྒྱུད་མང་ལས། །
ཡོངས་སུ་འདྲེན་པའི་བྱེད་པོ་དཔའ་བོ་དང་། །
རྒྱལ་བོ་དགེ་དབང་སློབ་དཔོན་དཎ་ཌཱི་སོགས། །
འཕགས་ཡུལ་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་སུ་མི་གུས། །
སྐྱེས་སྦྱངས་བརྩོན་པའི་གྲུ་རྫིངས་ལེགས་བསྡམས་ཏེ། །འཕགས་ཡུལ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ནས་ལེགས་བཤད་ནོར། །ཡོངས་སུ་འདྲེན་པའི་ལོ་ཆེན་ཤོང་སྟོན་སོགས། །ལོ་པཎ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཕྱག་གི་ཡུལ། །
ཉིན་བྱེད་འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གསལ་བ་བཞིན། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་དཔལ་གྱིས་ཐུབ་པའི་བསྟན། །གསལ་མཛད་རིགས་གསུམ་འདུས་ཞལ་ཙོང་ཁ་བ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

3

ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་ལས། །
ལུང་རྟོགས་པད་མ་དཀར་བོ་བཞད་པའི་དཔལ། །རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་ཀུན་ལ་འགྲན་བཟོད་པ། །
མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་རྒྱལ། །
གང་དེའི་ཞལ་གསུང་དབྱངས་ཅན་ཞལ་གྱི་ལུང་། །

ཉི་མ་འབུམ་གྱི་འོད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ། །
ལེགས་པར་བཤད་པ་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་པར། །
ངེས་ཀྱང་དེང་དུས་རྡུལ་ཁྲོད་ངལ་གསོ་བགྱིད། །

བདག་འདྲའི་ངག་ལས་ལེགས་བཤད་འབྱུང་དཀའ་ཡང་། །ཉི་འོད་རྩིག་ངོས་ཆུ་ཤེལ་ལ་ཕོག་པའི། །
ལྡོག་པའི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བ་སྟེར་བ་བཞིན། །
ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་རྩེ་དགའ་ཅིར་ཡང་ངོམ། །
བདག་བློ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་གོམས་ཕྱིར་དང་། །

ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་གཞལ་བའི་ཕྱིར། །

གཞུང་འདིའི་འབྲུ་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་བའི་མཛོད། །
བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་གཟིགས་མོར་འགྲེམས་པར་བྱ། །
ཞེས་སྙན་འགྱུར་དབྱངས་ཅན་འཕངས་འགྲོའི་རྒྱུད་ལས་དྲངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྡུན་བསུས་ཏེ་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

4

ཇི་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། །
འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །
དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་བཟུང་དང་། །
བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱེད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། དྲིན་ལན་བསབས་པའི་མདོ་ལས། རིག་པའི་དངོས་པོ་ལྔར་མ་བསླབས་ན་ནམ་དུ་ཡང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་སྦྱང་བ་མཐར་
ཕྱིན་པ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་བོ་དག་ལ་བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་གྱིས་སྦྱང་བར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་མཆོག་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའམ་མ་མཁྱེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་བསླབས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་མ་བསླབས་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བས་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ལོག་སྨྲ་གཞན་དག་ཚར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ། སྒྲ་རིག་པ་དང་། ཚད་མ་རིག་པ་ལ་སློབ་ཅིང་། སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་

དུ་བཟོ་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་ལ་སློབ་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནང་དོན་རིག་པ་དང་བཅས་པ་རིག་པའི་གནས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་དེ་དང་དེ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། འདི་ལྔ་ལ་རིག་གནས་ཆེ་བ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

5

ལྔ་ཟེར་ཞིང་། ལྔ་བོ་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཧཱ་པཎ་ཌི་ཏ་ཞེས་གྲགས་སོ། །
རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་ནི། སྐར་རྩིས། སྙན་ངག །སྡེབ་སྦྱོར། མངོན་བརྗོད། ཟློས་གར་ཏེ་ལྔ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་གི་སྙན་ངག་ནི་སྒྲ་རིག་པའི་ཁོངས་སུའང་གཏོགས་པར་བཤད་ལ་ཐོག་མར་སློབ་དགོས་པའི་རིག་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ།
རྒྱལ་བོ་ལང་ཚོས་དྲེགས་གྱུར་ཅིང་། །
རྒྱན་མེད་པ་ན་སྐྱེ་བོས་གླེང་། །
དེ་བཞིན་སྙན་ངག་མི་ལྡན་པའི། །
བསྟན་བཅོས་མཁས་ལ་རྩིས་སུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་སྙན་ངག་གི་གཞུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། སྙན་ངག་མེ་ལོང་མ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་མཛད་པ་བོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་པཎ་ཌི་ཏ་སློབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་
བྱ་བ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་འདི་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་

ཚད་མར་འཛིན་ཅིང་དར་ཆ་ཆེ་ལ། བོད་འདིར་ལོ་ཙཱ་བ་ཤོང་དཔང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་

བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ངོ་། །
གཞུང་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་མང་བོ་མཆིས་པ་ལས་ཀུན་གཟིགས་ལྔ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ་གཞིར་བཟུང་ནས། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་དོན་འགྲེལ་ཚིགས་བཅད་མ་སྙན་ངག་གསལ་བར་བྱེད་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

6

པའི་བསྟན་བཅོས་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་འོད་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་མཛད། འདིར་རང་བློ་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་བློས་དཔག་ཚོད་ཙམ་ཞིག་འགྲེལ་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་
འཇུག་པའི་སྒོ་དང་། སྒོ་དེ་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས། དང་བོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
མཁྱེན་རབ་མ་ལུས་འདུས་པའི་གཟུགས་སྐུའི་མཛེས་སྡུག་རྒྱ་མཚོ་རྫོགས། །ཟབ་བརང་ཡངས་ལྡན་གསུང་དླི བྱངས་རེས་ཀྱང་ཞང་ཁམས་རབ་འི བྱམས་འགེངས།།རྣམ་མེད་བདེ་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་གཏིང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྫོགས། །རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་ལྷ་ཀྱེ་དཔྱོད་ལྡན་སྨྲ་བ་མཆོག་གྲུབ་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་རབ་མ་ལུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་
རང་གཟུགས་གཟུགས་སྐུའི་མཛེས་སྡུག་མཚན་དཔེའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། ཇི་ལྟ་བ་སྟོན་པས་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བ་སྟེ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ། ཇི་སྙེད་པ་སྟོན་པས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ་ཟབ་རྒྱས་ཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལྡན་པའི་
གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུ་རེ་རེས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་གཅིག་ཅར་དུ་འགེངས་པར་མཛད་པ། རྣམ་མེད་དེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་གཏིང་མཐའ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྫོགས་
པས་ཆོས་རྣམས་ལས་ཀྱང་བརྒལ་བའི། རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་ལྷ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱེ་ཞེས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བའི་འབོད་ཚིག་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྨྲ་བ་མཆོག་སྟེ་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་བདག་གྲུབ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

7

པར་མཛོད། ཅེས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་དེ་དངོས་གྲུབ་ཞུས་པའོ། །དབྱངས་ཅན་མ་ལ་བསྟོད་པ་ནི།
གང་ཞག་དྲན་པ་ཡི ས་ཀྱང་མགི ན་པའྲི་སྒི ག་གྲོ ལ་གསུང་དབང་མྱུར་དུ་སྲོ ལ། ། ྩོསྐལ་ལྡན་མགན་པར་སྙན་ཚིག་ཕྲི ང་མཛེས་ཟླ་མེད་སྲེ ལ་ལ་ཀུན་ཏུ་དགྤེ ས། ། ྱེགང་འཚམ་ཞི་དང་དྲག་པོའི་རྣམ་པར་རོལ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་འཕྲུལ་མས། །མགན་པའྲི་འི་མཚོར་འཇོ་སོ ག་གར་ ྒེ སྟབས་སྒྱུར་ཅག་ཆུ་གཏེར་གི ན་འཐྱེ ར་བཞོ ན། ། ིཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་དྲན་པ་ཡིས་ཏེ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མགྲིན་པའི་
སྒྲོག་སྟེ་མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བར་མཛད་ནས་གསུང་
གི་དབང་ཕྱུག་གི་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་སྩོལ་བར་མཛད་ལ། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མགྲིན་པར་སྙན་ཚིག་གི་ཕྲེང་བ་མཛེས་ཤིང་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་
སྤེལ་བ་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པ། གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་ཞི་བ་དང་དྲག་པོའི་རྣམ་པར་རོལ་ཅིང་སྐུའི་རྣམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ། ཐུགས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་འཕྲུལ་ལྟར་ལྷ་སྐུ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས། བདག་གི་མགྲིན་པའི་འོ་མའི་མཚོ་རུ་གང་འདོད་འཇོ་བའི་ཉམས་དང་ཐུགས་ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁེངས་པའི་སྒེག་ཉམས་ཀྱི་གར་སྟབས་

སྒྱུར་ཅིག་ཅེས་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་ཟེགས་མ་གྱེན་དུ་འཐོར་བ་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པའོ། །རིག་གནས་འདིའི་རྒྱུད་འཛིན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་ཆེན་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
ཕུལ་བྱུང་ཚུལ་འདིའི་ཚིག་སྦྱོར་རྨད་བྱུང་གིས། །
ཀུན་དགའི་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་མཁས་དཔའ་བོ་དང་། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

8

འཛིན་མའི་ཚངས་པ་དགེ་བའི་དབང་བོའི་ཞབས། །
དབྱངས་ཅན་སྲས་པོ་དཎ་ཌཱི་ཨེ་མ་བསྔགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིག་པའི་གནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྙན་ཚིག་རིག་པའི་ཚུལ་ལུགས་འདིའི་ཚིག་སྦྱོར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དག་གིས་མཁས་པ་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པ་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་བ་རྩོམ་པ་བོ་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་། འཛིན་མ་སྟེ་སའི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དཔག་བསམ་
འཁྲི་ཤིང་རྩོམ་པ་བོ་རྒྱལ་བོ་དགེ་བའི་དབང་བོའི་ཞབས་དང་། དབྱངས་ཅན་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དབྱངས་ཅན་མའི་སྲས་སུ་གྱུར་པ་སློབ་དཔོན་དཎ་ཌཱི་རྣམས་ཨེ་མ་ཧོ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་པ་ཡིན་གཤིས་བསྟོད་བསྔགས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །རིག་པའི་གནས་འདི་ལ་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་ལོ་ཆེན་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
ཆོས་འདི་བསྒྱུར་བཤད་རྣམ་དཀར་གཟི་འོད་ཀྱིས། །
གངས་ལྡན་ཁྱོན་ཡངས་འགེངས་མཛད་སའི་ཉི་ཟླ། །
ཤོང་དཔང་ཡབ་སྲས་ལོ་ཆེན་ནམ་བཟང་ཞབས། །
བརྒྱུད་བཅས་རིས་མེད་ཐུབ་བསྟན་བདུད་རྩིའི་གཏེར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་འདི་སྟེ་སྙན་ངག་དང་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་སོགས་རིག་པའི་གནས་ལེགས་སྦྱར་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་བཤད་རྒྱུན་སྤེལ་བའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་འཕྲིན་ལས་གཟི་འོད་ཀྱིས་གངས་ལྡན་བོད་ཀྱི་སའི་ཁྱོན་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་འགེངས་པར་མཛད་པའི་སའི་ཉི་ཟླ་ཤོང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་དང་དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་། ལོ་ཆེན་ནམ་མཁའ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

9

བཟང་བོ་སོགས་བརྒྱུད་པར་བཅས་པ་རྣམས་ནི།
རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བདུད་རྩིའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
རྨད་བྱུང་རྒྱལ་ཀུན་འཕན་ལས་གཟུགས་ཅན་བཞྲི ན་དང་མཐའ་ ི བྲལ་བ་གློ ས་ཀུན། ། ྲོངེས་པར་མཁས་བཙུན་བཟང་བའོ་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་རི ལ་པའོ་གསང་བ་གསུམ། ། ིཀུན་གསལ་ཞགས་པས་འཁྱུད་མན་ ི གྲགས་སྙན་དཀར་བས་ཕོ གས་ཀུན་ནམ་མཁའྱོ་དབི ངས། ། ྱིཁྱབ་མཛད་རྒྱལ་བ་གཉས་པའི་ཞབས་སེན་དབང་རྒྱལ་སྤི་བྱི ར་མཆོ ད་ལ་སྤོ ། ། ྲོཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པས་རྨད་དུ་བྱུང་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཤར་
བ་དང་། ཕ་མཐའ་བྲལ་བའི་རྒྱལ་བ་དང་དེ་སྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀུན། ཟོལ་
བསྟོད་ཙམ་མིན་པར་ངེས་པར་དོན་དངོས་གནས་ལ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་གི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་

གསུམ་པོ་དེ་ཉིད། ཀུན་གསལ་ཞགས་པ་སྟེ་དགུ་ཚིགས་ཞགས་པས་འཁྱུད་མིན་ཏེ་བཅིངས་མ་ཐུབ་པར་གྲགས་སྙན་གྱི་འོད་དཀར་བོས་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་
ཀུན་གྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མཐའ་དག་ཁྱབ་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞབས་ཀྱི་སེན་མོ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་
དེ་སྤྱི་བོར་མཆོད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཞེས་པའོ། །རྗེའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་བསྟན་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

10

རྣམ་དཔྱོད་དཔུང་བས་རབ་དྲངས་ལམ་སྲོལ་ཆེ། །
སྐྱོང་མཛད་ཀུན་མཁྱེན་མཁས་གྲུབ་ཡབ་སྲས་སོགས། །
ཐུབ་བསྟན་སྲོག་ཤིང་དེ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྔགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསེར་
གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་

དཔུང་བས་རབ་ཏུ་དྲངས་པའི་དྲི་བྲལ་གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུའི་ལམ་སྲོལ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱོང་བར་མཛད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ཡབ་སྲས་སོགས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྲོག་ཤིང་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལའང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱལ་དབང་རིམ་བྱོན་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
གངས་ཅན་ལྗོངས་ལ་རྒྱལ་བའི་ཉིན་བྱེད་བདུན། །
འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་ཇི་བཞིན་རིམ་བྱོན་རྗེ། །
དབྱངས་ཅན་བཞད་དང་བསོད་ནམས་ཆུ་གཏེར་ཆེ། །
མཐུ་སྟོབས་ཡོན་ཏན་གཏེར་ཆེན་རྣམས་ལ་འདུད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཀའ་གདམས་གླེག་བམ་སོགས་ལས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་བཞིན་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱག་ན་པད་མོའི་སྤྲུལ་བ་བདུན་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱོན་པའི། རྗེ་བཙུན་དབྱངས་ཅན་བཞད་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། བསོད་ནམས་ཆུ་གཏེར་ཆེ་སྟེ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཐུ་སྟོབས་ནུས་པའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་གུས་པས་འདུད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཁྱད་པར་ཀུན་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

11

མཁྱེན་རང་གི་དངོས་ཀྱི་བླ་མ་ཀུན་གཟིགས་ལྔ་བ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།

དུས་གསུམ་རྣམ་འདྲེན་ཀུན་ག་ཐུགས་རྱི་གཅྗེ ག་གྱུར་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གང་དེ་ཉི ད། ། ིངུར་སྨྲིག་རལ་པས་བོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉློ ས་པའི་ཆི ས་ོ སྲིད་གདུགས་དཀར་གབ་བསྲི ལ་ཆེར། ། ིགནས་ལྔ་འོད་གཟི་བཀྲ་བས་འཛིན་མར་ཁྱབ་བྱས་རྫོགས་ལྡན་དགའ་སྟོན་གསར་བ་ལ། །ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་ཀུན་དགྱེས་ལྡན་བསྔགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཁྱོད་ལ་སྙིང་ནས་གུས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་བརྩེ་
བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གང་དེ་ཉིད་ངུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་གསོལ་བའི་རྣམ་པར་རོལ་པས་བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་གདུགས་དཀར་བོའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་
གཅིག་ཏུ་སྨན་པའི་གྲིབ་བསིལ་ཆེན་པོ་དེར། རིག་པའི་གནས་ལྔའི་འོད་ཟེར་གྱི་གཟི་
བརྗིད་ཀྱིས་བཀྲ་བར་མཛད་ལ་འོད་གཟི་དེས་འཛིན་མ་སྟེ་ས་ཆེན་པོར་ཁྱབ་པར་བྱས་པའི་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དགའ་སྟོན་དེ་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་
རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀུན་རབ་ཏུ་དགྱེས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྗེ་བཙུན་ལྔ་བ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་སྙིང་ནས་གུས་པས་འདུད་

དོ། །ཞེས་པའོ། །ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི། ཐུགས་རྗེའི་ཆ་ནི་ཕྱག་ན་པད་མ་འཛིན། །
མཁྱེན་པའི་ཐིགས་པ་འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུར་གྱུར། །
མཐུ་ནུས་གསང་བདག་ལ་འགྲན་རིགས་བརྒྱའི་བདག །
ཟླ་མེད་ཡོངས་རྫོགས་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་འདུད། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

12

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐུགས་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆ་ནི་སྟེ་དེའི་ཆ་ནས་ཕྱག་ན་
པད་མ་སྟེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལ་འགྲན་བཟོད་ལ། ཐུགས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཐིགས་པ་སྟེ་དེའི་ཆ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་འགྲན་ནུས་པ་དང་། མཐུ་དང་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི་རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་བདག་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་འདུད། ཅེས་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་རྣམ་བཞི་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
རྒྱུ་སྐར་དབུས་ན་བདུད་རྩི་སྦྱིན་རྒྱས་བཞིན། །
ཀུན་ལ་མ་རྨོངས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་ཡིས། །
རབ་འབྱམས་མཁས་མང་དབུས་ན་ལྷམ་མེ་བ། །
པཎ་ཆེན་མ་ཏི་རྣམ་བཞི་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཁའ་ལ་རྒྱུ་སྐར་བཀྲ་བའི་དབུས་ན་བདུད་རྩི་སྦྱིན་ཏེ་ཟླ་བ་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀུན་ལ་མ་རྨོངས་པའི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་རབ་འབྱམས་མཁས་མང་སྟེ་མཁས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་དབུས་ན་ལྷམ་མེར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་པཎ་ཌི་ཏ་ཆེན་པོ་ཁྲི་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་
སོགས་མ་ཏི་སྟེ་བློ་ཡི་མཚན་ཅན་རྣམ་བཞི་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཤིས་བརྗོད་དང་འབྲེལ་བར་མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ། །
གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ། རིག་གནས་འདི་ལ་བསྔགས་པ། དམ་བཅའ་དངོས་ཞར་བྱུང་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི།
གང་ཞིག་བློ་ལྡན་མང་དུ་འདུས་པའི་ཚེ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

13

མཁས་དང་རྨོངས་པའི་ཁྱད་འབྱེད་གཏན་ཚིགས་དང་། །
སྒྲ་རིག་འཁོར་བཅས་ཡིན་ནོ་ཁྱད་པར་དུ། །
མཁས་པའི་ཞལ་མཛེས་སྙན་ངག་ཁོ་ན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་ཅེས་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་སྨོས་ནས་སྤྱི་ལས་བྱེ་བྲག་གི་
ཚུལ་དུ་དངོས་བཟུང་བ་ནི། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་མང་དུ་འདུས་པའི་ཚེ། མཁས་པ་དང་རྨོངས་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་
དང་། སྒྲ་རིག་པ་འཁོར་བཅས་ཏེ་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་མཁས་པའི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ཞལ་སྒོ་མཛེས་ཤིང་ཡངས་པར་བྱེད་
པའི་རིག་གནས་ནི་སྙན་ངག་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དམ་བཅའ་དངོས་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་མཁས་རྨོངས་མང་དག་གིས། །
འགྲེལ་བ་དཔེར་བརྗོད་དྲི་ཅན་མང་མོད་ཀྱང་། །
ཚིག་ཉུང་དོན་རྫོགས་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་གླུ། །
དེ་རྗེས་འབྲངས་ནས་གསལ་བྱེད་བདག་སྤྲོ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མེ་མོང་མ་འདི་ལ། མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པའི་རྨོངས་པ་དག་གིས་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། དཔེར་བརྗོད་སྐྱོན་
གྱི་དྲི་མ་ཅན་མང་མོད། ཚིག་ཉུང་ཞིང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས་འདི་ཉིད། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་མཐོང་སྟེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྙན་ངག་མེ་ལོང་མའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་འགྲེལ་ཞིག་བདག་གིས་སྤྲོ་བར་འདོད། ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

14

གང་དག་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་སྟོན་པ་དང་། །
སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་མ་ལུས་གཙོར་བཀག་པའི། །
མདོ་འགྲེལ་ཐུན་མོང་ཡིན་ན་ལུགས་དེ་སུན། །
འབྱིན་བྱེད་དེའི་ཡིན་མ་སྨྱོས་སུ་ཞིག་སྨྲ། །
དེ་ཕྱིར་དེ་རྗེས་འབྲང་རྣམས་རྩ་བ་ཡིས། །
བཏང་བའི་ཡལ་ག་དག་ལ་སྡོད་པར་རློམ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དག་སྟེ། ཁ་ཅིག་གིས། གཞན་མུ་སྟེགས་པའི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་དང་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་མ་ལུས་པ་གཙོ་
བོར་མཐའ་ཆོད་པར་བཀག་པའི་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་དེ་སུན་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཟེར་
དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མ་སྨྱོས་པ་སུ་ཞིག་གིས་སྨྲ་སྟེ་མི་སྨྲའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན།

སྨྱོ་གཏམ་འདྲ་བ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི། རྩ་བས་བཏང་བ་སྟེ་རྩ་བ་རུལ་ཞིང་ཆད་པའི་ཤིང་སྡོང་གི་ཡལ་ག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྡོད་པར་རློམ་པ་དང་འདྲ་བས་འགྱེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

15

ལེའུ་དང་པོ།

གཉིས་པ་སྒོ་དེ་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ། ལུས་དང་། རྒྱན་དང་སྐྱོན་སེལ་གསུམ།

སྙན་ངག་གི་ལུས་བཤད་པ།

དང་བོ་ལ་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བ། སྐད་རིགས་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་བོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་འཁྲུལ་སེལ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
ལུས་ནི་འདོད་པའི་དོན་ཅན་ཚིག་གི་ཕྲེང་། །
དབྱེ་ན་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་རྣམ་གསུམ་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྙན་ངག་གི་ལུས་ནི། རྩོམ་པ་བོས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་
ཅན་གྱི་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་འདུས་པའི་ཚིག་གི་ཕྲེང་བའོ། །དབྱེ་ན་ཚིགས་བཅད་འབའ་ཞིག་པ་དང་། ལྷུག་པ་རྐྱང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སྤེལ་མ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་འཁྲུལ་སེལ་ནི།
ཚིགས་བཅད་ལས་གཞན་རྒྱུན་ཆགས་མེད་པའི་ཕྱིར། །
རྒྱུན་ཆགས་ཟུར་དུ་འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

16

རྒྱུན་ཆགས་མ་བཅད་སྡེབ་སྦྱོར་བཞིན་ཡིན་ན། །
རྐང་བས་གཅོད་དགོས་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ། །
གང་ཡང་རྐང་བས་མ་བཅད་ལྷུག་པ་ལ། །

སྡེབ་སྦྱོར་པྲསྟཱ་མི་འབྱུང་ཚིགས་བཅད་ལ། །
རྐང་བཞི་མི་དགོས་མངོན་པས་རྒྱས་འགེབ་པ། །
ཞྭ་དཔེ་ལྷམ་ལ་འགེབ་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དབྱེ་བས་ནང་གི་སྡེབ་
སྦྱོར་རྒྱུན་ཆགས་ལ། ངེས་པར་ཚིགས་བཅད་དགོས་པས། ཚིགས་བཅད་ལས་ལོགས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་ཞེས་པ་ཞིག་མེད་མོད། ས་པཎ་གྱི་སྡེབ་སྦྱོར་མེ་ཏོག་ཆུན་
པོར། རྒྱུན་ཆགས་ཚིགས་བཅད་ལས་ཟུར་དུ་འབྱེད་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས། ཚིགས་བཅད་རྐང་བ་བཞི་བའི་རྐང་བ་རེ་
ལ་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡན་ཆད་ཡོད་པ་ལ་རྒྱུན་ཆགས་དང་། རབ་བསགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ས་པཎ་མཁས་འཇུག་ལས། རྒྱུན་ཆགས་མ་བཅད་པ་ནི་སྡེབ་སྦྱོར་རྒྱུན་ཆགས་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། རྐང་བས་མ་བཅད་པའི་རྒྱུན་ཆགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་སྡེབ་སྦྱོར་བཞིན་ཡིན་ན། མེ་ཏོག་ཆུན་པོར། སྡེབ་སྦྱོར་ལ་རྐང་བས་གཅོད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ས་པཎ་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་ལ། གཞུང་གང་ཡིན་ཡང་རྐང་བས་མ་བཅད་པའི་ཚིག་ལྷུག་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་པྲསྟཱ་ར་མི་འབྱུང་སྟེ།
སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སུ་བྲ໏ཏ་ཏ་དང་ཛཱ་ཏི་གང་ལ་ཡང་རྐང་བ་མེད་པ་སྟེ་ཚིགས་སུ་མ་བཅད་པ་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་བཞག་མ་མཛད་པས་སོ། །འདིར་སྡེབ་
སྦྱོར་གྱི་ཚིགས་བཅད་ལ་རྐང་བ་བཞི་མི་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། མངོན་པ་ཀུན་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

17

བཏུས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ཏེ། དེས་རྒྱས་འགེབ་བྱེད་པ་ནི། ཞྭ་དཔེ་ལྷམ་ལ་འགེབ་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཚིགས་བཅད་བཤད་པ། ལྷུག་པ་བཤད་པ། སྤེལ་མ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་བོ་ལ། དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ། གྲོལ་བ་སོགས་སོ་སོར་བཤད་པ། སརྒ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་གསུམ།

དང་བོ་ཚིགས་བཅད་བཤད་པ།

དང་བོ་ནི།
སྙན་ངག་ཚིགས་བཅད་རྐང་བ་བཞི་ལྡན་དེ། །
དབྱེ་ན་སྡེབ་སྦྱོར་སྒོ་ནས་བྲ

໏་ཛཱ་གཉིས། །
རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གྲོལ་རིགས་མཛོད་འདུས་བཞི། །
དང་བོ་རབ་གཅེས་སྤྲོས་པ་གཞན་དུ་ཚོལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྙན་ངག་ཚིགས་བཅད་རྐང་བ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཡི་གེ་བགྲང་བྲ໏ཏ་ཏ་དང་ཕྱི་མོ་བགྲང་བ་ཛཱ་ཏི་གཉིས་ཡོད་ལ།
རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། གྲོལ་བ། རིགས། མཛོད། འདུས་པ་དང་བཞི་ཡོད། དང་བོ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་རིག་པ་དེ་ཡང་སྙན་ངག་གི་སྐབས་འདིར་རབ་ཏུ་གཅེས་ཤིང་མཁོ་བས། བྲ໏ཏ་ཏ་དང་ཛཱ་ཏིའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ནི། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། དམར་སེར་ཅན་དང་། རྒྱལ་བའི་ལྷའི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཚོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གྲོལ་བ་སོགས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། བཞི་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

18

དང་བོ་གྲོལ་བ་ནི།
གྲོལ་བ་ཤོལ་ཀ་གཅིག་གིས་དོན་རྫོགས་སྟོན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གྲོལ་བ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་ནུས་པ་དེ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། རྗེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་དཔེ་བརྗོད་ལས།
འདབ་སྟོང་རྩེ་ན་ཟླ་བའི་མེ་ལོང་ངོས། །
ཏིང་འཛིན་པིར་གྱིས་བྲིས་འདྲ་ཚངས་སྲས་མ། །
སྙན་འགྱུར་རྒྱུད་མང་སྒྲ་ལས་ངག་གི་དཔྱིད། །

འདོད་དགུར་འཇོ་བ་ལྷག་པའི་ལྷ་དེར་འདུད། །
ཡང་།

སྙན་འགྱུར་རྒྱུད་མང་སྒྲ་དང་སྦྱར་བ་ཡི། །
ལེགས་བཤད་རོལ་མོ་རྣམ་པར་སྤྲོ་བའི་གཉེན། །
ངག་ལ་ངག་གི་དཔལ་སྟེར་དབྱངས་ལྡན་མས། །
སྡེབ་ལེགས་ཚིག་གི་འདོད་པ་འཇོ་བར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་རིགས་ནི།
ཡུལ་གཅིག་ཤོལ་ཀ་དུ་མས་རབ་བླངས་ནས། །
བྱ་ཚིག་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་སྟོན་ནུས་རིགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤོ་
ལོ་ཀ་རེ་རེའི་ནང་དུ་དོན་རྫོགས་པ་མིན་པར། ཤོ་ལོ་ཀ་དུ་མས་དོན་དེ་རབ་ཏུ་བླངས་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

19

ནས། བྱ་ཚིག་གཅིག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་སྟོན་ནུས་པ་དེ་རིགས་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། རྗེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་དཔེ་བརྗོད་ལས། དཀར་གསལ་རི་དྭགས་མཚན་མ་ཡི། །
མཛེས་སྡུག་སྙེམ་པ་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །
ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་པ། །
བློ་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་ལྕགས་ཀྱུ་བཞིན། །ཡོན་པོར་བལྟ་བའི་ཟུར་མིག་གི། །འོད་ཀྱི་ཞགས་པ་རིང་བོ་ཡིས། །
རྣ་ལུང་ནོར་བུའི་མཛེས་སྡུག་ཀུན། །
དལ་གྱིས་འདྲེན་པའི་འཇབ་བུ་མཁན། །
མཆུ་སྒྲོས་བིམ་པའི་དགའ་ཚལ་དབུས། །
ཚེམས་འཕྲེང་ཟླ་བའི་མྱུ་གུ་ལས། །
བསུང་ཞིམ་བསིལ་ཟེར་སྤྲོ་བ་ཡི། །
དབྱངས་ལྡན་མཐོང་བས་དང་བ་འཕེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་མཛོད་ནི།
གཅོད་མཚམས་སྣ་ཚོགས་ངོས་ནས་ཤོལ་ཀ་དང་། །
བྱ་ཚིག་ངེས་མེད་བརྗོད་བྱས་ཕྱུག་པ་མཛོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཅོད་མཚམས་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་། བྱ་ཚིག་མང་ཉུང་ངེས་བཟུང་མེད་ཅིང་། བརྗོད་བྱ་དུ་མས་ཕྱུག་པ་དེ་མཛོད་ཡིན་ཞེས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

20

པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། གུང་ཐང་དཔེ་བརྗོད་ལས།
དཀར་ཞིང་གསལ་ལ་དྲི་མ་མེད། །
མཛེས་སྡུག་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །
ཟུར་མིག་ག་བུར་ཟེགས་མ་ཡིས། །
ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བྱེད་ཅིང་། །
དགའ་བའི་ཀུན་ད་ཁོང་ནས་རྒོད། །
འཛུམ་དཀར་བདུད་རྩིའི་འོད་རླབས་ཀྱིས། །

བློ་གྲོས་ཆུ་གཏེར་རྒྱས་པར་བྱེད། །
སྒེག་ཅིང་རབ་ཏུ་དགྱེས་པའི་ཉམས། །
རི་དྭགས་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ངོམ། །
དབྱངས་ལྡན་མ་ནི་ཁོ་བོའི་ལྷ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་འདུས་པ་ནི།
དོན་གཅིག་ཤོལ་ཀ་བྱ་ཚིག་དུ་མ་ཅན། །
འདུས་པའོ་སརྒས་བཅིངས་པའི་ཆ་ཤས་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་ཚིག་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་པ་ཅན་ནི་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཚིགས་བཅད་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། སརྒས་བཅིངས་པའི་སྙན་ངག་གི་ཆ་ཤས་སུ་འདོད་པས། དེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

21

དམར་སེར་སྐུ་ཡི་ཉིན་བྱེད་ལས། །ཕྱག་གཡས་མཁའ་ལ་བརྐྱངས་པ་ནི། །རབ་དམར་གློག་གི་རྩེ་དགའ་ཡིས། །ཤེས་བྱའི་ཁོར་ཡུག་གཞལ་བྱེད་བཞིན། །ནོར་བུའི་སྙེ་མ་གཡུར་ཟ་ཞིང་། །
སྒྲ་ལྡན་གསེར་སྦྱངས་གདུ་བུ་ཡིས། །
མཁྲིག་མའི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱན་པ་འདིས། །
སྲིད་ཞིའི་མཛེས་སྡུག་བདག་གིར་བྱེད། །
གང་གི་ཡལ་འདབ་རྩེ་མོ་ན། །
རྩེན་པ་རལ་གྲིའི་གདེངས་ཀ་ཡིས། །
ཀུན་རྨོངས་མུན་པའི་དྲ་བ་དག །
ཅིག་ཅར་ཉིད་ལ་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་སརྒ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒོ། སྲོག མཁས་པས་བཞེད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་བོ་ནི།
ཤིས་སོགས་སྒོ་དང་སྡེ་བཞི་སོགས་ཀྱི་སྲོག །
ཉམས་དང་འགྱུར་བ་རྒྱན་རྣམས་དག་གིས་སྤྲས། །
སརྒ་ལྡན་དང་དེ་མཐའ་ཐ་དད་ལྡན། །
སྙན་ངག་ཆེ་བའི་མཚན་ཉིད་ ་ ་ ་

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤིས་བརྗོད་དང་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པ་མཆོད་བརྗོད་དང་དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་གསུམ་ནི་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་དེ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

22

གསུམ་མམ་གང་རུང་སྔོན་དུ་བཀོད་པ་དང་། སྡེ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་བྱའི་སྲོག་དང་ལྡན་ཞིང་། བརྗོད་བྱ་དེ་རྣམས་བརྗོད་ཚེ་རྒྱས་བསྡུས་འཚམ་པའི་ཚིག་གི་ཉམས་ཐོན་ཞིང་། ཚིག་གི་ཉམས་དེ་ལས་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་ནུས་པ། སྒྲ་དང་
དོན་གྱི་རྒྱན་རྣམས་དག་གིས་སྤྲས་ཤིང་། སརྒ་སྟེ་ལེའུ་དང་སྐབས་རབ་བྱེད་ལྟ་བུ་ལྡན་པས། དེ་དག་གི་མཐའ་རྣམས་སུ་ཚིག་རིང་ཐུང་བཅད་ལྷུག་སོགས་ཐ་དད་པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དེ། སྙན་ངག་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྒོ་ནི།
་ ་ ་ ་དེར་འཇུག་སྒོ། །
ཤིས་བརྗོད་ཕྱག་བྱ་དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་གསུམ། །
ཤིས་བརྗོད་ཡུལ་ལ་སྲུངས་སོགས་ཤིས་པར་སྨོན། །
ཕྱག་བྱ་འདུད་གུས་བསྔགས་སོགས་ལྡན་པའི་ངག །
གཞུང་དེའི་བརྗོད་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བསྡུས་ནས། །
སྟོན་པ་གང་དེ་དངོས་པོ་ངེས་པར་བསྟན། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྙན་ངག་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི། ཤིས་པར་བརྗོད་པ། ཕྱག་བྱ་བ། དངོས་པོ་ངེས་པར་བསྟན་པ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་གང་རུང་རེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིས་བརྗོད་ནི་སྐྱབས་ཡུལ་ལ་བདག་དང་གཞན་ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྲུངས་ཤིག་དང་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པ་རྒྱལ་དང་། ཤིས་དང་མཛོད་ལྟ་བུའི་ཤིས་པར་སྨོན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱག་བྱ་བ་ནི་བསྟོད་པའི་ཡུལ་ལ་གུས་པ་དང་བསྔགས་པ་དང་སྐྱབས་འཚོལ་བ་དང་དངོས་གྲུབ་ཞུ་བ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ངག་གོ། །དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་ནི། བརྩམ་བྱའི་གཞུང་དེའི་ལུས་ཀྱི་བརྗོད་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

23

བྱའི་ཆ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ལུས་མདོར་བསྟན་ཡང་ཟེར་ལ་འདི་གསུམ་ནི་མི་འགལ་ལོ། །དེ་གསུམ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས། ཤིས་བརྗོད་ནི།
འགྲིབ་མེད་འོད་ཀྱི་རྩེ་དགའ་ཡིས། །
དུས་ཀྱི་མུན་པ་མཐར་མཛད་པ། །
ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་བླ་ན་མེད། །
ཚེ་མཐའ་ཡས་པས་ཤིས་པར་མཛོད། །
ཕྱག་ནི།
ཐུགས་རྗེའི་པི་ཝང་དང་བོའི་རྒྱུད། །
བརྡུང་བ་ཙམ་གྱིས་རྨོངས་པའི་གཟིངས། །
འཇོམས་བྱེད་དྲི་ཟའི་ན་ཆུང་མ། །
དབྱངས་ཅན་ལྷ་དེར་སྙིང་ནས་འདུད། །

དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་ནི།
བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །
སྡེ་བཞིའི་གཏམ་གྱི་རི་བོང་མཚན་མས་མཛེས། །
སྒྲ་དོན་རྒྱན་གྱི་འོད་དཀར་དྲ་བ་ཅན། །
ལེགས་བཤད་ཟླ་ཤེལ་ཐུབ་བསྟན་མཁའ་ལ་འདྲེན། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་སྲོག་ནི།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

24

སྔོན་བྱུང་གཏམ་དང་སྡེ་བཞི་ལ་སོགས་པ། །
བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་སྲོག་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །
ལུས་ལ་ཚིག་དོན་གཉིས་སུ་འབྱེད་རྣམས་འཁྲུལ། །
བརྗོད་བྱ་སྲོག་དང་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་ལུས། །
སྒྲ་དོན་གབ་ཚིག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན། །
སྨྲ་འདི་ཁྱད་འཕགས་ལེགས་བཤད་ཡིན་པར་སེམས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་སྐྱེས་རབས་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་

སོགས་དང་། ཡང་ན་ཆོས་ནི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ། ནོར་རམ་དོན་ནི་རིག་བྱེད་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ས་གཞི་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གསོག་པ་དང་བསྲུང་བ། འདོད་པ་ནི་འདོད་ཡོན་ལྔའམ་ལྷ་མིའི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། ཐར་བ་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་བ་དང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ། དེ་ལྟར་ཆོས་ནོར་འདོད་པ་ཐར་བ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྙན་ངག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་སྲོག་ཟེར་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་འཇམ་ཁ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་ཚིག་དོན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ལ་སྲོག་དང་། ཚིགས་བཅད། ལྷུག་པ། སྤེལ་མའི་གཞུང་ནི་ལུས་དང་། སྒྲ་རྒྱན་དོན་རྒྱན་གབ་ཚིག་རྣམས་ནི་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་འདི་ནི། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་པར་བདག་གིས་སེམས་སོ། །ཞེས་པའོ། །
འདིར་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱ་མཚོ་རི་གསུམ་ལ་བསྔགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དལ་ཞིང་རྒྱུ་བ་སོ་ཀའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

25

གནམ་སྔོན་མེ་ལོང་ཞུ་བ་སྨིག་རྒྱུའི་ཆབ། །
སྤང་གཤོང་ཡངས་པོར་འཁྱིལ་འདྲའི་ཆུ་མཚོ་ལས། །ལྦུ་བའི་སྐར་ཚོགས་མཁའ་ལ་འཐོར་བ་བཞིན། །སིལ་སིལ་འབབ་པ་གཙང་མའི་ཆབ་རྒྱུན་ཅན། །ལྗང་སྔོན་ནགས་ཚལ་མཛེས་པས་སྨད་ཁེབས་ཤིང་། །སྤྲིན་དཀར་སྟོད་གཡོགས་གཡོ་བའི་རི་སུལ་ན། །ཁུ་བྱུག་མྱོས་པའི་གསུང་སྙན་དལ་གྱིས་སྒྲོག །
འོད་སྟོང་གཟི་བྱིན་མ་བཟོད་སྐར་མའི་ཚོགས། །
ས་ལ་འཕོས་འདྲ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་དབུས། །
གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཕྲེང་བས་མཛེས་པ་ནི། །
ཉི་མའི་དམག་ཚོགས་རྗེས་སུ་བབ་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་།
དུས་དང་ཉི་ཟླ་འཆར་བ་དང་སྐྱེད་ཚལ་ཆུ་ཡི་རོལ་རྩེད་རྣམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་ནི།
སྐྱོན་བྲལ་སྟོན་གྱི་མཁའ་ལ་རྟ་ལྗང་ཅན། །
འབར་བའི་ཟེར་གྱིས་ཕྱེ་བའི་འདབ་སྟོང་འཕྲེང་། །
ཚར་དངར་སྐྱེད་ཚལ་དབུས་ཀྱི་རྫིང་བུ་ན། །

གཞོན་ནུ་ཁྲུས་ཀྱི་རྩེ་དགའི་རྣམ་པར་རོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ཆང་འཐུང་འཁྲིག་པ་དུས་བཏབ་མ་ཚོགས་པ་གསུམ་ནི།
ཆང་གིས་མྱོས་པས་ཟིམ་ཟིམ་ལྟ་བྱེད་ཅིང་། །
དགའ་མགུར་རོལ་པའི་བདེ་བས་སྤུ་ལོང་རྒྱས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

26

འོན་ཀྱང་ད་དུང་འདོད་པའི་ཕོ་ཉ་མོ། །
གཞན་དང་དུས་བཏབ་ལས་འདས་གདུང་བས་མནར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བག་མ་གཏོང་ལེན་དང་། གཞོན་ནུ་སྐྱེ་འཕེལ་ནི།
ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་འགྲོ་དང་འོང་བ་ཡིས། །
ཉེ་བར་མཚམས་སྦྱར་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ཆེ། །
དར་བའི་རིགས་སྲས་གསར་བའི་ཀུ་མུ་ད། །
འཕེལ་བ་ཡར་ཚེས་ཟླ་བའི་མྱུ་གུ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
གཡུལ་བཤམས་པ་དང་། རྒྱལ་བོའི་མངའ་ཐང་དར་བའི་ཚུལ་ནི།
རྟ་རྨིག་གིས་བསླང་རྡུལ་གྱིས་ཆུ་མཐོངས་འགོག །
རི་བོ་རལ་བྱེད་གླང་བོའི་དཔའ་སྒྲ་ཅན། །
མི་བཟད་གཡུལ་གྱི་དགྲ་སྡེའི་དཔུང་བཅོམ་ཚེ། །
རྒྱལ་པོའི་སྡེ་བཞིའི་མངའ་ཐང་ངང་གིས་འཕེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
བྱ་བ་རྩོམ་པའི་གྲོས་དང་། ཕོ་ཉའི་འགྲོ་འོང་དང་། ཡུལ་ཐག་རིང་བོར་བགྲོད་པ་གསུམ་ནི།
རྟེན་འབྱུང་མདུན་ན་འདོན་གྱིས་གྲོས་བཏབ་སྟེ། །
དཔྱད་འཇོག་ལྟ་བའི་ཕོ་ཉ་འགྲོ་འོང་གིས། །
དངོས་འཛིན་བཙོན་ར་བཤིགས་ནས་གཉུག་མའི་སེམས། །
ཕ་རོལ་ཞི་བའི་གླིང་དེར་དལ་གྱིས་སོངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་མཁས་པས་བཞེད་ཚུལ་ནི།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

27

ཡུལ་བསྔགས་གཞན་ལས་རྒྱལ་ཞེས་བྷཱ་མ་ཧ། །
གཞན་བསྔགས་དེ་ལས་ལྷག་བསྔགས་དབྱུག་པ་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་བསྟོད་ཡུལ་རྒྱལ་བོ་ལྟ་བུའི་དཔའ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རབ་ཏུ་བསྔགས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དེ་གཞན་ལས་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་བསྟོད་པའི་སྙན་ངག་གི་ལམ་འདི་ནི་མཛེས་སོ་ཞེས་བྷཱ་མ་ཧ་བཞེད་དོ། །རིགས་དང་བརྩོན་འགྲུས་མང་དུ་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་བོ་ལ་བསྔགས་
པ་བརྗོད་ནས། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བོ་ནི་དེ་ལས་རྒྱལ་བས་དེ་ལས་ལྷག་གོ་ཞེས་
བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྔ་མ་ལས་མཛེས་པ་ཡིན་ཞེས་སློབ་དཔོན་དབྱུག་པ་
ཅན་གྱིས་འདོད། ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལྷུག་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལྷུག་པ་བཤད་པ།
རྐང་མེད་ཚིག་རྒྱུན་ལྷུག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། །
མིང་གིས་དབྱེ་ན་བརྗོད་པ་གཏམ་གཉིས་འདོད། །
དོན་གྱི་དབྱེ་བ་བྷཱ་མ་ཧས་བཞེད་ཀྱང་། །
དབྱངས་ཅན་མགྲིན་པར་རོལ་པའི་དཎ་ཌཱིས་བཀག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་རྐང་བཞི་སོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་ཚིག་གི་རྒྱུན་དེ། ལྷུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བརྗོད་པ་དང་གཏམ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དོན་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་ལ་བྷཱ་མ་ཧས། རྒྱལ་བོ་ལྟ་བུ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

28

རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་བསྟོད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བརྗོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རྒྱལ་བོ་
ལ་བསྟོད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གཏམ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་
མགྲིན་པར་རོལ་པའི་སློབ་དཔོན་དཎ་ཌཱིས་འདོད་པ་དེ་བཀག་ནས། བརྗོད་པ་དང་གཏམ་གཉིས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ལས་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་པར་བཞེད། ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་བཤད་པ་ནི།
ཚིགས་བཅད་ལྷུག་པ་སྤེལ་ལེགས་སྤེལ་མར་འདོད། །
དབྱེ་ན་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་ཅིང་ཀུན་དགའ་སོགས། །
སྐད་རིགས་བཞི་འདུས་ཟློས་གར་དེ་དང་ནི། །
གཅིག་བརྟེན་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་བའི་ཙམ་པཱུ་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་དང་ཚིག་ལྷུག་སྤེལ་ཏེ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་པ་ནི་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་ཡིན་པར་འདོད། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་དབང་

དུ་བྱས་ན། བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་ལྟ་བུ་སྐད་རིགས་བཞི་འདུས་པའི་ཟློས་གར་དང་། སྐད་རིགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཙམ་པཱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་དང་གཉིས་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
ལུས་ཀྱི་ས་བཅད་གསུམ་པ་སྐད་རིགས་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་སོར་བཤད་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

29

པ། སྐད་རིགས་ཀྱིས་བཅིངས་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
སྙན་ངག་ཚིགས་བཅད་ལྷུག་པ་སྤེལ་མའི་ལུས། །
དེ་དག་ལེགས་སྦྱར་རང་བཞིན་ཟུར་ཆག་དང་། །
འདྲེས་པ་བཞི་རུ་སྔོན་གྱི་མཁས་པས་སྦྱར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྙན་ངག་གི་ཚིགས་བཅད་དང་ཚིག་ལྷུག་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ལུས་དེ་དག་ཀྱང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དང་། ཟུར་

ཆག་གི་སྐད་དང་དེ་གསུམ་འདྲེས་པ་སྟེ་བཞི་རུ་རཱ་མ་ཤརྨ་སོགས་སྔོན་གྱི་མཁས་

པས་སྦྱར་བ་སྟེ་གསུངས། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དང་བོ་ལེགས་སྦྱར་ནི། བྱིངས་ཙམ་མིང་ཙམ་རྟགས་ལ་ཀྲ໏

ཏྲ་རྐྱེན་དང་། །
ཀུན་བཤད་ཏིང྄་དང་སུཔ྄་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ཡི། །
མིང་དང་ཚིག་དག་སྐད་མཆོག་ལེགས་སྦྱར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ནི་བྱིངས་ཙམ་ལས་རྟགས་ལ་ཀྲ໏ཏ་རྐྱེན་བྱིན་ཏེ་བསྒྲུབས་པའི་མིང་དང་མིང་ཙམ་ལས་རྟགས་ལ་ཀུན་བཤད་ཀྱི་ཏིང྄་དང་སུཔ྄་བྱིན་ཏེ་བསྒྲུབས་པའི་མིང་དང་མིང་ལས་ཚིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དག་ནི། སྐད་རྣམས་
ཀྱི་མཆོག་སཾ་སྐྲ໏་ཏ་སྟེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་འདོད། ཅེས་པའོ། །
རང་བཞིན་ནི།
རང་བཞིན་ལེགས་སྦྱར་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐད། །
ཡུལ་འཁོར་ཆེ་བརྟེན་སྐད་ཀྱང་དེ་ཡི་མཆོག །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

30

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དེ་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་མ་ཡིན་ན་ཡང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐད་ཡིན་ལ། བཟོ་གནས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཚང་བའི་ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐད་ཀྱང་རང་བཞིན་
གྱི་སྐད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
ཟུར་ཆག་ནི།
ཕྱུགས་རྫི་སོགས་ཚིག་སྙན་ངག་ལ་ཟུར་ཆག །
ཀ་ཙན་སོགས་ལས་ལེགས་སྦྱར་ལས་གཞན་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱུགས་རྫི་ལ་སོགས་པའི་གྲོང་ཚིག་རྣམས་སྙན་ངག་གི་སྐབས་འདིར་ཟུར་ཆག་ཏུ་གནས་ཤིང་། ཀ་ཙན་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
ལས་ལེགས་སྦྱར་ལས་གཞན་པའི་སྐད་རྣམས་ནི་ཟུར་ཆག་ཡིན་ཞེས་འདོད། ཅེས་པའོ། །
འདྲེས་མ་ནི།
ལེགས་སྦྱར་རང་བཞིན་ཟུར་ཆག་གསུམ་འདྲེས་པའི། །
ངག་གི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་འདྲེས་མར་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ཟུར་ཆག་གི་སྐད་གསུམ་འདྲེས་པའི་སྙན་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་འདྲ་ལ་འདྲེས་མའི་
སྙན་ངག་ཅེས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་སྐད་རིགས་ཀྱིས་བཅིངས་ཚུལ་ནི།
སྔོན་བྱུང་གཏམ་སོགས་དེ་བཞི་གང་རུང་ངམ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

31

གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་དང་། །
ལེགས་སྦྱར་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བཅིངས་པ་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་ལ་སོགས་པའི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་དེ་བཞི་གང་རུང་གིས་བཅིངས་པ་དང་། སྐད་རིགས་གཉིས་འདྲེས་པ་དང་། སྐད་རིགས་གསུམ་འདྲེས་པ་དང་། སྐད་རིགས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་དང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་འབའ་ཞིག་གིས་བཅིངས་པ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །འདི་སྐབས་འགྲེལ་བ་དག་ལས་ལེགས་སྦྱར་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པ་དཔག་
བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྐད་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པ་སྐན་དྷ་
ཀ་སོགས་དང་། ཟུར་ཆག་གི་སྐད་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པ་ཨོ་ས་ར་སོགས་དང་། འདྲེས་མའི་སྐད་ལས་བྱས་པ་ཟློས་གར་སོགས་དང་། ཤ་ཟའི་སྐད་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པའང་མེད་པ་མིན་ཏེ། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ཅན་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེན་ཞེས་པའི་གཏམ་དང་། རིན་ཆེན་རབ་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འབྱུང་བོའི་སྐད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད། གསུངས་སོ། །
བཞི་བ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
སྙན་ངག་དག་ལ་ཉེར་མཁོ་བའི། །
ལུས་སྲོག་སྒོ་དང་རྩོམ་ཚུལ་གྱི། །
གཅེས་བསྡུས་འཁྲུལ་སྤང་བླ་མའི་གསུང་། །
ཉི་མ་གསར་བ་སླར་ཡང་བཞིན། །
སྙན་ངག་གི་ལུས་སོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དང་བོའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྙན་ངག་གི་གཞུང་དག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྙན་ངག་གི་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

32

ལུས་དང་བརྗོད་བྱའི་སྲོག་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ། རྩོམ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་

བཞག་གཅེས་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པའི་འཁྲུལ་སྤང་འདི་ནི་བླ་མའི་གསུང་གི་ཉི་མ་གསར་བ་སླར་ཡང་ཤར་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

སྙན་ངག་གི་རྒྱན་བཤད་པ།

རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། ཤིས་པར་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱན་དངོས་གཉིས། དང་བོ་ནི།
ཟླ་རྒྱས་ཞལ་ལ་ཨུད་པལ་སྔོན་པོའི་སྤྱན། །
བིམ་པའི་མཆུ་སྒྲོས་འཛུམ་པའི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར། །
མཛེས་ཟླ་སྲིད་ཞིར་མ་རྙེད་རང་ཉིད་དཔེར། །
སྟོན་མཛད་དབང་མོས་ངག་གི་མཆོག་སྦྱིན་མཛོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཟླ་བ་རྒྱས་པ་སྟེ་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུའི་ཞལ་ལ་ཨུད་པལ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་གྱིས་སྤྲས་ཤིང་། ཤིང་བིམ་པ་ལྟར་དམར་བའི་མཆུ་སྒྲོས་འཛུམ་པ་དང་
ལྡན་པའི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་མཛེས་པའི་དཔེ་ཞིག་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཁམས་ལས་མ་རྙེད་པས། རང་ཉིད་མཛེས་པའི་དཔེར་རང་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ངག་གི་དབང་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་སྙན་ངག་སྨྲ་བའི་མཆོག་སྦྱིན་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་འབྲུ་མང་བོའི་ཚིག་སྡུད་དང་། དཔེ་རྒྱན་ཉེར་གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེས་བརྒྱན་པའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

33

གཉིས་པ་རྒྱན་དངོས་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་བོ་ནི།
སྒེག་རོལ་སྟབས་སོགས་བལྟ་བྱའི་དོན་ཡིན་ལ། །
རྒྱུད་མང་གླུ་སོགས་མཉན་བྱའི་དོན་ལྡན་གྱི། །
ཉམས་ལས་གཉིས་སྤྱོར་དོན་ཉམས་ཀུན་ལ་གཅེས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་སྒེག་པ་དང་། ཉམས་ཀྱི་རོལ་པ་དང་། རྐང་ལག་གི་
སྟབས་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་བརྗོད་པ་ནི་གཙོ་བོར་མིག་གིས་བལྟ་བྱའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱུད་མང་དང་གླུ་དབྱངས་སོགས་ཀྱི་ཉམས་བརྗོད་པ་ནི་གཙོ་བོར་རྣ་བས་མཉན་པར་
བྱ་བའི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་གཉིས་ལས་གཉིས་ཀ་སྦྱོར་བ་ནི་དོན་རྒྱན་གྱི་ཉམས་དོད་ཚུལ་ཀུན་ལ་གཅེས་པར་ཟུངས་ཤིག །ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་དང་། ཐུན་མོང་བའི་རྒྱན་གཉིས།

ལྷོ་ཤར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།

དང་བོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། སྙན་ངག་གི་རྒྱུ་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་བོ་ནི།
ལྷོ་ཤར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་དབྱེ་ན། །
སྦྱར་བ་རབ་དྭངས་མཉམ་ཉིད་སྙན་དང་གཞོན། །
དོན་གསལ་རྒྱ་ཆེ་བརྗོད་མཛེས་ཏིང་འཛིན་བཅུ། །
ལྷོ་བའི་ལམ་སྲོག་ཕལ་ཆེར་བཟློག་པ་ནི། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

34

ཤར་བའི་ལུགས་ཡིན་འདི་དག་གསལ་བར་དབྱེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷོ་ཤར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་ལྕི་བ་སྦྱར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དོན་ཅན་རབ་དྭངས་དང་། ཡི་གེ་
འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མཉམ་པ་མཉམ་ཉིད། ཉམས་ཁྱད་དང་ལྡན་པས་སྙན་པ་དང་།
ཡི་གེ་འཇམ་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་དང་། དོན་བརྟག་མི་དགོས་པས་དོན་གསལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བརྗོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཚིག་སྡུད་མང་ཞིང་ལྕི་ཡང་དོ་མཉམ་པས་བརྗིད་པ་དང་། འུད་པོ་ཆེ་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པས་མཛེས་པ་དང་། སེམས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སེམས་མེད་ལ་བཀོད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བཅུ་བོ་འདི་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དར་བྷའི་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ་འདི་དག་ཕལ་ཆེར་གོ་ལྡོག་པ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་གོ་ཌ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་དག་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་གསལ་བར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

དང་པོ་སྦྱར་བ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཅུ་ལས། དང་བོ་སྦྱར་བ་བཤད་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇམ་
རྩུབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ངོས་བཟུང་བ་ནི།
སྡེ་ལྔའི་ཟླ་རྩེ་མདའ་དང་མཐར་གནས་ཀྱི། །
སྲོག་ཆུང་བྲལ་ཏེ་སྡེ་ལྔའི་མིག་ཆུ་བོ། །
དྲོ་བ་ཀྵ་རྣམས་་་ །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་སྦྱར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཀ་སྡེ་ཙ་སྡེ་ཊ་སྡེ་ཏ་སྡེ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

35

པ་སྡེ་སྟེ། སྡེ་བ་ལྔའི་ཟླ་བ་སྟེ་དང་བོ་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་རྣམས་དང་། རྩེ་མོ་སྟེ་གསུམ་པ་ག་ཛ་ཌ་ད་བ་རྣམས་དང་། མདའ་སྟེ་ལྔ་བ་ང་ཉ་ཎ་ན་མ་རྣམས་དང་། མཐར་གནས་ཀྱི་

ཡི་གེ་ཡ་ར་ལ་ཝ་སྟེ་བཅུ་དགུ་བོ་ནི་སྲོག་ཆུང་དང་འཇམ་པ་དང་ལྷོད་པ་དང་མཉེན་པའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཁ་ཡི་རླུང་ཤུགས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའོ། །ལྷོ་བའི་སྦྱར་བ་ནི་སྲོག་ཆུང་དེ་དག་ཁོ་ན་སྦྱར་བའི་ལྷོད་པ་དང་བྲལ་ཏེ། སྡེ་བ་ལྔའི་མིག་སྟེ་གཉིས་པ་ཁ་ཚ་ཋ་ཐ་ཕ་རྣམས་དང་། ཆུ་བོ་སྟེ་སྡེ་བ་ལྔའི་བཞི་བ་གྷ་ཛྷ་ཌྷ་དྷ་བྷ་རྣམས་དང་། དྲོ་བའི་ཡི་གེ་ཤ་ཥ་ས་ཧ་དང་ཀྵ་ཡིག་དང་བཅོ་ལྔ་བོ་རྣམས་ནི་སྲོག་ཆེན་དང་རྩུབ་པ་དང་དམ་པ་དང་གྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་རྣམས་མང་དུ་འདུས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཚིགས་བཅད་ལ་སྦྱོར་བ་ལྕི་བ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱ་སྐད་ལ་མེད་པ་ཅ་ཆ་ཇ་ཞ་ཟ་འ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་སྦྱར་ཚུལ། ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་ནི། ཙ་ཚ་ཛ་
གསུམ་དང་འདྲ་ལ། ཞ་ཟ་འ་གསུམ་ནི། ཤ་ས་ཨ་རྣམས་དང་འདྲ་བས། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ལས། ཀ་ག་ང་། ཅ་ཇ་ཉ། ཏ་ད་ན། པ་བ་མ། ཙ་ཛ་ཝ། འ་ཡ་ར་ལ་ཨ་ཉི་ཤུ་ནི་སྲོག་ཆུང་དང་། ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཚ་ཞ་ཟ་ཤ་ས་ཧ་བཅུ་ནི་སྲོག་ཆེན་ཡིན་མོད། སྲོག་ཆུང་ཡིན་ཡང་མགོ་ཅན་དང་འདོགས་ཅན་དུ་སོང་ཚེ་སྲོག་ཆེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འཕུལ་དང་མིང་གཞི་རྗེས་འཇུག་གསུམ་ནང་ཕན་ཚུན་སྲོག་ཆེ་ཆུང་འཕྲད་པའི་དབང་གིས་འཇམ་རྩུབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། འཕུལ་འཇུག་ཡོད་པའི་མགོ་འདོགས་ཅན་ནི་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ལྕི་བར་འགྱུར་བ། རང་གིས་ཁ་ནས་བརྗོད་པའི་ཚེ་མྱོང་བས་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་བསྒྲགས་དྲག་བསྐྱོད་སྐྲ་བརྗེས་སྤྱི་དགྲ་བསྒྲལ། །ལྟ་བུ་རྩུབ་པ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

36

དང་། གང་ལ་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་དེ་ལ་དགའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འཇམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཡང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལེགས་སྦྱར་ལའང་སྐབས་འདིའི་སྦྱོར་བ་ལྕི་ཡང་དང་། སྤྱིར་ཡི་གེ་
ལྕི་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ཡི་གེ་སྲོག་ཆེན་མང་བ་དང་སྲོག་ཆེན་ཤ་སྟག་ཡིན་ཡང་ཡི་གེ་ལྕི་བ་མང་བའི་དབང་གིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་བརྗོད་ཚེ་ཁ་རུ་སྒྲ་གྱོང་བོ་འབྱུང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྕི་བ་ཟེར་ཞིང་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་བ་ཟེར། ཡི་གེ་ལྕི་ཡང་ནི་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ་ལས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་སོགས་མེད་པའི་ཐུང་ངུ་ནི་ཡང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕ་རོལ་ཏུ་ཡི་གེ་བརྩེགས་མ་དང་། རྣམ་བཅད་དང་། ང་རོ་རྣམས་མེད་པའི་དབྱངས་ཐུང་ངུ་དང་དབྱངས་ཐུང་ངུ་ཅན་རྣམས་ནི་ཡང་བ་ཡིན་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་ཧ་ལན་ཏའི་མཚན་མ་ཅན་དང་གསལ་བྱེད་བརྩེགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཚུ་རོལ་གྱི་ཡི་གེ་དེ་ལྕི་བ་དང་། དབྱངས་རིང་ཆ་དང་འགྲེང་བུ་རྣ་རུ་ཅན་ཏེ་རིང་བོ་རྣམས་དང་པླུ་ཏའི་རྟགས་ཅན་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྕི་བ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཅན་དང་རྗེས་སུ་ང་རོ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ལྕི་བ་ཡིན་ནོ། །
སྦྱར་བ་དངོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།
་་་་་་་་་མང་འདུས་ལས་གྲུབ་ལྕི། །
སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་བཻ་དར་བྷ་ཡི་ལུགས། །
འདིར་སྲོག་ཆེ་སྦྱར་གཉིས་པར་སྒྲ་དོན་སྦྱར། །
འདིར་ནི་སྦྱོར་ལྕི་སྡེབ་སྦྱོར་ཡི་གེ་ལྕི། །
སྲོག་ཆུང་མང་འདུས་སྦྱོར་བ་ལྷོད་པར་བཅས། །
ཡིག་བསྐོར་རྗེས་སུ་ཁྲིད་བཅས་ཤར་བ་འདོད། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

37

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡི་གེ་སྲོག་ཆེན་དུ་མ་འདུས་པའམ་སྲོག་ཆེན་དང་ཡི་གེ་ལྕི་བ་མང་བོ་འདུས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ལྕི་བ་དེ་ནི་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་དར་བྷའི་ལུགས་ཡིན་ལ། སྦྱར་བའི་སྐབས་འདིར་སྲོག་ཆེ་ཆུང་སྦྱར་ལ་གཉིས་པ་རབ་དྭངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲའི་སྒོ་ནས་དོན་གོ་སླ་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སྐབས་འདིར་ནི་སྦྱོར་བ་ལྕི་ཡང་དང་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་ཡི་གེ་ལྕི་ཡང་
སྦྱར་བའོ། །སྲོག་ཆུང་མང་བོ་འདུས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྷོད་པ་དང་བཅས་ཏེ། ཡི་གེ་བསྐོར་བ་རྗེས་སུ་ཁྲིད་པ་བཅས་ནི་ལྡོག་པ་ཤར་ཕྱོགས་གོ་ཌ་བ་དག་འདོད་དོ། །ཞེས་པའི་
དོན་ནོ། །
ཤར་ཕྱོགས་གོ་ཌ་བའི་སྦྱར་བ་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
པད་མའི་རྩེ་ན་སྙན་པའི་གླུ་ལེན་མ། །
ཉི་མའི་མདངས་བཀྲ་མུ་ཏིག་འོད་ལྡན་མ། །
མ་ལྟར་གུས་པས་བསྟེན་ནོ་དབྱངས་ལྡན་མ། །
མ་གཡེལ་བརྩེ་བས་གཟིགས་པ་མ་དོར་ཅིག །
འདི་ཡང་།
རབ་དཀར་ཀ་མ་ལ་ཡི་གདན་སྟེང་ན། །
དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་ངང་བའི་བུ་མོ་དཀར། །
འཛུམ་དཀར་བསིལ་བའི་འོད་དཀར་སྤྲོ་བ་ཡིས། །
བློ་ཡི་ཀུན་ད་རྒྱས་པའི་མཛེས་སྡུག་དཀར། །
ཞེས་སྔ་མ་མ་ཡིག་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་དང་། ཕྱི་མ་ཀ་ཡིག་བསྐོར་བའི་རྗེས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

38

ཁྲིད་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་སྲོག་ཆུང་མང་བོ་འདུས་པས་སྦྱོར་བ་ལྷོད་པའོ། །ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དར་བྷའི་སྦྱར་བ་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས། ཤེས་རབ་ཆུང་ཡང་ཁེངས་ལྡན་མཁས་རློམ་ཚོགས། །
འཐད་འཐད་ཚིག་གིས་ཕལ་ཆེར་མགོ་སྐོར་ཞིང་། །
ཚིག་འཁྲི་ཁོ་ནས་མི་ཚེ་ཆུད་གཟོན་པས། །
ཚང་ཚིང་ཁོར་ཡུག་ཁེངས་ཡང་ཕན་པ་ཆུང་། །
འདི་ཡང་།
ཤེས་རབ་མེད་ན་ཁེངས་ཀྱང་མཁས་པ་མིན། །
ཁེ་ཚོང་ཁོ་ནར་འཐམ་ཚེ་བཙུན་པ་མིན། །
ཁེ་འདོད་ཕུགས་སུ་འཆང་ཕྱིར་བཟང་བོ་མིན། །
ཆོས་མེད་ཆོས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ས་འདི་ཁེངས། །
ཞེས་སྲོག་ཆེན་མང་བོ་འདུས་པས་ལྷོད་པས་མ་རེག་པ་སྟེ་སྦྱོར་བ་དམ་པའོ། །འདིའི་དཔེ་བརྗོད་རྩ་བར། མཱ་ལ་ཏཱི་དཱ་མ་ལཾ་གྷི་ཏཾ་བྷྲ་མ་རིཿ (ཛ་ཏིའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་། བུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ཞིང་ལྡིང་།)ཞེས་པའི་ནང་དུ་སྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་གྷ་དང་བྷྲ་
གཉིས་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་ལྕི་བ་མཱ། ཏཱི། དཱ། ལཾ། ཏཾ། རིཿ རྣམས་ཚོགས་པས་སྦྱོར་བ་ལྕི་བ་སྟེ་ལྷོད་པས་མ་རེག་པའི་དམ་པར་གྱུར་པའོ། །ཁ་ཅིག(བོད་མཁས)སྦྱར་བ་ནི་འཇམ་པ་ཤས་ཆེ་ལ། འཇམ་ཆེས་པས་ལྷོད་པའི་སྐྱོན་མེད། ཅེས་འགྲེལ་བ་མི་འཐད་དེ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རབ་དྭངས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

39

གཉིས་པ་རབ་དྭངས་ལ་ལྷོ་ཤར་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།
གྲོང་བའི་ནུས་བྲལ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་དོན་ལྡན། །
རབ་དྭངས་རྒྱན་ཏེ་ལྷོ་བའི་མཁས་རྣམས་གསོས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གྲོང་ཚིག་གི་ནུས་པ་བྲལ་བ་སྟེ་དེས་མ་བསླད་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དོན་དང་ལྡན་པ་དེ་རབ་དྭངས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་པར་ལྷོ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་རྒྱས་མཛད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཐོ་ཞིང་བརྗིད་ཆགས་ཤར་རིའི་རྩེ་མོ་ནས། །
སྤྲིན་བྲལ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་དྭངས་པ་ལ། །
དལ་གྱིས་འཛེག་པའི་ཟླ་བ་བདུད་རྩིའི་འོད། །
མུན་པའི་གདུང་སེལ་བསིལ་བའི་དཔལ་དུ་ཤར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཤར་བའི་རབ་དྭངས་ནི།
ཤར་བའི་ངེས་ཚིག་ཡོད་ཕྱིར་གྲགས་མིནའང་སྦྱོར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཽ་ཌ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་བ་མིན་ཡང་ངེས་ཚིག་བརྗོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་ལའང་འདོད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ངོས་ལ་མངོན་དགའ་བ། །
ངང་བའི་བུ་མོའི་མགྲིན་པའི་རྫ་རྔ་ཡིས། །
ཕུལ་བྱུང་ཤིས་པར་བསྒྲུབས་པའི་ཡིད་མཚོ་ལས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

40

སྡེབ་ལེགས་ཚིག་གི་མེ་ཏོག་མཁའ་ལ་འཐོར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་མཉམ་པ།

གསུམ་པ་མཉམ་པ་ལ་ལྷོ་ཤར་གཉིས། དང་བོ་ནི།
ཕྱེད་ལ་སྲོག་ཆུང་འཇམ་དང་ཕྱེད་ལ་སྲོག །
ཆེ་དང་རྩུབ་ལྡན་འཇམ་རྩུབ་མཉམ་པའི་ཕྱིར། །
མཉམ་པའི་རྒྱན་དེ་བཻ་དར་བྷ་ཡི་ལུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ཕྱེད་ལ་ཡི་གེ་སྲོག་ཆུང་སྟེ་འཇམ་པ་དང་། ཕྱེད་ལ་ཡི་གེ་སྲོག་ཆེན་ནམ་རྩུབ་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་འཇམ་རྩུབ་དོ་མཉམ་པའི་རྒྱན་དེ་ནི་བཻ་དར་བྷའི་འདོད་པའི་མཉམ་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་མི་ཡི་རོལ་གར་ཅན། །
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིས། །
ཐེག་མཆོག་མཐར་ཐུག་གསང་ཆེན་དུན་དྷུ་བྷི། །
བརྡུང་ཚེ་མཁས་རློམ་ཡོངས་ཀྱི་ཁེངས་པ་འཕྲོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཤར་བའི་མཉམ་པ་ནི།
གཅིག་ལ་སྲོག་ཆེ་རྐང་བ་གཞན་གསུམ་ལ། །
འཇམ་ལྡན་མི་མཉམ་འདི་འདྲ་ཤར་བས་སྦྱོར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་རྐང་བ་གཅིག་ལ་སྲོག་ཆེན་སྦྱོར་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

41

ཞིང་། ལྷག་མ་རྐང་བ་གཞན་གསུམ་ལ་སྲོག་ཆུང་སྦྱར་ཏེ་འཇམ་པ་དང་ལྡན་པ་དོན་ལ་མི་མཉམ་པ་འདི་འདྲ་ནི་ཤར་བས་མཉམ་པ་ལ་སྦྱོར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཀུན་གསལ་ཡངས་པའི་དོ་ར་མཛེས་པའི་དཔྱིད། །

འོད་དཀར་ག་བུར་འགྱེད་པ་ཀུན་དའི་གཉེན། །
ཚ་བའི་གདུང་འཕྲོག་བསིལ་བའི་མཆོག་སྟེར་བ། །
ལུས་ཅན་སྙིང་གི་དགའ་བ་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་སྙན་པ།

བཞི་བ་སྙན་པ་ལ། མཚན་ཉིད། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་བོ་ནི།
ཚིག་གི་ཉམས་ཆེ་དོན་ཡང་ཉམས་ཁྱད་ཅན། །
མཁས་པ་དགའ་བྱེད་སྙན་པའི་མཚན་ཉིད་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གི་ཉམས་ཆེ་བས་ཡིད་འགྱུར་ཐུབ་པ་དང་བརྗོད་བྱ་དོན་
གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཉམས་ཁྱད་པར་ཅན་གནས་པས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས། མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་རྒྱན་དེ་ནི་སྙན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྒྲའི་ཉམས། དོན་གྱི་ཉམས། གཉིས་ཀ་ལ་གྲོང་ཚིག་སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་བོ་ལ། ལྷོ་ཤར་གཉིས་ལས། ལྷོ་བ་ནི།
ཡིག་ཚིག་གང་ལ་སྔ་ཕྱིའི་གཟུགས་དང་གནས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

42

ཕྱི་མོ་བརྩེགས་མཚུངས་ཉེར་གནས་རྗེས་ཁྲིད་ལྡན། །
སྒྲ་ཡི་ཉམས་ལྡན་སྙན་པར་ལྷོ་བ་བཞེད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲའི་ཉམས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་ཚིག་གང་དང་ཅི་ལ་སྦྱར་ཡང་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མའི་གཟུགས་དང་གནས་དང་ཕྱི་མོ་དང་། བརྩེགས་པའི་ཚིག་མཚུངས་ཤིང་ཉེ་བར་གནས་པས། རྗེས་ཁྲིད་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི། སྒྲའི་ཉམས་ལྡན་གྱི་སྙན་པར་ལྷོ་
བའི་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟབ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས། །
མཁའ་ལྟར་ཡངས་ལ་ཉ་རྒྱས་ཟླ་ལྟར་གསལ། །

མ་རྨད་ཕུལ་བྱུང་སྤོབས་པ་མི་དཔོག་པས། །
རྣམ་ཀུན་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཞེས་རྣམ་པར་བསྟོད། །
ཅེས་རྐང་བ་དང་བོ་ལ་ར་ལ་ག་ཡ་བཏགས་སྦྱར་བ། གཉིས་པ་དབྱངས་གཅིག་པ། གསུམ་པ་སྐྱེ་གནས་གཅིག་པ། བཞི་བ་བརྩེགས་པ་མཚུངས་པའི་རྗེས་ཁྲིད་དོ། །
གཉིས་པ་ཤར་བའི་འདོད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་བོ་ནི། ཚིགས་བཅད་རྐང་དང་བཅད་ལྷུག་གཉིས་ལ་ཡང་། །
ཚིག་ལ་དབྱངས་ངེས་མེད་ཀྱང་གསལ་བྱེད་གཅིག །
ཡང་ཡང་བསྐོར་དང་སྔ་ཕྱི་ཆེར་མི་རིང་། །
རྗེས་ཁྲིད་སྒྲ་ཉམས་སྙན་པ་གོ་ཌའི་ལུགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་ལ་ལྟོས་པའི་རྐང་བ་རྣམས་དང་། བཅད་ལྷུག་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚིག་རྣམས་ལ་དབྱངས་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། གསལ་བྱེད་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

43

ཀྱི་ཡི་གེ་གཅིག་ཡང་ཡང་བསྐོར་ཞིང་། དེ་ཡང་སྔ་ཕྱི་ཐག་ཆེར་མི་རིང་བའི། རྗེས་
ཁྲིད་ཀྱི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་སྙན་པ་ཤར་ཕྱོགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲའི་ཉམས་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི། དབྱེ་ན་རྐང་བར་བསྐོར་དང་ཚིག་ལ་བསྐོར། །
རིང་ཐོས་ཤར་བ་ཁོ་ནའི་རྗེས་ཁྲིད་བཞི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲའི་ཉམས་དེ་ལ། རྐང་བ་ལ་བསྐོར་བ། ཚིག་ལ་བསྐོར་བ། རིང་བར་ཐོས་པ། ཤར་བ་ཁོ་ན་འདོད་པའི་རྗེས་ཁྲིད་དང་བཞི་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དང་བོ་རྐང་བ་ལ་བསྐོར་བ་ནི།
ཡི་གེ་གཅིག་སོགས་རྐང་བའི་ཐོག་ལྟ་བུར། །
ཡང་ཡང་བསྐོར་བར་རྐང་བར་བསྐོར་བ་སྟེ། །
གསུམ་པར་མི་གེ་ཚོགས་དགོས་མཐའ་རྟེན་སོགས། །
གཟུགས་གཅིག་རྐང་བ་སྔ་མ་ཇི་བཞིན་དགོས། །
རྗེས་ཁྲིད་ཡིག་རྐྱང་བ་དང་དབྱངས་ངེས་མེད། །
མཐའ་རྟེན་སོགས་ངེས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གཅེས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེ་གཅིག་པའམ་ཡི་གེ་གཅིག་གིས་མིང་གཞི་བྱས་པ་དེ། ཤོ་ལོ་ཀ་དེའི་ཚིག་རྐང་རེའི་ཐོག་མ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་དེ་ལ་རྐང་བར་བསྐོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ལེའུ་གསུམ་པར་ཟུང་ལྡན་ལ་ཡི་གེའི་ཚོགས་པ་འདྲ་དགོས་པས་དབྱངས་དང་སྔོན་འཇུག་མཐའ་རྟེན་སོགས་གཟུགས་གཅིག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། རྐང་བ་སྔ་མའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་ལ་ཡོད་ན་ཕྱི་མར་ཡང་མ་འཆོལ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

44

བ་ཞིག་དགོས་ལ། རྗེས་ཁྲིད་ལ་ཡི་གེ་རྐྱང་བ་ཡིན་མིན་དང་དབྱངས་དང་མཐའ་རྟེན་
སོགས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གཅེས་དགོས། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཐའ་ཡས་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་བོའི་དོན། །
མཐར་འཛིན་ནད་ཀུན་སེལ་བའི་སྨན་གཅིག་བུ། །
མཐའ་བྲལ་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལམ། །
མཐར་གྱིས་གོམས་པས་སྲིད་པའི་ཟུག་རྔུ་གཅོད། །
ཅེས་ཐ་ཡིག་བསྐོར་བ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཚིག་ལ་བསྐོར་བ་ནི།
རྐང་བ་རྐང་བར་ཡི་གེ་གཞན་དང་གཞན། །
རིང་མིན་ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་ཚིག་ལ་བསྐོར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་རྐང་བ་དང་རྐང་བའི་བར་ཏེ་ཚིག་རྐང་རེ་རེའི་ནང་དུ་བསྐོར་རྒྱུའི་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་ལ། རྐང་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡི་གེ་གཅིག་བར་ཐག་ཧ་ཅང་རིང་བོ་མིན་པར་ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་དེ་ནི་ཚིག་ལ་བསྐོར་བ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བིམ་པའི་ཚལ་ན་བུང་བའི་ན་ཆུང་མ། །
སྙན་པའི་གླུ་ལེན་སྦྲང་རྩིའི་སྙེ་མར་རོལ། །
རབ་དགའ་རྒྱས་པའི་ངོ་མཚར་རི་མོ་འདིས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

45

སྲིད་པའི་བདེ་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད། །
ཅེས་རྐང་བ་དང་བོར་བ་དང་ན་བསྐོར་བ་དང་། གཉིས་པར་སྙ་བསྐོར་བ་དང་། གསུམ་པར་ར་བསྐོར་བ། བཞི་བར་སུ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་རིང་བར་ཐོས་པ་ནི།
ཡི་གེ་བསྐོར་བའི་བར་དུ་ཡི་གེ་དག །
དགུ་སོགས་མང་བོས་ཆོད་གང་རིང་བར་བསྐོར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེ་བསྐོར་བའི་ཡི་གེ་དག་གི་བར་དུ་ཡི་གེ་དགུ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་མང་བོས་ཆོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རིང་བོར་བསྐོར་བ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མ་ལུས་མཁས་པའི་སྙིང་ལ་དཔྱིད་འཇོ་བ། །
དབྱངས་ལྡན་མ་ཁྱོད་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྟེན་ན། །
བརྩེ་བས་དགོངས་ནས་མ་གཡེལ་དུས་ཀུན་ཏུ། །
འཛད་མེད་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྩོལ། །
ཅེས་མ་བསྐོར་བའི་བར་དུ་ཚེག་པར་བཅུས་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་ཤར་བ་ཁོ་ནས་འདོད་པའི་རྗེས་ཁྲིད་ནི།
སྦྱོར་བ་རྩུབ་མང་བརྗོད་དཀའི་རྗེས་སུ་ཁྲིད། །
ཤར་བ་ཁོ་ནའི་འདོད་དེ་ལྷོད་ཀྱང་སྦྱོར། །
རྗེས་ཁྲིད་དེ་འདྲ་བཻ་དར་བྷ་མི་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་བ་རྩུབ་པ་མང་བོ་བརྗོད་དཀའ་བ་རྗེས་ཁྲིད་བྱས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

46

པ་ནི། ཤར་བ་ཁོ་ནས་འདོད་པའི་རྗེས་ཁྲིད་ཡིན། རྩུབ་པ་བརྗོད་དཀའ་བ་རྗེས་ཁྲིད་

བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷོད་པ་འབའ་ཞིག་རྗེས་ཁྲིད་བྱས་པའང་ཤར་བས་སྦྱོར་ལ།
རྗེས་ཁྲིད་དེ་འདྲ་བ་ལྷོ་བས་མི་འདོད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་རྩ་བའི་དཔེ་བརྗོད་ཀྱི་

རྒྱ་དཔེར། སྨར་རཿ ཁ་རཿ ཁ་ལཿ ཀཱན་ཏཿ ཀཱ་ཡཿ ཀོ་པཤྩ་ནཿ ཀྲ໏་ཤཿ ཕྱེད་ཕྱི་མ་ཙྱུ་
ཏོ་མཱ་ནོ་དྷི་ཀོ་རཱ་གོ་མོ་ཧོ་ཛཱ་ཏོ་ས་པོ་ག་ཏཱཿ ཞེས་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་རྣམ་བཅད་མང་བས་སྦྱོར་བ་རྩུབ་པར་གྱུར་པ་དང་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ཨོ་ཡིག་རྗེས་ཁྲིད་བྱས་པས་རྩུབ་པའི་ལྡོག་
ཟླ་ལྷོད་པ་སྦྱར་བའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྒྲོ་བར་ལས་བྱུང་སྒྲ་དབྱངས་སྙན་སྒྲོག་ཅིང་། །
སྦྲང་རྩིས་སྒྲེགས་པའི་བསུང་ལྡན་བྷྲ་མ་རཿ ། །
འདབ་སྟོང་རྩེ་ན་གར་གྱིས་རོལ་པ་ལ། །
བ་མོའི་རེག་པས་གནོད་པ་མ་གྱུར་ཏམ། །
ཞེས་རྐང་བ་སྔ་མ་གཉིས་རྩུབ་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ལྷོད་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་དོན་གྱི་ཉམས་ནི།
ཐུན་མོང་དེ་མིན་ཀུན་ལ་དོན་ཉམས་གཅེས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲའི་ཉམས་ཀྱང་སྙན་པའི་རོ་དང་ལྡན་མོད། འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱན་དང་དེ་མིན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ཀུན་ལ་དོན་གྱི་ཉམས་ཁྱད་

པར་ཅན་དེ་གཙོ་ཆེ་བས་གཅེས་པར་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །
གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲོང་ཚིག་སྤང་བ་ལ། དོན་གྱི་གྲོང་བ་སྤང་བ། སྒྲའི་གྲོང་བ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

47

སྤང་བ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
གླང་རྫི་སོགས་ལ་གྲགས་དོན་དེའི་ངག་སྨྲས། །
གྲོང་བའི་དོན་ལྡན་སྐྱོན་ཆེ་དེ་སྤོང་ན། །
ཀུན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱིས། །
སྙན་ངག་ལམ་དུ་ལེན་པ་དེ་ཡི་སྨན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གླང་རྫི་སོགས་སྙན་ངག་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་
གཏམ་བཞིན་དུ་དོན་དེ་བརྗོད་པའི་ངག་སྨྲས་ན། གྲོང་ཚིག་གི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པས་མི་མཛེས་ལ། སྐྱོན་དེ་སྤོང་འདོད་ན། སྐྱེ་བོ་ཀུན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལེགས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱིས་སྙན་ངག་གི་ལམ་ལུགས་སུ་བླངས་ཏེ་སྨྲ་བ་ནི་སྐྱོན་སྤོང་བའི་སྨན་
ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །
སྤང་བྱ་གྲོང་ཚིག དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འདོད་ལྡན་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་བུ་མོ་ཁྱོད། །
མཐོང་བས་ཆགས་པའི་ཡིད་ནི་བཟུང་བར་དཀའ། །
མལ་སྟན་བདེ་བར་འོ་དང་འཁྱུད་པ་ཡིས། །
འཁྲིག་པའི་བདེ་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་དམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
སྐྱོན་དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་སྲིད་ལས་རྒྱལ་བྱེད་པའི། །
བ་དན་ལྟ་བུར་དཀར་མཛེས་ལུས་ཕྲ་ཁྱོད། །
དགའ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པོར་ཡིད་སྲུབས་ཀྱི། །

དགའ་སྟོན་ཆེ་ལ་རོལ་པར་མི་བྱེད་དམ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

48

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོན་སྔ་མ་དང་འདྲ་མོད། གྲོང་ཚིག་སྤངས་ཏེ་སྙན་ངག་གི་ལམ་དུ་དྲངས་པའོ། །
གཉིས་པ་སྒྲའི་གྲོང་བ་ལ། དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
གཅོད་མཚམས་ལོག་གམ་མིང་དེ་ཐུན་མོང་བའི། །
གྲོང་བའི་དོན་སྟོན་སྒྲ་ཡི་གྲོང་བའང་སྐྱོན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲའི་གྲོང་ཚིག་ཞུགས་ཚུལ་དེ་ཡང་། ཚིག་གཅོད་མཚམས་ལོག་པའི་དབང་གིས་སྐྱོན་ཞུགས་པ་དང་། ངག་ཚིག་གཅིག་ལ་གོ་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་གྲོང་བ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དོན་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲའི་གྲོང་བའང་སྐྱོན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གཅོད་མཚམས་སམ་མཚམས་སྦྱོར་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་པ། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་རྟ་ལྗང་ཅན། །
བསིལ་ཟེར་ལྡན་པ་ཡིས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པ། །
གཅིག་ཅར་འབྱེད་བྱེད་སྒེག་མོའི་འགྲམ་ཆང་གིས། །
འཐོར་ཚེ་བ་ཀུ་ལ་དེ་རང་དབང་ཅི། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟ་ལྗང་ཅན་དང་། བསིལ་ཟེར་ལྡན་པ་ཟླ་བས་ཀྱང་མི་འབྱེད་ཅེས་པ་ཡིན་མོད། གཅོད་མཚམས་རྟ་ལྗང་ཅན་བསིལ་ཟེར་ལྡན་པ་ཞེས་གོ་བ་ལོག་འགྲོ་བ་དང་། འགྲམ་ཆང་གིས་ཕུ་བཏབ་ནས་ཆང་གི་ཟིལ་བ་འཐོར་བར་བྱས་ཚེ། ཞེས་པ་ཡིན་མོད། གཅོད་མཚམས་ལོག་ན། འདབ་མ་འཐོར་ཚེ་བ་ཀུ་ལ་དེ་ལ་རང་དབང་ཅི་ཡོད་ཅེས་པར་འགྱུར་བས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

49

ངག་ཚིག་གིས་དོན་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དམར་བའི་བཞིན་ལྡན་དྲག་པོའི་དབུགས་འབྱིན་ཅིང་། །
ཕ་རོལ་ལུས་ལ་རྡོ་རྗེའི་གདེངས་ཀ་ཡིས། །
བསྣུན་པ་ལས་སྐྱེས་བཟོད་དཀའི་ཟུག་རྔུའི་ཚོགས། །
ཀུན་རྟོག་སྤྲོས་པའི་སྡེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱས། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷ་དམར་དྲག་ཏུ་ཁྲོས་ནས། དགྲ་བོ་ལ་མཚོན་བསྣུན་པའི་དོན་ཡིན་མོད། ངག་ཚིག་གི་དབང་གིས་འཁྲིག་སྤྱོད་ལ་གོ་འགྲོ་བས། འདི་ལྟ་བུ་སྐྱོན་ཅན་
ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི།
མིང་དེ་གཞན་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་ཀྱང་དེར། །
སྐབས་ཀྱི་དེ་ལས་འོས་མེད་གྲོང་མིན་པ། །
དམིགས་བསལ་ཅན་ཡང་འདིར་ཁས་མི་ལེན་མིན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་དང་ཚིག་དེ་དོན་གཞན་པ་ལའང་འཇུག་རུང་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་དེར་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དེ་ལས་འོས་མེད་པས་གྲོང་བའི་སྐྱོན་མིན་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་ཡང་སྙན་ངག་གི་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པ་མིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཆོས་ལ་ཡིད་རྟོན་བུ་མོ་མཚན་ལྡན་མ། །
དྲིན་ལྡན་ཕ་མའི་འདོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

50

འཁོར་འབངས་ཚོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་སེམས། །
མི་འདོར་ཡ་རབས་ངང་ཚུལ་མཆོག་གིས་མཛེས། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚིག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མཁའ་འགྲོའི་མཚན་ལྡན་མ་ལ་
གོ་བ་ལས་མོ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་གོ་བ་དང་། སྙིང་རྗེའི་སེམས་ལ་གོ་བ་ལས་
ཆགས་སེམས་ལ་གོ་ཚུལ་མེད་དོ། །

ལྔ་བ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ།

ལྔ་བ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ལ། ལྷོ་ཤར་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།
རྩུབ་མིན་ཡི་གེ་མང་བ་ཤིན་ཏུ་གཞོན། །
ཐམས་ཅད་གཞོན་པ་ལྷོད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་སྤངས། །
ལྷོ་བའི་ལུགས་ཡིན་་་་་་་་ །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་དེའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་རྩུབ་པ་མིན་པ་འཇམ་པ་མང་ཤོས་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་གཞོན་པ་སྟེ་འཇམ་པ་ཡིན་ན་ལྷོད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས་སྤངས་དགོས་པ་དེ་ལྷོ་བའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
པད་དཀར་འཕྲེང་བས་མཛེས་པའི་སྐྱེད་ཚལ་ན། །
གེ་ས་རས་མྱོས་བུང་བའི་ན་ཆུང་མ། །
སྦྲང་རྩིའི་སྙེ་མ་འཆང་ཞིང་སྙན་འགྱུར་གྱི། །

གླུ་དབྱངས་ལེན་བཞིན་དལ་གྱིས་རྒྱུ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

51

གཉིས་པ་ཤར་བའི་ལུགས། །
་་་་་་་་ཤར་བའང་འདོད་མོད་ཀྱང་། །
གཙོ་བོར་བརྗོད་བར་དཀའ་བས་རྩུབ་པ་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་པ་དག་སྐབས་འགར་འཇམ་པ་སྦྱོར་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་བརྗོད་དཀའ་བའི་རྩུབ་པ་དག་སྦྱོར་བར་འདོད་ཅེས་པའོ། །བརྗོད་དཀའ་བ། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གཏུམ་དྲག་རྔམ་བརྗིད་གར་གྱིས་སྲིད་གསུམ་ཁྱོན། །
འདར་བྱེད་ཧཱུཾ་སྒྲ་དྲག་པོས་རི་བོ་བསྙིལ། །
ཧྲིག་ཧྲིག་སྡང་མིག་གཡོ་བས་དགྲ་སྡེའི་སྙིང་། །

ལྐོག་མར་འབྲོས་བྱེད་ཁྲོ་རྒྱལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དྲུག་པ་དོན་གསལ།

དྲུག་པ་དོན་གསལ་ལ། ལྷོ་ཤར་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།
དོན་བརྟག་མི་དགོས་རྟོགས་ནུས་དོན་གསལ་མཚན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གསལ་བའི་དབང་གིས། དོན་དེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་

བརྟག་མི་དགོས་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་རྒྱན་དེ་དོན་གསལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཁྱབ་འཇུག་ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་མརྐ་རས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

52

ཆུ་མཚོར་བྱིང་བའི་ས་ཆེན་འདེགས་པ་ན། །
རྨིག་པ་སྤུ་གྲིས་གདེངས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་ལུས། །

བཅད་པའི་ཁྲག་གིས་ཆུ་གཏེར་དམར་འོད་འཛིན། །
ཡང་ན།

མ་དྲོས་གདེངས་ཅན་བདག་པོའི་མཐུ་དཔལ་ལས། །
འཆི་མེད་རྫིང་རིང་ངོས་ལ་སྤྲིན་དཀར་གྱི། །

བླ་རེ་བྲེས་ཚེ་སྦྲང་ཆར་འབབ་མཐོང་ནས། །
ཆར་སྡོད་བྱེ་འུ་དགའ་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྲེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཤར་བ་འགའི་འདོད་པ་ནི།
ཤར་བ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་རིགས་ལས་འགོངས་པ། །
སྦྱོར་ཡང་ལྷོ་ཤར་ཕལ་ཆེར་འདིར་མཐུན་འཇུག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་པ་ཁ་ཅིག་རྗོད་བྱེད་མི་གསལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ཀྱང་དེ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་མ་ཟིན་ཅིང་རིགས་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་པས། དེ་
གཉིས་ཀ་ལས་འགོངས་པ་སྟེ་འདས་པ་སྦྱོར་ཡང་། ལྷོ་ཤར་གྱི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་དོན་གསལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་མཐུན་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཡངས་པའི་གསེར་ལྡན་མ་འདི་ཆུ་གཏེར་དབུས། །
བྱིང་ཚེ་འཇུག་པ་བཅུ་བ་ཕག་རྒོད་ཀྱི། །

རྣམ་པར་རྩེན་པས་གྱེན་དུ་བཏེགས་པ་ན། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

53

ཟླ་བའི་མ་མ་མཚམས་སྤྲིན་མདངས་ཀྱིས་མཛེས། །
ཡང་།

འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཀླུ་དབང་ཚོགས་ཀྱི་མཐུ། །

ཞིང་བའི་བསོད་ནམས་དཔྱིད་དུ་སྨིན་པ་ལས། །
མཁའ་དབྱིངས་ཆུ་འཛིན་དྲ་བས་ཁེབས་པ་ན། །
ཙ་ཏ་ཀ་རྣམས་དབྱངས་སྙན་གླུ་རུ་ལེན། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་བྱ་སྔ་མ་དང་གཅིག་ཀྱང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་མི་གསལ་
བའི་དབང་གིས་གོ་དཀའ་བའོ། །

བདུན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ།

བདུན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ། ལྷོ་ཤར་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།
ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་དོན་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པས། །
དེ་ལྡན་ཁྱད་འཕགས་ཡོན་ཏན་རྟོགས་ནུས་ངག །
རྒྱ་ཆེའི་རྒྱན་འདོད་བཻ་དར་སྙན་ངག་མགོན། །
གཉིས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བསམ་འབྱོར་གང་རུང་ལས། །
བརྩམ་དགོས་འདིར་ནི་གང་ལ་སྦྱར་ཀྱང་ཆོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་དོན་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ། ཡུལ་དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་ནུས་པའི་ངག་དེ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ཡིན་པར་བཻ་དར་བྷ་འདོད་ལ།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

54

བཻ་དར་བྷས་རྒྱན་འདི་སྙན་ངག་ཀུན་གྱི་མགོན་ཏེ་མཆོག་ཡིན་པར་འདོད། ལེའུ་
གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་དེ་བསམ་པ་དང་འབྱོར་བ་གང་རུང་ལས་བརྩམ་དགོས་མོད། སྐབས་འདིར་གང་ལ་སྦྱར་ཀྱང་ཆོག་པ་ནི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཚུངས་མེད་འདྲེན་པ་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ཡི། །
ཞབས་སྐྱེས་བཀྲ་ཤིས་རྡུལ་གྱིས་གཙུག་མཛེས་ཚེ། །
གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དོན་གཉིས་གང་ལ་འང་། །
སྣང་བ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་མ་མཆིས། །
ཡང་།

འབྱོར་དང་གཏོང་བ་ཟླ་མེད་མེ་ལོང་གདོང་། །
གང་ལ་སློང་བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་གི། །
དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྷག་མ་ཟད་པའི་ཕྱིར། །

སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཤར་བའི་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི།
ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་དཔལ་བརྗོད་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས། །
དེ་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཆེ་རྟོགས་ནུས་པའི་ངག །
རྒྱ་ཆེའི་རྒྱན་དུ་གཽ་ཌའི་མཁས་དག་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཆོས་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

55

འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་
ཡུལ་དེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྟོགས་ནུས་པའི་སྙན་ངག་དེ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་དུ་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་བའི་མཁས་པ་དག་གིས་འདོད། ཅེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མེ་ཏོག་འཁྲི་ཤིང་རྒྱས་པའི་དགའ་ཚལ་ན། །
རྩེན་པའི་ན་ཆུང་ནོར་བུའི་འོག་པག་ལས། །
དཔྱངས་པའི་དྲིལ་ཆུང་སིལ་སིལ་འཁྲོལ་བ་ཡིས། །
དྲུག་སྐྱེས་གླུ་དབྱངས་སྙན་པའི་ཁེངས་པ་འཕྲོག །
ཡང་།

རྒྱལ་ཕྲན་སྟོང་གི་ཟུར་ཕུད་གདེངས་ཀ་ཡིས། །
ལན་གཅིག་མིན་པར་གུས་པས་བསྟེན་བྱ་བ། །
སྡེ་བཞིའི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ་བ་ཡིས། །
ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་བརྗིད་པ།

བརྒྱད་པ་བརྗིད་པ་ལ། སྤྱི་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
འབྲུ་མང་ལ་སོགས་ཚིག་སྡུད་མང་སྤྲས་ངག །
བརྗིད་པར་ལུགས་གཉིས་བཞེད་དེ་བཅད་ལྷུག་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲུ་མང་བོའི་བསྡུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀ་ཙན་དབྱངས་གསུམ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

56

གྱི་ཚིག་སྡུད་སྐབས་ནས་བྱུང་བའི་ཚིག་སྡུད་མང་བོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བརྗིད་པ་ཡིན་པར་ཤར་ལྷོའི་ལུགས་གཉིས་ཀས་བཞེད་ལ། དེ་ལ་བཅད་ལྷུག་གཉིས་ཀ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ཤར་ལྷོ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།
པྲསྟཱ་ར་ལྕི་མང་དང་ཡང་བ་ཉུང་། །
ཕྱེད་ལ་དེ་ལྡོག་མཐོ་དམའི་རྣམ་པ་ཅན། །
བརྗིད་པར་ཤར་འདོད་བརྗོད་དང་གཏམ་གྱིས་སྤྲས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྗིད་པ་དེ་ལ་པྲསྟཱ་ར་ལྕི་བ་མང་བ་དང་ཡང་བ་ཉུང་བ་དང་། ཕྱེད་ལ་སྟེ་འགའ་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ལྕི་བ་ཉུང་ལ་ཡང་བ་མང་བ་སྤེལ་བས་

མཐོ་བ་དང་དམའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ལྟར་འཁྲུགས་ཤིང་། བསྡུ་བ་དང་བཅས་པ་ནི་བརྗིད་པའི་རྒྱན་དུ་ཤར་བ་དག་འདོད་ལ། བརྗོད་པ་དང་གཏམ་
གྱིས་སྤྲས་ཤིང་སྦྱར་རོ། །ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
? ? ? ? ? ? ? ? ?

བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་དཀའ་གནད་ཀུན། །
? | ? ? ? ? | ? |

འགྲེལ་ལ་ཕུལ་བྱུང་རྣམ་དཔྱོད་ཟླ་བྲལ་བ། །
? ? | ? ? ? ? ? ?
འཇིགས་བྲལ་སྨྲ་དབང་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ། ། ? ? ? | | ? ? | ?

འཛམ་གླིང་མཁས་པ་མ་ལུས་གཙུག་ན་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

57

གཉིས་པ་ལྷོ་བའི་འདོད་པ་ནི།
པྲསྟཱ་ར་ཡི་ལྕི་ཡང་འཁྲུགས་མིན་པར། །
མཉམ་པས་མཛེས་ལྡན་ཚིག་སྡུད་བཅས་པའི་ངག །
བརྗིད་པའི་ངོ་བོར་བཻ་དར་བྷ་ཡིས་བཞེད། །
སྔ་མ་ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མ་ལྷུག་པ་ལ། །
གཙོར་དགྱེས་གཉིས་ཀའི་བཅད་ལྷུག་དག་ཀྱང་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། པྲསྟཱ་ར་ལྕི་ཡང་འཁྲུགས་པ་མིན་པར་དོ་མཉམ་པས་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཚིག་སྡུད་རྣམས་དང་བཅས་པའི་ངག་དེ་ནི་བརྗིད་པའི་ངོ་བོར་བཻ་དར་བྷས་བཞེད། སྔ་མ་ཤར་བ་རྣམས་གཙོ་བོར་ཚིགས་བཅད་ལ་སྦྱར་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལྷོ་བ་
རྣམས་ལྷུག་པ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་གཙོ་བོར་དགྱེས་ཤིང་། གཉིས་ཀས་བཅད་ལྷུག་དག་ལ་སྦྱར་བར་འདོད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
| | | ? ? ? | ?

ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས། །
? | ? | ? ? | |
ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ། །
? ? ? ? ? ? ? |

ཡེ་ཤེས་པད་མོ་རྒྱས་བྱེད་དེ་ལ། །
| | ? | ? ? ? ? བྷྲ་མ་རཿ ཡི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་དོ། །
ཡང་།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

58

| | | ? ? ? ? |

ཀུ་མུ་ད་ལྟར་དཀར་ཞིང་གསལ་ལ། །
| | | ? ? ? ? |
མུ་ཏི་ཀ་བཞིན་འོད་རབ་འཕྲོ་བ། །
| ? ? ? ? ? | |
མ་སྨད་ལང་ཚོ་རབ་རྒྱས་མ་མ། །
? ? ? | | ? | |

འདོད་ལྡན་སྙིང་ལ་ཨུ་དུམ་ཝ་ར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
པྲསྟཱ་ར་འགོད་ཚུལ་ནི། ཡི་གེ་ལྕི་བ་ལ་རི་མོ་འཁྱོག་པོ་དང་། ཡི་གེ་ཡང་བ་ལ་རི་མོ་དྲང་བོ་འབྲི་ལ། ཡི་གེ་ལྕི་ཡང་ནི་ལེགས་སྦྱར་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད། བོད་ལ་ལྕི་ཡང་གི་ཐ་སྙད་མ་གྲགས་ཀྱང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་རིགས་འགྲེ་བྱས་པ་ནི། འགྲེང་བུ་ཅན་དང་། ན་རོ་ཅན་དང་། མཐའ་རྟེན་ཅན་རྣམས་ལྕི་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཡང་བ་ཡིན་པ་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བཞེད། དེས་ན་གོང་གི་
དཔེ་བརྗོད་རྣམས་ལ་སྔར་པྲསྟཱ་རའི་རི་མོ་མེད་མོད། འདིར་ངོས་ཟིན་སླ་བའི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་བཀོད་དོ། །

དགུ་བ་མཛེས་པ།

དགུ་བ་མཛེས་བའི་ཡོན་ཏན་ལ། ལྷོ་ཤར་གཉིས། དང་བོ་ནི།
འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་མ་བརྒལ་འུད་མི་ཆེ། །
མཛེས་པའི་ངོ་བོར་ལྷོ་ཕྱོགས་མཁས་མང་བཞེད། །
སྔོན་བྱུང་གཏམ་དང་བསྔགས་སོགས་དེ་བརྗོད་གཞི། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

59

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཛེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དོན་ལས་མི་བརྒལ་བར་འུད་མི་ཆེ་བས། མི་དག་གི་བློར་ཤོང་བ་དེ་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་བོས་བཞེད་ལ། དེ་ལ་སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་
བརྗོད་གཞི་བྱས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་བསྔགས་བརྗོད་སོགས་བརྗོད་གཞི་བྱས་པ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
སྔོན་བྱུང་གཏམ་ལ་སྦྱར་བ། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྤྲིན་དཀར་དལ་གྱིས་གཡོ་འདྲའི་ས་སྲུང་སྟེ། །
འཆི་མེད་བདག་པོའི་ལག་ཉལ་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །
སྦྱིན་སྐྱེས་གཡུལ་ངོ་བཟློག་པར་མཛད་པ་ན། །
ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲགས་སྙན་ལྡིར། །
ཡང་།

བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཛོད་ཕྱེ་སྟེ། །
བསྟན་པའི་གནད་ཀུན་རྫོགས་པར་གསལ་བ་ཡིས། །
མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདི་ཡང་། །
དབུས་འགྱུར་ཞེས་བྱར་གྲགས་པ་དོན་དང་ལྡན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བསྔགས་པ་ལ་སྦྱར་བ། ཡང་དེ་ལས།
མུ་ཏིག་འཁྲི་ཤིང་ཡང་དག་རྒྱུ་བ་བཞིན། །
འདོད་ལྡན་སྐྱེ་བོ་དགའ་བྱེད་དགའ་མ་ཡིས། །
ཟུར་མིག་འོད་ཞགས་སྤྲོ་བའི་རྩེ་མོ་ནི། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

60

རྣ་ལུང་ཕོན་པོའི་བར་དུ་རྫོགས་མ་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཤར་བའི་འདོད་པ།
འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལས་བརྒལ་འུད་ཆེན་པོས། །
བརྗོད་འདོད་བློ་ཡིས་དོན་གང་ཕུལ་བྱུང་བཀོད། །
མཛེས་པའོ་གཽ་ཌ་བ་ཚིམ་ལྷོ་མི་བཞེད། །
འདི་ཡང་གཏམ་དང་བསྔགས་སོགས་དག་ལས་སྦྱོར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལས་བརྒལ་ཏེ་འུད་ཆེན་པོས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བློས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བཀོད་
པ་དེ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའོ་ཞེས་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་བ་རྣམས་ནི་ཚིམ་པར་གྱུར་ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ནི་གཙོ་ཆེར་མི་བཞེད་དོ། །འདི་བ་ཡང་སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་དང་། ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་སོགས་ཏེ་དེ་དག་ལས་སྙན་ངག་སྦྱོར་བར་བྱེད། ཅེས་པ་ཡིན་
ལ།

ཤར་བའི་གཏམ་ལ་སྦྱར་བ། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཀེ་ལ་ཤ་རིའི་དཔལ་འཛིན་གཉིས་འཐུང་གི། །
སྟེང་འགྱིང་གྲགས་པའི་མུ་ཁྱུད་རྩེ་བརྒྱ་ཡིས། །
ལྷུན་པོ་ཉུང་དཀར་གནས་ལ་འགོད་བྱེད་ན། །
ཉམ་ཆུང་ལྷ་མིན་བཅོམ་པ་མཚར་དུ་ཅི། །
ཡང་།

འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་གིས། །
མདོ་རྒྱུད་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་གངས་ལྗོངས་འདིར། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

61

འོག་མིན་ཞེས་བྱར་གྲགས་པའི་རྔབོ་ཆེ། །
བརྡུང་བ་དེས་ཀྱང་བསྒྲུན་དུ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་།
བསྔགས་པ་ལ་སྦྱར་བ།

སྲེད་ལྡན་སྙིང་ལ་ཀུན་དགའ་གསར་བའི་རོ། །
སྦྱིན་བྱེད་ལང་ཚོ་མ་ཡི་ཟུར་མིག་གི། །
དཀྱུས་རིང་ཡིད་སྲུབས་འཕྲུལ་གྱི་ཉག་ཕྲན་དེ། །
འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཐར་ཡང་རྫོགས་མ་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན།

བཅུ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ། སྤྱི་དང་། དབྱེ་བ། དོགས་སློང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
སེམས་ལྡན་གཞན་གྱི་ཆོས་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི། །
གཞན་ལ་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བཀོད། །
གང་དུ་སྒྲ་དེ་ཡང་དག་འཛིན་ལྡན་ངག །
ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་མཁས་མང་བཞེད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ལྡན་གྱི་ཆོས་གཞན་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དེ། སེམས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་དག་ལ། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཀོད་ནས།
ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་
ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ཏུ་ལྷོ་ཕྱོགས་མཁས་མང་དག་གིས་བཞེད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

62

དབང་ཕྱོགས་ས་འཛིན་རྩེ་ནས་འོད་སྟོང་ཅན། །
དགྱེས་པའི་རང་ཞལ་ངོམ་ཚེ་པད་མོ་རྣམས། །
དགའ་བའི་གེ་སར་སོ་འཕྲེང་དགོད་པ་ན། །
ཕྲག་དོག་ལྡན་པའི་ཀུ་མུད་ཟུམ་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཆོས་གཅིག་བཀོད་པ་དང་། ཆོས་དུ་མ་བཀོད་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།
གཞན་ཡང་གཅིག་དང་དུ་མ་བཀོད་པ་གཉིས། །
དངོས་བསྟན་སེམས་ལྡན་སྐྱུག་སོགས་བསྒྲིབ་བྱ་གཅིག །
སྒྲིབ་བྱེད་སེམས་མེད་ལ་བཀོད་བཏགས་པ་བའི། །
སྐྱུག་སོགས་སྒྲ་དེ་འཛིན་ལྡན་སྙན་ངག་ཚིག །
ཆོས་གཅིག་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གཅིག་དང་དུ་མ་བཀོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་བོ་ནི། དངོས་བསྟན་ལ་བུད་མེད་ཀྱིས་ཆང་འཐུང་ནས་བཟི་སྟེ་སྐྱུགས་པ་དེ་དངོས་སུ་དམར་བཤད་བྱས་ན་མི་མཛེས་པས་བསྒྲིབ་བྱ་བྱས་ཏེ། སྒྲིབ་བྱེད་ཉི་མས་འོད་ཟེར་སྐྱུགས་པ་རྣམས་པད་མས་བག་མེད་དུ་འཐུང་ནས་གེ་སར་གྱི་རྡུལ་དམར་བོ་སྐྱུག་པར་བྱེད་ཅེས་རྩ་བའི་དཔེ་བརྗོད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སེམས་མེད་ལ་བཀོད་ནས། བཏགས་པ་བའི་སྐྱུག་པ་སོགས་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དེ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྙན་ཚིག་དེ་ནི། སྐྱུག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་དུ་བཤད། ཅེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

63

འགྲམ་ཆང་ཟེགས་མས་བསྐྱངས་པའི་བ་ཀུ་ལ། །
དགའ་ཞིང་ཆགས་པས་རབ་ཏུ་དགོད་པ་ན། །
རྐང་གདུབ་ཀྱིས་བསྣུན་མྱ་ངན་མེད་པ་ཡང་། །
ཁྲེལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་དགོད་པར་བྱེད། །
ཡང་།

མི་བཟད་དགུན་གྱི་གྲང་རེག་རྒྱས་པ་ན། །
ཉལ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཆབ་རོམ་གུར་དུ་མནལ། །
ཁོར་ཡུག་མཛེས་བྱེད་རི་བོའི་འཕྲེང་བ་ཡང་། །
ཁ་བའི་གུར་ཁང་ཕུག་ཏུ་གཉིད་ལ་ཡུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཆོས་དུ་མ་བཀོད་པ་ནི།
དངོས་བསྟན་སེམས་ལྡན་ཉལ་སོགས་དུ་མའི་ཆོས། །
སེམས་མེད་གཞན་ལ་བཀབ་ནས་ཉལ་བ་སོགས། །
དུ་མའི་ཆོས་བཏགས་སྒྲ་དེ་འཛིན་པའི་ངག །
དུ་མའི་ཆོས་བཀོད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་བསྟན་སེམས་ལྡན་བུད་མེད་མངལ་ལྡན་མ་གྲོགས་མོ་འགའ་ཞིག་གི་པང་བར་ཉལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་སེམས་མེད་གཞན་སྤྲིན་གྱི་

འཕྲེང་བ་སོགས་ལ་བཀབ་ནས་ཉལ་བ་སོགས་དུ་མའི་ཆོས་བཏགས་པ་བ་དེའི་སྒྲ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ངག་དེ་ནི་ཆོས་དུ་མ་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

64

འོད་སྟོང་ཆུ་ལྷའི་པང་བར་མནལ་བ་ན། །
སྐར་མའི་དོ་ཤལ་ལེགས་བགོས་སྔོ་བསང་མར། །
དུས་བཏབ་ཟླ་བ་གཞོན་ནུས་བགྲོད་པའི་ཚེ། །
སྐྱེངས་ལྡན་སྤྲིན་གྱིས་སྒྲིབ་གཡོགས་ཅི་ཡང་བྱེད། །
ཡང་།

ཉིན་བྱེད་ལྷོ་ཡི་ལམ་དུ་བྲོས་གྱུར་ཅིང་། །
ས་འཛིན་ཁ་བའི་ཐོར་ཚུགས་བཅིངས་པ་ན། །
རྩི་ཤིང་ཚོགས་རྣམས་ཤུགས་རིང་འབྱིན་བྱེད་ཅིང་། །
ན་ཆུང་ཉལ་འགྲོ་མ་རྣམས་སྦུབས་སུ་བྲོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་དོགས་སློང་ནི།
འདི་ལ་དངོས་བསྟན་ལུགས་གཉིས་སོ་སོ་རུ། །
མི་གསལ་འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་འདོད་ན། །
ཐུན་མོང་རྒྱན་འགྱུར་དེས་ན་ལམ་བཅུ་བོ། །
གཙོ་བོར་ལྷོར་བཞེད་འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་ཆོས། །
ཕལ་ཆེར་བཟློག་དགོས་ཀུན་ལ་མིན་པ་འམ། །
ཏིང་འཛིན་དང་བོ་ལྷོར་ལུགས་ཕྱི་མ་གཉིས། །
ཤར་གྱི་བྱ་འམ་བརྟགས་པར་བྱ་དགོས་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཏིང་འཛིན་གྱི་སྐབས་འདིར་རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་ལ། ལྷོ་ཤར་
གྱི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་མི་གསལ། འོན་ཀྱང་སོ་སོར་མི་གསལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་ན། ཏིང་འཛིན་གྱི་རྒྱན་འདི་ཤར་ལྷོ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

65

རོ། །དེས་ན་ཤར་ལྷོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་བཅུ་བོ་འདི། གཙོ་བོར་ལྷོ་བས་བཞེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པ་དང་། ཕལ་ཆེར་བཟློག་དགོས་པ་ལས། ཀུན་ལ་ལྷོ་ཤར་གཉིས་བཟློག་དགོས་པ་མིན་ཟེར་བའམ། ཡང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་རྒྱན། དང་བོ་ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཤར་ཕྱོགས་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པར་བྱའམ། གང་ཡིན་བརྟགས་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་སྙན་ངག་གི་རྒྱུ་བཤད་པ་ནི།
ཁྱད་པར་སྙན་ངག་འབྱུང་ཁུངས་མང་ཐོས་དང་། །
སྐྱེས་ཐོབ་སྤོབས་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཚེ་སྔོན་གྱི། །
བག་ཆགས་དམན་ཀྱང་ངག་དང་ངག་གི་ལྷ། །
ཐོས་དང་སྒྲུབ་པས་འབད་ན་རྗེས་བཟུང་ནས། །
མཁས་མང་གོ་ས་མཐོན་པོ་དག་ལ་ཡང་། །
བདེ་བླག་ངེས་འགོད་ནག་མོའི་ཁོལ་བོ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྙན་ངག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ཏེ་རྒྱུ་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤོབས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ནི། སྙན་ངག་
ལ་མཁས་པའི་རྒྱུའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཚེ་རབས་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་
ཤེས་རབ་དམན་ན་ཡང་། སྙན་ངག་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། ངག་གི་ལྷ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་དྲག་པོས་འབད་ན། ལྷག་པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས། མཁས་པ་མང་བོའི་དབུས་སུ་མཁས་པའི་གོ་ས་མཐོན་པོ་དག་ལ་ཡང་། ངེས་པར་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སློབ་དཔོན་ནག་མོ་ཁོལ་སྔར་ཤིན་ཏུ་བླུན་པ་ལ་ཕྱིས་སུ་ངག་གི་ལྷ་མོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་པཎ་ཌི་ཏ་ཆེན་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

66

པོར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །
བཞི་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
ལྷོ་ཤར་མཁས་མང་སོ་སོ་རུ། །
གཤེགས་པའི་ལམ་བཅུ་མཁས་པའི་གསུང་། །
ཉུང་ངུའི་ངག་གི་རབ་དབྱེ་མཁན། །
མེ་ལོང་མཁན་པོ་མ་ཡིན་ནམ། །
ཞེས་ལྷོ་ཤར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དར་བྷ་དང་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་བའི་མཁས་པ་མང་བོ་སོ་སོར་གཤེགས་པའི་སྙན་ངག་གི་ལམ་བཅུ་བོ་སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་གསུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་གསལ་བའི་ངག་གིས་མ་འདྲེས་པར་དབྱེ་མཁན་བདག་ནི། སྙན་ངག་མེ་ལོང་རྩོམ་མཁན་སློབ་དཔོན་དཎ་ཌི་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་མིན་ནམ་སྒྲ་ཅན་གྱིས་སྤྲས་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ།། །།
སྨྲས་པ།

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ཚངས་པའི་སྲས་མོ་ཡི། །
གསང་གསུམ་གཅིག་བསྡུས་ཉི་མ་འོད་པོ་ཆེ། །
རིག་པའི་པད་ཚལ་བཞད་པའི་གཉེན་གཅིག་བུའི། །
གསུང་གི་གསང་བ་གངས་ཅན་དཔལ་དུ་ཤར། །
ཁྱོད་གསུང་འོད་ཀྱི་རྩེ་དགའ་རྒྱས་པ་ན། །
ལྷོ་ཤར་ལམ་གྱི་ཟ་འོག་རི་མོའི་དཔལ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

67

ངོ་མཚར་གཟིགས་མོར་བཀྲ་བའི་ལྟད་མོ་ལ། །
གཟུར་གནས་མཁས་དབང་ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་བྱེད་ཟུག །
ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཡི། །
ཞལ་ལུང་བདུད་རྩིའི་ཆབ་ཀྱིས་བྲན་པ་ན། །

བདག་རྒྱུད་ནོར་འཛིན་བུ་མོ་བརླན་གྱུར་ནས། །ལྔ་རིག་ཆུ་སྐྱེས་དགའ་བའི་འཛུམ་ཞལ་ངོམ། །
ཞེས་པ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

68

ལེའུ་གཉིས་པ།

༄༅། །སྲིད་དང་ཞི་བའི་མཛེས་སྡུག་གཅིག་བསྡུས་མཚན་དཔེའི་མེ་ཏོག་བཀྲ་བའི་སྐུ། །སྙན་དང་འགྱུར་བ་སྟོང་གིས་ཆོས་སྒོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟོན་པའི་གསུང་། །
སྟོང་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མེད་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཐུགས་མངའ་བ། །རིག་སྨྲ་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་གཅིག་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོར་སླར་ཡང་ཕྱག་བགྱི་འོ། །
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་སྣོད་ལྡན་ཉན་པར་བསྐུལ་བ། གཞུང་དངོས་ལ་འཇུག་པའོ། །མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ལས། དབྱངས་ཅན་མ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
ན་མཿ སྭ་ར་སྭ་སྟྱཻ།
མཛེས་སྡུག་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་ཀྱང་ཆགས་པའི་ར་རི་བཏང་། །
ཐུགས་རྗེས་ཀུན་ལ་བསིལ་ཡང་རྨོངས་པའི་ཚང་ཚིང་བསྲེག །
རྟག་ཏུ་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་སྐལ་ལྡན་གླིང་བཞིར་འགྲོ། །
མཚོ་བྱུང་ཟླ་བས་ངག་གི་ཀུ་མུད་འབྱེད་པར་མཛོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་ན་མཿ ནི་ཕྱག་འཚལ། སྭ་ར་སྭ་སྟྱ་ནི་དབྱངས་ཅན་མ། དེས་ན། དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །མཛེས་སྡུག་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྡུག་པའི་ལང་ཚོའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ར་རི་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

69

སྟེ་རི་བོང་གི་མཚན་མ་བཏང་བ་སྟེ་དོར་བ་དང་། ཐུགས་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་
འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་བསིལ་བ་སྟེར་ཡང་། འགྲོ་བ་
ཀུན་གྱི་མི་ཤེས་རྨོངས་པའི་ནགས་ཚལ་ཚང་ཚིང་རབ་ཏུ་བསྲེག་ལ། རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་གླིང་བཞིའི་དོན་དུ་འཕྲིན་ལས་

རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པའམ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་མཚོ་བྱུང་ལྷ་མོ་ཟླ་བས་སྙན་ངག་གི་ཀུ་མུད་བཞད་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བའོ། །འདིའི་ཀྱང་ཡང་ཀྱང་གསུམ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །
བཤེས་གཉེན་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
རེ་རེའང་མཐའ་བྲལ་གྲངས་ལྡན་ཤེས་བྱའི་ཚོགས། །
གང་གི་བློ་ངོར་ཤིན་ཉུང་རྨོངས་སྟུག་མུན། །
སྒྲིབ་བསལ་རིག་པའི་སྒོ་ཡངས་འབུམ་འབྱེད་བཤེས། །
འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་གར་མཛད་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་པ་སྟེ་དེའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལྟ་བུའི་ཁམས་རེ་རེ་ལའང་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་གྲངས་དང་ལྡན་པས་ཤེས་བྱ་ནི་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་བྲལ་གྲངས་ལྡན་ཏེ་གྲངས་མཐའ་མེད་པའི་ཤེས་བྱའི་ཚོགས་རྣམས། བཤེས་གཉེན་གང་གི་བློ་ངོར་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དོན་དང་། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྨོངས་སྟུག་སྟེ་མི་ཤེས་པའི་
རྨོངས་པ་ཤིན་ཏུ་འཐུག་པོའི་མུན་པ། གནས་ལུགས་སྒྲིབ་བྱེད་མཐའ་དག་བསལ་ནས། བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ཡངས་པོ་འབུམ་ཕྲག་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་མིའི་གར་མཛད་པ་སྟེ། མིའི་རྣམ་པ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

70

བཟུང་བ་དེ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཤིས་པར་བརྗོད་པའོ། །
རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།
འཁྲུལ་བའི་མུན་སྟུག་འཇིག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅན། །
ལེགས་བཤད་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའི་བཅུ་གཉིས་བདག །
སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་འབྱམས་ཀླས་འོད་སྤྲོ་བར། །
མགྲིན་པའི་དབང་ཕྱོགས་སྐྱ་རེངས་ཁོང་ནས་བཞད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། མ་རིག་འཁྲུལ་བའི་མུན་པ་སྟུག་པོ་འཇིག་པར་བྱེད་པའམ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་ནམ་བྱེད་ལས་ཅན། ལེགས་པར་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཞུང་བཅུ་གཉིས་བདག་པོ་སྟེ་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་རང་ལུགས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། མ་དག་པ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་འབྱམས་ཀླས་པ་སྟེ་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བ་ལ་ཐོག་མར། མགྲིན་པའི་དབང་ཕྱོགས་ཏེ་མགྲིན་པ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་

བཀོད་པའི། མགྲིན་པའི་ཁོང་ནས་ལེགས་བཤད་རྩོམ་པའི་སྐྱ་རེངས་བཞད་པ་སྟེ་ཤར་བའོ། །ཞེས་པའོ། །
སྣོད་ལྡན་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་ནི།
ཕྱོགས་གཉིས་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཆུ་ཀླུང་ཀུན། །
གཅིག་འདུས་ཐུན་མོང་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །
མ་བརྒལ་ལེགས་བཤད་དབང་རྒྱལ་མི་རྙེད་པས། །
མཁས་པའི་དེད་དཔོན་བསྟེན་ལ་འདིར་ཞུགས་ཀྱེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྙན་ངག་མཁས་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

71

པ་དང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྙན་ངག་མཁས་པ་སྟེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་མཁས་པའི་སྙན་
ངག་གི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆུ་ཀླུང་ཀུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་དོན་རྒྱན་དང་སྒྲ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མ་བརྒལ་བར། ལེགས་པར་བཤད་པ་ནོར་བུ་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་རྙེད་པའི་གནས་མེད་པས། སྙན་ངག་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས། སྙན་ངག་གི་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་འདིར་ཞུགས་ཤིག་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱེ། ཞེས་འབོད་ཅིང་བསྐུལ་མ་གནང་བའོ། །

ཐུན་མོང་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ། རྒྱན་གྱི་དོན་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་སྙན་ངག་ལུས་ཅི་རིགས། །
སྣ་ཚོགས་སྦྱོར་བས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་རྒྱན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། ཚིགས་བཅད་དང་ཚིག་ལྷུག་དང་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་སྙན་ངག་གི་ལུས་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་སམ་གང་རུང་རྩོམ་པའི་ཚེ་ན། རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་དཔེ་རྒྱན་སོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་སྦྱོར་བས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།
དབྱེ་ན་དོན་རྒྱན་སྒྲ་དང་གབ་ཚིག་གསུམ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

72

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱེ་ན། དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ་དང་། སྒྲ་རྒྱན་དང་། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་གསུམ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །

དང་བོ་དོན་རྒྱན་བཤད་པ།

དེའི་དང་པོ་དོན་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ལ།
དང་བོར་དབྱེ་ན་༡རང་བཞིན་བརྗོད་དང་༢དཔེ། །
༣གཟུགས་ཅན་༤གསལ་བྱེད་༥བསྐོར་དང་༦འགོག་པ་དང་། །
༧དོན་གཞན་བཀོད་དང་༨ལྡོག་ཅན་༩སྲིད་པ་ཅན། །
༡༠བསྡུས་བརྗོད་༡༡ཕུལ་བྱུང་༡༢རབ་བཏགས་དང་ནི་༡༣རྒྱུ། །
༡༤ཕྲ་མོ་༡༥ཆ་དང་༡༦རིམ་དང་༡༧དགའ་བ་དང་། །
༡༨ཉམས་ལྡན་༡༩གཟི་བརྗིད་ཅན་དང་༢༠རྣམ་གྲངས་བརྗོད། །
༢༡ཀུན་ཕན་༢༢རྒྱ་ཆེ་༢༣བསྙོན་དོར་༢༤སྦྱར་བ་དང་། །
༢༥ཁྱད་བརྗོད་༢༦མཚུངས་སྦར་༢༧འགལ་དང་༢༨སྐབས་མྱོ ན་བསི ད། ། ྟོ
༢༩ཟོལ་བསྟོད་༣༠ངེས་བསྟན་༣༡ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་དང་། །
༣༢ཡོངས་བརྗེས་༣༣ཤིས་བརྗོད་༣༤རབ་སྤེལ་༣༥དགོངས་ཅན་ཏེ། །
སོ་ལྔའི་རྒྱན་འདོད་མཚན་ཉིད་རབ་གསལ་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྒྱན་ལ་དབྱེ་བ་སོ་ལྔའི་རྒྱན་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

གཅིག་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

73

དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་དང་བོ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་བོ་འཆད་པར།
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་སྐབས་ཆོས། །
སྣ་ཚོགས་སྒྲོ་བཏགས་མིན་པར་དངོས་གནས་ལ། །
ཇི་བཞིན་གསལ་བྱེད་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་སམ་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་སྤངས་ཏེ། དཔེ་རྒྱན་དང་རབ་བཏགས་སོགས་རྒྱན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར། དོན་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན། ཤུགས་བསྟན་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དེ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི།
དབྱེ་ན་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ། བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ། རྫས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
དང་བོ་རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ནི།
སྒྲོ་བཏགས་མེད་པར་ནང་གསལ་ཀུན་ཁྱབ་སྤྱིའི། །
རིགས་བརྗོད་ངག་གང་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རིགས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

74

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོ་བཏགས་མེད་པར་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་གསལ་བ་སྟེ་
གཏོགས་པ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱིའི་རིགས་སམ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ངག་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་སྙན་ངག་དཔེ་བརྗོད་ལས།
ཕུལ་བྱུང་མཚན་དཔེའི་ལང་ཚོ་རབ་འབར་ཞིང་། །
ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་སྙན་རྣ་བར་འཇེབས། །
ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་པ། །
དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་རྣམས་གཏན་གྱི་སྐྱབས། །ཞེས་དང་།
ཡང་།
བགྲང་ཡས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །
གཅིག་གྱུར་བཅུ་དྲུག་ལང་ཚོའི་དཔལ་གྱིས་སྒེག །
དབྱངས་ཅན་དགའ་མར་རབ་དགྱེས་ངག་གི་ལྷ། །
དཔལ་ལྡན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི།
བྱ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དྲང་བོའི་ངག །
རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་བྱ་བ་བརྗོད་པར་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་གི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་དྲང་བོའི་ངག་དེ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ནང་གི་བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་པའོ། །དཔེར་ན། གོང་གི་དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

75

དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་སྲིད་མཚོ་ལས་བརྒལ་ཞིང་། །
བརྩེ་ཆེན་གོམས་པས་ཞི་བའི་མཐའ་བཀག་ནས། །
མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པའི་གྲོང་མཆོག་དེར། །
གདུལ་བྱ་གཞན་ཡང་འཁྲིད་མཛད་སྟོན་པ་མཆོག །
ཡང་ན།

གཞུང་བརྒྱ་འཆད་པས་རྨོངས་པའི་མུན་སེལ་ཞིང་། །
རྩོད་ངག་ང་རོས་རྒོལ་ངན་ཀླད་པ་འགེམས། །
རྩོམ་པས་མཁས་ཀུན་ཡིད་དབང་འགུག་བྱེད་པ། །
མ་ལུས་བསྟན་པའི་སྣང་བྱེད་དྲིན་ཅན་རྗེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི།
བཏགས་མིན་གཟུགས་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆ། །
གཙོ་བོར་བརྗོད་དེ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོ་བཏགས་མིན་པར་དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆའམ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་ནུས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་གཙོ་བོར་བརྗོད་པའི་ངག་གང་ཡིན་པ་དེ། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན་པར་སྙན་ངག་གི་གཞུང་མེ་ལོང་མ་ལས་བཤད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འདབ་བརྒྱད་སྙིང་གི་ཟེའུ་འབྲུར་འཇམ་པའི་དབྱངས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

76

ལན་གཅིག་མིན་པར་ཡང་ཡང་བསྟེན་པ་ལས། །
རབ་རྨོངས་མུན་པ་སེལ་ཞིང་གསུང་རབ་ཀྱི། །

དགོངས་དོན་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་སྣང་བ་རྒྱས། །
ཞེས་དང་ཡང་ན།
འདྲེན་མཆོག་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས། །

འཕོས་པའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་གསར་བའི་རྒྱུན། །
སྙིང་ཁར་སིམ་པས་མཁས་དབང་དཎ་ཌིའི་གཞུང་། །
འགྲེལ་ལ་མི་འཇིགས་དགེ་བའི་སྤོབས་པ་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་བ་རྫས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི།
གང་ཞིག་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྫས། །
དྲང་བོར་བརྗོད་དེ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྫས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་དེ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དྲང་བོར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དེ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་རྫས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྨོངས་མུན་དྲ་བ་གཅོད་པའི་རལ་གྲི་དང་། །

ཨུད་པལ་འཆང་ཞིང་རིན་ཆེན་རྩེ་ཕྲན་ཚོགས། །
གཡུར་དུ་ཟ་བའི་ཟུར་ཕུད་ལན་བུ་ལྔས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

77

གཙུག་མཛེས་སྨྲ་བའི་རྒྱལ་བོ་སྙིང་གི་དཔྱིད། །
ཡང་།

ཕུལ་བྱུང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དབུས། །
ལྷ་བརྒྱའི་ཟུར་ཕུད་འོད་ཆགས་ནོར་བུའི་ཁྲིར། །

སྦྱིན་སྐྱེས་ཀླད་འགེམས་ཞོ་འཐུང་རྩེ་བརྒྱ་བ། །
འཛིན་བྱེད་ལྷ་དབང་བསོད་ནམས་དཔལ་གྱིས་མཐོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །
འདིའི་སྐབས་བོད་མཁས་པའི་དོན་རྒྱན་དོགས་གཅོད་ལས། རྩ་བ་མེ་མོང་མ་ལས། དེ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་སྟེ། དང་བོའི་རྒྱན་ཡིན་རིགས་སོགས་དཔེར། ཞེས་པ་འགྱུར་བཅོས་ནས། དེ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་། རིགས་ཞེས་དང་བོའི་རྒྱན་ཡིན་དཔེར། ཞེས་བསྒྱུར་ཏེ། བཞི་ག་རིགས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདྲ་ལ། དེ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་བརྗོད་པ་བཞི་བོ་རིགས་ཅན་མང་བོ་ལ་ཁྱབ་དགོས་མོད། རྩ་བའི་དཔེ་བརྗོད་ཀྱི་རྫས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ། དབང་ཕྱུག་
གཅིག་པོ་ལས་ནང་གསེས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མང་བོ་འཇོག་དཀའ་སྟབས། རྩ་བའི་རྫས་བརྗོད་པའི་དཔེ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དཀའ་གསུངས།
མི་ཕམ་གྱི་སྙན་འགྲེལ་དུ་འགྱུར་སྔ་མ་ལེགས་པར་གསུངས་ལ། རིགས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་རིགས་སམ་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་གོ་བར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ཐད་ཀར་དྲང་བོར་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་
བྱས་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིའི་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

78

རིགས་ཞེས་པ་རིགས་ཅན་མང་བོ་ལ་ཁྱབ་དགོས་པའི་དོན་མིན་པར། རང་བཞིན་ནམ་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་གོ་དགོས་པར་གསུངས། རྒྱལ་དབང་གིས། རང་དང་འདྲ་བའི་རིགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ལ་རིགས་རུས་ཀྱི་རིགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་མཁས་དང་རིན་སྤུངས་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པས། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་རིགས་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་ངོ་བོ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་
རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་། དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ། དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་ཡོན་ཏན་ནམ་ནུས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ། གང་ཟག་གང་དང་གང་གི་རྫས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་རྫས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དྲང་བོར་བརྗོད་པས། རང་བཞིན་བརྗོད་པའམ་དྲང་བོའི་རྒྱན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །
བཞི་བ་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ། འགྲེལ་ཚུལ་འགའ་ཞིག་དཔྱད་མི་བཟོད་པར་བསྟན་པ་དང་། མཇུག་བསྡུ་བ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།
འདི་སྐབས་མ་ངེས་སྒྲོ་སྐུར་སྣ་ཚོགས་པ། །
ཚོང་འདུས་འོ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་མོད་ཀྱང་། །
དཔྱད་བཟོད་ནམ་མཁའི་པད་མོའི་རེག་བྱ་བཞིན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་འགའ་ཞིག་གིས་གཞུང་གི་དོན་མ་ངེས་པར་སྒྲོ་སྐུར་སྣ་ཚོགས་པའི་བཤད་པ་དག་ནི། ཚོང་
འདུས་ཀྱི་འོ་མ་ལྟ་བུའི་བསྲེ་བསླད་ཅན་དུ་མཐོང་མོད་ཀྱང་། དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་དཔྱད་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

79

བཟོད་པ་ནི་མེད་དེ། ནམ་མཁའི་པད་མོའི་རེག་བྱ་བཞིན་ཡིན་པས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་དངོས་ནི།
བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཇི་བཞིན་དཔལ་གྱིས་མཐོ། །
མཁས་མང་སྙིང་དུ་བཅངས་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་གང་། །
ཟླ་བ་དག་པའི་སྙིང་བོ་ཇི་བཞིན་གསལ་བྱས་པས། །
ས་ལོས་ཁེངས་པ་སྐྱུངས་ནས་མཁའ་སྤྱོད་བྲོས་མིན་ནམ། །
ཞེས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་འདི་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་རྒྱལ་བོའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མངའ་ཐང་ཇི་བཞིན་དུ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
དཔལ་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཡིན་ལ། མཁས་པ་མང་བོས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྙིང་དུ་བཅིངས་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ཟླ་བ་གཡའ་དག་པའི་སྙིང་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རང་གིས་གསལ་བར་བྱས་སྟབས། ས་ལོ་སྟེ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཡང་ཁེངས་པ་སྐྱུངས་ནས་ཏེ་ང་རྒྱལ་ཞི་ནས་ངོ་ཚ་བའི་རྣམ་པས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་བྲོས་པ་མིན་ནམ། ཞེས་རབ་
བཏགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པའོ། །རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་འདི་རབ་
བྱེད་གསུམ་པར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱན་བཤད་པ།
གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱན་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

80

དཔེ་རྒྱན་བཤད་པ་དངོས་གཉིས། དང་བོ་ནི།
ཚིག་གི་གཏེར་གྱུར་ལྷ་ཡི་ལྷ། །
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་འཕྲུལ། །
དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ལ་བཏུད་ནས། །
དཔེ་རྒྱན་དག་གི་མཚན་ཉིད་དབྱེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙན་ཚིག་གི་གཏེར་དུ་གྱུར་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཚངས་པ་ཁྱབ་འཇུག་ཕུར་བུ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་ཡང་ཡིན་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཏེ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྐུ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་
དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་གུས་པས་བཏུད་ནས། དཔེ་རྒྱན་དག་
གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱན་བཤད་པ་དངོས་ལ། མཚན་ཉིད། དཔེ་བརྗོད། སྐྱོན་ཡོན། མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་ལྔ་ལས། དང་བོ་ནི།
དཔེ་དོན་ཇི་ལྟར་མཚུངས་པ་ལྷུར་ལེན་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དག །མཚོན་བྱའི་དོན་
དཔེ་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མཚུངས་པ་ལྷུར་ལེན་པ་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དཔེའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།
དབྱེ་ན་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་འཁྲིག་པ་མེ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

81

མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་སྒོ་ནས་ཐུབ་པ་རི། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱེ་ན་བརྗོད་བྱའི་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཁྲིག་པ་

མེ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་ལ། མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐུབ་པ་རི་སྟེ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

དཔེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ།

དཔེ་རྒྱན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་ཆོས་དཔེ་ནི།
མཚུངས་ཆོས་དངོས་སྟོན་ཆོས་དཔེའི་རྒྱན་དུ་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ཏེ་མཚུངས་བྱེད་
ཀྱི་ཆོས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱན་དེ། ཆོས་དཔེའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། རྗེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་དཔེ་བརྗོད་ལས།
དབྱངས་ཅན་ཞལ་གྱི་མཆུ་སྒྲོས་འཛུམ་པ་ལས། །
ཐགས་བཟང་བཞི་བཅུའི་ཚེམས་འཕྲེང་གསལ་བ་ནི། །
མཚམས་སྤྲིན་ཁོང་ལས་གསར་ཚེས་ཟླ་བ་བཞིན། །
དཀར་ཞིང་གསལ་བས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཡིད་འཕྲོག །
ཡང་།

གཏུམ་ཆེན་ཁྲོ་བོའི་དབང་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད། །
བ་སྤུའི་ཁོང་ལས་མེ་ལྕེའི་ཚོགས་འཕྲོབ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

82

བཻ་ཌཱུར་རྡུལ་མང་བརྩེགས་པའི་རི་བོ་ལ། །
རྟ་གདོང་མེ་ཡིས་འཁྱུད་ལྟར་རྔམ་ཞིང་བརྗིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་དངོས་དཔེ་ནི།
དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཙམ་སྟོན་དངོས་པོའི་དཔེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་དངོས་སུ་སྟོན་ཞིང་མཚུངས་ཆོས་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པར། ཤུགས་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ལ་དངོས་པོའི་དཔེ་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བཅོམ་ལྡན་མཐུ་སྟོབས་བདག་པོའི་ཞལ་ཁྱིམ་ནི། །
འཇིགས་རུང་དབྱར་གྱི་ཆར་སྤྲིན་གཏིབས་པ་བཞིན། །
སྤྱན་གསུམ་སྡང་མིག་ཡོན་པོར་བལྟ་བ་ཡང་། །
གློག་དམར་འཁྱུག་པའི་དཔལ་ལ་རྣམ་པར་འཁུ། །
ཡང་།

རྒྱུད་མང་སྒྲ་ལ་འཁུ་བ་རྒྱལ་གསུང་གིས། །
ལེགས་པར་བསྟན་པ་འཆི་མེད་བདུད་རྩི་བཞིན། །
དེ་དོན་གོམས་པས་ཞི་བའི་དཔལ་ཐོབ་པས། །
ལྷ་དབང་བདུད་རྩིར་རོལ་པའི་ཁེངས་པ་འཕྲོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་བཟློག་པའི་དཔེ་ནི།
དོན་གྱིས་དཔེ་ཉིད་འཇལ་བ་བཟློག་པའི་དཔེ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

83

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་ལ་དཔེས་དཔེ་ཅན་ཕར་འཇལ་དགོས་པ་ལ། དེ་ལས་གོ་བཟློག་སྟེ། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དོན་གྱིས་དཔེ་ཕར་འཇལ་བའམ་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན། བཟློག་པའི་དཔེ་རྒྱན་ཟེར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བློ་དང་བརྩོན་པར་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་བཞིན། །
ཡར་ཚེས་ཟླ་ཤེལ་འདི་ནི་འཕེལ་རྩོམ་ཞིང་། །
དེ་ཡིས་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་འབྱོར་སྤེལ་བ་ལྟར། །
མཛེས་སྡུག་ཀུན་དའི་དགའ་ཚལ་རྒྱས་པར་བྱེད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོན་ལ་བློ་དང་བརྩོན་པ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེས་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་འབྱོར་སྤེལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ཡང་། རྩོམ་ལུགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་
དཔེ་དང་། ཡར་ཚེས་ཟླ་བའི་འཕེལ་བ་རྩོམ་པ་དང་། ཀུན་དའི་དགའ་ཚལ་རྒྱས་པ་གཉིས་དཔེ་ཅན་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་བརྩམས་པ་འདི་ལ་བཟློག་པའི་དཔེ་རྒྱན་ཟེར་རོ། །བཞི་བ་ཕན་ཚུན་གྱི་དཔེ་ནི།
དཔེ་དོན་འཇལ་རེས་བྱེད་པ་ཕན་ཚུན་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་འཇལ་རེས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པའི་ཁྱད་འཕགས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་ཅན་ལ་བསྔགས་པ་འདི་ནི་ཕན་ཚུན་དཔེ་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བུང་བའི་ན་ཆུང་པད་མའི་ཚལ་ལ་བཞིན། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

84

བློ་ལྡན་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། །
དེ་དོན་རྩེ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ་ལྟར། །
རྐང་བ་དྲུག་པ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་ཀྱིས་མྱོས། །
ཡང་།

བཅུ་དྲུག་ཆ་ཤས་ཡོངས་གང་ཟླ་བ་ལྟར། །
ཤོང་དཔང་མཁྱེན་པའི་དཔལ་ཡོན་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །
དེ་ཡིས་ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་འགྱེད་པ་བཞིན། །
ཟླ་ཤེལ་བདུད་རྩི་གསར་བའི་ཐིགས་འཕྲེང་གཡོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་བ་ངེས་པའི་དཔེ་ནི།
དེ་ལས་གཞན་མཚུངས་འགོག་པ་ངེས་པའི་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དབང་གིས་དཔེ་གཅིག་བཞག་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡོད་པ་འགོག་པ་སྟེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་ངེས་པའི་དཔེ་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་དཀའ་གནས་ལ། །

གཟིགས་པ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་འདྲེན་པ་མཆོག །
གང་གི་མཁྱེན་རབ་འདི་ནི་ཀུན་གསལ་མ། །
ཁོ་ནར་མཚུངས་ཀྱི་དཔེ་ཟླ་གཞན་ཡོད་མིན། །
ཡང་།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

85

འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་འཁྲུལ་མེད་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །

རྣམ་པར་དག་བྱས་དགེ་ལྡན་བསྟན་པ་འདི། །
གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མ་ཁོ་ནའི་རྗེས་འགྲོ་སྟེ། །
དཔེ་གཞན་སྲིད་པ་འདི་ན་འགའ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དྲུག་པ་ངེས་མེད་ཀྱི་དཔེ་ནི།
དེ་མཚུངས་གཞན་པའང་མི་འགོག་ངེས་མེད་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཁྱད་འཕགས་ཤིག་བཞག་ནས་དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་ཡོད་ནའང་འདིའི་དཔེར་འོས་སོ་ཞེས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དཔེ་གཞན་མི་འགོག་པ་དེ་ལ་ངེས་མེད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱན་ཟེར་རོ། །ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་པ། །
གང་ལས་འབྱུང་བ་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས། །
ལྷ་ཡི་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་རྗེས་འགྲོ་སྟེ། །
དེ་ལྟ་གཞན་འགའ་མཆིས་ནའང་མཚོན་པར་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པ་བསྡུས་པའི་དཔེ་ནི།
ཕྱོགས་རེས་མཚུངས་མིན་གཞན་པའང་བསྡུས་པའི་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་གཅིག་བཞག་སྟེ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་མཚུངས་ཆོས་གཅིག་བཀོད་ནས་མཚུངས་ཆོས་ཕྱོགས་རེ་བ་དེ་ཁོ་ནས་མཚུངས་པ་མིན་པར་མཚུངས་ཆོས་གཞན་པའང་ཡོད་ཅེས་མཚུངས་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཀྱང་བཀོད་པ་དེ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

86

ལ་བསྡུས་པའི་དཔེ་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་རྟེན་བཟང་འདི། །
རྙེད་དཀའ་ཁོ་ནས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་། །
མཚུངས་པ་མིན་ཏེ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས། །
ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་འདོད་དགུར་འཇོ་བས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བརྒྱད་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ་ནི།
འུད་བྱས་འདི་གཉིས་མིན་ལས་ཁྱད་མེད་ཕུལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ཁྱད་པར་རེ་བརྗོད་ནས་འུད་ཆེན་པོས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་གཉིས་ཙམ་ལས་གཞན་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་མེད་ཅེས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ་རྒྱན་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱའི་ཏོག་དང་ཙོང་ཁ་བ། །
འཕགས་ཡུལ་རྡོ་རྗེ་གདན་དང་བསིལ་ལྗོངས་འདིར། །
ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་བསྒྲགས་པ་ལས། །

གཞན་དུ་ཐ་དད་དབྱེ་བའི་སྐབས་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགུ་བ་རབ་བཏགས་ནི།
མ་སྙེམས་གཞན་ལའང་ཡོད་ཅེས་རབ་བཏགས་དཔེ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

87

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་དེ་ཉིད་དཔེས་ང་ལ་ཡོད་ཅེས་མ་སྙེམས་ཏེ་ང་རྒྱལ་མ་བྱེད། གཞན་པ་ལའང་མཚུངས་ཆོས་དེ་ཡོད་ཅེས་དཔེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་མེད་ནའང་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྲིད་འབྱོར་རྒྱས་པ་རྒུད་པའི་མཐའ་ཅན་དུ། །
སྟོན་བྱེད་དམར་ཕྱོགས་ཟླ་བ་སྙེམས་མི་འཚལ། །
འདབ་སྟོང་མཛེས་སྡུག་རྫོགས་པའི་པད་མོ་ཡང་། །
ལོ་འབྲས་འཕྲུལ་བའི་ངང་ཚུལ་སྟོན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་བ་རྨད་བྱུང་གི་དཔེ་ནི།
མིག་ལྡན་པད་བཞིན་དཀོན་དཔེས་མཚར་སྟོན་རྨད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། མིག་དང་ལྡན་པའི་པད་མ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ། ཆེས་དཀོན་པའམ་མེད་པའི་དཔེ་ཞིག་བཀོད་དེ་དཔེ་ཅན་མཚར་བར་སྟོན་པ་དེ་རྨད་བྱུང་གི་དཔེ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རབ་དཀར་ཀེ་ལ་ཤ་རིས་དབང་སྔོན་གྱི། །

ཟུར་ཕུད་བཅིངས་ཏེ་སྙན་འགྱུར་རྒྱུད་མང་སྒྲས། །
སྐལ་བཟང་རྣ་བར་བདུད་རྩིའི་དཔལ་སྟེར་ན། །
ངག་དབང་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཟླར་འོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

88

བཅུ་གཅིག་པ་རྨོངས་པའི་དཔེ་ནི།
འདྲ་དྲག་དཔེ་རྗེས་སྙེགས་པ་རྨོངས་པའི་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཧ་ཅང་འདྲ་དྲག་པས་དཔེ་དཔེ་ཅན་དུ་འཁྲུལ་ནས་དཔེའི་རྗེས་སུ་སྙེགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་རྨོངས་པའི་དཔེ་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གངས་ཀྱི་རི་བོ་དལ་གྱིས་རྒྱུ་བར་ནི། །
འཁྲུལ་བ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་འཐུང་དབང་བོ་ལ། །
ལྟ་བར་འདོད་པས་རབ་དཀར་ཀེ་ལ་ཤ །
མཐོང་ཚེ་ལྕགས་ཀྱུའི་སྦྱོར་བ་རྩོམ་པས་བྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ་ནི།
དཔེ་འམ་དོན་ནམ་གཉིས་འཛིན་ཐེ་ཚོམ་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་དང་ཧ་ཅང་འདྲ་བས་དཔེ་དེའམ་ཡང་ན་དོན་ཏེ་དཔེ་ཅན་ཡིན་སྙམ་དུ་བློས་ཆ་གཉིས་སུ་འཛིན་པར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྔགས་པ་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྤྲིན་བྲལ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་དྭངས་པ་ལ། །

ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅིག་ཅར་ཤར་བ་འམ། །
གཏུམ་ཆེན་ཁྲོ་བོའི་དབང་བོའི་ཞལ་ཁྱིམ་ངོས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

89

སྡང་མིག་གཡོ་སྙམ་བདག་ཡིད་འཕྱང་མོ་ཉུག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་གསུམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེ་ནི།
དོན་ཆོས་རྟགས་བཀོད་དཔེ་དང་འབྱེད་གཏན་འབེབས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནམ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དཔེ་དང་དབྱེ་བ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེ་རྒྱན་ཟེར། །ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཐའ་བྲལ་ལམ་བཟང་ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་ཁྱོད། །
སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་མཚུངས་ཀྱང་། །
མདོ་སྨད་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་བལྟམས་པའི་ཕྱིར། །

རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་བཞི་བ་སྦྱར་བའི་དཔེ་ནི།
གཉིས་ལས་མི་ཉུང་དོན་སྦྱར་མཚུངས་སྒྲ་སྦྱར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ལ་སྦྱར་རྒྱུའི་མཚུངས་ཆོས་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་ཞིང་གཙོ་ཆེར་དོན་སྦྱར་ཏེ་མཚུངས་སྒྲ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྦྱར་བའི་དཔེ་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དྲི་མ་དང་བྲལ་མཛེས་སྡུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །
མཐོང་བས་ཡིད་ལ་ཀུན་དགའི་དཔྱིད་འཇོ་བ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

90

སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །
ཉ་གང་བསིལ་ཟེར་བདག་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅོ་ལྔ་བ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ལ། དངོས་དང་། སྦྱར་བ་དང་མཉམ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
སྒྲ་གཅིག་མཚམས་ཐ་དད་དམ་མིང་གཅིག་ལ། །
དོན་གཉིས་བྱས་ནས་མཚུངས་བརྗོད་མཉམ་ཉིད་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་གཅིག་ལ་གཅོད་མཚམས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་རྒྱུ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་མིང་གཅིག་ལ་དོན་གཉིས་བྱས་ནས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་ཏེ་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཀུན་སྦྱོར་རྨོངས་པའི་དྲ་བ་དྲུངས་ཕྱུང་སྟེ། །
ཆོས་ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཤཱཀྱའི་ཏོག །
རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་བགྲོད་པའི་དེད་དཔོན་བཞིན། །
མ་ནོར་ལམ་བཟང་གསལ་བར་སྟོན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི།
ལ་ལས་རྟོག་བཏགས་གཞན་རྣམས་གུ་དོག་དྲག །
ཁ་ཅིག་ཉ་ཉུང་བསྲེས་ཀྱང་འདི་གཉིས་ཁྱད། །
མི་ཉུང་དོན་ལ་སྦྱར་དགོས་སྦྱར་བའི་དཔེ། །
མཚུངས་ཆོས་གཅིག་གིས་ཆོག་ཅིང་སྒྲ་དང་དོན། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

91

གང་ལ་སྦྱར་ཀྱང་ཆོག་པ་མཉམ་ཉིད་དཔེ། །
ལེགས་བཤད་གསར་བའི་སོ་མོས་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས། །
སྦུག་འཐུམ་སྒྲོག་ལས་བཀྲོལ་བར་ཡི་རང་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་ལ་ལས་(འཇམ་ཁ་དང་། བྱ་གཤོང་ཀླུ་སྒྲུབ་པ།)སྦྱར་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་རྟོག་བཏགས་ཁོ་ནར་འདུག་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ཏེ་འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་(སྣར་ཐང་བ་དང་། ཟུར་མཁར་བ་གཉིས།)གིས་སྒྲ་རྐྱང་བར་སྦྱར་བ་ནི་ཧ་ཅང་གུ་དོག་དྲག་ལ། འགྲེལ་བ་བྱེད་པ་བོ་ཁ་ཅིག་(རིན་སྤུངས་པ།)གིས་འོག་གི་སྦྱར་རྒྱན་ཀུན་ལའང་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་དགོས་ཤིང་།
འོག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས། འདིའི་རྩོད་སྤོང་ལ་གསུངས་པ་ནི་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྲེས་པའོ། །དེས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྦྱར་བའི་དཔེ་ལ་མཚུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དོན་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་ནི་སྦྱར་བའི་དཔེ་ཡིན་ལ། མཚུངས་ཆོས་གཅིག་གིས་ཆོག་ཅིང་། སྒྲ་དང་དོན་གང་ལ་སྦྱར་ཆོག་པ་ནི། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ཞེས་ཀུན་གཟིགས་ལྔ་བ་ཆེན་པོས་ལེགས་བཤད་གསར་བའི་སོར་མོས་འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་རྣམས་སྦུག་འཐུམ་
གྱི་སྒྲོག་ལས་བཀྲོལ་བར་མཛད་པ་དེ་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛོད་ཅིག ཅེས་བསྐུལ་མ་གནང་བའོ། །
བཅུ་དྲུག་པ་སྨད་པའི་དཔེ་ནི།
མཚུངས་ལས་འགའ་སྨད་དོན་བསྔགས་སྨད་པའི་དཔེ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

92

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་བཤད་པ་ལས་དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ལ་སྨད་ནས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པ་ལས་ཀྱང་དཔེ་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཞེས་དོན་ལ་བསྔགས་པ་དེ་ནི་སྨད་པའི་དཔེ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཚུ་འཛིན་སྟུག་པོའི་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་བཅས་ཤིང་། །
ཀུ་མུ་ད་ཚལ་ཟུམ་བྱེད་ཉི་མ་འདིས། །
དུས་ལས་མི་ཡོལ་ཀུན་ལ་སྙོམས་པ་ཡི། །
རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཇི་བཞིན་མཚོན་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་བདུན་པ་བསྔགས་པའི་དཔེ་ནི།
དཔེ་འགའ་བསྔགས་ནས་དོན་འཇལ་བསྔགས་པའི་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་འགའ་ཞིག་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་ནས་དེ་དག་དང་དཔེ་ཅན་འདྲའོ་ཞེས་དོན་འཇལ་བའམ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ལ་བསྔགས་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱ། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལྷ་ཡི་རྫིང་རིང་ཕ་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། །
ཟླ་བའི་མ་མ་ནོར་བུའི་གཏེར་དུ་གྲུབ། །
ཟླ་ཤེལ་སྐྱོན་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་ཏེ། །
དེ་དག་རྣམས་དང་འཇམ་མགོན་ཁྱོད་ཐུགས་མཚུངས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

93

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅོ་བརྒྱད་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ནི།
ཇི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་མཚུངས་བརྗོད་བརྗོད་འདོད་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་ན་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ཏེ་གང་དུ་གྱུར་ཀྱང་འདི་གཉིས་མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་ཅེས་ཤུགས་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རབ་དཀར་བསིལ་ཟེར་རྫོགས་པའི་དཔལ་ལྡན་ནམ། །
སྔོ་བསང་ར་རིའི་མཚན་མས་སྦགས་ཀྱང་རུང་། །
ཚངས་སྲས་ལྷ་མོའི་ཞལ་དང་ཀུན་དའི་གཉེན། །
མངོན་པར་མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཡིད་ལ་བཅགས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་དགུ་བ་འགལ་བའི་དཔེ་ནི།
དཔེ་དོན་རྟེན་ནམ་ཕན་ཚུན་འགལ་ཞེས་འགལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དོན་གཉིས་གནས་སའམ་རྟེན་ས་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱི་ངོས་ནས། ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་འགལ་ཞེས་མཛེས་པ་སོགས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་དེ་ལ་འགལ་བའི་དཔེ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

94

དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་ཞལ་དང་སྟོན་ཀའི་ཟླ། །
ཡིད་འོང་མཛེས་སྡུག་རྫོགས་པའི་ཀུན་ད་རྣམས། །
ངོ་མཚར་ཀུན་དགའི་དཔྱིད་དུ་གཅིག་གྱུར་ཅིང་། །
ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས་འདིས་འགལ་བར་སེམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉི་ཤུ་བ་དགག་པའི་དཔེ་ནི།
དཔེ་སྨད་ལྟར་བྱས་མི་མཚུངས་ཞེས་དགག་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ལ་སྨད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་དཔེ་དམན་པས་མི་མཚུངས་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི་དགག་པའི་དཔེ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལེགས་པར་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་གྱུར་ཅིང་། །
འདོད་ལྡན་སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་རྒྱུད་མང་ལ། །
རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི། །
ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉེར་གཅིག་པ་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེ་ནི།
འདི་ལྷག་དགོས་ཀྱང་ཁྱད་ཅི་ཞེས་ངོ་བསྟོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་འཕགས་ཤིག་བཀོད་ནས། དེ་ལྟ་ན་དཔེ་འདི་ལྷག་དགོས་ཀྱང་། འདི་གཉིས་མཚུངས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

95

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་བ་འཆི་མེད་རིགས་སུ་འཁྲུངས། །
ང་ལས་ནུ་ཁྱོད་འཛམ་གླིང་མིར་གྱུར་ཀྱང་། །
ས་སྟེང་འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་བྱེད་པ་ལ། །
ལྷ་ཡི་དབང་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉེར་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ་ནི།
དཔེ་མིན་དོན་འདིའོ་སོར་སྟོན་དེ་ཉིད་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཧ་ཅང་འདྲ་བས་དཔེ་ཅན་དཔེ་རུ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་བྱས་ནས། འདི་ནི་དཔེ་དེ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་འདིའོ་ཞེས་སོ་སོར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དཀར་གསལ་ལང་ཚོ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་འདི། །
ཟླ་བ་མ་ཡིན་དབྱངས་ཅན་གཞོན་ནུའི་སྐུ། །
མདངས་སྔོན་རྣམ་བཀྲ་འདི་ཡང་རི་དྭགས་གཟུགས། །
མ་ཡིན་བེ་ཌཱུར་ཡ་ཡི་རྒྱུད་མང་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉེར་གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ་ནི།
མཚུངས་མིན་རང་ཉིད་དཔེར་བསྟན་ཐུན་མོང་མིན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དཔེ་ཅན་འདི་ནི། དཔེ་དང་མཚུངས་པ་མིན་སྟབས། འདིའི་དཔེ་ལ་རང་ཉིད་འཇོག་རྒྱུ་ལས་གཞན་མེད་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

96

པར་བརྗོད་པ་འདི་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཕུལ་བྱུང་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །
ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པ་ཡི། །
དཔེ་ཟླ་སྲིད་ཞིའི་ཁམས་ན་གཞན་མེད་པས། །
རང་ཉིད་མཚུངས་དཔེར་བསྟན་པ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉེར་བཞི་བ་འབྱུང་མིན་གྱི་དཔེ་ནི།
མང་བོ་གཅིག་གྱུར་དཔེ་སྟོན་འབྱུང་མིན་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྱུང་མི་སྲིད་པ་སྟེ་གཅིག་གྱུར་ཏུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་དངོས་པོ་མང་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དཔེ་བྱས་ནས་དོན་སྟོན་པའི་དཔེ་རྒྱན་དེ་ལ་འབྱུང་མིན་
གྱི་དཔེ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྲིད་དང་ཞི་བའི་མཛེས་སྡུག་མ་ལུས་པ། །
འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོས་གཅིག་ཏུ་འསྡུས་པ་བཞིན། །
ཨུད་པལ་ཟུར་མིག་གཡོ་བའི་དབྱངས་ཅན་ཞལ། །
འདྲེན་བྱེད་ཡུལ་གྱི་བདུད་རྩི་བླ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉེར་ལྔ་བ་སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ་ནི།
དཔེ་ལ་དེ་མེད་ལྟར་སྟོན་སྲིད་མིན་དཔེ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

97

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཆོས་ཤིག་བརྗོད་ནས་དཔེ་དེ་མེད་པའམ་མི་སྲིད་པ་ལྟར་དུ་དཔེ་ཅན་དེ་ཡང་འདི་འདྲའོ་ཞེས་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། རྒྱལ་དབང་དཔེ་བརྗོད་ལས།
ཀུན་ཕན་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྟུག་པོའི་མུན། །
དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུ་ལས་འོངས་དྲི་ངན་བཞིན། །
ཟུར་ཕུད་ལྔ་བའི་མཁྱེན་པ་ལས་བརྒལ་བའི། །
ཇི་སྙེད་བརྟན་གཡོའི་ཆོས་དེ་གང་དུ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉེར་དྲུག་པ་མང་བའི་དཔེ་ནི།
དཔེ་འགའི་ཁྱད་ལྡན་དོན་སྟོན་མང་བའི་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་འགའི་སྟེ། དཔེ་འགའ་ཞིག་བཀོད་ནས་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཏེ་དཔེ་ཅན་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ལ་མང་བའི་དཔེ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། རྒྱལ་དབང་དཔེ་བརྗོད་ལས།
དབྱིག་འཛིན་རྡུལ་ཕྲན་གྲངས་དང་ཀུན་གསལ་མཐའ། །
བསྐལ་བའི་ཆར་རྒྱུན་ན་ཀྲའི་གྲོང་ཁྱེར་གཏིང་། །
གསེར་མངལ་ཅན་གྱི་བགྲང་ཡས་ལེགས་བྱས་ཀྱི། །

རྗེས་འགྲོ་རྣམ་འདྲེན་མཁྱེན་པའི་གཏིང་དཔག་དཀའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉེར་བདུན་པ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ་ནི།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

98

གང་ནས་ཚུར་བཏོན་ལྟར་སྟོན་རྣམ་འགྱུར་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཁྱད་འཕགས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་ནང་ནས་ཚུར་བཏོན་པའམ་ཕྱུང་བ་ལྟར་རེད་ཅེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། བོད་མཁས་དཔེ་བརྗོད་ལས།
ཚངས་པར་སྤྱོད་ལྡན་གང་གི་བླ་གོས་ནི། །
ཐུན་མཚམས་སྤྲིན་གྱི་ཁོངས་ལས་དྲངས་མཚུངས་ལ། །
ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་བསུང་ཞིམ་པོའི་ངད་ལྡང་བའང་། །
སྤོས་ངད་ལྡན་པའི་རི་ལས་བླངས་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉེར་བརྒྱད་པ་ཕྲེང་བའི་དཔེ་ནི།
སྔ་མ་སྔ་མ་དཔེར་བྱས་དོན་སྟོན་ཕྲེང་། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་དཔེ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དཔེ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དཔེ་
ཅན་གྱི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཕྲེང་བའི་དཔེ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། རྗེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་དཔེ་བརྗོད་ལས།
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ནི་ཆགས་སོགས་བཞིན། །
དེ་ལས་སྣ་ཚོགས་ལས་བཞིན་དེ་ལས་ཀྱང་། །
སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཉོན་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་ནི། །
སྲེད་སོགས་སྐྱེ་བས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་འཇུག །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

99

ཉེར་དགུ་བ་ངག་དོན་གྱི་དཔེ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
ངག་དོན་བྱེད་ཅན་དྲུག་ལས་གསུམ་པ་དང་། །
གཉིས་པ་གཙོར་བྱས་ཉིད་ཀྱིས་ངག་དོན་གྱི། །
དཔེ་དོན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་རིམ་འཇལ་བ། །
ངག་དོན་དཔེ་སྟེ་བཞིན་སྒྲའི་སྒོ་ནས་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངག་དོན་གྱི་དཔེ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ལས་དྲུག་པ་དང་བརྒྱད་པ་བོར་བའི་ལྷག་མ་དྲུག་ལ་བྱེད་ཅན་དྲུག་ཟེར་བས། བྱེད་ཅན་དྲུག་པོ་དེ་ལས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངག་དོན་གྱི་དཔེ་དང་། དོན་གྱི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ནི་ངག་དོན་
གྱི་དཔེ་སྟེ། བཞིན་སྒྲའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་བོ་བཞིན་སྒྲ་གཅིག་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཉེན་ལྕུགས་ཕྱག་གི་སོར་མོ་གཡོ་བ་ཡིས། །
སྙན་འགྱུར་རྒྱུད་མང་རྣམ་པར་འཁྲོལ་བ་ནི། །
སྤྲིན་གྱི་ལྕུག་མ་མངོན་པར་གཡོ་བའི་དབུས། །
དབྱར་རྔ་དལ་གྱིས་རྒོད་བཞིན་རྣ་བར་སྙན། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བཞིན་སྒྲ་གཅིག་ལས་མེད་ལ་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་བཞིན་སྒྲ་དུ་མ་ཅན་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གསེར་རི་ཇི་བཞིན་བརྗིད་ཆགས་ཐུབ་དབང་སྐུ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

100

ཉི་མ་བཞིན་དུ་འབར་བའི་འོད་འཕྲོ་ཞིང་། །
མཚམས་སྤྲིན་ཇི་བཞིན་ངུར་སྨྲིག་གོས་བཟང་གིས། །
ཀླུབས་པས་སྐྱེ་དགུའི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྟེར། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཞིན་སྒྲ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་གོས་བཟང་གིས་ཞེས་གསུམ་པ་དང་། ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྟེར་ཞེས་གཉིས་པ་ཡོད་དོ། །
སུམ་ཅུ་བ་ཟླ་བོའི་དངོས་པོའི་དཔེ་ནི།
སྔ་མར་དོན་དང་ཕྱི་མར་དཔེ་བཀོད་ནས། །
དཔེ་དོན་མཉམ་རྟོགས་ཟླ་བོའི་དངོས་པོའི་དཔེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ཕྱེད་སྔ་མ་རུ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་རབ་ཏུ་བཀོད་ནས། དཔེ་དོན་
གྱི་ཆོས་གཉིས་དོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཟླ་བོའི་དངོས་པོའི་དཔེ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་གཉེན་གྱུར་མང་ན་ཡང་། །
མཁས་གྲུབ་སྨྲ་བའི་སེང་གེར་འགྲན་ནུས་སུ། །
རྐང་འཐུང་གསར་བས་སྐྱེད་ཚལ་གང་གྱུར་ཀྱང་། །
ལྷ་ཡི་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་དོ་ཟླ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
སོ་གཅིག་པ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ་ནི།
དཔེ་ལྷག་དོན་དམན་བྱ་བ་གཅིག་བསྡུས་ནས། །
དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་མཚུངས་སྦྱོར་དཔེ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

101

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ལྷག་པ་གཅིག་གིས་དོན་དམན་པ་གཅིག་བྱ་བ་འདྲ་བ་གཅིག་ལ་བསྡུས་ནས། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
པུ་ལོ་མ་དགྲ་ལྷུན་པོའི་རྩེར་གནས་ཤིང་། །
གདོང་ལྔ་ལྡན་པ་གངས་རིའི་སྤོ་ལ་འགྱིངས། །

ལྷ་ཡི་དབང་བོས་ལྷ་མིན་ཕམ་བྱེད་ཅིང་། །
འཕྲོག་བྱེད་ཁྲོས་པས་གཉིས་འཐུང་ཀླད་པ་འགེམས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཟླ་བོའི་དངོས་པོའི་དཔེ་དང་འདི་གཉིས་ལ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་
སུ་མེད་ཀྱང་ཚིག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དཔེ་དཔེ་ཅན་དུ་གོ་བས་དཔེ་རྒྱན་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་དམན་མིན་དོན་ཅན་ཚིག །ཅེས་དང་། འབྲུ་མང་བོ་ཡི་ཚིག་སྡུད་དང་། །ཞེས་པའི་དཔེ་བརྗོད་བཞིན་ནོ། །
སོ་གཉིས་པ་རྒྱུའི་རྒྱན་ནི།
དོན་གང་རྒྱུ་དེས་དཔེ་དང་མཚུངས་སྟོན་རྒྱུ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་གང་དང་གང་རྒྱུ་མཚན་གང་དང་གང་གིས་དཔེ་དེ་དང་དེར་མཚུངས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྒྱུའི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གཟི་བྱིན་ལང་ཚོ་རྒྱས་པས་ཉི་མ་དང་། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

102

ལུས་ཅན་གདུང་བ་སེལ་བས་འོད་དཀར་ཅན། །
འདོད་དགུའི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བས་དཔག་བསམ་དང་། །
མཚུངས་པ་འཇམ་མགོན་ལྷག་པའི་ལྷ་དེར་འདུད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྐྱོན་ཡོན་ནི།
དཔེ་དོན་རྟགས་འདྲེས་མང་ཉུང་མཐོ་དམན་སྦྱར། །
སྐྱོན་ཡིན་མཁས་པས་སྦྱར་བའི་སྐྱོན་མེདའང་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཀའི་རྟགས་འདྲེས་པ་དང་། ཚིག་མང་ཉུང་སྦྱར་ཚུལ་མི་ལེགས་པ་དང་དཔེ་དོན་གཉིས་མཐོ་དམན་ནམ་དམན་ལྷག་ཆེ་བས་སྦྱར་ཚུལ་མི་ལེགས་པ་རྣམས་སྐྱོན་ཡིན་ཞིང་། སྙན་ངག་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་སྦྱར་བ་ལ་སྐྱོན་མེད་པའང་ཡོད་དེ། སྦྱར་ཚུལ་ཤེས་པས་སོ། །ཞེས་པའོ། །རྟགས་འདྲེས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་ཁྱོད། །
ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་ལ་དབྱངས་ལྡན་བཞིན། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཡུམ་གྱུར་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་ཡང་། །
ཕུལ་བྱུང་སྤོབས་པ་སྩོལ་ལ་ཁྱོད་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ཚིག་འདྲེས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ།
འདྲེན་མཆོག་དམ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ནི། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

103

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀུན་དང་མཐུན། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡང་། །
ཟླ་ཤེལ་ལྟ་བུར་འགྲོ་ལ་གཅིག་ཏུ་བསིལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དཔེ་དོན་མཆོག་དམན་བྱུང་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ།
ལུས་དཀར་ལྡན་པའི་སྡེར་འཕྲེང་དྲ་བ་བཞིན། །
ཐུབ་པའི་ཕྱག་ཐོར་དྲ་བས་ཡོངས་འབྲེལ་ཞིང་། །
སྙན་འགྱུར་འབུམ་ལྡན་དེ་ཡི་གསུང་དབྱངས་ལྟར། །
སྤྲིན་དཀར་ཁོང་ལས་འབྲུག་སྒྲ་སྙན་པར་སྒྲོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
སྐྱོན་ནི།
རྒྱལ་བོ་བཞིན་དུ་ཁེངས་ལྡན་ལུས་ཕྲ་མ། །
ཁྱོད་གདོང་དཀར་མཛེས་རྒྱུ་སྐར་སྟོང་ཕྲག་བཞིན། །
དབྱིབས་ལེགས་ཕུག་རོན་དགའ་མའི་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། །
ཚངས་དབྱངས་དང་མཚུངས་སྙན་འགྱུར་མགྲིན་གླུ་ལེན། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །

མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།

བཞི་བ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། སྡེ་ཚན་བཞི་ལས། དང་བོ་ནི།
བཞིན་ལྟར་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟའི་སྒྲ་དང་མཐུན། །
མཚུངས་དང་ཡང་དག་མཚུངས་དང་མཉམ་པ་དང་། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

104

ཡང་དག་གསལ་དང་ངེས་གསལ་རབ་གསལ་དང་། །
གཟུགས་ཀྱི་ཟླ་བོ་གཉེན་པོ་དགྲ་ཟླ་དང་། །
སོ་སོར་རྟོགས་དང་འགལ་དང་འདྲ་དང་ལྟ། །
བཅས་དང་བསླུ་དང་རིགས་མཐུན་རྗེས་སུ་སྨྲ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་ནི།
སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ཕྲིན་ལས་ནི། །རྟ་བདུན་དབང་བོའི་ཟེར་བརྒྱ་བཞིན། །
གདུལ་བྱའི་ལུང་རྟོགས་རབ་རྒྱས་པ། །གཡུར་དུ་ཟ་བའི་ལོ་འབྲས་ལྟར། །
གཞན་ཕན་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེ། །རབ་དཀར་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །
འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་རྣམ་པར་ཐར། །རྒྱན་དྲུག་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བུ། །
ཕས་རྒོལ་འཇོམས་པའི་དཔལ་ཡོན་གྱིས། །དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་དང་མཐུན། །འཆད་པས་གདུལ་བྱ་འདྲེན་པའི་ཚུལ། །རྒྱལ་སྲས་དབྱིག་གི་གཉེན་དང་མཚུངས། །རྩོམ་པ་ངག་གི་མཛད་བཟང་དེས། །ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཡང་ཡང་དག་མཚུངས། །
བསྟན་འགྲོར་ཕན་པའི་མཛད་བཟང་གིས། །ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་དག་དང་མཉམ། །ཐུགས་རྒྱུད་བྱམས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས། །མི་ཕམ་ཐུགས་རྒྱུད་ཡང་དག་གསལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་ངད་ལྡང་བ་ཡིས། །ཙན་དན་རང་བཞིན་ངེས་པར་གསལ། །
བག་ཡོད་ཞི་དུལ་སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཉེ་བར་འཁོར་དེ་རབ་ཏུ་གསལ། །
མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་མཆོག་དེ། །གསེར་གྱི་རི་བོའི་གཟུགས་ཀྱི་ཟླ། །

ཞལ་གསུང་སྙན་པའི་སྙན་ངག་དེ། །དྲི་ཟའི་འཕངས་འགྲོའི་གཉེན་པོ་འོ། །ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཐུགས་ཀྱི་མཐའ། །ཀུན་གསལ་མཐའ་ཡི་དགྲ་ཟླ་འོ། །
གདུལ་བྱ་རྒྱས་པའི་དཔལ་ཡོན་དང་། །ཡར་ཟླའི་དཔལ་ཡོན་སོ་སོར་རྟོགས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

105

རབ་ཏུ་སྨན་པའི་མཛད་བཟང་དང་། །རྟ་བདུན་ཟེར་གཉིས་འགལ་བ་ཙམ། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་ཡིས། །ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་བོའི་སྲས་དང་འདྲ། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེས་ཕྱུག་པ་དེ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ལྟ། །

ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་འདི། །ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཅས། །
མཛེས་ཞལ་རབ་ཏུ་འཛུམ་པ་ཡིས། །པད་མ་གཞོན་ནུའི་མཛེས་པ་བསླུ། །
ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་མངའ་བ། །མིག་སྟོང་ཅན་གྱི་རིགས་མཐུན་ཉིད། །
དོན་ལྡན་སྙན་པའི་གྲགས་པ་དེ། །དབྱར་གྱི་རྔ་གསང་རྗེས་སུ་སྨྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་ནི།
གཟུགས་བརྙན་དང་ནི་སོ་སོར་སྡེབ་པ་དང་། །
གཟུགས་མཚུངས་གཟུགས་མཉམ་གཟུགས་ཡང་དག་པར་གཞལ། །
མཚན་ཉིད་མཐུན་དང་མཚན་ཉིད་འདྲ་དང་མཚུངས། །
མཐུན་ཕྱོགས་དང་ནི་དཔེར་བྱས་དཔེ་དང་རྟོག །
དམན་དང་ཅུང་ཟད་དམན་དང་རབ་ཏུ་སྨྲ། །

སོ་སོར་ཟློག་དང་རིགས་སུ་མཐུན་པ་དང་། །
ཆོས་མཐུན་ཆོས་ཐུན་མོང་དང་གྲིབ་མ་འདྲ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དཔེ་རིམ་བཞིན་བཀོད་ན།
དབྱངས་ཅན་མཚན་དཔེའི་བརྒྱན་པའི་སྐུ། །སྟོན་ཟླ་གསར་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཉིད། །ཁྱོད་སྐུའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་། །མེ་ཏོག་བཀྲ་བ་སོ་སོར་སྡེབ། །
སྐུ་ཡི་འོད་ཟེར་རབ་དཀར་བ། །ཟླ་བའི་འོད་དང་གཟུགས་མཚུངས་ཉིད། །
བརྗིད་ཅིང་འགྱིང་བའི་སྐུ་མཆོག་དེ། །གངས་ཀྱི་རི་དང་གཟུགས་མཉམ་ཉིད། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

106

དཀྱུས་རིང་མཛེས་པའི་འདྲེན་བྱེད་ཀྱིས། །ཨུད་པལ་འདབ་གཟུགས་ཡང་དག་གཞལ། །

རབ་དམར་མཛེས་པའི་ཞལ་གྱི་སྒོ། །བྱུ་རུའི་མདངས་དང་མཚན་ཉིད་མཐུན། །དཀར་མཛེས་བཞི་བཅུའི་ཚེམས་ཕྲེང་དང་། །རབ་དཀར་གངས་རིའི་མཚན་ཉིད་འདྲ། །ཕྱག་གི་སྙན་འཇེབས་པི་ཝང་སྒྲ། །དྲི་ཟའི་དབྱངས་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས། །པཉྩ་ལི་ཀའི་གོས་བཟང་དང་། །རླུང་གི་རྒྱལ་མཚན་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད། །
རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཁྱོད་ཐུགས་ཟབ་པའི་དཔེ་རུ་བྱས། །
རིན་ཆེན་བཻ་ཌཱུར་ཡ་ཡི་མདངས། །མཐོན་མཐིང་དབུ་སྐྲ་མཛེས་པའི་དཔེ། །
ཐོར་ཅོག་བརྒྱན་པའི་རིན་ཆེན་རྒྱན། །སྐར་ཚོགས་བཀྲ་བའི་དཔལ་ལ་རྟོག། །མཛེས་པའི་པད་མ་འདམ་ལས་སྐྱེས། །དབྱངས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ལས་དམན། །

སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་ར་རི་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ལས་ཅུང་ཟད་དམན། །

ཆོས་ཀུན་དབྱངས་སུ་གྱེར་བའི་གསུང་། །ཚངས་པའི་དབྱངས་སུ་རབ་ཏུ་སྨྲ། །རིས་མེད་བརྩེ་བའི་སྙིང་རྗེ་དང་། །ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་སོ་སོར་ཟློག །
འཛད་མེད་ངག་གི་དཔལ་སྟེར་བ། །དཔག་བསམ་ཤིང་གི་རིགས་སུ་མཐུན། །
ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དེ། །གང་གཱའི་རྒྱུན་དང་ཆོས་མཐུན་ཉིད། །
དབྱངས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གྱུར་པ། །སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཐུན་མོང་། །
གཞན་ཕན་འཕྲིན་ལས་རླབས་པོ་ཆེ། །དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་གྲིབ་མ་འདྲ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་ནི།
གཞི་མཐུན་བསྡུས་བཅས་འབྲུ་མང་ཚིག་སྡུད་ཅན། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

107

འགྲན་དང་རྒྱལ་དང་སྡང་དང་འཁུ་བ་དང་། །

མི་མཐུན་སྒྲོག་དང་འཐབ་དང་འཕྱ་བ་དང་། །
དམའ་འབེབས་བྱེད་དང་སྨོད་དང་ཅོ་འདྲི་དང་། །
འགོག་དང་དགོད་དང་ཕྲག་དོག་མི་བཟོད་དང་། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་རིམ་བཞིན་བཀོད་ན།
གསེར་གྱི་རི་བོའི་སྐུ་མཆོག་ལ། །ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་གཟི་བྱིན་འབར། །
རླུང་གི་རྒྱལ་མཚན་དར་དཔྱང་ཅན། །བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བདག་གི་སྐྱབས། །འདི་ནི་གཞི་མཐུན་དུ་བསྡུས་པའི་འབྲུ་མང་བོའི་ཚིག་སྡུད་ཡིན་ཏེ། ཚིག་དང་བོའི་ནང་། གསེར་གྱི་རི་བོ་ལྟ་བུའི་སྐུ་མཆོག་ཅེས་པའི་ལྟ་བུའི་ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྡུས་ཏེ། གསེར་གྱི་རི་བོའི་སྐུ་མཆོག་ཅེས་གཞི་མཐུན་དུ་བསྡུས་པ་དང་། ཚིག་གཉིས་པའི་ནང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའི་གཟི་བྱིན་འབར། ཞེས་པའི་ལྟ་བུའི་འབྲུ་བསྡུས་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་གཟི་བྱིན་ཞེས་གཞི་མཐུན་དུ་བསྡུས་པ་དང་། ཚིག་གསུམ་པའི་ནང་། རླུང་གི་རྒྱལ་མཚན་ཏེ་འཇའ་ལྟ་བུའི་དར་དཔྱང་། ཞེས་པའི་ལྟ་བུའི་འབྲུ་བསྡུས་ཏེ་རླུང་གི་རྒྱལ་མཚན་དར་དཔྱང་། ཞེས་གཞི་མཐུན་དུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། ཚིག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་འཇམ་
དབྱངས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
སྐུ་མདོག་དམར་སེར་འོད་གཟི་ཡིས། །རབ་མཛེས་ལི་ཁྲིའི་ལྷུན་པོར་འགྲན། །རྒྱ་ཆེན་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ། །ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །ཡང་དག་ལམ་སྟོན་གསུང་དབྱངས་ཆེ། །དྲི་ཟའི་དབྱངས་ལ་རྣམ་པར་སྣང་། །ཤེས་རབ་རལ་གྲིའི་ཟེར་ཆེན་དེས། །རྟ་བདུན་དབང་བོའི་འོད་ལ་འཁུ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

108

འཇིག་རྟེན་ཁྱབ་པའི་འོད་སྣང་དང་། །ཉི་མའི་འོད་གཉིས་མི་མཐུན་སྒྲོག །མཐོན་མཐིང་དབུ་སྐྲའི་མདངས་གསལ་བས། །ཨིན་དྲ་ནཱི་ལའི་དཔལ་ལ་འཐབ། །དབུ་སྐྲའི་རིན་བྲལ་རྒྱན་མང་གིས། །སྐར་ཚོགས་བཀྲ་བའི་དཔལ་ལ་འཕྱ། །རབ་མཛེས་ལྷ་རྫས་དར་དཔྱང་གིས། །དབང་གཞུའི་མཛེས་པ་དམའ་འབེབསབྱེད། །སྣ་ཚོགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་གྱིས། །རྨུགས་འཛིན་དབང་བོའི་མཛོད་ལ་སྨོད། །དབུ་རྒྱན་འོད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཡིས། །མཚན་མོའི་མགོན་ལ་ཅོ་འདྲི་བརྩོན། །
བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ན་ཚོད་ཀྱིས། །ལྷ་བུ་གཞོན་ནུའི་མཛེས་པ་འགོག །
ཉོན་མོངས་དགྲ་ཚོགས་བཅོམ་པ་ཡིས། །འཇུག་པ་བཅུ་བའི་དཔའ་ལ་དགོད། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བ་ཡིས། །ས་བརྟོལ་ལྗོན་པར་ཕྲག་དོག་གོ། །འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བས། །གསེར་འཁོར་བསྒྱུར་བ་མི་བཟོད་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
སྡེ་ཚན་བཞི་བ་ནི།
དེ་ཡི་སྐལ་བཟང་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །
དེ་ཡི་མཛེས་པ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །
དེ་དང་འགྲན་ལས་ཚར་གཅོད་བྱེད་པ་དང་། ། (འདི་དཔར་མར་ཆད་འདུག)
དེ་དང་མཚུངས་ལས་ལྷག་པར་མཛེས་པ་དང་། །
དེ་ཡི་རྗེས་སུ་རྐང་བ་འཇོག་པ་དང་། །
དེ་ཡི་ནུས་པ་ལ་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། །
དེ་ཡི་རྗེས་འགྲོ་རྗེས་སུ་འཆིང་བ་དང་། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

109

དེ་ཡི་ངང་ཚུལ་དེ་འགོག་བྱེད་པ་དང་། །
དེ་ཡིས་རྗེས་སུ་བྱེད་རྣམས་མཚུངས་པའི་ཆོས། །
གསལ་བྱེད་སྒྲ་ནི་རེ་དྲུག་གཞུང་གིས་བསྟན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་རིམ་བཞིན་བཀོད་ན།
རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་སྐུ་མདངས་ཀྱིས། །པད་རག་ལྷུན་པོའི་སྐལ་བཟང་འཕྲོག །སྤྱན་ཟུར་བགྲད་པའི་གཟི་འོད་ཀྱིས། །ཉི་ཟླའི་གཟི་བྱིན་ཟུམ་པར་བྱེད། །དབུ་སྐྲས་རྟ་གདོང་རི་བོའི་མེར། །རབ་ཏུ་འགྲན་ལས་ཚར་བཅད་དོ། །
རབ་གཙིགས་མཆེ་བ་གངས་རི་དང་། །མཚུངསཔ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མཛེས། །སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལྕེ་ཡིས། །བསྐལ་མེའི་རྗེས་སུ་རྐང་བ་འཇོག །
ཧ་ཧའི་གད་རྒྱང་བསྒྲགས་པའི་སྒྲར། །འབྲུག་སྒྲ་སྟོང་གི་ནུས་པ་འཇུག །
ཞལ་གདངས་གནམ་སའི་རྗེས་འགྲོ་བས། །སྟོང་གསུམ་ཁྱོན་ཡངས་རྗེས་སུ་འཆིང་། །གདུག་པ་འདུལ་བའི་ནུས་རྩལ་གྱིས། །འཇུག་པ་བཅུ་བའི་ངང་ཚུལ་འགོག །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་རྩོལ་བའི་དཔལ། །དཔག་བསམ་ཤིང་གི་རྗེས་སུ་བྱེད། །
ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
དེ་ལྟར་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་ནི། སྡེ་ཚན་དང་བོ་ལ་ཉེར་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་བཅོ་བརྒྱད། གང་ཡང་དམན་མིན་དོན་ཅན་ཚིག །ཅེས་པའི་སྐབས་རཏ་ན་ཤྲཱིས་ཁ་བསྐང་བའི་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་དང་གྲིབ་མ་འདྲ་

བ་གཉིས། སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་ལ་བཅོ་ལྔ། བཞི་བ་ལ་དགུ་སྟེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རེ་
དྲུག་མེ་ལོང་རྩ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་པ་ནི།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

110

ཆ་དང་གྲོགས་དང་སྤུན་ཟླ་དང་ནི་མཐོང་། །
ཐོས་དང་དྲན་དང་རེག་དང་ཕམ་དང་སྙེག །
འཛེག་དང་སེམས་པའོ་བཅུ་གཅིག་གཞན་གྱིས་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་ནི་གཞན་གྱིས་ཏེ། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་འགྲེལ་བ་སྟེ་རིན་སྤུངས་སྙན་འགྲེལ་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་རོ་ལས་བཤད། ཅེས་པའོ། །
སྡོམ་གྲངས་ནི།
འདིར་བསྡུས་བཅུ་ཕྲག་བདུན་དང་བདུན་དག་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞུང་འདིར་བསྡུས་པ་ནི་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
ཆ་སོགས་བཅུ་གཅིག་གི་དཔེ་བརྗོད་ནི།
རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཟིན་བྲིས་ལས།

དབྱངས་ཅན་འཛུམ་ཞལ་ཟླ་བའི་ཆ། །སྤྱན་ཟུང་ཨུད་པལ་མཐིང་གའི་གྲོགས། །མཆུ་སྒྲོས་རབ་དམར་བྱུ་རུའི་སྤུན། །ཚེམས་ཕྲེང་རྒྱུ་སྐར་ཚོགས་ལ་མཐོང་། །གསུང་སྙན་ཚངས་པའི་མགུལ་ལས་ཐོས། །དོན་བཟང་བདུད་རྩི་མྱོང་བས་དྲན། །མཁྱེན་ཡངས་གཏིང་མཐའ་རྒྱ་མཚོར་རེག །གསང་གསུམ་བྱིན་གྱིས་འོད་སྟོང་ཕམ། །
གཞན་ཕན་པད་དཀར་འཆང་རྗེས་སྙེག །གྲགས་པ་ལྷ་བརྒྱའི་སྤྱི་བོར་འཛེག །དགོས་འདོད་ཆར་དུ་འབེབས་མཁས་པས། །ལྷ་ཁྱོད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུར་སེམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

111

ལྔ་བ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
འདིར་ནི་དཔེ་རྒྱན་མཚན་ཉིད་རབ་གསལ་བ། །
བླ་མའི་གསུང་བཞིན་འཁྲུལ་བྲལ་ལེགས་པར་བཤད། །
དཔེ་རྒྱན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོ་སླའོ།། །།

གསུམ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།
གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ངོས་བཟུང་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི་
ལས། དང་བོ་ནི།
གསང་གསུམ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་རོལ་པ་ཡི། །
ཚངས་པའི་སྲས་མོ་ངང་བའི་བུ་མོའི་ཞབས། །
སྙིང་དབུས་འདབ་བརྒྱར་བཀོད་ནས་གཟུགས་ཅན་རྒྱན། །
དྭངས་པའི་མཚོ་ལ་བྱད་ལྟར་གསལ་བར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་
ལས་འཁྲུངས་པར་བཤད་པས། མཚོ་བྱུང་མ་དང་། མཚོ་དེ་ལ་གནས་པར་བཤད་པས། མཚོ་ལྡན་མ་ཞེས་གྲགས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་བ་དང་སྦྱར་བའམ། སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྒྱ་མཚོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་
ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནས་པའི་ཚངས་པའི་སྲས་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་དེ། ངང་བའི་བུ་མོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའམ། ཡང་ན་ངང་བ་ནི་དྲི་ཟའི་མིང་དུ་བཤད་པས། དྲི་ཟའི་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

112

བུ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞབས་དེ་ཉིད། རང་གི་སྙིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་པད་མ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་སུ་བཀོད་ནས། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན། དྭངས་པའི་
མཚོའི་ནང་དུ་མིའི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟར་གསལ་བར་བཤད་
པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ངོས་བཟུང་བ་ནི།
དོན་དེ་དཔེ་ཡི་ངོར་བཀོད་དཔེ་དོན་གཉིས། །
ཐ་དད་སྣང་མིན་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་དཔེ། །
གཟུགས་ཅན་རྒྱན་ཏེ་ཉི་ཤུའི་དབྱེ་བ་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་ནས། དཔེ་དོན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མིན་པ་སྟེ་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཏེ་ལ་
གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་ཉི་ཤུ་ལས། དང་བོ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
དྲུག་སྒྲ་བོར་ནས་དོན་དཔེར་བཀོད་བསྡུས་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དང་དཔེའི་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ་བོར་
ནས། དོན་དེ་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་པ་དེ་ལ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་དཔེ་བརྗོད་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

113

མཚན་དཔེའི་དཔལ་ཀུན་རྫོགས་པ་ལྷ་ཡི་ལམ། །
ངུར་སྨིག་གོས་བཟང་མཚམས་སྤྲིན་གསར་བས་འཁྱུད། །
ཞལ་ཁྱིམ་ཟླ་ཤེལ་འཛུམ་པའི་རྦ་རླབས་ཅན། །
ཀླུ་ཡི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་བོ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
དྲུག་སྒྲ་ལྡན་དོན་དཔེར་བཀོད་མ་བསྡུས་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དེ་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་གངས་རི་ལས་འོངས་ཤིང་། །
ལུང་དང་རིགས་པའི་རླབས་འཕྲེང་གཡོ་བ་ཡི། །
ཕུལ་བྱུང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གང་གཱ་མ། །
འཁྲུལ་བའི་རྡུལ་གྱི་རྙོག་པས་རིང་དུ་དབེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་བསྡུས་ཤིང་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
ཕྱེད་བསྡུས་མ་བསྡུས་བསྡུས་དང་མ་བསྡུས་གཟུགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ཕྱེད་ལ་དྲུག་སྒྲ་བསྡུས་ལ་ཕྱེད་ལ་མ་བསྡུས་པ་དེ་ལ་བསྡུས་ཤིང་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

114

འཇམ་མགོན་ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་གསལ་ཡངས་པའི་ངོས། །
ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་ཉིན་བྱེད་རྩེ་དགའ་ཡིས། །
ཐུབ་པའི་དགོངས་དོན་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པ་ན། །
ཐར་འདོད་བུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་དགའ་བས་རྩེན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ནི།
དོན་ཚང་ཚང་བའི་དཔེར་བཀོད་མཐའ་དག་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ཏེ་དཔེ་ཅན་དེའི་ཚིག་ཟིན་ལ་ཐོན་པའི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ཚང་མ་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་པ་ལ་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །
ཕུལ་བྱུང་མཁྱེན་བརྩེའི་གཤོག་ཟུང་གཡོ་བ་ཅན། །
ལུང་རིགས་མགྲིན་པའི་རྫ་རྔ་སྒྲོགས་པ་ཡི། །
བཤེས་གཉེན་ངང་བའི་དེད་དཔོན་བསྔགས་པར་འོས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ལྔ་བ་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ནི།
ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཡོད་ཆ་ཤས་རྣམས། །
གཟུགས་བྱས་ཆ་ཅན་མ་བཀོད་ཆ་ཤས་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་ཚིག་ལ་ཐོན་པའི་ཆ་རྣམས་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

115

ཏེ་ཚང་མ་གཟུགས་སུ་བཀོད་ལ། ཆ་ཅན་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་པ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མ་སྨད་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །
ཕྱིན་དྲུག་སྤྱོད་པའི་ལོ་འདབ་ཕང་ཕུང་གཡོ། །
བསྡུ་བཞིའི་མེ་ཏོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཡི། །
བློ་ལྡན་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཕྱག་གི་ཡུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དྲུག་པ་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི།
ཆ་ཅན་གཟུགས་བྱས་ཆ་མིན་ཆ་ཅན་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆ་ཅན་དེ་ཉིད་གཟུགས་སུ་བཀོད་ལ་ཆ་ཤས་རྣམས་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཇམ་དབྱངས་སྐུ་ཡི་གསེར་སྦྱངས་ལྷུན་པོ་ལ། །
རྨད་བྱུང་མཚན་དཔེའི་ལང་ཚོ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །
སྣ་ཚོགས་ནོར་བུའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་ཡིས། །
ཐར་འདོད་ཡིད་ལ་ཀུན་དགའི་དཔལ་ཡོན་སྟེར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པ་ཡན་ལག་གཅིག་པའི་གཟུགས་ཅན་ལ། དངོས་དང་། དོགས་གཅོད་གཉིས། དང་བོ་ནི།
ཚིག་དེར་གསལ་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡན་ལག་ཅན། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

116

གཞན་གཟུགས་མ་བྱས་ཡན་ལག་གཅིག་ཙམ་བྱས། །
བདག་སྒྲ་ཅན་སྨོས་ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་ཅན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་དེར་ཆ་ཅན་དང་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཞིག་གསལ་བར་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་གི་ཡན་ལག་སྟེ་ཆ་ཤས་གཅིག་ཙམ་མ་གཏོགས། གཞན་ཆ་ཅན་དང་ཆ་ཤས་གང་ཡང་གཟུགས་སུ་མ་བྱས་ལ། བདག་སྒྲ་ཅན་ལྟ་བུ་བདག་སྒྲའི་ནུས་པ་
ཅན་གྱི་ཚིག་སྨོས་པ་དེ་ནི་ཡན་ལག་གཅིག་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བགྲང་ཡས་རྒྱལ་བའི་ཚེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །

ངོ་མཚར་རབ་རྒྱས་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་གཙོ། །
གང་གི་ཐུགས་རྗེ་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་ཕྲེང་གིས། །
སྤྱི་བོར་རེག་པས་འཆི་མེད་དགའ་སྟོན་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ།
རིགས་བསྒྲེ་ཚུལ་ནི།
དེ་བཞིན་ཡན་ལག་གཉིས་བྱས་གཞན་མ་བྱས། །
ཡན་ལག་གཉིས་གཟུགས་ཅན་སོགས་རིགས་པ་བསྒྲེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡན་ལག་གཅིག་ཙམ་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡན་ལག་གཉིས་ཙམ་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། གཞན་གཟུགས་སུ་མ་བྱས་པ་ནི། ཡན་ལག་གཉིས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སོགས་སྒྲས་ཡན་ལག་གསུམ་གཟུགས་སོགས་རིགས་པ་བསྒྲེ་བར་བྱ། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དོགས་གཅོད་ནི།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

117

ཆ་ཤས་གཟུགས་དང་འདི་གཉིས་ཁྱད་པར་ནི། །
ཚིག་དེར་ཡན་ལག་གང་གསལ་གཟུགས་བྱས་པ། །
ཆ་ཤས་གཟུགས་སོ་འདིར་ནི་ལྷག་མི་དགོས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་དང་། ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཚིག་དེར་ཡན་ལག་གང་གསལ་བ་རྣམས་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་སོགས་ལ་ཡན་ལག་གང་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ལྷག གཞན་ཚིག་ལ་གསལ་བའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་གཟུགས་སུ་འགོད་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་པའོ། །
བརྒྱད་པ་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
ལྡན་པའི་དོན་ཅན་དཔེར་བཀོད་ལྡན་པའི་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྡན་པ་སྟེ་ཕན་ཚུན་འགྲོགས་ཤིང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་འོས་པ་དཔེར་བཀོད་པ་དེ་ལ་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཇམ་དབྱངས་མཛེས་སྐུ་གསེར་སྦྱངས་རི་བོའི་སྤོར། །
ནོར་བུའི་གཙུག་རྒྱན་འོད་སྟོང་རབ་འབར་ཞིང་། །
མཉེན་ལྕུགས་ཕྱག་སོར་ཡལ་ག་གཡོ་བའི་རྩེར། །
རྣོ་ལྡན་རལ་གྲིའི་འདབ་ཕྲེང་གཡོ་བས་མཛེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དགུ་བ་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
མི་ལྡན་ཐ་དད་གཟུགས་བཀོད་མི་ལྡན་གཟུགས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

118

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕན་ཚུན་མི་ལྡན་པ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་ཤིང་གནས་མི་འོས་པའི་ཐ་དད་པ་དག་དཔེར་བཀོད་པ་དེ་ལ་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ཟེར། ཞེས་པའོ ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དབྱངས་ཅན་སྐུ་ཡི་འོ་མཚོ་འཁྱིལ་བའི་དབུས། །
ནོར་བུའི་རྒྱན་ཕྲེང་གློག་འོད་རབ་འཕྲོ་ཞིང་། །
ཞལ་དཀྱིལ་རབ་རྒྱས་ཟླ་བའི་མེ་ལོང་ངོས། །
སྨིན་མའི་ཨུད་པལ་འཁྲི་ཤིང་རྣམ་པར་གཡོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་བ་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།

ཡན་ལག་ཅན་གཟུགས་བྱས་དང་ཡན་ལག་རྣམས། །
གཟུགས་བྱས་མ་བྱས་འདྲེས་པ་མི་མཉམ་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་དང་། ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་གཉིས་གཟུགས་རྣམས་ལ། ཡན་ལག་ཅན་གཟུགས་སུ་མི་བྱེད་ལ། འདིར་ཡན་ལག་ཅན་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་ལ་ལ་གཟུགས་སུ་བྱས་ཤིང་ལ་ལ་གཟུགས་སུ་མ་བྱས་པར་འདྲེས་མར་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཇམ་མགོན་ཁྱོད་སྐུ་ལི་ཁྲིའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །
འཛིན་བྱེད་རྦ་རླབས་བྱུ་རུའི་འཁྲི་ཤིང་གཡོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

119

སྙན་འགྱུར་གསུང་གིས་ཐར་འདོད་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་། །
མཁྱེན་པས་ཆོས་ཀུན་མ་འདྲེས་གསལ་ལེར་གཟིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་གཅིག་པ་ཁྱད་པར་གཟུགས་ཅན་ནི།
དོན་གང་གཟུགས་བྱས་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །
གཞན་ལའང་མི་གནོད་འདི་ཀུན་དགའ་བསྐྱེད་ཅེས། །
ཁྱད་ཆོས་ལྡན་དེ་ཁྱད་པར་དང་བཅས་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་
གྱིས་གཞན་ལའང་མི་གནོད་ལ་ཆེ་གེ་མོ་འདི་ཀུན་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཅེས། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་གནོད་ནའང་ཕྱོགས་གཅིག་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ནི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྒྱལ་ཀུན་ཐུགས་རྗེ་ཟླ་བའི་མ་མ་ལས། །
བློ་བཟང་ཀུན་དའི་གཉེན་གཅིག་ཤར་བ་ན། །
པད་མའི་མཛེས་པ་ཟུམ་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །
ཐུབ་བསྟན་ཀུ་མུད་དགའ་ཚལ་ཅིར་ཡང་བཞད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་གཉིས་པ་འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
གཟུགས་བྱས་གང་གི་བྱ་བ་འགའ་མི་བྱེད། །
དེ་ཡིས་མི་བྱེད་བྱས་འདི་འགལ་བའི་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དེས་གཟུགས་སུ་བྱས་པའི་དཔེ་གང་གི་བྱ་བ་འགའ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

120

ཞིག་མི་བྱེད་ལ། དཔེ་དེས་མི་བྱེད་པའི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་བྱས་པར་བཤད་པའི་གཟུགས་ཅན་འདི་ནི་འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྟ་ལྗང་བདུན་གྱི་ཤིང་རྟས་མ་དྲངས་ཤིང་། །
སྦྲང་རྩིའི་རྒྱལ་མཚན་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི། །
ཐུབ་དབང་ཉིན་བྱེད་མངོན་པར་ཤར་བ་ན། །
སྐལ་བཟང་ས་མོས་ཚལ་རབ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
རྒྱུ་འགས་དཔེ་འགའི་གཟུགས་བྱས་རྒྱུ་ཡི་གཟུགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་རེ་བཀོད་ནས་རྒྱུ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་དཔེ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་གིས་དཔེ་འགའ་ཞིག་གི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དེ་ལ་རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བགྲང་ཡས་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །
རྨོངས་པའི་ཚ་གདུང་སེལ་བས་བསིལ་ཟེར་ཅན། །
མཚན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་རྒྱས་པས་ཉི་མ་སྟེ། །
འདོད་དགུའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བས་གཏེར་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཅུ་བཞི་བ་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
གཞི་གང་དཔེ་ཡི་ཁྱད་གཞིའི་གཟུགས་བྱས་ནས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

121

ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྒྲ་དང་ལ་ལར་དོན། །
སྦྱར་ནས་དཔེ་དོན་སོར་འགོད་སྦྱར་བའི་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དཔེའི་ཁྱད་གཞིའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས། ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྒྲ་སྦྱར་བ་དང་། ཁྱད་ཆོས་ལ་ལར་དོན་སྦྱར་ནས་དཔེ་དོན་གཉིས་སོ་སོར་འགོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཐོ་རིས་རྟེན་བཟང་ཡངས་པའི་དོ་ར་རུ། །
ཉེར་བཏབ་ས་བོན་དུས་སུ་སྨིན་པ་ཡི། །
མ་སྨད་འབྲས་བུ་མཆོག་གི་དགའ་སྟོན་ལ། །
སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོས་འདོད་དགུར་ལོངས་སུ་སྤྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅོ་ལྔ་བ་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཟུགས་བྱས་ནས་དཔེ་དོན་གྱི། །
མཚུངས་སྒྲ་དཔེ་ལ་ལྡན་པ་དཔེ་ཡི་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས། སླར་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་མཚུངས་སྒྲ་སྟེ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དཔེ་ལ་སྦྱར་
བ་དེ་ཉིད་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་དམར་འོད་ཀྱིས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

122

འཁྱུད་པའི་ཁྲོ་རྒྱལ་ཞལ་དཀྱིལ་ན་ཀྲའི་གྲོང་། །
རབ་འབར་རྟ་གདོང་མེ་ལྕེ་དང་འགྲོགས་པའི། །
ཆུ་གཏེར་རྦ་ཀློང་འཁྲུགས་པའི་དཔལ་ལ་འགྲན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་དྲུག་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི།
དོན་དཔེའི་གཟུགས་བྱས་གཉིས་པོ་མི་མཚུངས་པའི། །
སོ་སོར་འབྱེད་པའི་སྒྲ་ལྡན་ལྡོག་པའི་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དེ་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་སྟེ་གཟུགས་སུ་འགོད་པ་ནི་སྤྱིའི་གཟུགས་ཅན་དང་འདྲ་བ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཟེར། ཞེས་
པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལེགས་བྲིས་ཚོགས་རྣམས་ལྷ་ཡི་དཔལ་འབྱོར་དང་། །
རྒྱལ་རྣམས་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ལ་རོལ། །
སྲིད་པའི་འབྱོར་བ་འགྲིབ་པའི་ངང་ཚུལ་འཛིན། །
ཀུན་བཟང་མཆོད་ཚོགས་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
རྒྱལ་དབང་གི་དཔེ་བརྗོད་དུ།
རི་དྭགས་ཁྱོད་ནི་དྲ་བའི་རྒྱར། །
ཚུད་པ་མཚོན་ཆས་གཅོད་ནུས་ཀྱི། །

བདག་ནི་སྨིན་ལེགས་འདོད་པའི་རྒྱས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

123

བཅིངས་འདི་གཅོད་པའི་ནུས་པ་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
བཅུ་བདུན་པ་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
དོན་དཔེའི་གཟུགས་བྱས་དཔེ་ཡིས་མི་བྱེད་ཁྱད། །
བསྟན་ནས་གཟུགས་ཅན་འགོག་དེ་འགོག་པའི་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དེ་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་སྟེ་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་རྗེས་དཔེ་ཅན་དེས་དཔེ་ཡིས་མི་བྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས། གཟུགས་ཅན་དེ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཇམ་མགོན་ཐུགས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་ལས་འཕོས་པའི། །
སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་གསར་བའི་ཟླ་བ་འདིས། །
ལྟ་ངན་ཚང་ཚིང་མ་ལུས་སྲེག་བྱེད་ན། །
བསིལ་ཟེར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་གྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅོ་བརྒྱད་པ་མཉམ་འཇོག་གཟུགས་ཅན་ནི།
གཟུགས་བྱས་གང་གིས་གཞན་ལ་བྱ་མིན་བྱས། །
གཞན་གྱིའང་སྐྱོན་བསྟན་གཉིས་ཀའི་མཉམ་འཇོག་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སུ་བྱས་པ་གང་གིས་དཔེས་གཞན་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་སྟེ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་ཡུལ་དེས་ཀྱང་སྐྱོན་ཡིན་
ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དེ་ནི་མཉམ་འཇོག་གི་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

124

གཟུགས་ཅན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཁས་གྲུབ་སྨྲ་དབང་རིགས་པའི་འོད་རྣོན་གྱིས། །

རྒོལ་ངན་འབྱུང་བོའི་བྱ་རྣམས་ལོང་བར་བྱས། །
རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་རི་ལ་གཏི་མུག་གི། །
མུན་པར་སྐྱབས་འཚོལ་རང་མཚང་དེས་ཀྱང་ནོངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་དགུ་བ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི།
དཔེ་ཅན་དཔེ་དང་དཔེ་དེའང་དཔེ་གཞན་གྱི། །
གཟུགས་བྱས་འཕར་མར་བཀོད་པ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་དཔེ་ཞིག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དཔེ་དེའང་དཔེ་གཞན་ཞིག་གི་གཟུགས་སུ་བྱས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་འཕར་མ་བཀོད་པ་དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཁྱོད་ཞལ་ཟླ་བ་གསར་བའི་སྐྱེད་ཚལ་དབུས། །
སྨིན་འཁྱོག་ཧ་རི་ཎ་ཡི་གར་མཁན་མ། །
རྣམ་པར་རྩེན་དེས་བློ་གསལ་གཞོན་ནུ་ཡི། །
སྙིང་ལ་བསིལ་བའི་དགའ་སྟོན་ཅི་ཡང་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉི་ཤུ་བ་བསྙོན་དོར་གཟུགས་ཅན་ནི།
དཔེ་ཅན་དག་ལ་དེ་མིན་ཞེས་བསྙོན་ནས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

125

དཔེ་རྣམས་གཟུགས་སུ་བྱས་པས་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི། །
ཡོན་ཏན་གསལ་བར་བྱེད་པ་བསྙོན་དོར་གཟུགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དག་གི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཅི་རིགས་བརྗོད་ནས་དེ་མིན་པར་གང་གི་གཟུགས་སུ་འགོད་རྒྱུའི་དཔེ་དེ་དངོས་ཡིན་ཞེས་བསྙོན་ནས། དཔེ་
རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་བྱེད་
པ་དེ་ལ་བསྙོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མདངས་བཟང་རྣམ་པར་བཀྲ་འདི་ངུར་སྨྲིག་གོས། །
མ་ཡིན་འཆར་ཀའི་མཚམས་སྤྲིན་གཞོན་ནུ་སྟེ། །
བསུང་ཞིམ་འདི་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་ངད་མཆོག །
མ་ཡིན་དཔལ་གྱི་དུམ་བུ་ཀུན་དགའི་དྲི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
དེ་བཞིན་གཟུགས་ཅན་ཉམས་ལྡན་ཚོགས། །
མཁས་པས་བཏགས་ནས་རབ་སྦྱར་ན། །

དབང་ཕྱོགས་ས་འཛིན་ཕྲག་གོང་གི། །
ཉིན་བྱེད་རྗེས་འགྲོ་འབྱུང་བར་བཤད། །
གཟུགས་ཅན་མཚན་ཉིད་བླ་མའི་གསུང་། །
ཇི་བཞིན་ཕུན་ཚོགས་ལེགས་པར་སྨྲས། །
ཞེས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ལྔ་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཉམས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

126

དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་གི་ཚོགས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྦྱར་ན། དབང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་འཛིན་ཏེ་ཤར་གྱི་རི་བོའི་ཕྲག་གོང་གི་ཉི་མའི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་བར་མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གིས་བཤད་དོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་དག་བརྒྱུད་ལྡན་བླ་མའི་གསུང་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལེགས་པར་སྨྲས་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གཟུགས་ཅན་གྱི་སོགས་གོ་སླའོ།། །།

བཞི་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
བཞི་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ། དངོས་གྲུབ་ཞུ་ཞིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། སྤྱིའི་

གོ་དོན་གསལ་བར་བཤད་པ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་བོ་ནི།
དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་རྫོགས། །
ཐུགས་རྗེ་བསིལ་བའི་གཟི་ཅན་མས། །
ངག་གི་སྤོབས་པ་གྲུབ་མཛོད་དང་། །
གསལ་བྱེད་བསྐོར་བ་བཤད་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། ཐུགས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གྲིབ་བསིལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་

སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚ་གདུང་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཟི་བྱིན་ཅན་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས།
བདག་གི་ངག་གི་སྤོབས་པ་གྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག་དང་། གསལ་བྱེད་དང་བསྐོར་བའི་རྒྱན་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

127

གཉིས་པ་སྤྱིའི་གོ་དོན་གསལ་བར་བཤད་པ་ནི།
རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས་དང་བཅས། །
ཚིག་གཅིག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་ཞིག་ན། །
གནས་དེས་གལ་ཏེ་ངག་སྦྱོར་གཞན་པ་ཀུན། །
གསལ་བར་བྱེད་ལ་ཕན་ན་གསལ་བྱེད་འདོད། །
རང་བཞིན་བརྗོད་སྐབས་འདབ་ལྡན་ཤིང་གི་རིགས། །
བརྗོད་པས་མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་གོ་ནུས་ཤིང་། །
འདིར་ནི་རིགས་སོགས་གང་བརྗོད་གསལ་བྱེད་ཚིག །
གང་ན་ཡོད་དེས་ཚིག་གཞན་གསལ་ནུས་དགོས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔར་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྐབས་དང་འདྲ་བའི་རིགས་དང་། བྱ་བ། ཡོན་ཏན། རྫས་དང་བཅས་པ་ལ་ཚིག་གཅིག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་ཞིག་ན་གནས་པ་དེས། གལ་ཏེ་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ངག་གཞན་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ལ་ཕན་ན། དེ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་
སྐབས་ཡལ་འདབ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་གི་རིགས་བརྗོད་པས། མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་གྱི་ཤིང་གི་རིགས་མཐའ་དག་གོ་ནུས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རིགས་སོགས་གང་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་ན་ཡོད་པ་དེས། ཚིག་
གཞན་གསལ་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་པས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད། ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལས། དང་བོ་རིགས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།
རིགས་ཅན་ཐོག་མར་བཀོད་ནས་འོག་མའི་ཚིག །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

128

མཐའ་དག་གསལ་དེ་ཐོག་མའི་རིགས་བརྗོད་གསལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་འོག་མས་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་
རིགས་ཅན་དེ་ཐོག་མར་བཀོད་ནས་འོག་མའི་ཚིག་མཐའ་དག་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་རིགས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གཙུག་ཕུད་ལྔ་བ་གངས་རིའི་སྤོར་འགྱིང་ཞིང་། །
མཚམས་སྤྲིན་འོད་ཆགས་རལ་བའི་ཁུར་གྱིས་མཛེས། །
མི་བཟད་སྡེར་མོའི་གདེངས་ཀ་གཡོ་ལྡན་ཞིང་། །
ང་རོས་གཉིས་འཐུང་ཚོགས་ཀྱི་ཀླད་པ་འགེམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།
བྱ་བ་ཐོག་མར་བཀོད་ནས་འོག་མའི་ཚིག །
མཐའ་དག་གསལ་ནུས་བྱ་བརྗོད་ཐོག་མའི་གསལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོག་མའི་ཚིག་དག་ལ་སྦྱར་རྒྱུའི་བྱ་བ་དེ་ཐོག་མར་བཀོད་ནས་འོག་མའི་ཚིག་གི་དོན་མཐའ་དག་ཐོག་མའི་བྱ་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་དེས་གསལ་བར་
བྱེད་ནུས་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཟེར། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མངོན་པར་སྤྲོ་འོ་ཟླ་ཤེལ་བསིལ་བའི་ཟེར། །
འདབ་སྟོང་གཉེན་གྱིས་ཚ་ཟེར་དྲ་བ་སྟེ། །
རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས་ནི་རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

129

རྒྱལ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོའི་འོད་ཟེར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།
ཐོག་མར་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་འོག་མའི་ངག །
ཀུན་གསལ་དེ་འདྲ་ཐོག་མའི་ཡོན་ཏན་གསལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོག་མའི་ཚིག་ལ་སྦྱར་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཐོག་མར་བརྗོད་ནས་འོག་མའི་ངག་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྣམ་པར་མཛེས་སོ་མཁའ་ལ་བསིལ་ཟེར་ཅན། །
འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་དབུས་ན་འཁོར་ལོའི་ལག །
འདབ་སྟོང་པད་མའི་རྩེ་མོར་བྷྲ་མ་རཿ ། །
བློ་ལྡན་སྙིང་གི་ཟེའུ་འབྲུར་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་རྫས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།
ཁྱད་རྫས་ཐོག་མར་བཀོད་ནས་འོག་མ་ཀུན། །
གསལ་ནུས་རྫས་བརྗོད་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་རྫས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཐོག་མར་བཀོད་ནས་ཁྱད་གཞི་ངོས་བཟུང་སྟེ། ཚིག་འོག་མའི་དོན་བྱ་བྱེད་སོགས་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ལ་རྫས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

130

ཤེས་རབ་རལ་གྲི་འཛིན་མཛད་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །
མ་ལུས་འགྲོ་བའི་རྨོངས་པ་དྲུངས་འབྱིན་ཞིང་། །
གནས་ལྔ་རིག་པའི་བློ་གྲོས་རྒྱས་མཛད་པས། །
སྐལ་བཟང་སྙིང་ལ་ཀུན་དགའི་དཔལ་ཡོན་སྐྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ལྔ་བ་རིགས་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི།
རིགས་ཚིག་བར་གནས་དེ་ཡིས་གོང་འོག་ཀུན། །
གསལ་ནུས་བར་གྱི་རིགས་བརྗོད་གསལ་བྱེད་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གོང་འོག་གིས་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་གྱུར་
པའི་རིགས་ཅན་བརྗོད་པའི་ཚིག་དེ་བར་དུ་གནས་ལ། དེས་གོང་འོག་གི་ཚིག་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ལ་རིགས་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཟེར། ཞེས་
པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འདབ་མའི་རླུང་གིས་རི་བོ་རལ་བྱེད་ཅིང་། །
གཟི་བྱིན་སེར་སྐྱའི་དཔལ་འབར་ནམ་མཁའ་ལྡིང་། །
མི་བཟད་ཤུགས་དྲག་སྡེར་མོའི་གདེངས་ཀ་ཡིས། །
ཀླུ་དབང་ཚོགས་ཀྱི་སྙིང་རྩ་ལྐོག་མར་འབྱིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དྲུག་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི།
བྱ་ཚིག་བར་ན་གནས་དེས་གོང་དང་འོག །
ཀུན་གསལ་ནུས་ན་བར་གྱི་བྱ་བརྗོད་གསལ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

131

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་འོག་གི་ཚིག་དག་ལ་སྦྱར་རྒྱུའི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཚིག་དེ་བར་ན་གནས་ལ། དེས་གོང་དང་འོག་གི་ཚིག་དོན་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ལ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལེགས་བཤད་ཟབ་མོའི་གཏམ་གྱིས་མཁས་རློམ་དང་། །
ཉིན་བྱེད་གཟི་ཡིས་སྲིན་བྱ་ལོང་བར་བྱེད། །
ཡིད་སྲུབས་དགའ་མ་དང་མཚུངས་མཛེས་མ་ཡིས། །
ཟུར་མིག་གཡོ་བས་འདོད་ལྡན་སྐྱེ་བོ་ཡང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བདུན་པ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི།
ཡོན་ཏན་ཚིག་གང་བར་ན་གནས་པ་ཡིས། །
གོང་འོག་གསལ་ན་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་གསལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་འོག་གི་ཚིག་ལ་སྦྱར་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚིག་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བར་ན་གནས་པ་དེས། གོང་འོག་གི་ཚིག་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་ན་དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན།
མཚན་མོའི་དཔལ་དང་འགྲོགས་ཤིང་ཆུ་ལས་སྐྱེས། །
ཟླ་བའི་ཟེར་བརྒྱ་འཐུངས་པའི་ཀུ་མུ་དའི། །
འདབ་མ་རབ་ཏུ་དཀར་རོ་ངག་གི་དཔལ། །
ཡོངས་སྟེར་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོའི་གཟུགས་སྐུ་ཡང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

132

བརྒྱད་པ་རྫས་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི།
རྫས་ཚིག་བར་ན་གནས་དེས་གོང་འོག་དག །
གསལ་ན་རྫས་བརྗོད་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་འོག་གི་ཚིག་ལ་སྦྱར་རྒྱུའི་རྫས་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་དེ་བར་
ན་གནས་ཤིང་དེས་ཚིག་གོང་འོག་གི་དོན་དག་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་ན་དེ་ལ་རྫས་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན།
བརྒྱུད་ལྡན་བླ་མའི་ཞལ་རྒྱུན་བརྗེད་མེད་དུ། །
གཞན་ལ་འཆད་སྤེལ་བྱེད་པའི་རྫས་མཆོག་ནི། །
དཔེ་དེབ་འདི་འོ་དོན་ལྡན་སློབ་མ་ཚོས། །
རིག་པའི་ནོར་མཆོག་ལེན་བྱེད་རྫས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
འདི་དང་གོང་གི་དཔེ་བརྗོད་གཉིས་བདག་གིས་བསྣན།
དགུ་བ་རིགས་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།
རིགས་ཚིག་མཐར་གནས་གང་གིས་གོང་མ་ཀུན། །
གསལ་བར་བྱེད་ན་རིགས་བརྗོད་ཐ་མའི་གསལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་གི་ཚིག་དག་ལ་སྦྱར་རྒྱུའི་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་ཤོ་ལོ་
ཀའི་མཐར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་གོང་གི་ཚིག་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་ན་དེ་ནི་རིགས་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

133

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །
སྒྲིབ་གཉིས་མུན་པའི་ས་བོན་དྲུངས་ན་ཕྱུངས། །
སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །
མ་ལུས་འགྲོ་བའི་མགོན་གྱུར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་བ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།
བྱ་ཚིག་མཐའ་ན་གནས་དེས་གོང་མ་རྣམས། །
གསལ་ན་བྱ་བརྗོད་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་གི་ཚིག་དག་ལ་སྦྱར་རྒྱུའི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཚིག་དེ་ཚིགས་བཅད་དེའི་མཐའ་ན་གནས་པ་དེས་ཚིག་གོང་མ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ལ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཟླ་ཤེལ་འཛུམ་པའི་རླབས་ཀྱིས་ཆུ་བོའི་གཏེར། །
སྦྲང་ཆར་སྙོམས་པར་འབབ་པས་ལོ་ཏོག་བཅུད། །
ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་བོས་ཆབ་འབངས་བདེ་སྐྱིད་དང་། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པས་ལེགས་ཚོགས་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞར་བྱུང་ཁ་བསྐང་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།
འདིར་ནི་གཉིས་བསྐང་ལྷག་མའང་རིགས་པ་བསྒྲེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་བདུན་པ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་དང་།
བརྒྱད་པ་རྫས་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་གཉིས་ནི། རྩ་བ་མེ་ལོང་མ་དང་། འགྲེལ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

134

བ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུར་མེད་པ་ཁ་བསྐང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་བརྗོད་ཟིན་པའི་ལྷག་མ་སྟེ། མ་བརྗོད་པ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་དང་རྫས་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་དག་ཀྱང་རིགས་པ་བསྒྲེས་ཏེ་སྦྱར་བར་བྱ། ཞེས་པའོ། །
ཡོན་ཏན་བར་གསལ་དང་རྫས་བར་གསལ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་ཀྱང་རྗེ་གུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་དུ་མེད་གཤིས་བདག་གིས་ཁ་བསྐང་བའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་འཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་ནི།
སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་དོན་རིམ་བྱས། །
ངག་གི་ཕྲེང་བ་སྤེལ་ནས་གསལ་བྱེད་ཚིག །
གང་གིས་གསལ་དེ་ཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་དོ། །
གསལ་བྱེད་གནས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ངེས་མི་དགོས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡོད་པར་
བྱས་ཏེ་ངག་གི་འཕྲེང་བ་རབ་ཏུ་སྤེལ་ནས། སྔ་ཕྱི་གང་རུང་དུ་སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་
ཀྱི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེས་ཚིག་ཡོངས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་ཟེར་ལ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་གནས་གཅིག་
ཏུ་ངེས་མི་དགོས། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བརྩེ་ཆེན་སྙིང་བོར་འཆང་བའི་ལྟ་བ་དང་། །
རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་རྒྱལ་བའི་སྲས། །
དེ་ལས་དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་རྣམས་དང་། །
དེ་ཡི་གསུང་ལས་ཉན་རང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

135

སྐྱེས་ཞེས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་གསལ་ལོ། །
བཅུ་གཉིས་པ་འགལ་བའི་གསལ་བྱེད་ནི།
གསལ་བྱེད་བྱེད་པོ་གཅིག་གིས་འགལ་བྱ་གཉིས། །
ཅིག་ཅར་བསྟན་དེ་འགལ་བའི་གསལ་བྱེད་བརྗོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསྟན་པའི་བྱེད་པ་བོ་གཅིག་གིས།
གསལ་བྱ་འགལ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱས་པ་སྟོན་པ་དེ་ནི་འགལ་བའི་གསལ་བྱེད་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྣམ་དག་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། །

ལུས་ལ་བརྣག་དཀའི་གདུང་བ་སྟེར་བྱེད་ཀྱང་། །
མ་ཉམས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པས་སྐྱེ་བོ་ཡི། །
ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་མཐའ་དག་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་གསུམ་པ་དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད་ནི།
དོན་བྱ་གཅིག་ཉིད་དུ་མའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས། །
བཀོད་ནས་དོན་གཅིག་གསལ་བ་དོན་གཅིག་གསལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་བྱ་བ་གཅིག་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་ཚུལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་བཀོད་ནས་དོན་གཅིག་པོ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

136

སྙིང་སྟོབས་མཐུ་ལྡན་རྒྱལ་སྲས་རྟག་ཏུ་ངུས། །
རབ་དམར་ཁྲག་གིས་འཛིན་མའི་རྡུལ་མནན་ཞིང་། །
ཤ་དང་རུས་པ་ཟོང་དུ་བསྒྱུར་བྱས་ཏེ། །
འགྲོ་བའི་དོན་ཕྱིར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་བཞི་བ་སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་ནི།
སྦྱོར་ཆོས་ཐ་མི་དད་ལྡན་གཞི་གཉིས་པོ། །
འབྲེལ་བྱས་གསལ་བྱེད་སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་ཆོས་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ་སྦྱར་གཞི་གཉིས་ཀ་ལ་ལྡན་ཞིང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་སྦྱར་གཞི་ཆོས་གཉིས་པོ་ལ་འབྲེལ་བར་བྱས་པའི་གསལ་
བྱེད་དེ་ལ་སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྔོ་སངས་བཻ་ཌཱུར་ཞུན་མའི་མདངས་འཛིན་ཅིང་། །
ཕ་མཐའ་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བར་མི་སྤོབས་པ། །
འཆི་མེད་ལམ་ཡངས་སྟེང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྟེ། །
ཟླ་བའི་མ་མ་ལྷུན་པོའི་མཐའ་ལ་གནས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
དེ་ལྟའི་གསལ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། །
འདི་རུ་མ་སྤྲོས་ལྷག་མའི་ཚོགས། །
ངག་རིག་མཁས་པས་དཔྱད་དེ་སྦྱར། །
གསལ་བྱེད་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་བཤད། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

137

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་

བརྟེན་ནས། གཞུང་འདི་རུ་མ་སྤྲོས་པའི་གསལ་བྱེད་ལྷག་མའི་ཚོགས་སྙན་ངག་གི་རིག་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པས་དཔྱད་དེ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདིར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་
བརྒྱུད་ལྡན་བླ་མའི་གསུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །

ལྔ་བ་བསྐོར་བའི་རྒྱན།
ལྔ་བ་བསྐོར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
གསལ་བྱེད་གནས་གསུམ་དག་ཏུ་ཚིག་དང་དོན། །
ཚིག་དོན་གཉིས་བསྐོར་བསྐོར་རྒྱན་གསུམ་འདོད་དེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསལ་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་གནས་

གང་རུང་དག་ཏུ་དོན་གཅིག་ལ་ཚིག་མི་འདྲ་བར་བསྐོར་བ་ནི་དོན་བསྐོར་དང་། དོན་མི་གཅིག་ལ་ཚིག་འདྲ་བར་བསྐོར་བའི་ཚིག་བསྐོར་དང་། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ་སྟེ་བསྐོར་རྒྱན་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ། དང་བོ་དོན་བསྐོར་ནི།
དོན་གཅིག་མི་འདྲའི་ཚིག་བསྐོར་དོན་བསྐོར་དང་། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་གཅིག་ཚིག་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་སྟེ་བསྐོར་བ་དེ་ལ་དོན་བསྐོར་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

138

དྲི་བཟང་ཁང་བ་རྒྱས་པའི་དགའ་ཚལ་དབུས། །
སྦྲང་རྩིའི་རྒྱལ་མཚན་གཡོ་བའི་རྩེ་མོ་ན། །
ཆུ་སྐྱེས་ཟེའུ་འབྲུར་རོལ་པའི་རྐང་དྲུག་ཚོགས། །
འདབ་སྟོང་བཅུད་ཀྱིས་མྱོས་པའི་གླུ་དབྱངས་སྒྲོག །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཚིག་བསྐོར་ནི།
དོན་དག་ཚིག་གཅིག་ལ་བསྐོར་ཚིག་ལ་བསྐོར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དུ་མ་ཚིག་གཅིག་ལ་བསྐོར་བ་སྟེ་ཚིག་གཅིག་གིས་བཤད་པ་དེ་ལ་ཚིག་ལ་བསྐོར་བ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཁའ་དབྱིངས་ཆུ་འཛིན་དཀར་བོའི་ཕྲེང་བ་དཀྲིགས། །
དྭངས་པའི་མཚོ་ནང་རབ་དཀར་ལྦུ་བ་དཀྲིགས། །
དགའ་ཚལ་ཡངས་པོར་མཛེས་པའི་རྐང་འཐུང་དཀྲིགས། །
དབྱངས་ཅན་མཆུ་སྒྲོས་དབུས་ན་ཚེམས་ཕྲེང་དཀྲིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ་ནི།
ཚིག་དོན་གཉིས་ལ་སོར་བསྐོར་ཚིག་དོན་བསྐོར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་དོན་གཉིས་ལ་སོ་སོར་བསྐོར་བ་སྟེ་དོན་གཅིག་ཚིག་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དེ་ལ་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

139

དབྱར་སྐྱེས་ཆུ་འཛིན་ཕྲེང་བ་དཀྲིགས་པའི་དབུས། །
གློག་དམར་གཡོ་ཞིང་འབྲུག་སྒྲ་སྙན་པར་སྒྲོག །
རྣམ་བཀྲ་སྒྲོ་གདུགས་ཟླུམ་པོར་གཡོ་བ་ཡི། །
མདོངས་མཐའ་དགའ་བའི་གླུ་དབྱངས་སྙན་པར་སྒྲོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
བསྐོར་བའི་རྒྱན་ཡང་བདག་གིས་འདིར། །
བླ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །
ཚིག་ཉུང་དོན་ནི་རབ་གསལ་བྱས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཟད་བསྐོར་བའི་རྒྱན་འདི་ཡང་བདག་
གིས་གཞུང་འདིར་བླ་མ་མཆོག་གི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས། ཚིག་ཉུང་ཡང་དོན་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དང་བསྐོར་བའི་རྒྱན་
གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དྲུག་པའོ། །ཞེས་པ་གོ་སླའོ།། །།

དྲུག་པ་འགོག་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།
དྲུག་པ་འགོག་པའི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། ཤིས་པར་བརྗོད་པ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མ་བཤད་པ་ཁ་འཕངས་སུ་བསྟན་ཏེ་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་བོ་ནི།
ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཤེས་བྱའི་སྣང་བརྙན་ཀུན། །
མ་འདྲེས་འཛིན་པའི་ངག་གི་ཨཱ་དར་ཤ །
ཉམས་བརྒྱས་དབྱངས་སུ་ལེན་མཁས་མཚོ་བྱུང་ཀྱེ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

140

སྨྲ་བའི་དབང་བོ་མཆོག་ཏུ་བདག་གྲུབ་མཛོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་ཇི་ལྟ་བ་སྟེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
དག་སྣང་བརྙན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱའི་སྣང་བརྙན་མ་འདྲེས་
པར་སོ་སོར་འཛིན་པའམ་འཆར་བའི་སྙན་པའི་ངག་དེ་ཉིད་ཨཱ་དར་ཤ་སྟེ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སྙན་ངག་ཉམས་དང་འགྱུར་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དབྱངས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཚོ་བྱུང་མ་ཀྱེ་ཞེས་འབོད་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ཏེ། སྙན་ངག་སྨྲ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སྨྲ་བའི་དབང་བོ་མཆོག་ཏུ་བདག་ཉིད་གྲུབ་པར་མཛོད་ཅེས་དངོས་གྲུབ་ཞུས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི།
དོན་གང་སྒྲུབ་སོགས་དགག་བྱར་བྱས་པ་དེ། །
སྒྲུབ་ཏུ་མི་སྟེར་འགོག་བྱེད་འགོག་པའི་རྒྱན། །
དུས་གསུམ་ལ་ལྟོས་གསུམ་སོགས་ཕ་མཐའ་ཀླས། །
འདིར་ནི་དངོས་བསྟན་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་དང་གསུམ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པ་སོགས་དགག་བྱར་བྱས་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཏུ་མི་སྟེར་བར་ཐབས་བརྗོད་པ་ནི་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྟེ་དུས་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ཡང་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་དགག་བྱའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཀླས་པའི་ཕྱིར། འགོག་བྱེད་ཀྱང་མཐའ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

141

ཀླས་པ་ཡོད། གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་དང་གསུམ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གསུམ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ལས། དང་བོ་འདས་པ་འགོག་པ་ནི།
སྔར་བྱུང་དོན་ལ་མིན་བློ་སྔར་སྐྱེས་གང་། །
དགག་བྱར་བྱས་ནས་འགོག་དེ་འདས་པ་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔར་བྱུང་ཟིན་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ། བྱུང་བའམ་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་བདེན་པ་མིན་ནོ་སྙམ་པའི་བློ་སྔར་སྐྱེས་ཟིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགག་བྱར་བྱས་ནས། འགོག་བྱེད་ཅིག་བཀོད་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འདས་པ་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བགྲང་ཡས་བསྐལ་བར་བགྲོད་དཀའ་སངས་རྒྱས་ལམ། །
ཚེ་གཅིག་གྲུབ་པའི་སྙན་གྲགས་འུད་པོ་ཆེ། །
འོན་ཀྱང་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཐབས་མཁས་འཕྲུལ། །
རྫོགས་པའི་གསང་ཆེན་ནུས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ད་ལྟ་བ་འགོག་པ་ནི།
ད་ལྟའི་དོན་ཅན་དགག་བྱར་བྱས་ནས་དེ། །
བསྟོད་ལྡན་འགོག་བྱེད་ཀྱིས་འགོག་ད་ལྟར་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཏེ། དོན་དང་ལྡན་པ་འགའ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

142

ཞིག་དགག་བྱར་བྱས་ནས། བསྟོད་ཡུལ་ལ་བསྟོད་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་འགོག་བྱེད་ཀྱིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྐྱེ་འགྲོའི་སྲོག་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཉི་མའི་བུ། །
མི་བཟད་ཐོད་དབྱུག་འཕྱར་བ་ཅི་ཡི་སླད། །
འཇམ་མགོན་བསྟན་ལ་སྡང་བའི་དགྲ་བགེགས་རྣམས། །
སྡང་མིག་ཙམ་གྱིས་ཐལ་བར་བྱེད་མིན་ནམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་མ་འོངས་པ་འགོག་པ་ནི།
སྔར་བྱས་དོན་ཆོས་འགོག་བྱེད་གང་ཞིག་གིས། །
ཕྱིས་འབྱུང་དགག་བྱ་འགོག་པ་མ་འོངས་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔར་བྱས་པའི་དོན་དག་དང་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་དཔགས་ནས་འགོག་བྱེད་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས། ཕྱིས་སུ་འབྱུང་ཆོག་པའི་དགག་བྱ་འགའ་ཞིག་དགག་བྱར་བྱས་ཏེ་དགག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་འོངས་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མི་ཡི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ཁྱོད་སླད་དུ་འང་། །
འབྱོར་ལྡན་ཁོ་ནར་དགྱེས་པའི་འཛུམ་སྟོན་ན། །
ཉམ་ཆུང་ཆབ་འབངས་ཚོགས་རྣམས་བདེ་བའི་སར། །
འབྲོས་ཕྱིར་ཁྱོད་ཞལ་ཕྱི་ནས་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

143

བཞི་བ་ཆོས་འགོག་པ་ནི།
གང་ཞིག་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི། །
འགོག་བྱེད་བརྗོད་ནས་འགོག་དེ་ཆོས་འགོག་པ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དགག་བྱར་བྱས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་འགོག་བྱེད་ཅིག་བརྗོད་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཐུབ་མཆོག་བདུད་སྡེའི་དཔུང་གིས་བསྐོར་བ་ན། །
གཅིག་ཏུ་བྱམས་པའི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་རྫུན། །
གལ་ཏེ་བདེན་ན་ཡིད་སྲུབས་རབ་གདུངས་ཤིང་། །
མཆི་མས་བརྣངས་བཞིན་རང་ཡུལ་ཟློག་པ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ལྔ་བ་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་ནི།
ཆོས་ཅན་གང་གི་མཚར་ཆོས་ཁས་བླངས་ནས། །
དེ་ལས་ཆོས་ཅན་མཐོང་འགོག་ཆོས་ཅན་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་བརྗོད་པར་འདོད་ནས། དེའི་མཚར་ཆོས་དེ་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་དངོས་མཐོང་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསལ་བའི་རྟ་ལྗང་ཅན། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

144

ཁོར་ཡུག་ཚད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཟུང་བར་དཀའ། །
འོད་སྟོང་གཟི་བྱིན་མ་བཟོད་འདྲེན་བྱེད་ཀྱིས། །

ཕྲ་ཞིབ་རིང་དུ་བལྟ་བའི་གོ་སྐབས་བྲལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དྲུག་པ་རྒྱུ་འགོག་པ་ནི།
དེ་འདྲ་འབྱུང་བའི་སྔར་བྱས་རྒྱུ་གང་ཞིག །
བྱས་པ་མེད་ཅེས་འགོག་པ་རྒྱུ་འགོག་པ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བའི་སྔར་བྱས་པ་སྟེ་སྔར་ནས་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཀྱང་མེད་ཅེས་སྔར་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་འགོག་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་འགོག་པའི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འབྲུག་སྒྲ་དྲག་པོས་རི་བོ་རལ་བྱེད་ཅིང་། །
བདེ་འཐུང་དམར་འོད་དང་འགྲོགས་རྡོ་ཆར་གྱིས། །

ཞིང་བའི་སྙིང་རྩ་ལྐོག་མར་འབྲོས་བྱེད་ཀྱང་། །
བདག་བཟུང་ཞིང་ས་མེད་པས་བདག་མི་འཇིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བདུན་པ་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ནི།
རྒྱུ་འགའ་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་འབྲས། །
མ་ཚང་མཚར་བར་སྟོན་དེ་འབྲས་བུ་འགོག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་འགའ་སྟེ་རྒྱུ་དུ་མ་ཞིག་ཚོགས་ཀྱང་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཚང་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

145

དེ་ནི་འབྲས་བུ་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཆེར་སྙིགས་དུས་དང་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན། །
སྣ་ཚོགས་རྐྱེན་གྱི་རོལ་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །
ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་དགའ་སྟོན་ཉམས་མེད་པ། །
བཀྲ་ཤིས་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བརྒྱད་པ་རྗེས་གནང་གིས་འགོག་པ་ནི།
རྗེས་སུ་གནང་ལྟར་བྱས་ནས་ཐབས་གཞན་གྱིས། །
དེ་སྒྲུབ་མི་སྟེར་རྗེས་སུ་གནང་བས་འགོག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་བ་འགའ་ཞིག་བྱེད་པའམ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྟེ་གནང་བ་བྱིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས། ཐབས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཏུ་མི་སྟེར་བ་
དེ་ལ་རྗེས་སུ་གནང་བས་འགོག་པ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྲིད་འབྱོར་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་ཆེན་པོ་རྣམས། །
འབྱོར་ལྡན་ཁོ་ནར་དགྱེས་ན་དེ་དག་སྐྱོངས། །
བློ་ལྡན་ཐར་བ་འདོད་རྣམས་སྐྱབས་གཞན་དུ། །
འཚོལ་ཕྱིར་དེ་དག་དོན་དུ་དོགས་མི་འཚལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དགུ་བ་དབང་གིས་འགོག་པ་ནི།
དེ་འདྲའི་ལེགས་ཚུལ་བཤད་ནས་འོན་ཀྱང་དེ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

146

དབང་ཆེ་ལྟ་བུའི་འགོག་པ་དབང་གིས་འགོག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་བ་དེ་འདྲ་བ་བསྒྲུབ་ན་ལེགས་པའི་ཚུལ་བཤད་ནས། ལེགས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཏུ་མི་སྟེར་བར་དབང་ཆེ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དབང་གིས་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཇམ་མགོན་བླ་མ་མཆོག་ཁྱོད་འཕགས་ཡུལ་དུ། །
བྱོན་ཚེ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་དགོངས་བཞེད་ཀུན། །
དབུས་འགྱུར་བསྟན་པའི་དཔྱིད་དུ་སྨིན་འགྱུར་མོད། །
དེ་ལྟ་ནའང་ལྗོངས་འདིར་བརྟན་པར་བཞུགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་བ་མ་གུས་པས་འགོག་པ་ནི།
དེ་ལ་མ་གུས་གཞན་དུ་གུས་བསྟན་ནས། །
མ་གུས་ཚིག་གིས་འགོག་པ་མ་གུས་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགག་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ལ་མ་གུས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་དུ་གུས་པར་བསྟན་ནས། མ་གུས་པའི་ཚིག་གིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་གུས་པས་འགོག་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཇི་སྙེད་སྲིད་ཞིའི་དཔལ་ཀུན་དགེ་བ་དང་། །
མི་འདོད་གདུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་སྡིག་ལས་སྐྱེ། །
འོན་ཀྱང་བདག་ནི་རང་བཞིན་གླེང་བ་ཙམ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

147

ཁྱེད་ཉིད་རང་གི་མོས་པ་ཇི་བཞིན་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་གཅིག་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི།
ཚུལ་དེ་ཤིས་བརྗོད་སྒོ་ནས་གསལ་བྱས་ནས། །
དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཤིས་པས་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགག་བྱའི་བྱ་བའི་ཚུལ་དེ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་བྱའི་དོན་གསལ་བོར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་
ཉིད་ཐབས་གཞན་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་
པའི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གྲོགས་དག་ལྷ་ཆོས་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་ན། །
འདི་སྣང་ཙམ་གྱི་བདེ་བས་འཚོ་གྱུར་ཅིག །
བདག་ནི་ཕྱི་མ་མེད་པའི་ཕྱག་བགྱིས་ཏེ། །
དབེན་པའི་རི་ལ་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་གཉིས་པ་རྩུབ་མོས་འགོག་པ་ནི།
ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་ངག་ནི་སྔོན་འགྲོ་བས། །
དོན་དེ་འགོག་པ་རྩུབ་མོས་འགོག་པར་བརྗོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགོག་བྱེད་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་ངག་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་སྔོན་དུ་བཤད་ནས། དགག་བྱའི་དོན་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྩུབ་མོས་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

148

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཀ་ཡེ་བདག་ལ་རེ་བའི་སློབ་བུ་རྣམས། །
བརྟུན་པ་བསྐྱེད་དེ་ཐོས་བསམ་མི་བགྱིད་ན། །

རང་དང་མཐུན་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་སྟེན་ཅིག །
བདག་གིས་དེང་ནས་གདམས་ངག་འབོགས་མི་ནུས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་གསུམ་པ་གྲོགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི།
དེ་ཉིད་སྒྲུབ་ལ་བསྐུལ་བའི་གྲོགས་བྱེད་ལྟར། །
བྱས་ནས་དེ་ཉིད་འགོག་པ་གྲོགས་ཀྱིས་འགོག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགག་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྐུལ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་
ལྟར་བྱས་ནས། ཐབས་ཀྱིས་དགག་བྱ་དེ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གྲོགས་ཀྱིས་

འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མི་གཡོའི་སར་གནས་རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་རྣམས། །
ཞི་བདེར་རོལ་པར་བཞེད་ཚེ་མྱུར་དུ་མཛོད། །
ཀུན་ལ་ཕན་དགོངས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །

སློང་བར་མཛད་ཚེ་དེ་ལས་འདའ་བར་དཀའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་བཞི་བ་འབད་པས་འགོག་པ་ནི།
དེ་ལ་འབད་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན། །
ཁ་ནས་ཐལ་ཞེས་དེ་འགོག་འབད་པས་འགོག །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

149

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགག་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ལ་འབད་པ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་འདོད་པའི་དོན་དངོས་གནས་དེ་ཁ་ནས་དབང་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ངག་དེ་ལ་འབད་པས་འགོག་པའི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གཅེས་ཤིང་འཕང་བའི་བློ་གསལ་གཞོན་ནུ་རྣམས། །
དགྱེས་ཕྱིར་ཅི་བདེར་བཞུགས་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱང་། །
འཕྲལ་ཡུན་འབྲས་ལ་བསམ་ཚེ་དཀའ་སྤྱད་ལ། །
བསྐུལ་ཚིག་ལན་འགའ་ཐལ་ཏེ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅོ་ལྔ་བ་གཞན་དབང་གིས་འགོག་པ་ནི།
གང་ཞིག་གཞན་དབང་སོང་བ་དེ་བསྟན་དེའི། །
དབང་ལྟར་འདོད་ཅེས་འགོག་གཞན་དབང་གིས་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་བ་གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དེ་གསལ་བར་བསྟན་ནས། དེའི་དབང་ལྟར་བདག་ཀྱང་འདོད་ཅེས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཞན་དབང་གིས་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལས་ངན་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་འགའ་ཞིག་གིས། །
གདུང་སེལ་ཟབ་མོའི་གདམས་པ་དགོས་ཞེས་སྨྲ། །
འདི་ན་བདེ་སྡུག་འགྱུར་བ་མཐའ་ཡས་རྣམས། །
ལས་ཀྱིས་བསྐྲུན་ཕྱིར་དེ་དང་བགྲོ་བར་འཚལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

150

བཅུ་དྲུག་པ་ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི།
ཐབས་མང་རྙེད་དཀའ་བཀོད་ནས་དེ་བསྩལ་ནས། །
དོན་དེ་གྱིས་ཞེས་དེ་འགོག་ཐབས་ཀྱིས་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐབས་མང་ཞིང་རྙེད་པར་དཀའ་བ་བཀོད་པ་སྟེ་བརྗོད་ནས། དེ་བསྩལ་ནས་བྱ་བ་དེ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དགག་བྱའི་བྱ་བ་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་
ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འོད་སྟོང་ལྡན་ཁྱོད་ཆུ་ལྷའི་ཕང་བ་རུ། །
གལ་ཏེ་གཟིམས་པར་བཞེད་ན་དེ་བཞིན་མཛོད། །
པད་ཚལ་མཛེས་པ་ཟུམ་པར་མི་འགྱུར་སླད། །
ཚ་ཟེར་འོད་ཀྱི་འཕྲེང་བ་བཞག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་བདུན་པ་ཁྲོ་བས་འགོག་པ་ནི།
ད་ནི་དེ་བྱས་མ་བྱས་ཁྱད་ཅི་ཞེས། །
ཁྲོ་བའི་ཚིག་གིས་དེ་འགོག་ཁྲོ་བས་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགག་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་ནས། དེ་ལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པས་ད་ནི་བྱ་བ་དེ་བྱས་མ་བྱས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་ཁྲོས་པའི་ཚིག་སྨྲས་ཏེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཁྲོ་བས་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འབྱོར་བས་དབུལ་ཞིང་འདུ་བ་འཁྲུགས་པས་མནར། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

151

ཕན་རེའི་དུས་སུ་བྱོལ་བའི་ཁྲེལ་འདས་རྣམས། །
ཕྱི་ནས་བདེ་སྐྱིད་མངའ་ཐང་དར་བའི་ཚེ། །
འཛུམ་ཞལ་ལྷུག་པར་བསྟན་ཀྱང་དགོས་པ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅོ་བརྒྱད་པ་མྱ་ངན་གྱིས་འགོག་པ་ནི།
སྙིང་རྗེར་བཅས་ནས་བྱ་འོས་མ་བྱས་པར། །
མྱ་ངན་སྐབས་སྟོན་དེ་འདྲ་སྙིང་རྗེས་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་རྗེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་
འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་འོས་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པར་དོན་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལ་མྱ་ངན་གྱིས་

གདུང་བའི་སྐབས་སྟོན་པ་དེ་འདྲ་བ་ལ་སྙིང་རྗེས་འགོག་པའམ་མྱ་ངན་གྱིས་འགོག་
པ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འདི་ན་ལ་ལ་ངལ་བརྒྱས་བསྒྲུབས་པ་ཡི། །
ནོར་རྣམས་བསོད་ནམས་གཏེར་དུ་མ་སྦས་ཤིང་། །
འཕྲལ་ཡང་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པར་མ་ནུས་པ། །
ཆོམ་པོས་ཁྱེར་ཚེ་ཟུག་རྔུ་སྙིང་ལ་འཛིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཅུ་དགུ་བ་འགྱོད་པས་འགོག་པ་ནི།
འགྱོད་པ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནས་དོན་འགའ་ཞིག །
གྲུབ་པ་འགོག་པ་འགྱོད་པས་འགོག་པར་བརྗོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་བ་འགའ་ཞིག་བྱས་པ་དགག་བྱ་ཡིན་པ་ལ། འགོག་བྱེད་བྱ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

152

བ་དེ་དག་མ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནས་དོན་དག་འགའ་ཞིག་གྲུབ་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འགྱོད་པས་འགོག་པའི་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བརྩོན་ཤེས་མཐུ་དང་བྲལ་ཕྱིར་རྒྱལ་བསྟན་ལ། །
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་རི་མོར་མ་བྱས་ཤིང་། །
བཟང་བོའི་རྫུ་ཡིས་རང་སྡེ་སྐྱོང་བ་སོགས། །
སྲིད་ཀྱང་མ་བཟུང་གཉིས་མེད་ངང་དུ་རྒས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉི་ཤུ་བ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འགོག་པ་ནི།
དེ་འམ་གང་ངམ་ཅི་ཡིན་ཁྱད་པར་འདིས། །
དེ་མིན་ངེས་ཞེས་སྟོན་པ་ཐེ་ཚོམ་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་དངོས་པོ་དེའམ། དངོས་པོ་གང་ངམ། དངོས་པོ་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་

དགག་བྱ་དང་། འགོག་བྱེད་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འདི་ཡོད་པས། དེ་དག་མིན་པར་ངེས་
སོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྣམ་པར་དཀར་འདི་དབྱངས་ཅན་མཛེས་སྐུ་འམ། །
ཟླ་འོད་ལྷུང་བའི་ཀེ་ལ་ཤ་འམ་ཅི། །
སྙན་འགྱུར་རྒྱུད་མང་སྒྲ་ཡི་དཔལ་ལྡན་ཕྱིར། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

153

གདོས་བཅས་གངས་ཀྱི་རི་བོ་མིན་པར་སེམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉེར་གཅིག་པ་སྦྱར་བས་འགོག་པ་ནི།
དཔེ་དོན་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་ཡོད་སྦྱར་ནས། །
གཙོ་བོའི་དཔེ་འགོག་དེ་འདྲ་སྦྱར་བས་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་དག་སྦྱར་ནས་འགོག་བྱེད་དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེས། གཙོ་བོའི་དཔེ་སྟེ་དཔེ་དངོས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྦྱར་བས་འགོག་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྙེད་དཀའ་བརྒྱ་ལམ་ཞིག་ན་རྙེད་གྱུར་ཚེ། །
ཕུན་ཚོགས་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་དོན་ཆེ་བ། །
དལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་ནོར་བུ་འདི་ཐོབ་ཚེ། །
རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་གི་ནོར་བུ་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉེར་གཉིས་པ་དོན་གཞན་འགོག་པ་ནི།
དགག་བྱ་དོན་ལ་ལྡན་མིན་བསྟན་པ་གང་། །
མཚུངས་པ་གཞན་ལྡན་དེས་འགོག་དོན་གཞན་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གང་ངོ་མཚར་བ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དགག་བྱ་ཡིན་ལ། དགག་བྱ་དེ་དོན་ལ་ངོ་མཚར་བ་དང་ལྡན་པ་མིན་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་གཞན་ཞིག་ལྡན་པ་དེས་ངོ་མཚར་བ་ལྟ་བུ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དོན་གཞན་འགོག་པ་ཟེར། ཞེས་པའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

154

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འདོད་ལ་སྲེད་པས་དམ་དུ་བཅིངས་པ་རྣམས། །
ལྷ་དབང་དཔལ་ལ་རོལ་ཡང་ཚིམ་མི་འགྱུར། །
རབ་འབར་རྟ་གདོང་མེ་ལྕེའི་ཕྲེང་བ་དེས། །
རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཚོགས་བཏུང་ཡང་ངོམས་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཉེར་གསུམ་པ་རྒྱུས་འགོག་པ་ནི།
དེ་ཡི་ཕུལ་བྱུང་སྟོན་སླད་ཁྱད་འཕགས་རྒྱུས། །
དེ་ལ་བསྟོད་པ་མིན་ཞེས་རྒྱུ་ཡིས་འགོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་ཡུལ་དེའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་སླད་དུ། འགོག་བྱེད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེ་ལ་བསྟོད་པ་མིན་ཞེས་བསྟོད་པ་དགག་བྱར་བྱས་ཏེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུས་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འདྲེན་མཆོག་དམ་པའི་ཞབས་སེན་བཀྲ་ཤིས་རྡུལ། །
དྲེགས་ལྡན་ལྷར་བཅས་སྐྱེ་དགུའི་གཙུག་ཏོར་རྩེར། །
མཆོག་ཏུ་མཛེས་ཀྱང་བསྟོད་བསྔགས་འོས་མིན་ཏེ། །
ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་ནུས་མཐུ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་མ་བཤད་པ་ཁ་འཕངས་སུ་བསྟན་ཏེ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
ཕྲ་ཞིབ་རིགས་པས་མ་བཤད་པ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

155

གཞན་ཡང་བརྟགས་ནས་མཁས་པས་སྦྱོར། །
དཔག་དཀའ་འགོག་པའི་རྒྱན་དག་ཀྱང་། །
འཁྲུལ་བ་སྤངས་ནས་གསུང་བཞིན་བཤད། །
འགོག་རྒྱན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པར་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་མ་བཤད་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྙན་ངག་ལ་མཁས་པ་ཚོས་སྦྱོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བློས་ཅུང་ཟད་དཔག་པར་དཀའ་བའི་འགོག་པའི་རྒྱན་དག་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་སྤངས་ནས་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

བདུན་པ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།
བདུན་པ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་
བ་དང་བཞི། དང་བོ་ནི།
ངག་གི་མཆོག་སྦྱིན་ཀུན་གྱི་དབང་མོ་ལ། །
བཏུད་ནས་རྒྱན་མཆོག་དོན་གཞན་བཀོད་པ་དབྱེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོག་སྦྱིན་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་
ཀྱི་དབང་མོ་སྟེ་གཙོ་བོ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་གུས་པས་བཏུད་ནས། སྙན་ངག་གི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ། ཞེས་པའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

156

གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི།
གང་ཞིག་དོན་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་སྔོན་བཀོད་ནས། །
སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་རྗེས་བཀོད་དེ་དོན་གཞན་བཀོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱར་སྔོན་དུ་བཀོད་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རྗེས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ནི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བརྒྱད་ལས། དང་བོ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་

དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
སྔོན་དུ་དོན་ཆོས་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་རྗེས་དེར། །
ཀུན་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཀུན་ཁྱབ་དོན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་དུ་དོན་དེ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་ནས། དེ་རྗེས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་སྟེ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་ཞིག་བཀོད་པ་དེ་ནི་ཀུན་
ཁྱབ་ཀྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཨེ་མ་གྲགས་པའི་གཞིར་གྱུར་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ། །
གཅེས་དགུ་གཏོང་བའི་སྒྲ་ལ་མཚར་དུ་ཅི། །
རང་བདེར་མ་ཆགས་གཞན་ཕན་ཁུར་ཆེན་གྱིས། །

མི་སྐྱོ་འཕགས་ཆེན་དམ་པའི་ངང་ཚུལ་ལགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

157

རྒྱན་འདིའི་བཞེད་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི།
འདི་ལ་གཞན་བཤད་མཐོང་མོད་ཚུལ་འདི་ལེགས། །
ཡོངས་གྲགས་འགྱུར་འདིའི་སྔ་ཕྱི་བརྗེ་སྲོལ་བཞེད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་འགྲེལ་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་
མོད། བསྒྲུབ་བྱ་སྔོན་དུ་བཀོད་ནས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་སྟེ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
གཞན་རྗེས་སུ་འགོད་པའི་བཤད་ཚུལ་འདི་ལེགས་ལ། ཡོངས་གྲགས་ལ་རྩ་བའི་འགྱུར་དུ།

ལེགས་ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག །ཉི་མ་དང་ནི་ཟླ་བ་ཡང་། །
ནུབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ལ་ལྟོས། །ངེས་པ་ལ་ནི་སུ་ཡིས་འགོང་། །
ཞེས་པའི་འགྱུར་སྔ་ཕྱི་བརྗེས་ཏེ།
ངེས་པ་ལ་ནི་སུ་ཡིས་འགོང་། །ལེགས་ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག །
ཅེས་པའི་སྲོལ་གུང་ཐང་བ་བདེ་བའི་བློ་གྲོས་སོགས་ཀྱིས་བཞེད། ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
ཁྱད་ཅན་བསྒྲུབ་བྱར་སྔོན་དུ་བཀོད་རྗེས་གཞན། །
སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་ཅན་བཀོད་ཁྱད་ལ་གནས་དོན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཤིག་བསྒྲུབ་བྱར་སྔོན་དུ་བཀོད་ནས།
དེ་རྗེས་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་ཞིག་བཀོད་པ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

158

ཡིད་ལ་རིང་དུ་རོལ་པའི་དབྱངས་ལྡན་མ། །
ཟག་མེད་ངག་གི་འདོད་པ་འཇོ་བར་མཛོད། །
མཁའ་དབྱིངས་ཆུ་འཛིན་དཀར་བོའི་ཀློང་ལས་ཀྱང་། །
སྦྲང་ཆར་དལ་གྱིས་འབེབས་པ་མ་ལགས་སམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
སྒྲུབ་བྱ་བཀོད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲ་གཅིག་དོན། །
གཉིས་སོགས་འཇུག་བཀོད་སྦྱར་བའི་དོན་གཞན་བཀོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཞིག་བཀོད་ནས། སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲ་གཅིག་པོ་དེ་དོན་གཉིས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཞིག་བཀོད་པ་དེ་ནི་སྦྱར་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྣམ་འདྲེན་མཚུངས་མེད་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་ཡིས། །
རྒུད་པའི་མུན་པ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད། །
འགྲོ་བའི་སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་འོད་སྣང་གིས། །
སྨག་རུམ་གདུང་བའི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་འགལ་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
སྐྱོན་ལྡན་དཔལ་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་། །
སྐྱོན་ལྡན་དཔལ་བསྐྱེད་བཀོད་དེ་འགལ་དོན་གཞན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོས་དཔལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བྱ་བ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

159

ལེགས་པོ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིག་བཀོད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་སྐྱོན་ལྡན་གྱིས་

དཔལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་བཀོད་དེ་འགལ་བ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་ནི་འགལ་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཐའ་བྲལ་ལྟ་བ་ཐེངས་ཅིག་གོམས་པས་ཀྱང་། །
རིང་ནས་འདྲིས་པའི་དངོས་འཛིན་ཧྲུལ་བོར་བྱེད། །
མི་བརྟན་སྐད་ཅིག་གཡོ་བའི་གློག་འཕྲེང་གིས། །
མཚན་དུས་རྒྱུན་ཆགས་མུན་པའི་སྨག་རུམ་སེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ལྔ་བ་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
དོན་དེས་མི་འོས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན། །
མི་འོས་རྗེས་བཀོད་མི་འོས་དོན་གཞན་བཀོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་དེའི་ཚིག་གི་དོན་ནི། རྒྱན་དེས་མི་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིག་སྔར་བཀོད་ནས། སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་མི་འོས་པ་ཞིག་རྗེས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ནི་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བསིལ་བའི་ཟེར་བརྒྱ་འཕྲོ་བའི་ཟླ་ཤེལ་གྱིས། །

ཡི་དྭགས་ཚོགས་ལ་ཚ་བའི་གདུང་བ་སྟེར། །
ཀྱེ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ལས་ཀྱི་མཐུ། །

སྨིན་པའི་ངང་ཚུལ་འདི་འདྲ་བཟློག་པར་དཀའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

160

དྲུག་པ་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བཀོད་རྗེས་གཞན་འོས་པའི། །
སྒྲུབ་བྱེད་མཚུངས་པ་བཀོད་དེ་འོས་དོན་གཞན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་དེས་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིག་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ། གཞན་འོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་མཚུངས་ཤིག་བཀོད་པ་དེ་ནི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྒྱལ་ཀུན་ཐུགས་རྗེའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས། །
གཙུག་གིས་བསྟེན་པས་དོན་གཉིས་ལེགས་ཚོགས་འཕེལ། །
བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་རྒྱལ་མཚན་རྩེར། །
མཆོད་པས་ཕུན་ཚོགས་འདོད་དགུའི་རེ་བ་སྐོང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བདུན་པ་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
གཉིས་ཀྱིས་འོས་དང་མི་འོས་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱར། །
བཀོད་རྗེས་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་བྱེད་དཔལ་དང་སྐྱོན། །
ལྡན་བཀོད་འོས་དང་མི་འོས་དོན་གཞན་བཀོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིག་དང་མི་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་བྱེད་དཔལ་ཏེ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པ་དང་མི་འོས་པའི་སྐྱོན་ལྡན་པ་བཀོད་པ་ནི་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

161

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཕ་རོལ་མི་བསྲུན་དགྲ་ཡིས་གླགས་ལྟ་ཡང་། །
རྟེན་གྱུར་ས་ཡི་བདག་པོས་དེ་ལྟ་མིན། །
ཉི་འོད་རེག་པས་ཚ་གདུང་སྐྱེད་འོས་ཀྱི། །

བསིལ་སྦྱིན་རེ་བའི་གདུགས་ཀྱིས་བསྲེག་མི་འོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བརྒྱད་པ་མི་འོས་ཤིང་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
གཉིས་ཀྱིས་མི་འོས་འོས་པ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱ། །
སྒྲུབ་བྱེད་རིམ་བཀོད་མི་འོས་འོས་དོན་གཞན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་མི་འོས་པ་དང་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་བཀོད་རྗེས་སྒྲུབ་བྱེད་རིམ་བཞིན་བཀོད་པ་ནི་མི་འོས་ཤིང་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཐུབ་པའི་རྗེས་འཇུག་འགའ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གཏམ། །
སྤོང་བར་བྱེད་ན་གཞན་སྡེ་སྨོས་ཅི་འཚལ། །
སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་པའི་མི་ཡང་དུག་ཟ་ན། །
རྨ་བྱ་རང་གི་ཟས་ལ་ཅིས་མི་སྤྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
དོན་གཞན་བཀོད་པ་གསལ་བྱེད་དག །
ཉུང་དུས་མཚུངས་བྲལ་རྣམ་དབྱེ་བྱས། །
དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

162

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་དག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཚིག་ཉུང་ངུས་མཚུངས་ཟླ་དང་བྲལ་བར་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

བརྒྱད་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
བརྒྱད་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་
དམ་བཅའ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་བོ་ནི།
ཨེ་མ་དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །
ཤེས་བྱའི་རི་བོང་མཚན་མ་ཅན། །
ངག་གི་ལྷ་མོ་ལ་བཏུད་ནས། །
ལྡོག་ཅན་རྒྱན་ཡང་དབྱེ་བར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཨེ་མ་ཞེས་པ་ནི་ངོ་མཚར་བའི་དོན་དེ། གང་ངོ་མཚར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་

འཁོར་དུ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་རི་བོང་གི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཅན་
གྱི་སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་ལྷ་མཆོག་ངག་གི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་གུས་པས་བཏུད་ནས། ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
སྒྲ་འམ་ཤུགས་དང་སྐབས་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཀྱིས། །
དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་འཇལ་ཀྱང་ཁྱད་ཅིག་གིས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

163

མི་མཚུངས་འབྱེད་བྱེད་སྒྲ་ལྡན་ལྡོག་ཅན་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་སུ་སྒྲ་འཇུག་པའམ། དོན་གྱི་ཤུགས་དང་སྐབས་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དག་གི་སྒོ་ནས། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
གཉིས་ནི་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་འཇལ་ཀྱང་། ཁྱད་པར་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་མི་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་

རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྒྲས་ཟིན་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན། རྟོགས་པ་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན། འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན། རིགས་མཐུན་འབྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་དང་བཞི། དང་བོ། སྒྲས་ཟིན་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ལ་ལྔ་ལས། དང་བོ་གཅིག་གི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
དུ་མའི་ཆོས་མཚུངས་བསྟན་ཀྱང་ཁྱད་ཅིག་གིས། །
དཔེ་ལས་དོན་འབྱེད་གཅིག་གི་ལྡོག་པ་ཅན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དེ་ཁྱད་ཆོས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་བསྟན་ཀྱང་། ཁྱད་པར་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་དཔེ་ཅན་གྱི་དོན་དེ་དཔེ་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཅིག་གི་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གཟི་བྱིན་རབ་རྒྱས་ངང་བའི་རྒྱལ་བོ་ཁྱོད། །
དཀར་མཛེས་དབྱངས་སྙན་སྒྲ་ཡི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །
གཡས་འཁྱིལ་དུང་དང་མཚུངས་ཀྱང་སྒྲོ་གཤོག་གིས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

164

འཕུར་ལྡིང་གར་གྱིས་རོལ་པས་ཐ་དད་དབྱེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
མཚུངས་པར་བསྟན་ཀྱང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ཡི། །
འབྱེད་བྱེད་ཐ་དད་གཉིས་བསྟན་གཉིས་ཀའི་ལྡོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་བཀོད་དེ་མཚུངས་པར་བསྟན་ཀྱང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀའི་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རེ་བཀོད་དེ་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་ཐ་དད་པ་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་
པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མུན་པའི་དགྲ་དང་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་གཙོ། །
འོད་སྟོང་གཟི་བྱིན་འགྱེད་པར་མཚུངས་པ་སྟེ། །
འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གླིང་བཞིའི་ཁོར་ཡུག་དང་། །
ཁྱོད་སྐུའི་འོད་ཀྱིས་ཞིང་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་སྦྱར་བ་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀར་སྒྲ་སྦྱར་བའི། །
མཚུངས་པའི་སྒྲ་ལྡན་འབྱེད་བྱེད་སྦྱར་ཅན་ལྡོག །
འདི་ལ་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་སྒྲ་སྦྱར་དགོས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀར་སྒྲ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏེ་མཚུངས་པའི་སྒྲ་ལྡན་མོད། འོན་ཀྱང་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཀོད་པ་དེ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

165

ནི་སྦྱར་བ་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ལ་འདི་ལ་སྦྱར་གཞི་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་
ཞིང་སྒྲ་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྒྱལ་བའི་རྗེས་ཞུགས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྒྲུབ་པར། །
རྒྱལ་སྲས་རྣམས་དང་མུ་སྟེགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། །
མཚུངས་ཀྱང་བློ་ལྡན་ཐར་བའི་ལམ་བཟང་དུ། །
འགྲོ་འོ་མུ་སྟེགས་རྣམས་ནི་དེ་ལས་གོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་འགོག་པ་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
དུ་མས་མཚུངས་ཀྱང་འགོག་བྱེད་ཁྱད་ཅིག་གིས། །
མཚུངས་པ་འགོག་དེ་འགོག་ཅན་ལྡོག་པ་ཅན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་བསྟན་ཀྱང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་གིས་དཔེ་ཅན་ལྷག་པར་བསྟན་ཏེ།
དཔེ་དང་མཚུངས་པར་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འགོག་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་

ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གཟི་བརྗིད་འབར་ཞིང་དབྱིག་གི་མཛོད་འཛིན་པ། །
མི་ཡི་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་དང་གདེངས་ཅན་གཙོ། །
མཚུངས་ཀྱང་མི་བཟད་སྦྲུལ་གདུག་སྤྲོ་བ་དེས། །
ས་དབང་ཁྱོད་ལ་འགྲན་པའི་སྐབས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

166

ལྔ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ལ། དངོས་དང་། བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གཉིས། དང་བོ་ནི།
ཆོས་འགའ་མཚུངས་ཀྱང་རྟགས་སུ་དོན་ཁྱད་ཆོས། །
བཀོད་པས་འབྱེད་གང་གཏན་ཚིགས་ཅན་ལྡོག་པ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པར་བཀོད་ཀྱང་རྟགས་སུ་སྟེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་ཏེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་དཔེ་ལ་མེད་པ་ཞིག་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་
པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་སྙིང་གི་དཔྱིད་གྱུར་ཅིང་། །
ཕུན་ཚོགས་འདོད་པ་འཇོ་བར་མཚུངས་ན་ཡང་། །
འཇོ་སྒེག་རོལ་པའི་ཉམས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། །

དཔག་བསམ་ཤིང་དེ་མཚོ་བྱུང་དོ་ཟླ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
དཔེ་དང་དོན་ལ་སྒྲ་དག་ཐུན་མོང་དུ། །
འཇུག་པ་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆོས་གཞན་གྱིས། །
འབྱེད་ཕྱིར་འདི་ལྔ་མཚུངས་པའི་ལྡོག་ཅན་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲ་དག་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་གྱིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཕྱིར་འདི་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

167

ལྔ་ལ་སྒྲས་ཟིན་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་རྟོགས་པ་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
སྒྲ་ཡིས་མ་ཡིན་ཤུགས་ལ་མཚུངས་རྟོགས་གང་། །
རྟོགས་མཚུངས་ལྡོག་ཅན་འདོད་དེ་དབྱེ་ན་གཉིས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཤུགས་ལ་མཚུངས་པའམ་འདྲ་བ་རྟོགས་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་འདོད་དེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་རྟེན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
དཔེ་དོན་ཁྱད་པར་རྟེན་གྱི་སྒོས་འབྱེད་པའི། །
སྒྲ་ལྡན་ཤུགས་མཚུངས་རྟོགས་དེ་རྟེན་ཅན་ལྡོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པའི་སྒྲ་
དང་ལྡན་པ་ཡིན་སྟབས། དངོས་སུ་མཚུངས་པ་ལྡོག་མོད། ཤུགས་ལ་མཚུངས་པའམ་འདྲ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རྟེན་གྱིས་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་
པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྒྱལ་བ་ཀུན་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱངས་ལྡན་མ། །
དྲི་ཟའི་ན་ཆུང་དབུས་ན་འགྱིང་ཞིང་བཞུགས། །
བཅུ་དྲུག་ཆ་ཤས་ཡོངས་གང་ཟླ་བ་ནི། །
རྒྱུ་སྐར་ཁྲོད་ན་གསལ་ཕྱིར་མཚུངས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

168

གཉིས་པ་དཔེ་ལས་དཔེ་ཅན་ལྷག་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
དོན་གྱི་ལྷག་ཁྱད་བསྟན་པའི་འབྱེད་བྱེད་སྒྲས། །
མཚུངས་པར་ཤུགས་རྟོགས་དཔེ་ལས་དོན་ལྷག་ལྡོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ལས་དོན་ལྷག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས། དངོས་སུ་མཚུངས་པ་ལྡོག་ཅིང་། མཚུངས་པའམ་འདྲ་བ་
ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱན་དེ་དཔེ་ལས་དོན་ཏེ་དཔེ་ཅན་ལྷག་པའི་ལྡོག་
པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དབང་བོའི་གཞུ་རིས་འཇམ་གཉེན་རེག་བྱས་དབེན། །
ལོངས་སུ་ཉེར་སྤྱད་ཀུན་དགའི་རོ་དང་བྲལ། །
ལྷ་ཡུལ་པཉྩ་ལི་ཀའི་གོས་བཟང་ལ། །
ཡིད་འོངས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ལྡོག་ཅན་གསུམ་པ་འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
མཚུངས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འབྱེད་བྱེད་སྒྲ་ལྡན་གང་། །
འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ལྡོག་ཅན་འདོད་དེ་གཉིས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད། ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་མཚུངས་ཆོས་དང་འབྱེད་བྱེད་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་སྒྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ལྡོག་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

169

པ་ཅན་ནི།
མཚུངས་ཆོས་དངོས་བསྟན་འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པ་ཡང་། །
ཟིན་གང་ཆོས་དང་འབྱེད་བྱེད་སྒྲས་ཟིན་ལྡོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མ་ཟད་སོ་སོའི་འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པ་ཡང་སྒྲས་ཟིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚུངས་ཆོས་དང་འབྱེད་བྱེད་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་སྒྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དབྱངས་ཅན་ཞལ་དང་སྟོན་ཀའི་ཟླ་ཤེལ་གཉིས། །
དཀར་ཞིང་ཡིད་ལ་ཀུན་དགའ་སྟེར་བར་མཚུངས། །
འོན་ཏང་ཁྱོད་ཞལ་སྨིན་མ་འཁྱོག་པོས་མཚན། །
བསིལ་ཟེར་འགྱེད་པ་རི་བོང་གཟུགས་ཀྱིས་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་མཚུངས་ཆོས་མ་ཟིན་ལ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ལྡོག་
པ་ཅན་ནི།
མཚུངས་ཆོས་མ་ཟིན་དཔེ་དོན་འབྱེད་བྱེད་ཟིན། །
ཆོས་མ་ཟིན་དང་འབྱེད་བྱེད་སྒྲས་ཟིན་ལྡོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཆོས་སྒྲས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་སྒྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དེ་ནི་མཚུངས་ཆོས་མ་ཟིན་ལ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ཡིན།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

170

ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རབ་དཀར་པད་མོ་སྐྱེད་ཚལ་མཛེས་པའི་རྒྱུན། །
གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་བོ་འཆི་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱན། །

སྦྲང་རྩིའི་རྒྱལ་མཚན་བསུང་ཞིམ་སྤྲོ་བྱེད་ཅིང་། །
ཟླ་ཤེལ་ག་བུར་འོད་ཀྱི་འཕྲེང་བ་འགྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ལྡོག་ཅན་བཞི་བ་རིགས་མཐུན་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
ཆོས་དེར་རིགས་སུ་མཐུན་ཀྱང་དོན་གྱི་ཁྱད། །
འབྱེད་བྱེད་དཔེ་ཡིས་མིན་གང་རིགས་མཐུན་ལྡོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་དེར་རིགས་སུ་མཐུན་ཀྱང་། དཔེ་ཅན་དཔེ་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་དེ་ནི་དཔེའི་ཆོས་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་མཐུན་ལྡོག་པ་ཅན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྟུག་པོའི་ཆུ་འཛིན་དྲ་བས་མི་བསྒྲིབ་ཅིང་། །
འཆར་དང་ནུབ་པའི་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ། །
ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་དེས། །
འགྲོ་ལ་སྣང་བའི་དགའ་སྟོན་ཅི་ཡང་སྤྲོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དེ་དཔེ་རྒྱན་དང་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི།
འདིར་ནི་མཚུངས་ཀྱང་འབྱེད་བྱེད་སྒྲ་ཡོད་པས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

171

དཔེ་རྒྱན་སྐྱོན་གྱིས་རེག་མིན་དེ་བས་ན། །
ཀ་ཡེ་སྦུག་འཐུམ་མ་མཛད་བྱ་གཤོང་བ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྡོག་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིར་ནི་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཁྱད་
ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་སླར་མི་མཚུངས་པར་ལྡོག་པའི་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་པས་དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་

རེག་པ་མེད་པས་ན། ཀ་ཡེ་ཞེས་བོས་ཏེ་འདི་སྐོར་ལ་སྦུག་འཐུམ་པོ་རང་མཛད་མི་དགོས་པས་མ་མཛད་ཅིག་བྱ་གཤོང་ཀླུ་སྒྲུབ་པ། ཞེས་ས་སྐྱའི་མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཟུར་ཟ་བའི་རྣམ་པ་མཛད་པའོ། །ཞེས་པའོ། །

བཞི་བ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
ལྡོག་ཅན་རྒྱན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མཚར་སྡུག་བཞིན། །
བླ་མའི་གསུང་གི་མེ་མོང་ལ་གབ་གང་། །
རྣམ་དཔྱོད་དར་གྱིས་ཕྱི་བདོར་ལེགས་བྱས་ནས། །
བསྟན་ཚེ་སྲིད་གསུམ་ཁེངས་པ་འཕྲོག་སྙམ་བྱེད། །
ཁྱོད་གསུང་རིན་ཅེན་ལྡ་ལྡིའི་ཕུན་ཚོགས་གཟི། །
བསྔགས་བརྗོད་དར་གྱི་ལྷབ་ལྷུབ་གཡོ་བ་གང་། །
མང་ཐོས་གནག་སྣུམ་རལ་བའི་རྒྱན་བྱས་ཚེ། །
གཞན་སེམས་དུག་ཞི་ལུགས་འདིའི་གྲགས་སྙན་འབར། །
ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དགུ་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཅས་ངོ་མཚར་
ཞིང་ལྟ་ན་སྡུག་པའི་བཞིན་རས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་དེ་ཉིད་བླ་མ་དམ་པའི་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

172

གསུང་གི་མེ་ལོང་ནང་ལ་གབ་པ་སྟེ་ཤར་བ་གང་གི་ཚེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་རང་གི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དེ་ཉིད་དར་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་དར་གྱིས་བླ་

མའི་གསུང་གི་འགྲེལ་བའི་མེ་ལོང་དེ་ཉིད་ཕྱི་བདར་ལེགས་པར་བྱས་ནས་བསྟན་ཚེ། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའམ་འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཏེ་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱན་བསྲེས་པ་དང་། བླ་མ་ལྔ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་
འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་རིན་པོ་ཆེའི་ལྡ་ལྡིའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་འདྲའི་རིན་པོ་ཆེའི་ལྡ་ལྡིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཟི་བརྗིད་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟོད་བསྔགས་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་དར་གྱི་རྒྱན་ལྷབ་ལྷུབ་ཏུ་གཡོ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྡ་ལྡི་དར་གྱིས་བརྒྱན་པ་དེ་ཉིད་གཟུ་བོར་གནས་ཤིང་མང་
དུ་ཐོས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་གནག་ཅིང་སྣུམ་པའི་རལ་བའི་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་སྟེ་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བའི་ཚེ་ན། ཕྲག་དོག་ཅན་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཟུག་རྔུའི་དུག་ཞི་སྟེ། བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་སྙན་ངག་གི་རིག་པའི་ལུགས་བཟང་
འདིའི་གྲགས་སྙན་འབར་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

དགུ་བ་སྲིད་པ་ཅན་རྒྱན་བཤད་པ།
དགུ་བ་སྲིད་པ་ཅན་རྒྱན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་བོ་ནི། མཚུངས་བྲལ་མགུལ་གྱི་དུང་ལས་ཚངས་པའི་དབྱངས། །
བདུན་ལྡན་འགུག་མཁས་ཡེ་ཤེས་དབང་མོ་ཀྱེ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

173

མགྲིན་པའི་འོ་མཚོར་རོལ་པར་རྟག་མཛོད་དང་། །
སྲིད་ཅན་བསྡུས་བརྗོད་ཕུལ་བྱུང་གསལ་བར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚུངས་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་མགུལ་གྱི་དུང་ལས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བླང་དོར་སོགས་ཚངས་པའི་དབྱངས་ངེས་པ་
བདུན་དང་ལྡན་པའི་གདངས་སུ་འགུག་པར་མཛད་པ་བོ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ཀྱེ། ཞེས་བོས་ནས་ཁྱེད་
ཀྱིས་བདག་གི་མགྲིན་པའི་འོ་མཚོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་དུས་རྟག་ཏུ་མཛོད་ཅིག་དང་། སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་དང་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་རྣམས་
གསལ་བར་བྱ། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི།
གྲགས་པའི་རྒྱུ་བཟློག་རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་དམ། །
གྲགས་དང་གྲགས་མིན་ལ་ལྟོས་མིན་གང་དུ། །
རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་གང་སྲིད་པ་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་བཟློག་ནས་གང་ཞིག་མ་གྲགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་དམ། གྲགས་མ་གྲགས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པར། གང་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན།
ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་བོ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་བཀག་
ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

174

ནི།
གྲགས་རྒྱུ་འགའ་བཟློག་ཕྱི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་སྒོས། །
རང་གི་སྐབས་སྟོན་གྲགས་བཟློག་ཕྱི་སྲིད་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་བཟློག་ནས། ཕྱི་རོལ་
གྱི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱི་སྒོ་ནས། རང་གི་གནས་སྐབས་སྟོན་པ་དེ་ནི་གྲགས་པའི་རྒྱུ་བཟློག་
ནས་ཕྱི་དུས་ལ་སྦྱར་བའི་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མ་བཅད་པར་ཡང་འདབ་མའི་འཕྲེང་བ་ལྷུང་། །
མ་བཀྲུས་པར་ཡང་ཡལ་ག་སྐྱ་བོར་གྱུར། །
མ་བསྟན་པར་ཡང་མི་རྟག་གོ་བྱེད་པ། །
སྐྱོ་བའི་ཤུགས་རིང་འབྱིན་པའི་དགུན་གྱི་ཤིང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་ནས། ནང་གི་རྒྱུ་ཟད་དང་བཅས་པས་
འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་ནི།
ཡོངས་གྲགས་འགའ་བཟློག་ནང་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་སྒོས། །
གང་སྟོན་ཡོངས་གྲགས་རྒྱུ་བཟློག་ནང་སྲིད་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་བཟློག་ནས་ནང་གི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་སྟོན་པ་དེ་ནི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཟློག་ནས་ནང་ལང་ཚོ་སོགས་ལ་སྦྱར་བའི་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་

རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

175

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྒྱུད་དུ་མ་དྲངས་སྐེད་པ་གཞུ་ལྟར་གུག །
མ་བརྗེས་སྐྲ་དང་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་འཆོལ། །
སྐྲག་པ་མིན་ཡང་ཡན་ལག་ཤིག་ཤིག་འདར། །
དགྲ་ཡིས་མ་བཅོམ་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་སྟོར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་གྲགས་མ་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་བཟློག་ནས་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་ནི།
གྲགས་ཆེན་གྲགས་ཆུང་རྒྱུ་གཉིས་བཟློག་པའི་སྒོས། །
དེ་སྟོན་གྲགས་དང་མ་གྲགས་བཟློག་སྲིད་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཆེ་བ་དང་གྲགས་ཆུང་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གྲགས་མ་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་
བཟློག་པའི་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མ་བགོས་བསུང་ཞིམ་སྤྲོ་བའི་པད་མ་དཀར། །
མ་ཕྱིས་པར་ཡང་འདམ་རྫབ་དྲི་མ་བྲལ། །
ཕྲག་དོག་མེད་ཀྱང་ཟླ་བ་མཐོང་ཚེ་ཟུམ། །
མ་བརྐུས་པར་ཡང་སྲེད་ལྡན་ཡིད་དབང་འགུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
རྟོག་བཏགས་ཆུ་ཤིང་ཇི་བཞིན་སྤངས་བྱས་ནས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

176

མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་སྲིད་རྒྱན་ལེགས་པར་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཁས་རློམ་འགས་རྟོག་བཏགས་ཀྱིས་བཤད་པ་སྙིང་བོ་མེད་
པ་ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུ་དག་སྤངས་ནས། སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

བཅུ་བ་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

བཅུ་བ་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། མཇུག་བསྡུ་
བ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
བརྗོད་འདོད་དཔེ་ཅན་གང་ལ་བསམ་བྱས་ནས། །
མཚུངས་པའི་དཔེ་དག་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྒོས། །
དཔེ་ཅན་བསྡུས་བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་གང་། །
དེ་འདྲ་བསྡུས་བརྗོད་ཅེས་བྱའི་རྒྱན་དུ་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་བསམ་པར་བྱས་ནས། དེ་དང་མཚུངས་པའི་དཔེ་དག་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས། དཔེ་ཅན་དེ་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ལ་བསྡུས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། དང་བོ་སྤྱིའི་བསྡུས་བརྗོད་ནི།
དཔེ་ཅན་ལ་བསམས་དཔེ་ལ་སྨྲས་པ་ཡིས། །
དོན་བསྡུས་འདི་འདྲའི་བསྡུས་བརྗོད་སྤྱིར་བསྟན་མཛད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ཅན་ལ་བསམས་ནས། དངོས་སུ་དཔེ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

177

ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དག་ལ་སྨྲས་པས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་འདི་འདྲ་བའི་བསྡུས་བརྗོད་ནི་སྤྱིའི་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་གཞུང་ལས་བསྟན་པར་
མཛད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཆུ་རྒྱུན་གཙང་མ་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ། །
འདོད་དགུར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་མཐུ་ལྡན་ཡང་། །
བ་ཚྭ་ཅན་གྱི་ཁྲོན་པའི་ཆུ་རྒྱུན་ཕྱིར། །

ལུས་སེམས་ངལ་བར་བྱེད་པ་ཡིད་རེ་སྐྱོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་གི་བསྡུས་བརྗོད་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་བོ། ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པའི་བསྡུས་བརྗོད་ནི།
དོན་དང་དཔེ་གཞི་ཐ་དད་ཁྱད་པར་ཆོས། །
ཐུན་མོང་ཅན་བསམས་དཔེ་ལ་སྨྲས་པ་གང་། །
ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་བསྡུས་བརྗོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དོན་དང་དཔེ་སྟེ་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་ལ། ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་ཅན་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་དཔེ་དངོས་སུ་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པའི་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན།
ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལྷ་ཡི་མཆོད་ཡོན་གཏིང་མཐའ་དཔག་དཀའ་ཞིང་། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

178

གང་གིས་བསྟེན་ན་ལུས་སེམས་གདུང་བ་སེལ། །
སྐྱོན་ལྡན་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཤིང་། །
རླབས་འཕྲེང་གཡོ་བས་བློ་ཆུང་སྐྲག་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་ཤིང་མི་མཚུངས་པའི་བསྡུས་བརྗོད་ནི།
ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཐུན་མོང་། །
ཐུན་མོང་མིན་པ་དཔེ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒོས། །
དོན་བསྡུས་གཞི་ཐད་ཆོས་མཚུངས་མི་མཚུངས་བསྡུས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་དང་། འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལ། དཔེ་ཅན་ལ་བསམས་ནས་དཔེ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་ཅན་གྱི་དོན་བསྡུས་པ་དེ་ནི་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་ཤིང་མི་མཚུངས་པའི་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཛ་ཧུའི་བུ་མོ་ནོར་བུའི་མཛོད་འཛིན་ཞིང་། །
གདེངས་ཅན་དབང་ངོའི་ཚོགས་ཀྱི་ཉེར་འཚོའི་གཞི། །
ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་བཻ་ཌཱུར་ཞུན་མའི་མདོག །
རྣམ་བཀྲ་དེར་ནི་ཁྲུས་ཀྱིས་འཇུག་པར་རིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་སྔོན་མེད་བསྡུས་བརྗོད་ནི།
དོན་གྱི་མི་ལྡན་ཆོས་འགའ་ལ་བསམས་ནས། །
ཁྱད་ཆོས་དེ་བྲལ་དཔེ་སྔོན་མི་སྲིད་པ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

179

བརྗོད་ནས་དོན་བསྡུས་སྔོན་མེད་བསྡུས་བརྗོད་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་མི་ལྡན་པའི་
ཁྱད་པར་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་བསམས་ནས། ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་
དཔེ་སྔོན་མི་སྲིད་པ་ཞིག་བརྗོད་ནས། དོན་ཏེ་དཔེ་ཅན་བསྡུས་པ་དེ་ལ་སྔོན་མེད་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བཟོད་དཀའ་བྲང་འགྲོ་གདུག་པས་མ་བསྟེན་ཞིང་། །
ནམ་ཡང་ཐུར་དུ་བགྲོད་མིན་གང་གཱ་མ། །
གང་གི་ངོགས་སུ་ཁྲུས་ཀྱི་རྩེ་དགའ་ལ། །
གཞོལ་བ་དེ་དག་མཆོག་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
བསྡུས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་གཞན་གྱིས་དོན་བྲལ་ངག །
སྨྲས་རྣམས་བཏང་སྙོམས་བྱས་ནས་གཞུང་བཞིན་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་འདིའི་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་བྱ་གཤོང་
ཀླུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་དང་བྲལ་བ་སྟེ་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ངག་སྨྲས་པ་ལ་དགག་གཞག་མ་མཛད་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་པར་བྱས་ནས་སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་བཤད་པ།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

180

བཅུ་གཅིག་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
འཇིག་རྟེན་མཚམས་ལས་བརྒལ་བའི་འུད་ཆེན་གྱིས། །
དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཕུལ་བྱུང་རྒྱན། །
འུད་བྱས་འུད་བྲལ་འདིར་གཅིག་མ་དམིགས་ཕྱིར། །
རང་བཞིན་བརྗོད་དང་ཕུལ་བྱུང་གཞི་མཐུན་འཁྲུལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཚམས་ལས་བརྒལ་བར་གྱུར་པའི་འུད་ཆེན་གྱིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་
གྱི་ཆོས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་སྟོན་པ་དེ་ནི་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་
གྱི་སྐབས་འདིར་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་འུད་ཆེན་པོས་བརྗོད་པ་ལས་འུད་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱི་གཞི་མཐུན་འདོད་པ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བཞི་ལས། དང་བོ་ཁྱད་འཕགས་ཕུལ་བྱུང་ནི།
དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་བསྔགས་དེ་ཡི་ཁྱད། །
ལྷག་པའི་དཔེ་ལ་མེད་ཀྱི་འུད་བརྗོད་པ། །
གང་ཞིག་ཁྱད་འཕགས་ཕུལ་བྱུང་རྒྱན་དུ་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་བསྔགས་པ་
བརྗོད་ནས། དེའི་ཁྱད་པར་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་དཔེ་ལ་མེད་ཅེས་འུད་ཆེན་
གྱིས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་ཞིག་ནི། ཁྱད་འཕགས་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་དུ་བརྗོད་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

181

པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རབ་དཀར་ཀ་མ་ལ་ཡི་འདབ་འཕྲེང་རྩེར། །
འོད་དཀར་ཟླུམ་པོར་སྤྲོ་བའི་ལྡིང་ཁང་དབུས། །
གངས་རིའི་མདངས་འཛིན་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས། །
སྟོང་ཕྲག་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་མཚོན་དུ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་ནི།
དེའི་ཁྱད་སྟོན་སླད་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས། །
འུད་ཀྱིས་བརྗོད་གང་ཐེ་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དེའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་སླད་དུ། དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་
འུད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའི་རྒྱན་དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་དུ་འདོད།
ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །
བཞིན་ལག་གར་རོལ་ཧེ་རུ་ཀ་ཡི་སྐུ། །
གདོས་བཅས་ཐོགས་རེག་བྲལ་བའི་མཁའ་དབྱིངས་དང་། །
འདྲེས་སམ་གཞན་དུ་མཆིས་སྙམ་ཁྱོགས་ལ་འཕྱང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ངེས་པ་ཕུལ་བྱུང་ནི།
འུད་ཀྱིས་ངེས་པ་རྙེད་དཀའ་ལྟར་སྨྲས་ནས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

182

རེག་པས་ངེས་ཞེས་འུད་བྱས་ངེས་པ་ཕུལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འུད་ཆེན་པོས་ངེས་པ་རྙེད་དཀའ་དཀའ་ལྟར་སྨྲས་ནས་ཁྱད་པར་དེ་ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་དང་མིག་གིས་གསལ་བར་མཐོང་བ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་རྙེད་དོ་ཞེས་འུད་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དེ་ནི་ངེས་པ་ཕུལ་བྱུང་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །

རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་གཟུགས་སྐུ་ལྡན་པར་ངེས། །
རིན་ཆེན་རྒྱན་མང་གཡུར་དུ་ཟ་བའི་རྟེན། །
སྟོང་སངས་ཀུན་གསལ་མ་ཡིས་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་ངོ་མཚར་ཕུལ་བྱུང་ལ། དངོས་དང་། དོགས་གཅོད་གཉིས། དང་བོ་ནི། གང་ཞིག་གིས་ཀྱང་མི་དཔོགས་མི་གཞལ་ཏེ། །
འདིར་ཤོང་མཚར་ཞེས་འུད་བྱས་ངོ་མཚར་ཕུལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་བློ་གང་གིས་ཀྱང་དཔོགས་མི་ནུས་པ་དང་། དངོས་པོ་གང་གིས་ཀྱང་གཞལ་མི་ནུས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འུད་ཆེན་གྱིས་

བསྔགས་ནས། འདིར་ཤོང་བ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདིས་ཐེགས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་འུད་བྱས་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

183

ཅུང་ཟད་བརྡབས་པ་ཙམ་གྱིས་སྲིད་པ་གསུམ། །
ཤིག་ཤིག་གཡོ་མཛད་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་པོ་ཡིས། །
བཅུ་དྲུག་ཞབས་ཀྱིས་བསྐལ་བརྒྱར་མནན་བྱས་ཀྱང་། །

གཡོ་མེད་འདབ་བརྒྱ་བ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་དོགས་གཅོད་ནི།
མཛེས་རྒྱན་སྐབས་སུ་ལག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག །
གང་དུ་འཇུག་བཞིན་དེར་མི་ཤོང་ཞེས་འུད། །
སྐབས་འདིར་ལག་པ་ལྟ་བུ་ཆེ་དྲགས་པ། །
གང་དུ་མི་ཤོང་བ་དེ་འདིར་ཆུད་པ། །
མཚར་ཞེས་འུད་བྱས་ཁྱད་ཡོད་འཁྲུལ་མི་དགོས། །
རྒྱན་འདྲེས་སྤྲོ་ན་དཔེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་དང་། །
སྦྱར་བའི་ཕུལ་བྱུང་ཇི་བཞིན་རྒྱན་འདྲེས་པ། །
བགྲང་ལས་འདས་པ་འབྱུང་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །
དཔགས་ནས་ལེགས་པར་སྦྱར་ཚུལ་མཐའ་ཅི་ཞིག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལེའུ་དང་བོའི་མཛེས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ་འུད་བྱེད་ཚུལ་
ནི། དཔེར་ན་ལག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གང་དུ་འཇུག་བཞིན་པའི་འཇུག་ཡུལ་དེར་མི་ཤོང་འདུག་ཅེས་འུད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ལག་པ་ལྟ་བུ་ཧ་ཅང་ཆེ་དྲགས་པ་འདི། གང་དུའང་མི་ཤོང་བ་དེ་འདིར་ཆུད་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་འུད་བྱས་པ་ཡིན་སྟབས། ཁྱད་པར་ཡོད་པ་གསལ་བས་འཁྲུལ་མི་དགོས་སོ། །འགྲེལ་བ་སྔ་མ་མང་བོར་ལྡོག་པའི་ཕུལ་བྱུང་སོགས་སྤྲོ་བར་མཛད་ཀྱང་ཚིག་ཚོགས་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

184

ལ། རྒྱན་འདྲེས་པ་སྤྲོ་བར་ཤར་ན་དཔེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་དང་སྦྱར་བའི་ཕུལ་བྱུང་འོང་བ་བཞིན་དུ། རྒྱན་འདྲེས་པ་བགྲང་ལས་འདས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བློ་གྲོས་ཀྱིས་

དཔགས་ནས་ལེགས་པར་སྦྱར་ཚུལ་ལ་མཐའ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ཏེ་མཐའ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
བཤད་དང་འཆད་འགྱུར་མི་དམན་དག་ལས་ཀྱང་། །
འདི་འདྲ་ཕུལ་བྱུང་གྲགས་པའི་རོ་ལྡན་པས། །
མཚུངས་བྲལ་གཅིག་བུའི་ལམ་དུ་བསྔགས་པར་བྱེད། །
དེ་ཕྱིར་དེ་ཡང་གསུང་ངག་བཞིན་དུ་བྱས། །
སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་བསྡུས་བརྗོད་ཕུལ་བྱུང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་རྒྱན་མི་དམན་པ་སྟེ་ལེགས་པ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་འདི་འདྲ་བའི་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་འདི་ལ་སྙན་ངག་པར་གྲགས་པའི་རོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། མཚུངས་ཟླ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་བུའི་སྙན་ངག་གི་ལམ་ཞེས་སྙན་ངག་མཁན་ངག་གི་དབང་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས་

པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་དེ་ཡང་བླ་མའི་གསུང་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པ་གོ་སླའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་བཤད་པ།
བཅུ་གཉིས་པ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

185

བ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། དོགས་པ་གཅོད་པ། རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་དྲུག དང་བོ་ནི།
ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀུན་གྱི་མེས་པོ་ཡིས། །
ཆོས་དང་སྲིད་པའི་ངོ་མཚར་ཀུན་བསྡུས་ནས། །
གསུང་གི་དབང་མོར་སྤྲུལ་དེའི་ཞབས་སྐྱེས་དཔལ། །
མགྲིན་མཚོར་བྱིན་ལས་སྐལ་བ་མཆོག་གྲུབ་མཛོད། །
སྙན་ངག་མཁན་གྱི་བདོག་པའི་མཆོག་གཅིག་བུ། །
རབ་རྟོག་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱངས་ཅན་མ་ཚངས་པའི་མཆེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ཏེ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མེས་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་
པོས། ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་ངོ་མཚར་བ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གསུང་གི་དབང་
མོར་སྤྲུལ་བ་ལྷ་མཆོག་ཚངས་སྲས་མ་དེའི་ཞབས་སྐྱེས་ཀྱི་དཔལ་ཏེ་བྱིན་རླབས་དེ་
ཉིད་མགྲིན་པའི་པད་མཚོར་བྱིན་པ་སྟེ་གནང་བ་ལས་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྐལ་བ་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་འགྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག་དང་། སྙན་ངག་མཁན་གྱི་བདོག་པའི་
དངོས་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཅིག་བུ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསལ་བོར་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི།
སེམས་དང་ལྡན་ནམ་གཅིག་ཤོས་ཅི་རིགས་ཀྱི། །
རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །
རྣམ་པ་གཞན་བརྗོད་རབ་རྟོག་སྒྲ་ལྡན་ངག །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

186

རབ་རྟོག་རྒྱན་ཏེ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ལྡན་སྲོག་ཆགས་དག་གམ། གཅིག་ཤོས་སྲོག་མེད་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། རྣམ་པ་གཞན་དུ་བརྗོད་
པར་བྱེད་པའི་རབ་རྟོག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་དེ་ནི་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ཡིན་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

རབ་རྟོག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་བོ་སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག་ནི།
སེམས་ལྡན་དེ་ཡི་ཆོས་གང་གཞན་གནས་པར། །
རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་རབ་རྟོག་གི། །
སྒྲ་ལྡན་དེ་ནི་སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པ་ལ། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་གནས་ཚུལ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། རྣམ་པ་གཞན་རབ་ཏུ་རྟོག་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྤུ་སྡུག་རྣམ་བཀྲ་དཔྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མོ། །
ལྷུང་ལྷུང་སྙན་པའི་གླུ་དབྱངས་ལེན་པ་ནི། །
ཕུལ་བྱུང་དབྱར་གྱི་དུས་སྟོན་གསར་བ་ཁྱོད། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

187

ཡུན་རིང་བཞུགས་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་སེམས་མེད་རབ་རྟོག་ནི།
སེམས་མེད་གང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བཏགས་ནས། །
རྣམ་པ་གཞན་བརྗོད་རབ་རྟོག་སྒྲ་ལྡན་ངག །
སེམས་མེད་རབ་རྟོག་རྒྱན་དུ་ཁོ་བོ་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། གནས་ཚུལ་དངོས་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་རབ་རྟོག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་དེ་ནི། སེམས་མེད་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་དུ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁོ་བོ་འདོད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལྷོ་ཡི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཙན་དན་གྱི། །

ལྗོན་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཡལ་ག་གཡོ་བ་ནི། །
གྲུབ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་བསྟི་གནས་འདི་འོ་ཞེས། །
དྲང་སྲོང་ཆེ་རྣམས་མགྲོན་དུ་འབོད་པ་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་ཏིང་འཛིན་རབ་རྟོག་ནི།
སེམས་མེད་པ་ལ་སེམས་ལྡན་ཆོས་བཀོད་སྒྲ། །
འཛིན་ལྡན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་དག །
རབ་རྟོག་བཞིན་སྒྲ་ལྡན་དག་ཏིང་འཛིན་གྱི། །
རབ་རྟོག་འདོད་དེ་་་་་ །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ། སེམས་དང་ལྡན་པའི་དངོས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

188

པོའི་ཁྱད་ཆོས་བཀོད་པའི་སྒྲ་འཛིན་ལྡན་ཏེ་སྒྲ་དང་ལྡན་ལ། སྒྲ་དེས་རྣམ་པ་གཞན་སེམས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དག་གི་ངག་ལ་རབ་རྟོག་གི་བཞིན་སྒྲ་
དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རབ་རྟོག་ཏུ་འདོད། ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲ་ནི་
ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་འཕྲད་དོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཉིན་བྱེད་དབང་བོས་ཚ་ཟེར་འཕྲེང་བ་ཡིས། །
ཆུ་སྐྱེས་གཞོན་ནུའི་འདབ་བརྒྱ་བཀྲོལ་བ་ན། །
དབྱིག་གི་ཁུ་བ་བག་མེད་བཏུང་བ་བཞིན། །
མྱོས་པའི་གེ་སར་རྡུལ་ཚོགས་སྐྱུག་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི།
་་་་བཞིན་སྒྲས་ཁ་ཅིག་འདིར། །
དཔེ་རུ་འཁྲུལ་ན་ལ་ཊའམ་ཀུན་བཤད་ཀྱིས། །
ཏིང་གི་མཐའ་ཡིན་དཔེ་ལ་དེ་ཕན་ཕྱིར། །
དོན་དང་དཔེ་གཉིས་སོ་སོར་མེད་པའི་ཕྱིར། །
ཚིག་དོན་གང་ལའང་འདིར་ནི་འཁྲུལ་མི་དགོས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཏིང་འཛིན་རབ་རྟོག་ལ་བཞིན་སྒྲ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ལ། འདི་ནི་དཔེ་རྒྱན་ཡིན་སྙམ་པའི་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་སྲིད་ནའང་དཔེ་རྒྱན་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདིའི་རྩ་བ་མེ་ལོང་མའི་དཔེ་བརྗོད་དུ། ལུས་ལ་མུན་པ་འབྱུག་པ་བཞིན། །ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ། བྱིངས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཝརྟ་མ་ན་ལ་

ཊའི་གཅིག་ཚིག་གི་ཏི་བྱིན་ཤུལ་ཡིན་པས་ཏིང་མཐའ་ཅན་ཡིན་ལ། དཔེ་རྒྱན་ཡིན་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

189

ན་བྱིངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་སྟེར་བར། དེ་ཕན་གྱི་རྐྱེན་བྱིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་
དང་དཔེ་གཉིས་སོ་སོར་མེད་པས། ཚིག་དོན་གང་གི་ཐད་དུའང་སྐབས་འདིར་དཔེ་རྒྱན་དུ་འཁྲུལ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།

ལྔ་བ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི།
སྙམ་དང་དོགས་དང་ངེས་དང་འདྲ་མིན་ནམ། །
བཞིན་དང་ཡང་སོགས་རབ་རྟོག་སྒྲ་རུ་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྙམ་སོགས་ལྔ་དང་བཞིན་དང་ཡང་སོགས་ཀྱང་རབ་རྟོག་གི་སྒྲ་རུ་འགྲོ་བར་འདོད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྙམ་སྒྲ་ཅན་ནི།
དཔྱིད་དུས་རླུང་ནག་འཚུབ་མར་གཡོ་བ་ནི། །
མི་གཙང་རྡུལ་ཚོགས་ཕྱི་དོར་བྱས་པར་སྙམ། །
དོགས་སྒྲ་ཅན།
མི་བཟད་དུས་ཀྱི་འཐོར་རླུང་དྲག་པོ་ཡིས། །
དབྱར་གྱི་ལང་ཚོ་བྱེར་ཞིང་བྲོས་ཀྱི་དོགས། །
ངེས་སྒྲ་ཅན།
དེ་ནས་སྦྲང་ཆར་དལ་གྱིས་འབེབས་པ་ནི། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

190

རྡུལ་ཚོགས་གནོན་པའི་ཐབས་ལ་ཞུགས་པར་ངེས། །
འདྲ་བའི་སྒྲ་ཅན།
དེ་ཚེ་དབང་གཞུ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཡང་། །
དབྱར་གྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་ངོམ་པ་འདྲ། །
མིན་ནམ་སྒྲ་ཅན།
སྟོན་དུས་རྩི་བཅུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། །
ལྷ་ཡི་དཔལ་ལས་བརྐུས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དེའི་དོགས་སེལ་ནི།
ཁ་ཅིག་དཔེ་སྒྲ་ཕལ་ཆེར་འདོད་ན་ཡང་། །
དཔྱད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གྱུར། །
ལེའུ་དང་ཏིང་འཛིན་རབ་རྟོག་སྒྲ་མེད་ཅིང་། །
འདིར་ནི་རབ་རྟོག་སྒྲ་དགོས་གཅེས་པར་ཟུངས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་གིས། དཔེ་སྒྲ་སྟེ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཕལ་

ཆེ་བ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡང་། རིགས་པས་དཔྱད་ན་
དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པས། རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར། བཤད་ཚུལ་དེ་ཡང་མ་དག་པའི་དོན་ནོ། །ལེའུ་དང་བོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མེད་ཅིང་། སྐབས་འདིར་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དགོས་པའི་
ཁྱད་པར་འདི། བློ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པར་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །
དྲུག་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
རབ་རྟོག་རྒྱན་གྱི་རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

191

ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་འོད་ཅན་དང་། །
འགྲོགས་པས་ཡིད་ཀྱི་ཀུ་མུད་ཁ། །
ཐུབ་བསྟན་རྒྱན་དུ་མཛེས་པར་ཕྱེ། །
ཞེས་རབ་རྟོག་རྒྱན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གྱི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་བ་དེ་ཉིད། འདི་འདྲའི་
ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་འོད་ཅན་ཏེ་ཟླ་བ་དང་འགྲོགས་པས། བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་

ཡིད་ཀྱི་ཀུ་མུ་དའི་ཁ། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་མཛེས་པར་ཕྱེས་སོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུའི་རྒྱན་བཤད་པ།
བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུའི་རྒྱན་ལ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་བོ་ནི།
ཚོགས་གཉིས་ཆུ་གཏེར་ལས་འོངས་པའི། །
རྒྱལ་ཡུམ་འཆི་མེད་བདུད་རྩི་དེས། །
སྙིང་བུམ་སྐལ་བཟང་བྱས་པ་ལས། །
གྲུབ་པའི་རྒྱུད་མང་དབྱངས་སུ་ལེན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆུ་གཏེར་ལས་འོངས་པའི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་འཆི་མེད་བདུད་རྩི་སྟེ་ལྷའི་བདུད་རྩི་དེས། བདག་གི་སྙིང་གི་བུམ་པ་སྐལ་བཟང་བྱས་པ་སྟེ། སྙིང་གི་དབུས་སུ་བཞུགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་ལས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

192

གྲུབ་པའི་སྙན་ངག་གི་གཞུང་དབྱངས་སུ་ལེན་པ་སྟེ་རྩོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་མང་དབྱངས་སུ་ལེན་ཞེས་པས་སྙན་ངག་གི་གཞུང་རྩོམ་པ་བསྡུས་པས། བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ནོ། །
གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་དངོས་བཏགས་རྒྱུ་ཅི་རིགས། །
གཙོ་བོར་སྟོན་གང་རྒྱུ་ཡི་རྒྱན་དུ་འདོད། །
རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་རྩལ་སྟོན་མི་དགོས་ཀྱང་། །
བསྟན་ན་འཁྲུལ་བྲལ་ལེགས་བཤད་དབྱངས་སུ་ལེན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱེད་པ་བོ་གང་གིས་ལས་དང་བྱ་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་
གཉིས་དངོས་དང་བཏགས་པ་བ་ཅི་རིགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུའི་རྒྱན་དུ་འདོད་ལ། འདིར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་རྣམ་བཞག་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྟོན་མི་དགོས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྟོན་དགོས་ཚེ་བསྟན་ནའང་འཁྲུལ་བ་དང་བྲལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་དབྱངས་སུ་ལེན་པ་སྟེ་རྩོམ་ནུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།
དབྱེ་ན་དངོས་པོ་དངོས་མེད་མཚར་རྒྱུ་གསུམ། །
དང་བོ་ལ་ནི་བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་གཉིས། །
བྱེད་ལ་འགྲུབ་བྱེད་གཉིས་དང་ལས་རྒྱུ་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུའི་རྒྱན་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དངོས་པོའི་རྒྱུ། དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

193

མཚར་བའི་རྒྱུ་དང་གསུམ། དང་བོ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལ། བྱེད་པོའི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས། དེའི་དང་བོ་བྱེད་པོའི་རྒྱུ་ལ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་དང་། ལས་
ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའོ། །དང་བོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་སྐྱེད་བྱེད་
འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་འཆད་པར།
དངོས་པོ་གང་གིས་སྔར་མེད་དགའ་སྐྱེད་དག །
སྐྱེད་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་རུ་འདོད་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཀུན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་འོས་པའི་རྒྱུ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གིས་སྔར་མེད་པའི་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དག་ནི། སྐྱེད་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་རྒྱན་དུ་འདོད་པར་བྱ། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་བུ་རམ་ཤིང་བ་ཡིས། །
འཕྲིན་ལས་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་རིས་མེད་དུ། །
སྤྲོས་པའི་མཐུ་ལས་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་ཁྱོན། །
རྫོགས་ལྡན་གསར་བའི་དཔལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི།
དངོས་པོ་གང་གིས་ཆོས་གཞན་ཉམས་བྱས་དག །
སྟོན་གང་ཉམས་བྱས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་རུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་གིས་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་རུང་ཞིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དེ་ནི། ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

194

རྒྱན་དུ་འདོད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་མི་ཡི་གར་རོལ་པ། །
རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལེགས་བཤད་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས། །

ཐུབ་བསྟན་དཔལ་ལ་སྡང་བ་མཐའ་དག་གི། །
ཡིད་ནི་མི་བཟད་ཟུག་རྔུས་གདུངས་པར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
འདི་དག་གི་ཞར་བྱུང་གསལ་བཤད་ནི།
དཔྱིད་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུར་བྱས་སྟོན་དུས་ཀྱི། །
ནས་སྐྱེ་ལྟ་བུ་འགྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡི་རྒྱན། །
འགྱུར་བྱ་སྣམ་དཀར་འགྱུར་བྱེད་རྒྱུ་ཚོན་གྱིས། །
འབྲས་བུ་ཁ་དོག་རྣམ་འགྱུར་རྒྱུ་དང་འབྲས། །
ཐོས་བསམ་ལྟ་བུའི་ལས་དེ་བྱ་བའི་རྒྱུ། །
མཁས་གྱུར་གཞན་གྱིས་གུས་སོགས་བྱ་བའི་འབྲས། །
རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་གནས་འདི་སྐོར་ལ། །
འགྲེལ་བ་མཁན་རྣམས་མི་སྨྲའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །
འགའ་ཞིག་སྨྲ་ཡང་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་རྩིག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་དཔྱིད་ཀ་ས་བོན་བཏབ་པའི་རྒྱུས་སྟོན་དུས་ཀྱི་ནས་

སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ནི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྒྱན་དང་། འགྱུར་བྱ་སྣམ་བུ་
དཀར་བོ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོན་གྱིས་འབྲས་བུ་ཁ་དོག་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ཚེ་
ཚོན་ནི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་དང་། བསྒྱུར་ཟིན་ཁ་དོག་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཐོས་བསམ་ལྟ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

195

བུའི་ལས་དེ་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་དེའི་དབང་གིས་གཞན་
གྱིས་གུས་བཀུར་དང་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པ་འགྲོ་དོན་འགྲུབ་པ་སོགས་ནི་བྱ་བའི་འབྲས་བུའོ། །རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྲ་ཞིང་མཁྲེགས་པའི་དཀའ་གནས་འདི་དག་གི་སྐོར་ལ། འགྲེལ་བ་རྩོམ་མཁན་རྣམས་ཕལ་ཆེར་མི་སྨྲ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲ་ཁུལ་བྱེད་ན་ཡང་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་རྩིག་པ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་རང་ཞིག་ལ་འགྲོ། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་ནི།
འགྱུར་བྱ་གང་ལ་འགྱུར་བྱེད་རྒྱུ་དག་གིས། །
བསྒྱུར་བར་སྟོན་པ་རྣམ་འགྱུར་རྒྱུ་ཡི་རྒྱན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྱུར་བྱ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལྟ་བུ། །འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་

ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ལྟ་བུས། གཤེད་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་བར་བསྒྱུར་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུའི་རྒྱུན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ནོར་བུ་འོད་འབར་མཛེས་པའི་ཕོ་བྲང་དབུས། །
ན་ཆུང་ཚོགས་རྣམས་སྙན་པའི་གླུ་ལེན་ཀྱང་། །
ཡིད་འབྱུང་རབ་རྒྱས་ཤཱཀྱའི་སྲས་པོ་ཡིས། །
དེ་ཀུན་མི་བཟད་གཤེད་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཐོབ་བྱའི་རྒྱུ་ནི།
ཐོབ་བྱ་གང་ཞིག་ཐོབ་བྱེད་བྱ་བ་དེས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

196

ཐོབ་པར་སྟོན་པ་ཐོབ་བྱའི་རྒྱུ་ཡི་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོབ་བྱ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐོས་
བསམ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དེས་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་རྒྱུའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དཔལ་ལྡན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ། །
སྙིང་ཁར་བཀོད་དེ་ངལ་བ་བརྒྱས་བསྟེན་པས། །
གཞུང་ལུགས་འབུམ་སྡེའི་གནད་ལ་ཐོགས་མེད་དུ། །
འཇུག་པའི་བློ་གྲོས་སྣང་བ་རྒྱས་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ཕྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི།
ཤེས་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་ནང་ཤེས་བྱེད་གཉིས། །
གང་ཞིག་བརྗོད་པས་ཕྱི་ཡི་དུས་ལ་སོགས། །
གང་ཡིན་ཤེས་འགྱུར་ཕྱི་ཡི་ཤེས་བྱེད་རྒྱུ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ། ཕྱི་ཤེས་བྱེད་དང་ནང་ཤེས་
བྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བྱ་དངོས་གང་ཞིག་བརྗོད་པས་ཕྱིའི་དུས་ལ་སོགས་པ་
གང་ཡིན་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱན་དེ་ནི་ཕྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྙན་སྒྲོག་འདབ་ཆགས་ཚོགས་ཀྱི་གདངས་ཆག་ཅིང་། །
ཆུ་ཀླུང་རྣམས་ཀྱང་སྒྲ་མེད་སྦུབས་སུ་ཞུགས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

197

རི་ཀླུང་མཐའ་དག་ཁ་བའི་རྡུལ་གྱིས་ཁེབས། །
མི་རྣམས་ལུས་ལ་གྲང་བའི་སྤུ་ལོང་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཤེས་བྱེད་རྒྱུ་གཉིས་པ་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི།
ཁྱད་པར་གང་ཞིག་བརྗོད་པས་སྐྱེས་བུ་དེའི། །
ནང་གི་ཁྱད་རྟོགས་ནང་གི་ཤེས་བྱེད་རྒྱུ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་དངོས་གང་ཞིག་བརྗོད་པས་སྐྱེས་བུ་དེའི་ནང་གི་ཁྱད་ཆོས་རྟོགས་ནུས་པའི་རྒྱན་དེ་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཟབ་བརླིང་ཆོས་སྒྲ་ཐོས་ཚེ་བག་འཁུམ་ཞིང་། །
དོན་མེད་འཆལ་གཏམ་སྨྲ་ཚེ་མགོ་འཕང་མཐོ། །
རྣམ་དཀར་ལས་ལ་བཙུད་ཚེ་ཐབས་ཀྱིས་འབྲོས། །
ལྟོ་གོས་ཟས་ནོར་མཐོང་ཚེ་ངང་གིས་འདུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི། དགག་པའི་ཚིག་དག་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་དེས། །
གང་ཞིག་གཞན་ཐོབ་སྟོན་པ་དངོས་མེད་རྒྱུ། །
མེད་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་སྐྱེད་པ་ལྔ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དཔེར་ན་མ་གོམས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་དགག་སྒྲའི་ཚིག་དག་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་དེའི་དབང་གིས། དངོས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

198

པོ་གང་ཞིག་སྟེ་འབྲས་བུ་བྱ་དངོས་གཞན་ཞིག་ཐོབ་པ་སྟོན་པ་དེ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྒྱན་ཟེར་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་མེད་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྐྱེད་པ་ལ་བཞི་དང་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྐྱེད་པ་གཅིག་སྟེ་ལྔ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྐྱེད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་བོ་སྔ་ན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི།
སྔ་ནས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དག་བརྗོད་ནས། །
གདུང་སོགས་སྐབས་སྟོན་སྔ་ནས་མེད་བྱེད་རྒྱུ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་དངོས་འགའ་ཞིག་སྔ་ནས་ཏེ་སྔོན་ནས་མེད་པའམ་མ་བསྒྲུབས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དག་བརྗོད་ནས། ཁྱད་པར་དེའི་དབང་གིས་གདུང་
བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཞིག་གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པ་དེ་ནི་སྔ་ན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཚེ་སྔོན་མི་བཟད་སྡིག་པ་མ་བྱས་ཤིང་། །
འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པའི་ནད་ཀྱིས་མ་བཏབ་ལ། །
ཕྱི་རོལ་དགྲ་ཡིས་གཙེ་བར་མ་བྱས་པས། །
སྐལ་བཟང་སྙིང་ལ་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི།
དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཞིག་པས་ཁྱད་པར་གྱིས། །
འཐོབ་སྟོན་ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱན། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

199

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་སྤྱིར་སྔར་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་ཞིག་པའི་ཁྱད་པར་དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འཐོབ་པར་སྟོན་པ་དེ་ནི་ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཐུབ་དབང་འཇིག་རྟེན་མིག་ནི་ཟུམ་གྱུར་ཅིང་། །
རྒྱལ་བསྟན་རྩ་ལག་ཕལ་ཆེར་འདས་པ་ན། །
ཁྲེལ་ཡོད་ཚུལ་ལས་འདས་པའི་ཆེར་རློམ་འགའ། །
རྨོངས་རྟུལ་སྐྱེ་བོའི་ཁྲོད་ན་ཅི་ཡང་སྤྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་ཕན་ཚུན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི།
གང་གི་ཁྱད་པར་གང་ལ་མེད་པ་ཡིས། །
གཞན་འཐོབ་བརྗོད་པ་ཕན་ཚུན་མེད་པའི་རྒྱུ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་དེ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་མེད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་གཅིག་ལ་མེད་པའི་རྒྱུ་དེའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་འཐོབ་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཕན་ཚུན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ངང་བ་འདི་དག་འཆལ་སྒྲོག་བློན་པོ་མིན། །
ཉེའུ་ཆུང་བག་མེད་འགྱུ་བའི་བཙུན་མོ་མིན། །
རླབས་འཕྲེང་འདི་དག་གདུག་པའི་དཔུང་ཚོགས་མིན། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

200

རྫོང་འདི་རྒྱལ་སྲིད་མིན་ཕྱིར་སྙིང་དུ་སྡུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་སྤངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི།
དངོས་པོ་གང་དག་སྤངས་པས་གཞན་འཐོབ་པ། །
བརྗོད་གང་སྤངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་དག་སྤངས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་ཐོབ་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཉེས་བརྒྱའི་འབྱུང་གནས་རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་བློ། །
རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིང་སྤངས་པས། །
དེ་དག་ཐུགས་ལ་ཟག་མེད་བདེ་བའི་དཔལ། །
ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་ངང་གིས་འཕེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་པ། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི།
རྒྱུ་ལ་དགག་ཚིག་བརྩེགས་ལྡན་མཐའ་བཟུང་དེས། །
འབྲས་བུ་མ་འོངས་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེད་པ། །
བརྗོད་གང་རྒྱུ་མེད་པས་ནི་འབྲས་མེད་བསྐྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་ལ་དགག་ཚིག་སྦྱར་བས་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། རྩ་བ་མེ་ལོང་མ་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

201

སྐྱེད་ཚལ་ས་ཧ་ཀཱ་ར་རྣམས། །
སྙེ་མ་མ་འཁྲུངས་པ་མིན་ན། །
མགྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བུད་མེད་ནི། །
ཏིལ་བཅས་ཁྱོར་ཆུ་སྦྱིན་བྱར་འགྱུར། །
ཞེས་དགག་སྒྲ་བརྩེགས་མ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མ་འཁྲུངས་པ་མིན་ན་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་གལ་ཏེ་སྙེ་མ་འཁྲུངས་ན་མགྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བུད་མེད་དག་གིས་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པས་གདུངས་ཏེ་ཤི་ནས་རོ་ལ་ཁྱོར་ཆུ་སྦྱིན་བྱར་འགྱུར་ཞེས། རྒྱུ་ལ་དགག་ཚིག་སྦྱར་ཏེ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཡིན་པས་དངོས་མེད་
ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད། འབྲས་བུ་ནི། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཁྱོར་ཆུ་སྦྱིན་བྱར་འགྱུར། ཞེས་མ་འོངས་པ་ཙམ་བརྗོད་པས་མ་འོངས་པ་དེ་ལའང་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་

ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །
དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །འདི་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དཀའ་གནད་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་མང་མོད། དཀྱུས་སུ་བྲིས་ན་གཞུང་ཉོག་འགྲོ་བས། ཟུར་མཆན་ཞིག་ལོགས་སུ་འབྲི་འདོད་དོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བའི་ཟོལ། །
མཁས་གྲུབ་དམ་པས་དགག་པར་མ་མཛད་ན། །
འཇམ་མགོན་རྗེས་ཞུགས་རེ་བའི་ལྟ་ལོག་དང་། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

202

རྩང་སྤྱོད་ཧྲལ་བོས་ས་འདི་ཧྲུལ་བོར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
རིག་སོགས་དངོས་པོ་མ་གོམས་སོགས་དངོས་མེད། །
དོན་ཡིན་གང་གིས་སྔར་མེད་ལ་སོགས་པའི། །
རང་བཞིན་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡི་ནི་རྒྱུ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། རིག་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། མ་གོམས་པ་སོགས་དངོས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་མེད་པ་གང་གིས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དག་ལ་ནི་སྔར་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །
འདིའི་རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་མཚར་བའི་རྒྱུ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། རྒྱུ་རྒྱན་ཐུན་མོང་གི་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་རུ། །
བརྗོད་པས་ཡ་མཚན་སྟོན་གང་མཚར་བའི་རྒྱུ། །
དབྱེ་ན་གྲངས་མེད་དངོས་བསྟན་རིང་འབྲས་དང་། །
རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་དེ་རྗེས་སྐྱེས། །
རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་དང་རིགས་པས་བསྐྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ལ་རྒྱུར་བཏགས་པའི་འཇུག་པ་ཉིད་བརྗོད་པས་ཡ་མཚན་པའི་མཛེས་པའི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དག་ལ་མཚར་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དབྱེ་ན་དབྱེ་བ་གྲངས་མེད་པ་འབྱུང་མོད། རྩ་བ་མེ་ལོང་མའི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱུ་རིང་བས་རིང་བའི་འབྲས་བུ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

203

བསྐྱེད་པ། རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུ་སྐྱེས་པ། རྒྱུ་རིགས་པ་མིན་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ། རྒྱུ་རིགས་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྔའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནི།
དང་པོ་རིང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི།
གང་གིས་གང་ལ་འཕངས་པས་དེ་ལས་གཞན། །
རིང་ན་གནས་ཀྱང་བཅོམ་སོགས་སྟོན་པའི་ངག །
རྒྱུ་རིང་གིས་ནི་འབྲས་རིང་སྐྱེད་པར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྟེ་བུད་མེད་ཀྱི་མིག་ཟུར་དང་གཏན་ཚིགས་རིགས་པའི་སྦྱོར་ངག་དང་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་འཕངས་པས་དམིགས་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པ། ཆེད་དུ་མ་དམིགས་པ་རིང་ན་གནས་པ་འགའ་ཡང་བཅོམ་པ་སོགས་སྟོན་པའི་སྙན་ངག་དེ་ནི་རྒྱུ་རིང་བས་འབྲས་བུ་རིང་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ས་ཆེན་དཔུང་བས་འཛིན་པ་མི་ཡི་རྗེས། །
ཆབ་འབངས་ཚོགས་རྣམས་ཆོས་བཞིན་བསྐྱངས་པ་ན། །
རིང་ན་གནས་པའི་མི་བསྲུན་དགྲ་སྡེའི་ཚོགས། །
གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཞབས་བསྙེན་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་པ་ནི།
རྒྱུ་དེ་དག་དང་དེ་སྐྱེས་ལྷན་ཅིག་སོགས། །
སྟོན་གང་རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་མཚར་རྒྱུའི་རྒྱུན། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

204

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུར་བཏགས་པ་དེ་དག་དང་དེའི་འབྲས་བུར་བཏགས་པ་དེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཤར་བ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་གཅིག་པའི་མཚར་བའི་རྒྱུའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དཔལ་ལྡན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །
བླ་མེད་ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩི་བརྙེས་པ་དང་། །
ལྷན་ཅིག་བགྲང་ཡས་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་རུ། །
སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྔ་བའི་རྒྱུ་ནི།
འབྲས་བུ་སྔར་སྐྱེས་བསྟན་ནས་དེ་རྗེས་སུ། །
འཕེལ་རྒྱུ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པའི་ངག་གང་ཞིག །
འབྲས་བུ་སྔར་སྐྱེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུར་སྐྱེས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྔར་སྐྱེས་པར་བསྟན་ནས།
དེའི་རྗེས་སུ་དེ་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་ངག་གང་
ཡིན་པ་དེ། འབྲས་བུ་སྔར་སྐྱེས་ནས་དེ་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་རྒྱུ་སྐྱེས་པར་བཤད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མི་བཟད་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར། །
སྐྱེ་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་བཟུང་སྟེ་ད་དུང་ཡང་། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

205

དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མཐུས། །
སྣ་ཚོགས་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་རིགས་མིན་གྱི་རྒྱུ་ནི།
སྣང་བས་སྲིན་བྱར་མུན་པ་བསྐྱེད་ལྟ་བུའི། །
རིགས་མིན་རྒྱུ་འབྲས་སྟོན་གང་རིགས་མིན་རྒྱུ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོད་ཀྱི་སྣང་བས་སྲིན་བྱ་འུག་པ་ལ་མུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི།
རིགས་མིན་རྒྱུ་འབྲས་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་མིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཐུབ་རྣམས་བརྟན་པ་འཕྲོག་པའི་མཛེས་སྡུག་གི། །
ལང་ཚོ་རབ་རྒྱས་དབྱངས་ཅན་ཀུན་དའི་གཉེན། །
རྩེ་གཅིག་གུས་པའི་ཡིད་ལ་རོལ་པའི་མོད། །
ཆགས་དང་རྨོངས་པའི་ཀུ་མུད་ཟུམ་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ལྔ་བ་རིགས་པའི་རྒྱུ་ནི།
ཟླ་བས་པད་ཟུམ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་འོས་པའི། །
རྒྱུ་འབྲས་སྟོན་གང་རིགས་སྐྱེད་མཚར་རྒྱུའི་རྒྱན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟླ་བས་པད་མ་ཟུམ་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་འོས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པའི་རྒྱུས་སྐྱེད་པའི་མཚར་བའི་རྒྱུའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

206

བགྲང་ཡས་རྒྱལ་བའི་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀུན། །

མཛེས་སྡུག་ལྷ་མོའི་རྣམ་རོལ་འོད་དཀར་ཅན། །
ཡིད་ལ་རོལ་པས་བློ་གྲོས་ཀུ་མུ་ད། །
རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་དགའ་སྟོན་ཅི་ཡང་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུ་རྒྱན་ཐུན་མོང་གི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
རྒྱུ་རྒྱན་རྡུལ་ཕྲན་གྲངས་ལྡན་བློས་དཔྱད་ནས། །
སྣ་ཚོགས་སྦྱར་བའི་འཇོ་སྒེག་གར་བསྒྱུར་ན། །
ཤེས་ལྡན་གཟིགས་མོར་ཆེ་མོད་བྲིས་བཤུས་ཙམ། །
ལྷུར་ལེན་རྣམས་ལ་སྙན་ངག་དྲི་མི་བྲོ། །
འཕགས་ཡུལ་དཎ་ཌཱིས་བརྟུལ་ཞུགས་གཞན། །
བཏང་སྟེ་དབྱངས་ཅན་མགྲིན་པའི་མཚོར། །
བཟུང་བཞིན་ངུར་སྨྲིག་གར་མཛད་པས། །
ལེགས་བཤད་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །
ཞེས་རྒྱུ་རྒྱན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱན་ལ་སའི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་ལྡན་པ་རང་གི་བློ་གྲོས་
ཀྱིས་དཔྱད་ནས་རྒྱུ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་སྦྱར་བའི་འཇོ་སྒེག་གི་གར་བསྒྱུར་ན། ཤེས་
རབ་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་གཟིགས་མོ་རུ་ཆེ་མོད། གཞན་གྱིས་

བྲིས་ཟིན་པ་དག་བཤུས་པ་ཙམ་ལྷུར་བླངས་ཏེ་སྙན་ངག་མཁན་དུ་རློམ་པ་རྣམས་
ལ་སྙན་ངག་མཁན་གྱི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་བྲོའོ། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་
དཔོན་དཎ་ཌཱིས་ཕྱི་རོལ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སམ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

207

བཏང་བ་སྟེ་དོར་ནས། འཕགས་མ་དབྱངས་ཅན་མ་མགྲིན་པའི་པད་མཚོར་བཟུང་བཞིན་ངུར་སྨྲིག་གི་གར་གྱིས་རོལ་པར་མཛད་པས། སྙན་ངག་གི་ལེགས་བཤད་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་འདི་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་

རྒྱན་ཡིན་ཏེ། གང་བསྡུ་ན། སྙན་ངག་སྨྲ་བ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དཎ་ཌཱི་
དང་མཚུངས་པའི་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབྱངས་ཅན་མ་
མགྲིན་པའི་པད་མཚོར་གདན་དྲངས་ཏེ་དེར་སྒོམ་བཞིན་དུ། སྡོམ་ལྡན་ངུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས། སྙན་ངག་གི་ལེགས་བཤད་བརྩམས་པ་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཡང་དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས། ཞེས་པའོ། །ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

བཅུ་བཞི་བ་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་བཤད་པ།

བཅུ་བཞི་བ་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་ལ། ཐུན་མོང་དུ་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་སྣོད་ལྡན་ཉན་པར་བསྐུལ་བ། མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། བསྡུས་བརྗོད་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་བོ་ནི།
ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི། །
ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་འཇོ་སྒེག་གིས། །
རྨོངས་པའི་ཡམས་ནད་ཀུན་སེལ་བའི། །
གསུང་གི་དབང་མོ་དེ་ལ་འདུད། །
སྙན་ངག་མཛེས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆོག །ཕྲ་མོ་ཆ་དང་རིམ་པའི་རྒྱན། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

208

འཁྲུལ་བྲལ་ལམ་དུ་དམ་པ་བཞིན། །བདེ་བླག་འཇུག་འདི་དང་དུ་ལོངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལྷ་སྐུ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལྷ་མོ་འཇོ་སྒེག་གི་རྣམ་པར་རོལ་པས། འགྲོ་བའི་རྨོངས་པའི་ཡམས་ནད་ཀུན་སེལ་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་མོ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་དེ་ལ་གུས་པས་འདུད། ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། སྙན་ངག་གི་མཛེས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་དང་ཆའི་རྒྱན་དང་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་

དང་བྲལ་བའི་ལམ་དུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་མན་ངག་འདི་དང་དུ་ལོངས། ཞེས་སྣོད་ལྡན་ཉན་པར་བསྐུལ་བའོ། །
གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
ཕྱི་ནང་རྣམ་འགྱུར་བརྡ་སོགས་ཀྱིས། །
ངག་ལ་མ་ལྟོས་སྐབས་ཀྱི་དོན། །
སྟོན་པའི་རོ་ལྡན་ཕྲ་མོར་བཤད། །
དེ་ལ་ཟུར་དང་རྣམ་པའི་གཉིས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཁ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་
བུ་དང་། ནང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལག་པའི་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་ལག་པ་བརྐྱངས་
པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བརྡ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས། ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དོན་དག་ལྡན་པ་དེ་ལ་ཕྲ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

209

མོའི་རྒྱན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཟུར་གྱི་ཕྲ་མོ་དང་། རྣམ་པའི་ཕྲ་མོ་
གཉིས་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དང་བོ་ཟུར་གྱི་ཕྲ་མོ་ནི།
གང་ཞིག་གང་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་སོགས། །
མཐོང་ཚེ་སྨྲ་སྤངས་པད་མ་ཟུམ་སོགས་བརྡས། །
གང་གི་སྐབས་སུ་རེ་བ་སྐོང་བར་སྟོན། །
དེ་འདྲ་ཟུར་གྱི་ཕྲ་མོར་བདག་ཅག་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་བུད་མེད་གང་ཞིག་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་བུད་མེད་དེས་མཐོང་ཚེ་སྨྲ་བ་སྤངས་ནས་མཚན་མོར་འགྲོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བརྡར་པད་མ་ཁ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྡས་ཆགས་ལྡན་གང་གི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་རེ་བ་སྐོང་བར་སྟོན་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཟུར་གྱི་ཕྲ་མོར་བདག་ཅག་གིས་འདོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རིང་ནས་རྣ་བའི་གྲགས་འབར་རྗེས་ཞུགས་ཏེ། །
སློང་བར་འདོད་ཀྱང་གཟི་བྱིན་མ་བཟོད་པའི། །
མུ་ཏོའི་སྡུག་བསྔལ་གཟིགས་པའི་ས་སྐྱོང་གིས། །
ནོར་བུའི་གདུབ་གོར་མཛེས་པའི་ཕྱག་གཡས་བརྐྱངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པའི་ཕྲ་མོ་ནི།
གང་གི་བསམ་པ་གང་ལ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། །
འཛུམ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་གིས་དེ་སྟོན་པ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

210

འདི་འདྲ་རྣམ་པའི་ཕྲ་མོ་ཡིན་པར་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་གིས། ཡུལ་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ལ་ཡིད་ལ་བསམ་པའི་དོན་མ་བརྗོད་ཀྱང་། ཞལ་འཛུམ་པ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་ཞིག་གིས་ནང་གི་བསམ་པའི་དོན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་རྣམ་པའི་ཕྲ་མོ་ཡིན་པར་བདག་ཅག་འདོད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཡིད་སྲུབས་སྒེག་མོ་བསླུ་བྲིད་ལ་ཞུགས་ཤིང་། །
བདུད་སྡེའི་དཔུང་གིས་ལན་བརྒྱར་མཐོ་བརྩམས་ཚེ། །
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བ་སྤུའི་རྩེ་མོ་ཡང་། །
གཡོ་བར་མི་མཛད་འཛུམ་ལྡན་ཤཱཀྱའི་ཏོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་བསྡུས་བརྗོད་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་ནི།
བསྡུས་བརྗོད་དོན་ལ་བསམས་ནས་དེ་འདྲ་བའི། །
དཔེ་ཉིད་བརྗོད་དགོས་འདིར་ནི་ཚིག་མེད་པར། །
བརྡ་འམ་མདངས་ཙམ་ཞིག་གིས་སྟོན་པ་ཁྱད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྡུས་བརྗོད་ནི་དོན་དེ་ལ་བསམས་ནས་དཔེ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཕྲ་མོ་ནི་ཚིག་མེད་པར་བརྡའམ་མདངས་ཙམ་ཞིག་གིས་དོན་སྟོན་ཚུལ་བཤད་པའི་རྒྱན་ཡིན་པ་ནི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན། ཞེས་པའོ། །

བཅོ་ལྔ་བ་ཆའི་རྒྱན་བཤད་པ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

211

བཅོ་ལྔ་བ་ཆའི་རྒྱན་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
རང་བཞིན་གསལ་བ་སྦ་དགོས་བསྒྲིབ་བྱའི་དོན། །
སྒྲིབ་བྱེད་ཟོལ་ལམ་ཆ་ཡིས་ཁ་བསྒྱུར་ནས། །
སྒྲིབ་པའི་ངག་ནི་ཆ་ཡི་རྒྱན་ཡིན་གཉིས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆ་ནི་དངོས་པོ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་གསལ་བ་སྦ་དགོས་པ་བསྒྲིབ་བྱའི་དོན་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་བྱེད་དངོས་པོ་གཞན་དུ་ཁ་བསྒྱུར་བའི་ཟོལ་ལམ་ཆ་དེ་ཡིས། བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་པའི་ངག་དེ་ནི་ཆའི་རྒྱན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་གསལ་བ་ཟོལ་གྱིས་སྦེད་
པའི་ཆ་དང་། ཟོལ་གྱིས་སྨོད་ཅིང་བསྟོད་པའི་ཆ་གཉིས། དང་བོ་ལ། འོས་པའི་ཆའི་
རྒྱན་དང་། མི་འོས་པའི་ཆའི་རྒྱན་གཉིས། དང་བོ་ནི།
འོས་པའི་དངོས་པོ་གསལ་བའི་བསྒྲིབ་བྱའི་དོན། །
འོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་མཐུན་ཟོལ་སྨྲས་ངག །
ཟོལ་གྱིས་སྦེད་པ་འོས་པའི་ཆ་ཡི་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་འོས་པའི་དངོས་པོ་གསལ་བའི་བསྒྲིབ་བྱ་ཞིག དངོས་པོ་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་འོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་བསྒྲིབ་བྱ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཟོལ་གྱིས་སྨྲས་པའི་ངག་དེ་ནི་ཟོལ་གྱིས་སྦེད་པ་འོས་པའི་ཆའི་རྒྱན་
ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

212

མཁས་མང་ཚོགས་པའི་མདུན་སར་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །

གསུང་གླེང་བགྱིད་པར་བསྐུལ་ཚེ་མགོ་བོ་ན། །
རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཞུགས་པའི་ཁྲག་འཁྲུག་གིས། །
ནད་རོ་དུས་སུ་ལྡང་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་མི་འོས་པའི་ཆའི་རྒྱན་ནི།
མི་འོས་དངོས་པོ་གསལ་བའི་བསྒྲིབ་བྱའི་དོན། །
ཟོལ་གྱིས་སྒྲིབ་བྱེད་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་སྨྲས་ངག །
ཟོལ་གྱིས་སྦེད་པ་མི་འོས་ཆ་ཡི་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མི་འོས་པའི་དངོས་པོ་གསལ་བ་ཞིག་བསྒྲིབ་བྱ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ཟོལ་གྱིས་སྦ་འདོད་ནས། སྒྲིབ་བྱེད་གཞན་ཞིག་སྨྲས་ཏེ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། ཟོལ་གྱིས་སྦེད་པ་མི་འོས་པའི་ཆའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་
པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མི་བཟད་སྡིག་ལ་ཞུགས་པའི་མྱ་ངན་གྱིས། །

གདུང་བས་ལྷ་ཆེན་སྨྲེ་སྔགས་ཤོར་བ་ཡང་། །
སློབ་མའི་ཚོགས་ལ་རྗེས་སུ་བརྩེ་བ་ཡིས། །
འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཟོལ་གྱིས་སྨོད་ཅིང་བསྟོད་པའི་ཆ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་བོ་སྨད་
པའི་ཆ་ནི།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

213

བསྒྲིབ་བྱའི་སྐྱོན་སོགས་སྒྲིབ་བྱེད་བསྟོད་སོགས་ཀྱིས། །
ཟོལ་གྱིས་གླེང་བ་སྨད་པའི་ཟོལ་གྱི་ཆ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་ཞིག་སྨད་པར་འདོད་ནས་བསྒྲིབ་བྱའི་སྐྱོན་དངོས་སུ་མི་བརྗོད་པར། སྒྲིབ་བྱེད་བསྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཟོལ་གྱིས་སྐྱོན་གླེང་བར་བྱེད་པ་ནི། སྨད་
པའི་ཟོལ་གྱི་ཆའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མ་བསླབ་པར་ཡང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །
ཕྲད་པ་ཙམ་ནས་དགྱེས་པའི་འཛུམ་ཞལ་སྟོན། །
ཀུན་གྱི་བཀའ་སྒྲུབ་དྲང་བོའི་རང་བཞིན་ཅན། །
འདི་དག་གཞན་གྱི་བྱ་བའི་གྲོགས་སུ་བཟང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་བསྟོད་པའི་ཆ་ནི།
སྒྲིབ་བྱེད་ཟོལ་སྨད་ཚིག་གི་ཤུགས་བསྟན་དུ། །
འཇམ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་བསྟོད་པའི་ཆ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིབ་བྱེད་ནི་ཟོལ་གྱིས་སྨད་པ་ལྟར་བྱས་པའི་ཚིག་དེའི་ཤུགས་བསྟན་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་འཇམ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ནི་བསྟོད་པའི་ཆའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྡོམ་གསུམ་ཁུར་གྱི་ངལ་བ་བརྒྱས་གཟིར་ཞིང་། །
ཉིན་མཚན་མེད་པར་ཐོས་བསམ་བྱ་བས་བྲེལ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

214

གོས་སྐྱ་འཚོ་བས་དབུལ་བའི་མཚན་ཉིད་པ། །
འབྱོར་ལྡན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་དྲུག་པ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
བཅུ་དྲུག་པ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དོགས་གཅོད། ཕྲ་ཆ་རིམ་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྔོན་ལ་བསྟན་པ་རྣམས། །
གྲངས་དང་རིམ་པ་མ་ནོར་རྗེས་སྟོན་པ། །
གྲངས་བཞིན་ཅན་ནམ་རིམ་པ་ཅན་དུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྔོན་ལ་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་
ཀྱི་དཔེ། གྲངས་དང་རིམ་པ་མ་ནོར་བར་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་གྲངས་བཞིན་ཅན་ནམ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དུ་འདོད། །ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཨེ་མ་དྭངས་ཤིང་བསིལ་བའི་ཆབ་འདི་ཡང་། །
རང་རང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་ཡིས། །
ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་དང་ལྷ་རྣམས་ལ། །
རྣག་ཁྲག་གནས་དང་ཆུ་དང་བདུད་རྩིར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་དོགས་གཅོད་ནི།
རིམ་བཞིན་འཇལ་ཕྱིར་དཔེ་སོགས་ལ་འཁྲུལ་ན། །
དཔེ་དང་རྒྱུན་གཞན་མཚན་ཉིད་ཚང་ན་ཡང་། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

215

འདིར་ནི་དོན་རྣམས་སྔོན་དུ་རིམ་བཀོད་པ། །
ཕྱི་ནས་རིམ་བཞིན་དཔེས་ཀྱང་འཇལ་བ་ཉིད། །
གཙོ་བོར་ལེན་ཕྱིར་འདྲེས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ལ། །
གཙོ་བོའི་སྒོ་ནས་རིམ་པ་ཅན་དུ་འཇོག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེས་དོན་རྣམས་རིམ་བཞིན་འཇལ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་རྒྱན་ལས་ལོགས་སུ་མེད་སྙམ་པའི་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་སྲིད་ན་ཡང་། དཔེ་རྒྱན་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། རིམ་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིར། དོན་རྣམས་སྔོན་དུ་རིམ་པར་བཀོད་ནས། ཕྱི་ནས་ཏེ་དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་དཔེ་རྣམས་བཀོད་དེ་དཔེ་ཅན་རྣམས་འཇལ་བ་འདི་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
ཕྱིར་འདྲེས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ལ། གཙོ་བོའི་སྒོ་ནས་རིམ་པ་ཅན་དུ་འཇོག་དགོས། ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་ཕྲ་ཆ་རིམ་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
མཚུངས་མེད་ཕྲ་དང་ཆ་རིམ་རྒྱན་གྱི་འཛམ་བུའི་གསེར། །
འཁྲུལ་བ་བྱི་དོར་བགྱིས་པའི་གཟི་འོད་འབར་བ་ཡིས། །
ཉི་མས་གཟི་བརྗིད་འཕྲོག་པར་དོགས་ནས་བྲོས་པ་ལ། །
ཟླ་བ་སྐར་བཅས་འདུས་ནས་རྒོད་ལ་བྲེལ་བ་བཞིན། །
ཞེས་ཕྲ་མོ་དང་ཆ་དང་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཚུངས་ཟླ་མེད་པ་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་དང་ཆ་རྒྱན་དང་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གསུམ་འཛམ་བུའི་ཆུ་གསེར་གྱི་གཟུགས་སུ་

བཀོད་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་འཛམ་བུའི་གསེར་དེ་ཉིད་འཁྲུལ་བའི་རྡུལ་གྱིས་གོས་པ་བྱི་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

216

དོར་ལེགས་པར་བགྱིས་སྟབས་དེའི་གཟི་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བས། ཉི་མས་ཁོ་རང་
གི་གཟི་བརྗིད་འཕྲོག་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་དོགས་ནས། ནུབ་རིའི་ཕག་ཏུ་བྲོས་པ་ལ།
ཟླ་བ་སྐར་མ་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁར་འདུས་ནས་ཉི་མ་འཕྱ་ཞིང་དགོད་པས་བྲེལ་འདུག་གོ། །ཞེས་རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།

བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་རྒྱན་ལ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །
མཛེས་སྡུག་ལྷ་མོར་ངེས་བསྟན་གསུང་དབང་མས། །
མགྲིན་པ་ལྷ་བརྒྱའི་འདུན་སར་བྱས་པ་ལས། །
ལེགས་བཤད་གན་མཛོད་ངོ་མཚར་འགོག་མེད་སྟོན། །
དགའ་དང་ཉམས་ལྡན་གཟི་བརྗིད་ཅན། །
མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱིས་འཛིན་མ་བཞིན། །
བསྟེན་འོས་རྒྱན་དེ་རྫོགས་ལྡན་དུ། །
འགོད་མཁས་ང་ལས་ནུ་འམ་ཅི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་གཟུགས་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་གྱི། མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྡུག་པའི་ལྷ་མོའི་སྐུར་ངེས་པར་བསྟན་པའི་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་མ་སྟེ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས། རྩོམ་པ་བོ་བདག་གི་མགྲིན་པ་ལྷ་བརྒྱའི་འདུན་ས་སྟེ་ལྷ་ཡུལ་ངག་གི་ལྷ་མོ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

217

གནས་སའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་མཐུ་ལས། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་གན་མཛོད་དེ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ངོ་མཚར་བ་འགོག་མེད་དུ་སྟོན་ནུས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དགའ་བའི་རྒྱན། ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན།

གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཏེ། མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱིས་འཛིན་མ་སྟེ་ས་གཞི་བཞིན་དུ་
བསྟེན་འོས་པའི་རྒྱན་དེ་རྣམས་གསལ་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྫོགས་ལྡན་དུ་འགོད་ནུས་པའི་མཁས་པ་འདི་ནི། རྫོགས་ལྡན་གྱི་འཁོར་བསྒྱུར་རྒྱལ་བོ་ང་ལས་
ནུའམ་ཅི། ཞེས་མཁས་པ་ཞེས་པ་རང་ཉིད་ལ་སྙེགས་ཤིང་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གྱིས་

སྤྲས་པའོ། །
གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
ཁྱད་འཕགས་ཉམས་ལྡན་དགའ་བ་བརྗོད་པའི་ངག །
དགའ་བའི་རྒྱན་ཏེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགའ་བའི་རྒྱན་ནི་མཆོག་ཏུ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པས་ན་དགའ་བ་བརྗོད་པའི་ངག་སྟེ་དགའ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་ལ། དགའ་བའི་རྒྱན་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའོ། །
གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། གཉིས་ལས། དང་བོ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བ་ནི།
དགའ་བའི་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལས་དངོས་སུ་ནི། །
ཁྱད་འཕགས་དགའ་བ་བརྗོད་པ་དངོས་ཐོབ་དགའ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགའ་བའི་ཡུལ་གང་ལས་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་དེ་ལས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

218

དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དགའ་བ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་སྤེལ་མཁས་ཤིང་། །
ཞི་དུལ་འགྲོགས་ན་བདེ་བའི་རིགས་སྨྲ་ཁྱོད། །
མཐོང་ཞིང་བཀའ་མཆིད་འཕེལ་བའི་དགའ་བ་འདི། །
གཞན་གྱིས་སྟེར་ནུས་མིན་ཕྱིར་སླར་ཡང་བྱོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགའ་བ་ནི།
དགའ་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ལའང་ལྷག་དགའི་ངག །
གཟུགས་བརྙན་དགའ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགའ་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་མིན་ཡང་དེའི་སྤྲུལ་བའམ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་མཐོང་བ་ལའང་ལྷག་པར་དགའ་བ་སྐྱེས་པར་བརྗོད་པའི་སྙན་ངག་དེ་ནི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགའ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བར་འདོད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཚན་དཔེའི་དཔལ་འབར་ཐུབ་པའི་ཉི་མ་ཡི། །
མཛེས་སྐུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་འདས་གྱུར་ཅིང་། །
དེ་ཡི་ཞལ་སྐྱིན་སྐྱེ་དགུའི་བསོད་ནས་ཞིང་། །
ཇོ་ཤཱཀ་སྣང་བརྙན་མཇལ་བས་རབ་དགའ་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

219

བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོགས་གཅོད་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
སྒེག་སོགས་ཁྱད་འཕགས་ཡིད་འོང་ཉམས་ལྡན་དག །
ཉམས་ལྡན་རྒྱན་ཏེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྒེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་དུ་འོངས་
པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་དག་བརྗོད་པའི་སྙན་ངག་ནི་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བརྒྱད་ཀྱི་དང་བོ་སྒེག་པའི་ཉམས་ནི།
འབྱོར་མཁས་མཛེས་སྡུག་སྒྱུ་རྩལ་ལ་སོགས་ཀྱིས། །
དྲེགས་པས་ཕྱི་རོལ་སྒེག་པ་དགའ་བའི་སྒེག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བོ་ལྟ་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱོར་བ། མཁས་པ་ཡོན་ཏན།
བུད་མེད་མཛེས་སྡུག སྐྱེས་པ་སྒྱུ་རྩལ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ནང་གི་བསམ་པའི་འགྱུར་བ་ཁེངས་དྲེགས་སོགས་སྐྱེས་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དེའི་ཉམས་ཐོན་པའི་སྒེག་པ་
བརྗོད་པའི་ངག་ལ་དགའ་བའི་སྒེག་པའི་ཉམས་ཀྱི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གློ་བུར་ཉིད་དུ་སོ་སྐྱེའི་ས་ལས་འདས། །
ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་འཆིང་བ་རང་སར་ཆད། །
བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཡོན་ཏན་གཏེར་རྡོལ་བས། །
དང་པོའི་ས་ལ་རབ་དགའ་ཅི་ཡང་འཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

220

གཉིས་པ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་ནི།
ནང་དུ་ཁྲོས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ། །
དྲག་ཤུལ་ཆེ་བར་སྟོན་གང་དྲག་ཤུལ་ཉམས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནང་གི་བསམ་པའི་འགྱུར་བ་ཁྲོས་པའི་ཉམས་ཕྱིར་མངོན་ཏེ་དྲག་ཤུལ་ཆེ་བར་སྟོན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་དྲག་ཤུལ་ཀྱི་ཉམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་
པའོ ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལས་གཤིན་ཁྲོས་པའི་སྡང་མིག་གློག་གི་འོད། །
འུར་འུར་མེ་རླུང་དང་འགྲོགས་སྤྲོས་པ་ཡིས། །
རི་རབ་ཁོང་ན་གནས་པའི་བསྟན་དགྲ་ཡང་། །
ལྕེ་སྙིང་ལྐོག་མར་འདོང་སྟེ་བརྒྱལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་དཔའ་བའི་ཉམས་ནི།
ནང་དུ་དཔའ་བའི་སྤྲོ་ཉམས་ཆེན་པོ་ཡིས། །
ཆེན་པོའི་ལམ་ཐོབ་སྟོན་གང་དཔའ་བའི་ཉམས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནང་དུ་དཔའ་བའི་དབང་གིས་སྤྲོ་ཉམས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་ལ། དཔའ་བ་དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔའ་བའི་ཉམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མི་བཟད་གཡུལ་གྱི་སྦྱོར་བ་མ་བཤམས་ཤིང་། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

221

མཁོ་དགུའི་ལོངས་སྤྱོད་སྦྱིན་པས་མ་བསྡུས་པར། །
མཁས་བཙུན་བཟང་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་དཔུང་བ་ཡིས། །
འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཏོག་གྱུར་ཙོང་ཁ་བ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་ནི།
སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྤྱོད་སོགས། །
སྙིང་རྗེའི་ངག་ཏུ་གླེང་བ་སྙིང་རྗེའི་ཉམས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་
མྱོང་བ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས། ནང་དུ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པའི་ཉམས་ངག་ཏུ་གླེང་བ་སྟེ་
བརྗོད་པ་ནི་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སིལ་སིལ་སྒྲ་སྒྲོག་ནོར་བུའི་འོག་པག་ཅན། །
འཇམ་མཉེན་གོས་བཟང་གཡོ་བ་ལྷ་ཡི་བུ། །
གློ་བུར་དམྱལ་བའི་ལྕགས་སྲེག་ས་གཞི་ལ། །
སོག་ལེས་གཤགས་ཤིང་གཏུབ་པ་ཇི་ལྟར་བཟོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ལྔ་བ་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་ནི།
མི་གཙང་ཟ་སོགས་སྟོན་གང་མི་སྡུག་ཉམས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་གཙང་བ་ཟ་བ་དང་སྐྱུག་པ་སོགས་སྐྱི་གཡའ་ཞིང་སྐྱུག་བྲོ་བར་སྟོན་པའི་ངག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

222

གདོན་གྱིས་བརླམས་པས་གཡང་སར་མཆོང་གྱུར་ཀྱང་། །
སྡིག་པས་བཟུང་བའི་སྲོག་ནི་མ་བཏང་བར། །
ཁྲག་བཅས་ཀླད་པ་ལྡག་ཅིང་སྐྱུག་བྱེད་ལ། །
ནང་ཁྲོལ་ས་ལ་འཕྱང་བཞིན་ཁྱོར་ཁྱོར་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དྲུག་པ་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་ནི།
ནང་ན་དགོད་པའི་ཉམས་ཀྱི་ཀླད་ཆུང་ལ། །
བློ་ཤེད་ཅན་འབོད་ལྟ་བུ་བཞད་གད་ཉམས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནང་སེམས་ལ་དགོད་བྲོ་བའི་ཉམས་ཕྱིར་མངོན་ཏེ། ཀླད་ཆུང་སྟེ་ཅོལ་ཆུང་ལ་བློ་ཤེད་ཅན་ཞེས་འབོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་ཀྱི་རྒྱན་

ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བ་སྤུའི་ཉག་མས་ཀྱང་། །
གོས་པར་མི་བཟོད་ཆོས་ལྡན་གྲོགས་པོ་ཁྱོད། །
གོས་ཚགས་ལེགས་པར་ཆིངས་ཤིག་ཚོགས་ཀྱི་དབུས། །

རིན་ཆེན་ཆར་དུ་བསྙིལ་བའི་ངོ་མཚར་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བདུན་པ་རྨད་བྱུང་གི་ཉམས་ནི།
ཕྱི་ནང་འབྱོར་སོགས་སྔོན་མེད་ལྟ་བུ་ཡིས། །
ལེགས་པར་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཉམས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱིའི་རི་ར་བ་ཁང་ཁྱིམ་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་དང་ནང་གི་ཡོན་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

223

ཏན་གཟུགས་ལང་ཚོ་སོགས་ཀྱི་འབྱོར་བ་སོགས་སྔོན་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ལེགས་པར་
ངོ་མཚར་བ་སྟོན་པ་དེ་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཉམས་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཨེ་མ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་དཀར་འཕྲེང་བ་འཁྲིགས། །

ལྗོན་ཤིང་ཚོགས་རྣམས་གསར་འཁྲུངས་འདབ་མས་མཛེས། །
ཁུ་བྱུག་རྣམས་ཀྱང་གསུང་སྙན་ལྷང་ལྷང་སྒྲོགས། །
དབྱར་གྱི་དགའ་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བརྒྱད་པ་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་ནི།
འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་ནི་ཆེན་པོ་ལ། །
འཇིགས་པ་ཆེར་སྐྱེས་སྟོན་པ་འཇིགས་རུང་ཉམས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་དགོས་པའི་དངོས་པོའམ་རྒྱུ་ཆེར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ངག་དེ་ནི་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དམར་ནག་ཞལ་དཀྱིལ་མུན་པའི་འཁོར་ས་ཆེར། །
ཡོན་པོར་ལྟ་བའི་སྤྱན་རྩ་དམར་འཁྲུག་ཅིང་། །
བ་སྤུ་རྣོ་རྩུབ་མེ་ལྕེའི་འཕྲེང་བ་ཅན། །
གཏུམ་ཆེན་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་བོ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་དོགས་གཅོད་ནི།
སརྒ་དང་བོར་གྲོང་མིན་བརྗོད་བྱའི་ཉམས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

224

འདིར་ནི་སྒེག་སོགས་བརྒྱད་ལ་དབང་བྱས་ཤིང་། །
ཚིག་ཀྱང་ཉམས་ལྡན་རོ་ཡིས་གང་བ་བྱས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སརྦ་དང་བོ་སྟེ་ལེའུ་དང་བོའི་སྙན་པ་ནི་གྲོང་ཚིག་མིན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱིས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་ཉམས་སྤྱིར་བསྟན་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་བྱེ་བྲག་
སྒེག་སོགས་ཀྱི་ཉམས་བརྒྱད་ལ་དབང་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཉམས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་

བྱས་ཤིང་། ཚིག་ཀྱང་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་རོས་གང་བར་བྱས་པའོ། །ཞེས་པའོ། །

བཅུ་དགུ་བ་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
བཅུ་དགུ་བ་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ། སྤྱིར་བཤད་པ། དབྱེ་བ་སྤྲོ་ཚུལ་བཤད་
པ། སྔོན་འགྲེལ་འགའ་ལ་ཟུར་ཟ་བ། དོན་འགྲེལ་འདིའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་བོ་ནི།
ནང་གི་ང་རྒྱལ་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་ཡིས། །
ང་རྒྱལ་ཚིག་སྨྲས་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནང་དུ་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཏེ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་སྙམ་པའི་དབང་གིས།
ང་རྒྱལ་གྱི་ཚིག་སྨྲས་པ་དེ་ནི་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཁས་གྲུབ་སྨྲ་དབང་རིགས་པའི་གད་རྒྱང་གིས། །
སྲིད་པའི་ཁོར་ཡུག་འདར་བར་བྱེད་ན་ཡང་། །
ཉམ་ཆུང་ཁྱེད་ཅག་སྐྲག་པར་མི་བྱ་སྟེ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

225

གླེན་ལྐུག་སྐྱེ་བོ་རྩོད་པས་གཞོམ་བྱ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི།
ཆོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཚིག་སྨྲས་ཆོས་ཀྱི་དང་། །
འཇིག་རྟེན་དཔའ་རྩལ་ང་རྒྱལ་ཚིག་སྨྲས་པ། །
འཇིག་རྟེན་གཟི་བརྗིད་ཅན་སོགས་འདོད་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཚིག་སྨྲས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ཅན་
གྱི་རྒྱན་དང་། འཇིག་རྟེན་དཔའ་རྩལ་གྱི་དབང་གིས་ང་རྒྱལ་གྱི་ཚིག་སྨྲས་པ་དེ་ནི་
འཇིག་རྟེན་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ཆོག་པར་འདོད་པར་བྱ།
ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི།
བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་རྒྱས་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱང་། །
ཕལ་ཆེར་བྲིས་བཤུས་ཚིག་ཟིན་པར་བཏབ་ལས། །
བརྗོད་དོན་བྱུང་ནས་འཆད་པོ་གངས་ཅན་འདིར། །
སྔོན་ཆད་མ་བྱུང་བྱེད་པོས་བཀག་པར་ངེས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་མ་འདི་ལ་རྒྱས་འགྲེལ་མཛད་པ་བོ་རྣམས་ཀྱང་། ཕལ་ཆེར་འགྲེལ་བ་སྔ་མ་དག་ལས་བཤུས་ཏེ་ཚིག་ཟིན་ལྟར་བསྐྱར་དུ་དཔར་བཏབ་པ་ལས། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གནད་རྣམས་ཕྱུང་ནས་ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་བོ་ནི། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སྔོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་བོ་ཚངས་པས་བཀག་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་རབ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

226

བཞི་བ་ནི།
ཕུལ་བྱུང་ཚིག་དོན་སྒེག་ལྡན་སྒྲའི་ལྷ་མོ། །
མཚོ་ལས་མ་བྱུང་མེས་པོའི་ཞལ་ལས་མིན། །
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཚེམས་ལས་མ་བྱུང་གང་། །
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་མགྲིན་མཚོ་ལས་འོངས་སྐད། །
ཅེས་དགའ་དང་ཉམས་ལྡན་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་བཞི་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་ཚིག་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འཇོ་སྒེག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་འདི་སྔོན་གྱི་གཏམ་

རྒྱུད་ལྟར་མཚོ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་མེས་པོ་ཚངས་པའི་ཞལ་ལས་བྱུང་བའང་མིན། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་ཚེམས་ལས་བྱུང་བའང་མིན་པར། བདག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་མགྲིན་མཚོ་ལས་འོངས་སོ་སྐད་དེ་ཟེར། ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདི་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའོ། །ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

ཉི་ཤུ་བ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།
ཉི་ཤུ་བ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ། ཤིས་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། དངོས་བཤད་པ། བསྡུས་བརྗོད་ཕྲ་ཆ་གསུམ་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

227

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་གཏིང་མེད་མཚོར། །
ཐུགས་རྗེས་མཛེས་སྡུག་སྐུར་སྤྲུལ་བའི། །
གསུང་གི་དབང་མོས་བདག་མགྲིན་མཚོར། །
ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱ་བཀྲ་བར་མཛོད། །
རྣམ་གྲངས་བརྗོད་དང་ཀུན་ཕན་རྒྱ་ཆེ་དང་། །
བསྙོན་དོར་དང་བཅས་རྣམ་གསལ་འབྲི་བར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པའི་མཉམ་བཞག་གཏིང་མཐའ་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རུ་ཐུགས་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་
པོའི་དབང་གིས་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་གི་སྐུར་སྤྲུལ་བའི་རྒྱལ་
ཡུམ་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་མོས། བདག་གི་མགྲིན་པའི་པད་མཚོར། ལེགས་བཤད་
ཀྱི་པད་མའི་འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་རབ་ཏུ་བཀྲ་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང་། ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་དང་། བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་
དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་གསལ་བར་འབྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དངོས་བཤད་པ་ནི།
གཞན་འདོད་འགྲུབ་པའི་སླད་དུ་དེ་མིན་གཞན། །
བརྗོད་པའི་ངག་ནི་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པར་འདོད། །
དེ་ལ་དགེ་སོགས་གསུམ་མམ་ལུགས་གཉིས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགྲུབ་པའི་སླད་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དོན་དེ་མིན་པའི་གཞན་ཞིག་བརྗོད་པའི་ངག་དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དོན་ཅན་གསུམ་དང་། ཆོས་དང་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

228

འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བཤུལ་རིང་ལམ་ཞུགས་དུབ་པའི་མགྲོན་པོ་ཁྱོད། །
བསིལ་ལྡན་ལྗོན་པ་འདི་ཉིད་བསྲུང་བའི་ཕྱིར། །

རེ་ཞིག་བཞུགས་དང་བདག་ནི་ཕྱོགས་གཞན་དུ། །
དྭངས་ཤིང་བསིལ་བའི་ཆབ་རྒྱུན་འཚོལ་དུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་བསྡུས་བརྗོད་ཕྲ་ཆ་གསུམ་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་ནི།
དོན་བསམ་མ་བརྗོད་དཔེ་བཀོད་བསྡུས་བརྗོད་རྒྱན། །
བརྡ་འམ་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཕྲ་མོ་བྱས། །
བསྒྲིབ་བྱ་དེ་མཐུན་སྒྲིབ་བྱེད་བཀོད་པའི་ཆ། །
འདིར་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་མཚུངས་མེད་པ་གཞན། །
སྒྲིབ་བྱེད་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་སྟོན་ཕྱིར། །
དེ་དག་ཤར་ནུབ་འདྲེས་དོགས་ག་ལ་སེམས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་བསྡུས་རྗོད་ཕྲ་མོ་ཆ་གསུམ་དང་འདྲེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལ་བསམས་ནས་དོན་མ་བརྗོད་པར་དཔེ་བཀོད་ནས་དོན་བསྡུས་པ་དེ་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་ལ། བརྡའམ་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་
ཕྲ་མོའི་རྒྱན་ཡིན། བསྒྲིབ་བྱའི་རང་བཞིན་དེ་དང་མཐུན་ཞིང་མཚུངས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་
ཀྱི་ཚིག་བཀོད་པ་ནི་ཆའི་རྒྱན་ཡིན། རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་བསྒྲིབ་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་མི་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྒྲིབ་བྱེད་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཀོད་པའི་ཚིག་གིས་རྣམ་གྲངས་ཙམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

229

ཆེ་བ་ཤར་ནུབ་ལྟར་ཡིན་པས། འདྲེས་འགྲོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་དགོས་སོ། །

ཉེར་གཅིག་པ་ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
ཉེར་གཅིག་པ་ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་ནི།
བྱ་བ་རྩོམ་ལ་སྐལ་བའི་སྟོབས་ལས་ཀྱང་། །
འགྲུབ་བྱེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་བྱེད་ཀུན་ཏུ་ཕན། །
དེ་ལ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཕན་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་རྩོམ་པ་ལ། ལས་བསོད་ནམས་
ཀྱི་སྐལ་བའི་སྟོབས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་
བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཅན་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་གཉིས་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཐོན་པོའི་རིགས་འཁྲུངས་ལྷ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་འོད། །
ལྷ་གཅིག་དི་བམ་ཀ་ར་བསིལ་ལྗོངས་འདིར། །
སྤྱན་འདྲེན་ལས་ལ་ཞུགས་ཚེ་འཕགས་མས་ཀྱང་། །
མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་དུ་འབྱོན་པའི་བསྐུལ་མ་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེར་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།

ཉེར་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་བོ་ནི། བསམ་འབྱོར་ཅི་རིགས་ཆེན་པོ་བླ་མེད་གང་། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

230

རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའམ་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཅི་རིགས་ཆེན་པོ་དང་བླ་ན་མེད་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ། དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི།
སྙིང་སྟོབས་བློ་དང་བརྩེ་སོགས་ཅི་རིགས་པའི། །
བསམ་པ་བླ་མེད་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་འོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་གང་གི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་བློ་དང་། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་སོགས་
ཅི་རིགས་པའི་བསམ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དེ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྲིད་པའི་འདམ་དུ་བྱིང་བྱེད་ལས་ཉོན་གྱི། །

འཆིང་བ་ཀུན་བཅད་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཚོགས། །
ཞི་བའི་བདེ་ལ་བསྐལ་བརྒྱར་གཞོལ་ནུས་ཀྱང་། །
རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་མི་འདའ་སྲིད་ན་གནས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི།
གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་བླ་མེད་འབྱོར་བར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་གང་གི་གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་བླ་ན་མེད་པ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་དུ་བཤད། ཅེས་པའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

231

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བཻ་ཌཱུར་གཙང་མའི་གཞི་ལ་ལྷ་དབང་གཟུགས། །
སྟོང་ཕྲག་ཅིག་ཅར་ཤར་བའི་རྣམ་རོལ་གྱིས། །

མངོན་པར་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ན་ཆུང་ཚོགས། །
དཔག་ཡས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསྟར་བས་བྲེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེར་གསུམ་པ་བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
ཉེར་གསུམ་པ་བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལ། སྤྱི་དང་། དབྱེ་བ། ཐུན་མོང་གི་མཇུག་
བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
གང་ཞིག་དངོས་དེ་མིན་ཞེས་བསྙོན་བྱས་ནས། །
དོན་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་གང་བསྙོན་དོར་ཏེ། །
དེ་ལ་ཆོས་ཡུལ་རང་བཞིན་ལ་བསྙོན་གསུམ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་དངོས་གང་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་གནས་ཚུལ་དངོས་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྙོན་པར་བྱས་ནས། དོན་གཞན་ཅུང་ཟད་ཁས་བླངས་ཏེ་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཆོས་ལ་བསྙོན་པ། ཡུལ་ལ་བསྙོན་པ། རང་བཞིན་ལ་བསྙོན་པ་གསུམ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དང་བོ་ཆོས་ལ་བསྙོན་པ་ནི།
ཁྱད་ཆོས་དངོས་དེ་མིན་ཞེས་གཞན་ཡིན་པར། །
ཁས་ལེན་དེ་འདྲ་ཆོས་ལ་བསྙོན་པར་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་དེ་མིན་ཞེས་བསྙོན་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

232

ནས་གཞན་ཞིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཆོས་ལ་བསྙོན་པའི་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དབྱངས་ཅན་སོར་མོའི་རྩེ་ན་གཡོ་བ་འདི། །
བཻ་ཌཱུར་ཡ་ཡི་རྒྱུད་མང་མ་ཡིན་ཏེ། །
རྨོངས་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་གཅོད་བྱེད་པའི། །
ཤེས་རབ་རལ་གྲིའི་གདེངས་ཀ་ཡིན་པར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་བསྙོན་པ་ནི།
རེག་སོགས་ཡུལ་ལ་དེ་མིན་ཞེས་བསྙོན་ནས། །
རྣམ་པ་གཞན་དུ་གླེང་བ་ཡུལ་ལ་བསྙོན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བྱ་དང་ལུས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རེག་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་བོ་དངོས་གནས་ཡིན་པ་དེ། དེ་འདྲ་མིན་ཞེས་བསྙོན་ནས། རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་གླེང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ལ་བསྙོན་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྟ་ལྗང་ཤིང་རྟས་དྲངས་པའི་ཉིན་བྱེད་འདིས། །
སྣང་བའི་དགའ་སྟོན་སྟེར་ཞེས་གྲགས་གྱུར་ཀྱང་། །
མིག་ལྡན་འབྱུང་བོའི་བྱ་ཡི་ཚོགས་རྣམས་ཀུན། །
ལོང་བར་བྱེད་པས་མུན་པའི་གཏེར་དུ་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

233

གསུམ་པ་རང་བཞིན་ལ་བསྙོན་པ་ནི།
རང་བཞིན་བསིལ་བ་སོགས་ལ་དེ་མིན་ཞེས། །
རང་བཞིན་གཞན་དུ་གླེང་བ་རང་བཞིན་ལའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་བསིལ་བ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་དེ་མིན་ཞེས་བསྙོན་ནས་རང་བཞིན་གཞན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གླེང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བསྙོན་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འདི་སྣང་ཙམ་གྱི་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་ལ། །
སྦྱོར་བའི་ཐབས་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྙིང་སྡུག་དག །
གྲོགས་པོ་མིན་ཏེ་ཐར་བའི་སྲོག་འཕྲོག་པའི། །
མི་བཟད་དགྲ་ཡི་དྭངས་མ་ཡིན་པར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་ཐུན་མོང་གི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
རྣམ་དཔྱོད་ཆུ་གཏེར་ཆེ་ལས་ཤེས་བྱའི་ཚོགས། །
མ་འདྲེས་ཇི་སྙེད་འཆར་བའི་འཇུག་ངོགས་འདི། །
འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུས་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་སླད། །
སྤྲུལ་མོད་མེས་པོས་སྤྲུལ་ཞེས་རིག་བྱེད་གླེང་། །
ཞེས་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པ་ཀུན་ཕན་རྒྱ་ཆེ་བསྙོན་དོར་བཞིའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་
བློ་གྲོས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

234

བསྡུས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཚོགས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ཇི་སྙེད་པ་སྟེ་ཇི་ཡོད་གསལ་བར་འཆར་བའི་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུའི་དོན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་ཉི་
མ་འབུམ་གྱི་འོད་ཅན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་འཇུག་ངོགས་འདི་ནི།
འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུས་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་དགྱེས་པའི་སླད་དུ་སྤྲུལ་བ་ཡིན་མོད། བརྟན་གཡོའི་དངོས་ཀུན་མེས་པོ་ཚངས་པས་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཕྱི་རོལ་རིག་བྱེད་པ་དག་གླེང་ངོ་། །ཞེས་ཕྱི་ལྟར་རབ་རྟོག་གིས་ཀྱང་བརྒྱན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

ཉེར་བཞི་བ་སྦྱར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།

ཉེར་བཞི་བ་སྦྱར་བའི་རྒྱན་ལ། ཤིས་པ་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། སྤྱིའི་

མཚན་ཉིད། གཅོད་མཚམས་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ། བཤད་ཟིན་དྲན་པའི་ཚུལ། སླར་ཡང་བདུན་དུ་དབྱེ་བ། དོགས་གཅོད། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་བདུན་ལས། དང་བོ་ནི། སྲིད་པ་གསུམ་ན་དཔེ་དང་འགྲན་པའི་ཟླ། །
རྙེད་མིན་རྣམ་འདྲེན་གསུང་གི་དབང་མོ་ཁྱོད། །
ཁོ་བོའི་མགྲིན་པར་བཞུགས་ལ་སྔོན་མེད་ཚིག །
ལྷ་རྫས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་མཛོད་ཕྱེ་ཞིག །
མཁས་པ་ཀུན་གྱི་འཇུག་ངོགས་རྨད་དུ་བྱུང་། །
སྦྱར་བའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་རབ་གསལ་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་སྲིད་པ་གསུམ་མམ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་དེ་དང་འདྲ་བའི་དཔེ་དང་དེ་ལ་འགྲན་ནུས་པའི་ཟླ་བོ་རྙེད་པ་མིན་པ་སྟེ་མི་རྙེད་པའི་རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་མོ་ཁྱོད་ཉིད། རྩོམ་པ་བོ་ཁོ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

235

བོའི་མགྲིན་པའི་པད་མོར་བཞུགས་ལ་སྔོན་མེད་པའི་སྙན་ཚིག་གི་ལྷ་རྫས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་སྟེ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོངས་པའི་མཛོད་ཀྱི་སྒོ་ཕྱེ་ཞིག་དང་། བདག་གིས་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་འཇུག་ངོགས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྦྱར་བའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚིག་
ཉུང་དོན་འདུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི།
ཚིག་གི་གཟུགས་གཅིག་པ་ལས་སྒྲ་དང་དོན། །
གང་རུང་མཚུངས་པའི་ཕན་ཚུན་སྦྱར་བའི་གཞི། །
སྦྱར་ཆོས་དུ་མའི་དོན་ལྡན་སྦྱར་བར་འདོད། །
དེ་ནི་དགུ་སོགས་དུ་མའི་དབྱེ་བ་ཅན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱར་བ་ནི་ཚིག་གི་གཟུགས་གཅིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལས། སྒྲ་དང་དོན་གང་རུང་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་ཕན་ཚུན་སྦྱར་གཞི་སྦྱར་ཆོས་དུ་མའི་དོན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྦྱར་བའི་རྒྱན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དབྱེ་ན་གཅོད་མཚམས་ལ་བརྟེན་པའི་གཉིས་དང་སླར་ཡང་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་བཅས་དགུ་དང་། སོགས་སྒྲས་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་དབྱེ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གསུམ་པ་གཅོད་མཚམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ཚིག་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི།
གཞི་དང་ཆོས་ལ་ཨུ་ད་ཡ་སོགས་ཚིག །
གཅོད་མཚམས་གཅིག་པ་གཟུགས་གཅིག་ཐ་དད་མིན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དང་དཔེའི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཚིག་གཅིག་སྦྱར་བ། དཔེར་ན་ཨུ་ད་ཡ་ཞེས་པའི་ཚིག་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་བོ་དང་དཔེ་ཟླ་བ་ལ་སྦྱར་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

236

ཏེ། རྒྱལ་བོ་ལ་སྦྱར་ཚེ་དར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཟླ་བ་ལ་སྦྱར་ཚེ་འཆར་བ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་རྩ་བའི་དཔེ་བརྗོད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་གཅོད་མཚམས་གཅིག་ལ་ཡིག་གཟུགས་ཀྱང་གཅིག་པ་ནི་ཚིག་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཐོགས་རེག་གདོས་བཅས་བེམ་པོའི་སྐྱོན་དང་བྲལ། །
རབ་སྔོ་བཻ་ཌཱུར་ཡ་ཡི་ཁ་དོག་འཛིན། །
འོད་སྟོང་རབ་འབར་ཉི་མ་གཞོན་ནུས་བརྒྱན། །
རབ་དཀར་བསིལ་ཟེར་བྱེད་པ་ཡིས་ཀྱང་མཛེས། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་དང་སྐུ་མདོག་སྔོ་སངས་ཅན་གྱི་དཔལ་ལྡན་ལྷ་
མོ་ལ་སྦྱར་བ་འདྲ།
གཉིས་པ་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་ནི།

ནཀྵ་ཏྲཱ་སོགས་ཚིག་གི་གཟུགས་འདྲ་བ། །
གཅོད་མཚམས་དབང་གིས་གཞི་དང་ཆོས་སོ་སོར། །
འཇུག་པ་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་འོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩ་བའི་དཔེ་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ་དཔེར། ནཀྵ་ཏྲཱ་སོགས་ལྟ་བུ་ཚིག་གི་
གཟུགས་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་། གཅོད་མཚམས་ཀྱི་དབང་གིས་དཔེ་ཅན་དང་དཔེའི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོར་དོན་སོ་སོར་འཇུག་པ་ནི་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །ནཀྵ་ཏྲཱ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཅིག་པོ་འདི་ནི། གཅོད་མཚམས་མི་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

237

གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བོ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཏེ། རྒྱལ་བོ་ལ་སྦྱར་ཚེ་ན་ཡིག་དེ་དགག་ཚིག་ཡིན་པས། མི་གནས་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ནཀྵ་ཏྲཱ་ནི་རྒྱལ་རིགས་ལ་གོ་བས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་པར་གོ་ལ། ཟླ་བ་ལ་སྦྱར་ཚེ་ནཀྵ་ཏྲཱ་ཞེས་པ་རྒྱུ་སྐར་ལ་འཇུག་པས། རྒྱུ་སྐར་གྱི་ལམ་ནམ་མཁའ་ལ་རབ་

ཏུ་གནས་པ་ཞེས་པར་གོ་སྟེ། ན་ཡར་བཅད་ནས་དགག་ཚིག་བྱས་པ་དང་། མར་བཅད་དེ་ནཀྵ་ཏྲཱ་རྒྱུ་སྐར་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ། ཚིག་གཅིག་གཅོད་མཚམས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་བའོ། །བོད་སྐད་ལ་མཚོན་ན། གང་ལ་ཡང་མ་སྦྱར་བའི་ཤོ་ལོ་ཀ་ཧྲིལ་བོ་དོན་གཉིས་ལ་འབྱར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པས། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྒྲིབ་གཡོགས་སྐྱོན་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཞིང་། །
འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཐུན་པར་འཇུག །
ལུས་ཅན་ཡོངས་ལ་སྣང་བའི་དགའ་སྟོན་མཆོག །
སྟེར་ཕྱིར་གྲགས་ལྡན་རལ་བའི་རྩེ་ན་མཛེས། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཟླ་བ་གཉིས་གང་ལ་སྦྱར་ཀྱང་འབྱར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་བ་བཤད་ཟིན་དྲན་པའི་ཚུལ་ནི།
དཔེ་གཟུགས་འགོག་ལྡོག་གསལ་བྱེད་དེ་བྱས་ཟིན། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་རྒྱན་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་། འགོག་པ་ཅན། ལྡོག་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་སྦྱར་བ་རྣམས་གོང་དུ་བྱས་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

238

ལྔ་བ་སླར་ཡང་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ལ། བདུན་ལས་དང་བོ། བྱ་བ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི།
གཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་ཆོས་དུ་མས་གཙོར། །
བྱ་བ་གཅིག་བྱེད་བྱ་བ་ཐ་དད་མིན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཚང་མས་གཙོ་བོར་བྱ་བ་གཅིག་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ནི་བྱ་བ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བགྲང་ཡས་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་གཅིག་གྱུར་དངོས། །
མི་ཤེས་རྨོངས་པ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའི་གཉེན། །
བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལེགས་བཤད་དང་། །
འཇམ་མགོན་ཐུགས་རྗེའི་ཟེར་གྱིས་བདག་བློ་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་བྱ་བ་འགལ་བ་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི།
དོན་དང་དཔེ་ཡི་སྦྱར་ཆོས་དུ་མས་ཀྱང་། །
བྱ་བ་འགལ་མིན་བྱ་བ་འགལ་མིན་སྦྱར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དོན་དང་དཔེའི་སྦྱར་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་བྱ་བ་ཕན་ཚུན་རྒྱབ་འགལ་མིན་པའི་སྦྱར་རྒྱན་དེ་ནི་བྱ་བ་འགལ་བ་མིན་པའི་སྦྱར་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

239

ངན་རྟོག་དྲི་མ་བསལ་ཏེ་མདོ་དང་སྔགས། །
ཟུང་འཇུག་བསྟན་པའི་སྙིང་བོ་གསལ་མཛད་པ། །
སྔོན་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་འདི་ཐོས་ཚེ། །
འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་སྙིང་ནས་དད། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་འདིའི་སྦྱར་གཞི་ནི། སྔོན་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། རྒྱལ་བ་

གཉིས་པའོ། །
གསུམ་པ་འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི།
གཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་ཚིག་གིས་ནི། །
རྒྱས་ནུབ་ལྟ་བུའི་དོན་ལྡན་འགལ་བའི་ལས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་བྱ་སྦྱར་

བའི་ཚིག་གིས་ནི། རྒྱས་པ་ནུབ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱབ་འགལ་གྱི་དོན་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱར་རྒྱན་ནི་འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རིང་ནས་སྲིད་པར་འཁྱམས་པ་ཀུན་ཡིད་ལ། །
གནས་ཤིང་སྣ་ཚོགས་རྣམ་འཕྲུལ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། །
རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས། །
སྲེད་པའི་གདུང་བ་རིམ་གྱིས་ཞི་བར་འགྱུར། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིའི་སྦྱར་གཞི་ནི་འཕགས་པའི་རིགས་དང་སྲེད་པའོ། །བཞི་བ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

240

ཚིག་དེ་གཉིས་ཀར་སྦྱར་ཀྱང་གཅིག་ཤོས་གཞན། །
མིན་ངེས་འདི་ལ་ངེས་འཇུག་ངེས་ཅན་སྦྱར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་དེ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་ཤོས་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ལས། གཞན་པ་དེ་མིན་པར་ངེས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྦྱར་རྒྱན་དེ་ནི་ངེས་པ་
ཅན་གྱི་སྦྱར་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བདག་གི་གཙུག་མཛེས་ལྷ་ཡི་འདྲེན་པ་འདི། །
ཟས་གཙང་སྲས་པོ་ཡིན་གྱི་སྤྲིན་བཞོན་མིན། །
ཡིད་ལ་རྣམ་རོལ་ཟླ་བའི་ཅོད་པན་འདི། །
ངག་དབང་ལྷ་མོ་ཡིན་གྱི་མགྲིན་སྔོན་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ལྔ་བ་ངེས་པ་འགོག་པའི་སྦྱར་བ་ནི།
ཀཎྜ་ཀ་སོགས་ཚིག་དོན་གང་རུང་གི། །
སྦྱར་ཆོས་གཅིག་ལ་ངེས་བསྟན་སླར་ཡང་དེ། །
གཞན་ལའང་སྟོན་པ་ངེས་འགོག་སྦྱར་བའི་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀཎྜ་ཀ་སྟེ་ཚེར་མ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གང་རུང་གི་སྦྱར་ཆོས་དེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ངེས་པ་ལྟ་བུར་བསྟན་ནས་སླར་ཡང་ཁྱད་ཆོས་དེ་དངོས་པོ་གཞན་ལའང་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་སྦྱར་རྒྱན་དེ་ནི་ངེས་པ་འགོག་པའི་སྦྱར་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ་འདིའི་རྩ་བའི་དཔེ་བརྗོད་དུ། རྒྱལ་བོ་ལ་བསྟོད་པ་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་ཀཎྜ་སྟེ་ཚེར་མ་ནི། པད་མའི་ཡུ་བ་ཉིད་ལ་མཐོང་ཞེས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

241

དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ལྟ་བུར་བསྟན་ནས། སླར་ཡང་ཆགས་ཅན་འཁྲིག་པ་ལ་ཞུགས་

པའི་ལུས་ལའང་བ་སྤུའི་ཚེར་མ་མཐོང་ཞེས་རྒྱལ་བོ་དེའི་ས་གཞི་ལ་ཚེར་མ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་གོ་བས། ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་རྒྱན་ཡིན་གསུངས།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལུས་ཅན་ཡོངས་ལ་ཕན་དང་བདེ་བའི་དཔྱིད། །

སྟེར་མཛད་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཁོ་ནར་ངེས། །
འོན་ཀྱང་འདོད་དགུའི་དགའ་སྟོན་སྩོལ་བ་ཡི། །
བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་དག་ཀྱང་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དྲུག་པ་འགལ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི།
དོན་གང་སྦྱར་གཞི་སྦྱར་ཆོས་སོ་སོ་ནས། །
དཔེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་། །
མི་འགལ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་འགལ་མེད་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྦྱར་གཞི་དང་སྦྱར་ཆོས་རྣམས་སོ་སོ་ནས་དཔེ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འགལ་བར་སོ་སོར་སྦྱར་བའི་སྦྱར་རྒྱན་དེ་ལ་འགལ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བའི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
པུརྦ་རཱ་ཛཱ་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་གི་རྒྱན། །
མི་ཡི་སེང་གེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

242

འཇིག་རྟེན་འདྲེན་བྱེད་གཟི་བྱིན་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །
བདུད་རྩིའི་གཏེར་ཁྱོད་འགྲོ་ལ་ཀུན་དགའ་སྟེར། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཉིད། དཔེ་བརྒྱ་བྱིན། ཁྱབ་འཇུག ཉི་མ། ཟླ་བ་རྣམས་དང་ཁྱད་ཆོས་མི་འགལ་བར་སྦྱར་བའོ། །
བདུན་པ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི།
དོན་གང་སྦྱར་གཞི་སྦྱར་ཆོས་སོ་སོ་ནས། །
དཔེ་རྣམས་གཞི་དང་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ཆོས། །
འགལ་བ་དག་སྟོན་འགལ་བའི་སྦྱར་བ་འོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྦྱར་གཞི་སྦྱར་ཆོས་རྣམས་སོ་སོ་ནས་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་དཔེ་ཅན་དང་དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་འགལ་བ་དག་སོ་སོར་སྟོན་པ་དེ་ནི་འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱར་རྒྱན་

ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འོད་སྟོང་འཕྲོ་ཡང་པད་ཚལ་ཟུམ་བྱེད་མིན། །
བཅུ་དྲུག་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཀྱང་ཆགས་དང་བྲལ། །
འདོད་པ་བསྲེགས་ཀྱང་ཁྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྤངས། །
འགྲོ་བའི་ཏོག་གྱུར་ནམ་ཡང་བསླུ་བ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དྲུག་པ་དོགས་གཅོད་ནི།
དཔེ་རྣམས་གཞི་དང་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ཆོས། །
འགལ་བ་དག་སྟོན་འགལ་བའི་སྦྱར་བ་འོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

243

འདིར་ནི་སྦྱར་ལྡན་ལྡོག་ཅན་ལ་མེད་པས། །
ལྡོག་ཅན་སྦྱར་བར་ཐལ་ཞེས་འཕེན་པ་འཁྲུལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་རྣམས་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་དེ་རྗེས་ཁྱད་ཆོས་འགལ་བ་དག་སྟོན་པ་དེ་ནི་འགལ་བའི་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་གོང་གི་ལྡོག་ཅན་སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་ལྡན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་
ལ་མེད་པས། འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱར་རྒྱན་འདི་ལྡོག་ཅན་གསུམ་པ་ལྡོག་ཅན་གྱི་སྦྱར་

བར་ཐལ་ཞེས། ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་འཁྲུལ་བའོ། །ཞེས་པའོ། །
བདུན་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
གང་ལ་སྦྱངས་ཀྱང་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱི། །
མགྲིན་པའི་དགུན་མཁར་སྒྲོགས་མིན་སྦྱར་རྒྱན་གྱི། །
གཡུ་འབྲུག་ང་རོ་བསྒྲགས་ལ་གཟུར་གནས་རྣམས། །
རྣམ་དཔྱོད་མདོངས་མཐའ་དགའ་བའི་གར་གྱིས་བྲེལ། །
ཞེས་སྦྱར་རྒྱན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་གང་ལ་ཞེས་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་སྨོས་ཏེ། བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་དུ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། སྙན་ངག་གི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་ནའང་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་མགྲིན་
པ་དགུན་གྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་སྒྲོགས་པ་མིན་པའི་སྦྱར་རྒྱན་གྱི་གཡུ་འབྲུག་

གི་ང་རོ་ཁོ་བོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་བསྒྲགས་པ་ལ། བློ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་མདོངས་མཐའ་སྟེ་རྨ་བྱ་རྣམས་
རབ་ཏུ་དགའ་བའི་གར་གྱིས་བྲེལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་

པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

244

ཉེར་ལྔ་བ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།
ཉེར་ལྔ་བ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ལ། ཤིས་པ་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། མ་བཤད་པ་བསླབ་པ་དང་བཞི། དང་བོ་ནི། ཚོགས་གཉིས་ཆུ་གཏེར་ཆེ་ལས་བྱུང་། །
ཁྱོད་ཞལ་ཉ་ལྕིབ་ཁོག་ཡངས་ལས། །
བཟུང་བའི་སྙན་ཚིག་མུཀ་ཏི་ཀས། །
བདག་མགྲིན་བསྔགས་པའི་ཡུལ་མཆོག་མཛོད། །
ཁྱད་པར་བརྗོད་དང་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི། །
རྒྱན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གསལ་ལྡན་བྲི། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ཞལ་ཉ་
ལྕིབ་ཀྱི་ཁོག་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སྙན་ཚིག་མུཀ་ཏི་ཀས་བདག་གི་མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་བསྔགས་བརྗོད་སྙན་ཚིག་
ཕྱུར་བུར་སྤུངས་པའི་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་མཛོད་ཅིག་དང་། ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་
དང་ལྡན་པ་འབྲི་བར་བྱ། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །
ཡོན་ཏན་རིགས་དང་བྱ་བ་སོགས་གང་དུ། །
མ་ཚང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཁྱད་པར་བརྗོད། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

245

དེ་ནི་ལྔ་སོགས་མང་བོའི་རྣམ་དབྱེ་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལས་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱུ་
འགའ་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་དང་། རིགས་དང་། བྱ་བ་སོགས་གང་དུ་མ་ཚང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ལ། རྒྱན་དེ་ནི་དབྱེ་བ་ལྔ་སོགས་མང་བོའི་རྣམ་དབྱེ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་ལྔ་ལས་དང་བོ། ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་ནི།
འཇམ་སོགས་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་ཁྱད་པར་རྒྱུས། །
འབྲས་ཐོབ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་བརྗོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇམ་པ་དང་རྣོ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་བའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གིས། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དག་ནི་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཆི་མེད་བདག་པོའི་སྐྱེད་ཚལ་མཛེས་པའི་རྒྱན། །
ཕུལ་བྱུང་དཔག་བསམ་གསར་བའི་ལྗོན་པ་ནི། །
བརྩེ་བའི་ཡིད་དང་བརྩོན་པར་མི་ལྡན་ཡང་། །
ལྷ་རྣམས་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་གཡུར་དུ་ཟ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་རིགས་མ་ཚང་བ་ནི།
རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་དང་མི་ལྡན་རྒྱུས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

246

འབྲས་བུ་བསྐྲུན་པ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མི་ལྡན་པའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གིས། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཚང་བ་ལྟ་བུ་བསྐྲུན་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་དེ་ནི་རིགས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཨེ་མ་ཆུ་གཏེར་ལན་བརྒྱར་མ་བསྲུབས་ཤིང་། །
པད་མ་དཀར་བོའི་ཚལ་ལས་མ་འཁྲུངས་ཡང་། །
མཛེས་སྡུག་རྫོགས་པ་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་ཞལ། །
མཐོང་བས་སྐལ་བཟང་ཡིད་ལ་ཀུན་དགའ་སྟེར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་བྱ་བ་མ་ཚང་བ་ནི།
ཁྲོ་སོགས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་མ་བྱས་ཀྱང་། །
རྒྱུ་དེས་འབྲས་ཐོབ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁོང་ནས་ཁྲོ་བ་དང་མཛེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་མ་བྱས་ཀྱང་དངོས་པོ་དེའི་རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱས་པ་སྟོན་པའི་རྒྱན་དེ་ནི་བྱ་བ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཁྲོས་པས་སྡང་མིག་གཡོ་བར་མི་བྱེད་ལ། །
རྣོ་ངར་ལྡན་པའི་མཚོན་ཆ་མ་འཕངསཤིང་། །
དྲང་སྲོང་དམོད་པའི་དུག་ནི་མ་སྤྲོས་པར། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

247

ཡིད་སྲུབས་སྡེ་བཅས་འཇོམས་མཛད་ཟས་གཙང་སྲས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་རྫས་མ་ཚང་བ་ནི།
རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་ཡང་། །
རྒྱུ་དེས་འབྲས་ཐོབ་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་ཡང་། དངོས་པོ་དེའི་རྒྱུ་
དེས་འབྲས་བུ་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཚང་བ་དང་འདྲ་བར་ཐོབ་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་
དེ་ནི་རྫས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཧ་རི་ཙན་དན་བརྡར་བའི་བསུང་ཞིམ་དང་། །
བཀོད་ལེགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་མི་ལྡན་ཡང་། །
ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུ་ཉིད་ལས། །
འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད་ཨུ་པ་ལི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ལྔ་བ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལ།
ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་ཁྱད་པར་རྒྱུས། །
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་ཡི་ཁྱད་པར་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུ་ལས་

འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

248

བགྲང་ཡས་བསྐལ་བའི་བར་དུ་མ་གོམས་ཤིང་། །
ལུས་སྲོག་སྦྱིན་པའི་ངལ་བརྒྱ་མ་བསྟེན་པར། །
གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་མྱུར་ལམ་གྱིས། །

ཚེ་གཅིག་ཟུང་འཇུག་སར་བགྲོད་ཐོས་པ་དགའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་མ་བཤད་པ་བསླབ་པ་ནི།
མ་བཤད་ངོ་བོའིཁྱད་པར་བརྗོད་སོགས་ཕྲེང་། །
རྒྱུ་སྐར་གྲངས་ལ་བལྟ་ཡི་འདིར་ཅི་དགོས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་མ་བཤད་པ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་སོགས་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་གྲངས་ལ་བལྟ་བ་སྟེ་
རྒྱུ་སྐར་གྱི་གྲངས་དང་ལྡན་པས་འདིར་བཤད་ཀྱིས་མི་ལང་ལ་བཤད་ཀྱང་ཅི་དགོས།
ཞེས་པའོ། །

ཉེར་དྲུག་པ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
ཉེར་དྲུག་པ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་ལ། མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ།
མཇུག་བསྡུ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
བསྟོད་དམ་སྨད་པར་མིང་ངམ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས། །
མཚུངས་པར་བསྟོད་དམ་སྨོད་པར་བྱས་པ་གང་། །
མཚུངས་སྦྱོར་རྒྱན་ཏེ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྗོད་འདོད་བསྟོད་ཡུལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་འཕགས་སུ་མིང་ངམ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་བསྟོད་ཅིང་། བརྗོད་འདོད་སྨད་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

249

ཡུལ་འགའ་ལ་ངན་པར་མིང་ངམ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྨད་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་
པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་བོ་བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་ནི། བསྟོད་ཡུལ་ཁྱད་འཕགས་ཡུལ་དུས་མིང་གིས་སམ། །
རྣམ་གྲངས་མཚུངས་པས་བསྟོད་པ་མཚུངས་སྦྱོར་བསྟོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མིང་ངམ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་བསྟོད་པ་དེ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་

ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཕགས་ཡུལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་། །
དེ་ཡི་སྲས་པོ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས། །
བསིལ་ལྡན་ལྗོང་འདིར་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །
སྨྲ་ངན་འཇོམས་ལ་གྲགས་པ་བླ་ན་འབར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་སྨད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་ནི།
སྨད་ཡུལ་དམན་པར་མིང་ངམ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས། །
སྨད་པ་དེ་འདྲ་སྨད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྨད་ཡུལ་དེ་ཉིད་དམན་པ་ཡིན་པར་དམན་པ་འགའ་ཞིག་དང་མིང་ངམ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྨད་པ་དེ་འདྲ་ནི་སྨད་པའི་མཚུངས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

250

སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མི་བརྟན་རྒྱལ་བོ་དགྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་དང་། །
རང་འདོད་འཆིང་བའི་གྲོགས་ཀྱི་ཕན་གཏམ་དང་། །

མི་མངོན་ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་མདག་རྣམས། །
གང་གིས་བསྟེན་ན་ཡུན་དུ་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
ཕུལ་བྱུང་རྒྱན་གྱི་རྐང་འཐུང་ཕྲེང་བས་སྦ། །
མཐོ་དམན་སྐྱོན་ཡོན་གཟུགས་སྣང་ཀུན་འཆར་བའི། །
ཁྱད་བརྗོད་མཚུངས་བརྗོད་མེ་ལོང་ཚལ་ཡངས་གང་། །
ལེགས་བྱས་རྣམ་སད་དག་གི་རྩེ་དགའི་ཡུལ། །
ཞེས་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་སྦྱོར་རྒྱན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་བདུན་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་གྱི་རྐང་འཐུང་གི་ཕྲེང་བས་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་སྦ་བ་སྟེ་བསྒྲིབས་ཤིང་། མཐོ་དམན་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་གཟུགས་

སྣང་ཀུན་གསལ་བར་འཆར་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་མེ་ལོང་

གི་དགའ་ཚལ་རབ་ཏུ་ཡངས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྣམ་སད་དེ་ལྷ་དག་གི་རྩེ་དགའི་ཡུལ་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་མེ་ལོང་དགའ་ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་གཟུགས་ཅན་འཕར་མ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

251

ཉེར་བདུན་པ་འགལ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།

ཉེར་བདུན་པ་འགལ་བའི་རྒྱན་ལ། ཤིས་པ་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་སྤྲོ་བ་བསྟན་པ། མདོར་བསྟན། དབྱེ་བ། དོན་བསྡུ་བ་དང་བཞི། དང་བོ་ནི།
གང་གིས་རེག་ན་དམན་པའི་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་། །
བདེ་བ་མཆོག་དང་མངོན་མཐོར་འགོད་བྱེད་པའི། །
ཁྱོད་ཞབས་སྙིང་གི་པད་མོར་བཀོད་པ་ལས། །
ངག་གི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ཏུ་བདག་གྲུབ་མཛོད། །
འགལ་རྒྱན་དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མང་རྡུང་ལ་སྤྲོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གིས་རེག་ན་ཞེས་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་སྨྲས་ནས། རེག་ན་སྟེ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་དམན་པའི་འགྲོ་བ་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བདེ་བ་མཆོག་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་མིའི་མངོན་མཐོར་འགོད་པར་བྱེད་པའི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་དུ་ངོས་བཟུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཟུང་སྙིང་གི་པད་མོར་བཀོད་པ་སྟེ། དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་སྙིང་

དབུས་སུ་བཞུགས་པ་ལས་ཏེ། བཞུགས་ནས། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ངག་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་མཆོག་གི་གང་ཟག་ཏུ་བདག་ཉིད་འགྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག་དང་། འགལ་རྒྱན་ནི་དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་མང་རྡུང་བ་ལ་སྤྲོ་བ་སྟེ། འགལ་བའི་རྒྱན་གྱི་སྙན་ངག་རྩོམ་པ་ལ་སྤྲོ། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་ནི།
འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་བྱེད་སླད་དུ་གང་ཞིག་ཏུ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

252

དངོས་པོ་ཁྱད་པར་ཆོས་སོགས་འགལ་བ་རྣམས། །
ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པར་རབ་བསྟན་འགལ་བའི་རྒྱན། །
དེ་ལ་དྲུག་སོགས་ཡན་ལག་དབྱེ་བ་མང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སླད་དུ་ནི། གང་ཞིག་ཏུ་དངོས་པོའི་
ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་དང་། བྱེ་བ་སོགས་འགལ་བ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་འགལ་བའི་རྒྱན་དུ་བཤད་ལ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དྲུག་སོགས་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་མང་བོ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་དྲུག་ལས། དང་བོ་གཞི་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་ནི།
ཐ་དད་གཞི་གཉིས་བྱ་བ་མི་མཐུན་པ། །
གང་དུ་འགྲོག་ལྡན་ཐ་དད་བྱ་བ་འགལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་གཞི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གཞི་གང་ཞིག་ཏུ་འགྲོག་པ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་དེ་ནི་གཞི་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འགལ་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བྱང་ཆུབ་ཤིང་དབང་དྲུང་དུ་ཐུབ་པའི་ཐུགས། །
ཟག་མེད་དགའ་བདེས་ཡོངས་སུ་གཏམས་པ་ན། །
ནག་པོའི་རྩ་ལག་སྡེ་དང་བཅས་པའི་བདུད། །
མྱ་ངན་ཟུག་རྔུ་མི་བཟད་སྙིང་ལ་བསྟེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་གཞི་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འགལ་བ་ནི།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

253

གཞི་ནི་གཅིག་གིས་འཕེལ་ཉམས་ལྟ་བུ་གཉིས། །
བྱ་བྱེད་འགྲོག་ལྡན་གཞི་གཅིག་བྱ་བྱེད་འགལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་དངོས་པོ་བྱེད་པ་བོ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་འཕེལ་བ་དང་ཉམས་པ་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་གཉིས་འགྲོག་པ་དང་ལྡན་པར་
སྟོན་པའི་རྒྱན་དེ་གཞི་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འགལ་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མ་ཅིག་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། །

ཁྲོ་ཞིང་འཁྲུགས་པས་དགྲ་ལ་འཇིགས་སྟེར་ཞིང་། །
མ་རུང་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་སྐད་ཀྱིས། །

མིང་བོ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་གཞི་གཅིག་གི་ཆོས་དུ་མ་འགལ་བ་ནི།
ཁྱད་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་ཆོས། །
ཕྲ་སྦོམ་དཀར་ནག་ལྟ་བུའི་འགལ་མང་འགྲོག །
གཞི་གཅིག་ཆོས་མང་འགལ་ལམ་ཡོན་ཏན་འགལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་གཞི་དངོས་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མི་

མཐུན་པ་ཕྲ་བ་དང་སྦོམ་པ་དང་། དཀར་བོ་དང་ནག་པོ་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་མང་བོ་ཞིག་འགྲོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་དེ་ནི་གཞི་གཅིག་གི་ཆོས་དུ་མ་འགལ་བའམ་ཡོན་ཏན་འགལ་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

254

ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་དཀར་ཡང་བསམ་པ་གནག །
ང་རྒྱལ་རློམ་པ་ཆེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆུང་། །
སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་དར་ཡང་གྲགས་པ་རྒུད། །
མ་རབས་སྐྱེ་བོ་དེ་ལྟ་སུ་ཡིས་བསྟེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བཞི་བ་རྗེས་འགལ་བ་ལ། དངོས་དང་། དོགས་སེལ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
ཁྱད་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྫས་དུ་མར། །
འགལ་མང་འགྲོག་གང་རབ་བསྟན་རྫས་འགལ་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་གཞི་དངོས་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྫས་དུ་མ་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མང་བོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོག་པ་གང་ཡིན་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་རྒྱན་དེ་ནི་རྫས་འགལ་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མུན་པའི་ཞལ་དཀྱིལ་ཉི་ཟླའི་སྡང་མིག་ཅན། །
གངས་རིའི་མཆེ་བ་གློག་གི་རོ་འཛིན་གཡོ། །
ལྷ་མཆོག་མ་ཧཱ་ཀཱ་ལའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །
དྲན་པ་ཡིས་ཀྱང་དགྲ་སྡེའི་སྙིང་རྩ་འདར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་དོགས་སེལ་ནི།
མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་དུས་སུ་འབྲུ་མང་གི། །
ཚིག་སྡུད་འདྲ་ཙམ་འདིར་བྱས་འོན་ཀྱང་དེར། །
བདག་པོའི་སྒྲ་ཡོད་འདིར་ནི་གཞིའི་སྟེང་དུ། །
རྫས་མང་སྤུངས་པ་གཙོར་བྱེད་ཁྱད་པར་གཅེས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

255

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫས་འགལ་འདི་ནི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་
གསུམ་པའི་འགོའི་འབྲུ་མང་བོའི་བསྡུ་བའི་ཚིག་སྡུད་དང་འདྲ་ཙམ་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ་དེར་རི་བོང་གི་མཚན་མའི་གདོང་བ་ཅན། ཞེས་བདག་པོའི་སྒྲ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ལ། རྫས་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྫས་མང་
བོ་ཞིག་སྤུངས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཤེས་པ་གཅེས་པར་ཟུངས་ཤིག ཅེས་པའོ། །
ལྔ་བ་གཞི་གཅིག་གི་འགལ་བ་ནི།
ཁྱད་གཞིའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པར་ཡང་དེར། །
བྱ་བའི་ལས་ལྡན་བྱ་བ་འགལ་བའི་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱེད་པ་བོ་ཁྱད་གཞིའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་དེ་བྱ་བ་འགལ་བའམ་གཞི་གཅིག་གི་ལས་འགལ་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བ་རྣམས། །
སྡིག་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱུར་བཞེད་མ་ལགས་ཀྱང་། །
དེ་དག་དབེན་པར་ལྷ་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ན། །
མ་རབས་རྣམས་ནི་དོན་མེད་ཁྲོ་བས་མནར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དྲུག་པ་སྦྱར་བའི་འགལ་བ་ནི།
འགལ་བའི་དངོས་པོ་ཚིག་ལ་སྦྱར་ལྡན་པ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

256

དུ་མ་སྤེལ་བ་གཙོར་བྱེད་སྦྱར་འགལ་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགལ་བའི་དངོས་པོ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཚིག་གཅིག་ལ་སྦྱར་བས་ཚིག་གཅིག་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སོགས་དུ་མ་སྤེལ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྦྱར་བའི་འགལ་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཕུལ་བྱུང་རིན་ཆེན་གཏེར་གྱུར་འཇིངས་ལས་ཐོན། །
མ་སྨད་དཔལ་གྱི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །
ཀུན་ལ་ཕན་པའི་འོད་ཟེར་འབུམ་འགྱེད་དེས། །
སྐལ་བས་དམན་པ་ཁ་ཅིག་ལོང་བར་བྱས། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཟླ་བ་སྦྱར་བའོ། །
བཞི་བ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
ལྡེ་མིག་ལྟ་བུའི་གནད་འདི་དག །
མཁྱེན་པར་བྱས་ནས་སྙན་ངག་ལས། །
ཤེས་ལྡན་གཟིགས་མོའི་ཚད་ཀྱི་གྲངས། །
འཛིན་མའི་རྡུལ་ཕྲན་རྗེས་སུ་བསྙེགས། །
ཞེས་འགལ་རྒྱན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྙན་ཚིག་རིག་པའི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུའི་མན་ངག་གི་གནད་འདི་དག་མཁྱེན་ཞིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་སྙན་ངག་གི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་གཟིགས་མོའི་རྒྱན་གྱི་ཚད་གྲངས་དེ། འཛིན་མ་སྟེ་ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་དང་མཉམ་པའི་རྗེས་སུ་བསྙེགས་པ་སྟེ་གྲངས་མེད་ཡོད་པ་ཤེས་པར་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

257

བྱ། ཞེས་པ་སྟེ་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

ཉེར་བརྒྱད་པ་སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།

ཉེར་བརྒྱད་པ་སྐབས་མིན་གྱི་བསྟོད་པ་ལ། ཐུན་མོང་དུ་ཤིས་པ་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་
པར་དམ་བཅའ་བ། དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
མཛེས་སྡུག་ཟླ་ཞལ་འོ་མའི་མཚོ་ལས་བྱུང་། །
མཆུ་སྒྲོས་བིམ་པ་སྤྱན་རས་ཨུད་པལ་ལས། །
བྱུང་བའི་སྨྲ་སྟོན་ལྷ་མོའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི། །
འཁོར་ལོ་བདག་གི་སྙིང་ལ་འཕོ་བར་མཛོད། །
གང་གི་དྲིན་ལས་སྐབས་མིན་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད། །
ངེས་བསྟན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་དང་ཡོངས་བརྗེས་ཤིས། །
རབ་སྤེལ་དགོངས་ཅན་རྒྱན་དང་བཅས་ཏེ་ཡང་། །
འཁྲུལ་བྲལ་དམ་པའི་དབྱངས་སུ་ལེན་པར་སྤྲོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྡུག་པའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་ཞལ་རས་རབ་ཏུ་དཀར་བས་འོ་མའི་མཚོ་ལས་བྱུང་ལ། མཆུ་སྒྲོས་རབ་ཏུ་དམར་བས་ཤིང་བིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་དཀྱུས་རིང་རབ་མཛེས་སྤྱན་རས་ཨུད་པལ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་མཛེས་པའི་སྙན་ངག་སྨྲ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་མཁྱེན་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདག་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་ལ་འཕོ་བར་མཛོད། ཅེས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་དང་། གང་གི་སྟེ་ལྷ་མཆོག་དབྱངས་ཅན་མའི་དྲིན་
ལས། སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན། ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན། ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན། ལྷན་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

258

ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན། ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན། རབ་སྤེལ་གྱི་

རྒྱན། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཡང་། འཁྲུལ་བ་དང་བྲལ་བའི་སློབ་
དཔོན་དམ་པའི་གསུང་བཞིན་དུ་སྙན་པའི་ཚིག་གིས་དབྱངས་སུ་ལེན་པར་རབ་ཏུ་སྤྲོའོ། །ཞེས་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་པའོ། །
གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ནི།
སྐབས་སུ་མིན་པར་འདོད་པས་བསྟོད་པ་གང་། །
སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་འམ་སྐབས་མིན་བསྟོད། །
ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་སྒོ་ནས་སྐབས་མིན་གཉིས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མིན་པ་ཞིག་ལ། རྐྱེན་གྱི་དབང་

གིས་རང་ཉིད་ཡིད་འགྱུར་བའི་འདོད་པའི་དབང་གིས་བསྟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའམ་སྐབས་མིན་གྱི་བསྟོད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་བར་
འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐབས་མིན་ལ་བསྟོད་པ་
གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དྲག་ཞན་མང་བོའི་འགྲོག་ལུགས་མི་དགོས་པས། །
མཐོ་དམའ་གང་དུ་འཕུར་ཀྱང་རྗེས་གཅོད་མེད། །
བདེ་བའི་ཡིད་མྱོས་མགྲིན་པའི་རྫ་རྔ་སྒྲོག །
དཀར་མཛེས་ངང་མོ་དེ་ཡི་སྐྱིད་པ་ལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེར་དགུ་བ་ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

259

ཉེར་དགུ་བ་ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དོན་བསྡུ་བ་དང་
གསུམ། དང་བོ་ནི།
གལ་ཏེ་སྨད་བཞིན་བྱས་ནས་བསྟོད་པའི་ཕུལ། །
སྐྱོན་ལྟར་སྣང་ཡང་ངོ་བོ་ཡོན་ཏན་དུ། །
ཉེ་བར་ངེས་འཐོབ་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་པ་སྟེ། །
གསུམ་སོགས་དབྱེ་བའི་ཡན་ལག་རབ་ཏུ་རྒྱས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་གང་ལ་སྨད་པ་བཞིན་བྱས་ནས། དོན་བསྟོད་པའི་ཕུལ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་ཡང་། ངོ་བོ་ཡོན་ཏན་དུ་ཉེ་བར་ངེས་པར་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་པའི་རྒྱན་ཟེར་ལ། དེ་ལ་རྩ་བའི་
དངོས་བསྟན་གསུམ་དང་དེ་སོགས་ཡན་ལག་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་ཡོད། ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་བོ་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཟོལ་བསྟོད་ནི།
མཐུ་ཡི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་རབ་བརྗོད་ནས། །
སྙེམས་སོགས་སྨད་ལྟར་བྱེད་པ་མཐུའི་ཟོལ་བསྟོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་ཡུལ་གང་གི་མཐུའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆེ་བ་རབ་ཏུ་བརྗོད་
ནས། སྙེམས་པ་སྟེ་ང་རྒྱལ་བྱ་མི་རིགས་ཞེས་སོགས་སྨད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོའི་རོལ་གར་ཙོང་ཁ་བས། །
གདུག་ཅན་རྒྱ་འདྲེ་བཏུལ་ལ་ངོ་མཚར་ཅི། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

260

ཤཱཀྱ་སེང་གེ་དེ་ཡིས་ས་སྟེང་གི། །
བདུད་རིགས་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་བཅོམ་མིན་ནམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་དཔའ་བ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད་ནི།
སྙིང་སྟོབས་བརྩོན་འགྲུས་དཔའ་བས་འབྱོར་སོགས་དང་། །
ཁྱད་འཕགས་ཆོས་ཐོབ་མ་བྱིན་བླངས་ཞེས་སོགས། །
སྨད་པ་ལྟར་བྱེད་དཔའ་བའི་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་ཡུལ་གང་གི་སྙིང་སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཤེས་
རབ་དཔའ་བ་སོགས་ཀྱིས་ས་ཆེན་པོ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཕས་རྒོལ་ཟིལ་
གྱིས་མནན་པ་སོགས་ཁྱད་འཕགས་ཐོབ་པ་བརྗོད་ནས། མ་བྱིན་བླངས་ཞེས་པ་དང་སྡིག་པ་ཆེ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྨད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དཔའ་བ་ཕུན་ཚོགས་
ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྒོལ་ངན་ལོག་པར་སྨྲ་བ་སྟོང་གི་མགོ། །
རིགས་པའི་གད་རྒྱངས་གཅིག་གིས་འགེམས་མཛད་པ། །
དགེ་ལེགས་དཔལ་ཞེས་གྲགས་སྙན་སྒྲ་ཆེ་ཡང་། །
རྒོལ་ངན་དེ་སྙེད་འཇོམས་པ་སྡིག་རེ་ལྕི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་སྟོབས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད་ནི།
མཁས་འབྱོར་གྲགས་སོགས་ཅི་རིགས་སྟོབས་ཀྱི་ཆས། །
མཐའ་རུ་འཛེགས་ལ་སྐྱོན་ལྟར་སྨད་པ་གང་། །
སྟོབས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་པ་འོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

261

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་ཡུལ་དེའི་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་སྙན་གྲགས་སོགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཡོད་པའི་ཆ་བརྗོད་ནས། དེའི་དབང་
གིས་ང་རྒྱལ་བ་ལས། མཆོག་གི་མཐའ་སྟེ་རྩེ་མོ་འཛེགས་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སྨད་པ་ལྟར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོབས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མི་ཡི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་དང་གྲགས་པ་ནི།
ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཀློང་དུ་མི་བགྲོད་ན། །
ཅི་སླད་ཕ་མཐའ་མི་མངོན་དཔལ་གྱི་སྡེ། །
ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཁེངས་པ་འཛིན་པར་བྱེད། །
ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཀློང་ནི་རྒྱ་མཚོ་དང་། དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་གནས་ལའང་འཇུག་པས། ཁྱོད་ཀྱི་དཔལ་གྲགས་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་དུ་མི་
འགྲོ་བས། ཅི་ཕྱིར་ཕ་མཐའ་མི་མངོན་ཞེས་ང་རྒྱལ་བྱེད། ཅེས་སྨོད་པ་ལྟར་བྱས་ནས། དོན་ལ་སྦྱར་གཞི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བས། ཁྱོད་ཀྱི་དཔལ་གྲགས་དབང་ཐང་ནི་འདོད་ཁམས་ལས་བརྒལ་ཏོ། །ཞེས་
བསྟོད་པས། འདི་ནི་སྟོབས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་ཟོལ་བསྟོད་དོ། །
གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
འདིས་མཚོན་སྦྱར་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི། །
ཟོལ་བསྟོད་མཁས་པའི་བློས་དཔྱད་གྲངས་ལས་འདས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

262

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་འདིས་མཚོན་ནས་སྦྱར་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་ནི་མཁས་པའི་བློ་གྲོས་
ཀྱིས་དཔྱད་ན་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །

སུམ་ཅུ་བ་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
སུམ་ཅུ་བ་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དོགས་སེལ་གསུམ།
དང་བོ་ནི།
བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ལས་ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་གཞན། །
དེ་ཡིས་དེ་མཚུངས་མཆོག་གམ་མཆོག་མིན་དུ། །
ངེས་བསྟན་གསལ་བྱེད་སྒྲ་ལྡན་ངེས་པ་བསྟན། །
དབྱེ་བ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་ངེས་བསྟན་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ནམ་ངེས་བྱ་ལས། ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཞིག་སྔོན་དུ་བཀོད་ནས། དེས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མཆོག་དམ་པའམ་ཡང་ན་མཆོག་མིན་ངན་པར་བསྟན་པ་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། སྟོན།
མཚོན། གསལ་བར་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ལ། དབྱེ་
ན་མཆོག་གི་ངེས་བསྟན་དང་མཆོག་མིན་གྱི་ངེས་བསྟན་གཉིས་ཡོད། ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་བོ་མཆོག་གི་ངེས་བསྟན་ནི།
ཐོག་མར་ཕུན་ཚོགས་ངེས་སྟོན་དཔེ་བཀོད་ནས། །
ཕུན་ཚོགས་གསལ་བྱེད་སྒྲ་ལྡན་མཆོག་ངེས་བསྟན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ངེས་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེའམ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

263

སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་ནས། དེ་མཚུངས་བསྒྲུབ་བྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའམ་བཟང་བོར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་མཆོག་གི་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གཙུག་རྒྱན་ནོར་བུའི་འོད་ཆགས་ཟུར་ཕུད་ལྔ། །
གནག་སྣུམ་ཕྲ་ལ་ཤིག་ཤིག་གཡོ་བ་འདིས། །
རྨོངས་པ་ཀུན་བསྲེགས་དུ་བའི་རི་མོ་བཞིན། །
བློ་གྲོས་སྣང་བ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་མཚོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་མཆོག་མིན་གྱི་ངེས་བསྟན་ནི།
ཐོག་མར་མཆོག་མིན་ངེས་སྟོན་དཔེ་བཀོད་ནས། །
ངན་པ་གསལ་བྱེད་སྒྲ་ལྡན་མཆོག་མིན་ངེས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་མཆོག་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེའམ་
སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་ནས། དེ་མཚུངས་བསྒྲུབ་བྱ་ངན་པར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་

དེ་ནི་མཆོག་མིན་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རིན་ཆེན་གསེར་ལས་སྙེ་འུ་མུ་ཙི་ཀའི། །
ཟོང་གི་དགའ་སྟོན་ལྷག་པར་རྒྱས་པ་འདིས། །
དྲང་བོའི་ལམ་བགྲོད་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལས། །
འབྱོར་ལྡན་བླུན་རྨོངས་ཀླད་ཆུང་བྲིན་པར་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་དོགས་སེལ་ནི།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

264

འདིར་ནི་དཔེ་སྔོན་བཀོད་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རྗེས། །
དོན་གཞན་དཔེ་བཟློག་འདིར་ནི་ངེས་བསྟན་གྱི། །
གསལ་བྱེད་ལྡན་ཕྱིར་དཔེ་རུའང་འཁྲུལ་བས་དབེན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་གཉིས་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྲིད་ཀྱང་། འདིར་དཔེ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་སྔོན་དུ་བཀོད་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རྗེས་སུ་བཀོད། དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་དཔེའམ་སྒྲུབ་བྱེད་རྗེས་སུ་བཀོད་པས་འཁྲུལ་དགོས་དོན་མེད་ལ། ངེས་བསྟན་གྱི་སྐབས་འདིར། ངེས་བསྟན་གྱི་གསལ་

བྱེད་སྒྲ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་རྒྱན་དུའང་འཁྲུལ་དགོས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་པས། འཁྲུལ་མི་དགོས་ཞེས་པའོ། །

སོ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།
སོ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
གང་དང་གང་གི་ཡོན་ཏན་ལས་སོགས་ལྷན། །
གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་དེ་གསུམ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལས་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་བོ་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི།
གང་དང་དེ་ཡི་སྒྲ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས། །
ལྷན་ཅིག་ཟུང་བརྗོད་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

265

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་དང་དེའི་སྒྲ་དང་དྲི་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟུང་སྟེ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དགྱེས་པའི་འཛུམ་དཀར་དང་། །
ངུར་སྨྲིག་འཆང་བའི་རོལ་གར་ལྷན་ཅིག་བསྟན། །
དེ་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་གྲགས་སྙན་དང་། །
ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་སྙིང་བོ་ལྷན་ཅིག་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་བྱ་བ་ཐ་དད་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི།
གང་དང་དེ་ཡི་བྱ་བ་ལྷན་ཅིག་པ། །
ཐ་དད་ཟུང་བརྗོད་བྱ་བ་ཐ་དད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་དང་དེའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཞིག་སྟེ་བྱ་བ་ཟུང་བརྗོད་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་ཐ་དད་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཡིད་ལ་དབྱངས་ཅན་དྲན་པའི་མོས་གུས་དང་། །
ལྷན་ཅིག་ཀུན་གསལ་ལམ་དུ་ཟླ་ཟེར་རྒྱས། །
སྐྱེད་ཚལ་དབུས་སུ་སྦྲང་རྩིའི་སྙེ་མ་དང་། །
ལྷན་ཅིག་སྤྱི་བོར་ལག་པའི་འདབ་མ་ཟུམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

266

གསུམ་པ་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི།
གང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་གཅིག་བྱེད་པའི། །
ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ལྷན། །
འདི་སྐོར་འགའ་ཞིག་འཁྲུལ་བའི་ཚོང་ཟོང་འགྲེམ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་

བྱ་བ་གཅིག་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ལ། འདི་སྐོར་ལ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་དག་པས་དག་པ་འཕྱ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་འདི་ལ་རྫས་བརྗོད་པར་འཆད་པ་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་བའི་ཚོང་ཟོང་འགྲེམ་པར་བྱེད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གདུལ་བྱའི་བློ་མུན་སེལ་བ་འཆད་པའི་དཔལ། །
སྨྲ་ངན་སྤོབས་པ་འཕྲོག་བྱེད་རྩོད་པའི་ངག །
མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་རྩོམ་པའི་དགའ་སྟོན་གསུམ། །
ལྷན་ཅིག་བསྒྲུབས་པས་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སོ་གཉིས་པ་ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
སོ་གཉིས་པ་ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་ནི།
དོན་རྣམས་བསྣོལ་བ་གང་ཡིན་ཡོངས་བརྗེས་སོ། །
དེ་ལའང་དགེ་སོགས་དབྱེ་བ་ཁོ་བོ་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་དེ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

267

རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་ལ། དེ་
ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་རྩོམ་པ་བོ་ཁོང་གིས་
འདོད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རིས་མེད་བསིལ་ལྗོངས་འགྲོ་ལ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི། །

དགའ་སྟོན་བཀྱེ་བས་དེ་དག་གཙུག་གི་ནོར། །
ཞབས་ཟུང་འཁོར་ལོའི་རྒྱན་དུ་འཕྲོག་མཛད་པ། །
ཕྱག་ན་པད་མོ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སོ་གསུམ་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
སོ་གསུམ་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་བོ་ནི།
མངོན་འདོད་དངོས་པོ་བསྲུང་ངམ་བསྒྲུབ་པ་ལ། །
གེགས་མེད་ལེགས་པར་སྨོན་པ་ཤིས་བརྗོད་རྒྱན། །
རྒྱུ་ཡིས་དོན་གང་གྲུབ་ཟིན་སྨོན་སོགས་མང་། །
མཐར་སོགས་རྒྱལ་སོགས་ཤིས་པའི་སྒྲ་ལྡན་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་བསྲུང་བའམ་བསྒྲུབ་པ་ལ། གེགས་མེད་ལེགས་པར་འགྲུབ་པར་སྨོན་པ་ནི་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་ལ། འགྲུབ་
རྒྱུའི་དོན་ལ་སྨོན་པ་དང་གྲུབ་ཟིན་གྱི་འབྲས་བུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྨིན་པའི་ཕྱིར་

དུ་སྨོན་པ་སོགས་མང་ཞིང་། ཚིག་གི་མཐའ་སོགས་སུ་རྒྱལ་བ་དང་མཛོད་དང་སྲུངས་ཤིག་ལྟ་བུ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

268

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གནས་རྣམས་ཀུན་ལ་གཟིགས་པ་ཆགས་ཐོགས་བྲལ། །
ལུས་ཅན་ཡོངས་ལ་བརྩེ་བས་བུ་བཞིན་དགོངས། །
བདུད་རིགས་རྩད་ནས་གཞོམ་པའི་མཐུ་མངའ་བ། །
བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་དབང་བོས་ཁྱོད་ལ་སྲུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི།
རྗེས་འགྲོ་མེད་སོགས་སྔོན་ནས་བཀོད་པ་འགའ། །
སྔར་བྱས་དགོངས་ཏེ་དཎ་ཌཱིས་འདིར་མ་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྙན་ངག་མཁན་སྔ་མ་དག་གིས་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ་ལས་མང་བའི་རྣམ་གྲངས་བཀོད་པ་དེ་དག་རྩ་བ་མེ་ལོང་མ་འདིར་མ་འདུས་སམ་སྙམ་ན། རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྒྱན་ཞེས་པ་ནི། དཔེ་རྒྱན།
ཟླ་བ་པད་མ་དག་གི་ནི། །
མཛེས་པ་ལས་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་། །
བདག་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །
ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པ། ཐེ་ཚོམ་ཅན་ནི། དཔེ་རྒྱན། པད་ནང་བུང་བ་འཁོར་རམ་ཅི། །
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དཔེའི་གཟུགས་ཅན་ནི་གཟུགས་ཅན་རྒྱན།
མྱོས་པས་ཀུན་ཏུ་དམར་བ་ཡིས། །
བཀབ་པ་བཞིན་གྱི་ཟླ་བ་འདི། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

269

ཞེས་སོགས་སུ་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་ལ། རབ་རྟོག་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྒྱན་ཟེར་བ་དེ་ཡང་། རབ་རྟོག་བཞིན་སྒྲ་ཅན་དུ་འདུས་སོ། །རབ་རྟོག་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་པ་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་དང་འདྲ་ཞིང་། རབ་རྟོག་དང་འདྲེས་པ་བཞིན་སྒྲ་ཅན་ཞིག་ལ་འདོད་གསུངས། དེ་ལྟར་སྔོན་ནས་བཀོད་ཟིན་པ་འགའ་ཞིག་སྔར་བྱས་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་སློབ་དཔོན་དཎ་ཌཱིས་རྩ་བ་མེ་ལོང་མ་འདིར་ལོགས་སུ་མ་བཤད། ཅེས་པའོ། །

སོ་བཞི་བ་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
སོ་བཞི་བ་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཞར་བྱུང་རྒྱན་གྱི་རིགས་
བསྡུ་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
ཐ་དད་རྒྱན་གསུམ་ཕན་ཆད་བསྲེས་པ་གང་། །
རབ་སྤེལ་རྒྱན་ཏེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐ་དད་པའི་རྒྱན་གསུམ་ཕན་ཆད་བསྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་བོ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་རབ་སྤེལ་
ནི།
ཡན་ལག་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི། །
དངོས་པོའི་སྐབས་སྦྱར་བསྲེ་བྱའི་རྒྱན་ཕན་ཚུན། །
ལྟོས་པར་རྣམ་བསྲེས་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་སྤེལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངག་སྦྱོར་དེར་བརྟེན་པའི་དོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་

ཅན་སོགས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་སྐབས་ཐོབ་སྦྱར་ཏེ་བསྲེ་བྱའི་རྒྱན་རྣམས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

270

ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བར་རྣམ་པར་བསྲེས་པ་དེ་ནི་
གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཉ་གང་ཟླ་བ་ལ་འཁུ་དབྱངས་ལྡན་མའི། །
ཞལ་དཀྱིལ་འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་འཛུམ་རླབས་ཀྱིས། །

འཆི་མེད་ན་ཆུང་ཚོགས་ཀྱི་སྙེམས་པ་ནི། །
མཚར་སྡུག་ལང་ཚོའི་དཔལ་དང་ལྷན་ཅིག་འཕྲོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་སྟོབས་མཚུངས་རབ་སྤེལ་ནི།
བསྲེ་བྱའི་རྒྱན་རྣམས་རང་རང་དབང་ཐོབ་བསྲེས། །
སྟོབས་མཚུངས་རབ་སྤེལ་རྒྱན་དུ་མཁས་པས་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྲེ་བྱའི་རྒྱན་རྣམས་དོན་སྟོན་པ་ན་ཕན་ཚུན་མི་ལྟོས་པར་རང་རང་གི་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ་སྟོབས་མཚུངས་སུ་བསྲེས་པ་དེ་ལ་སྟོབས་མཚུངས་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་དུ་མཁས་པས་བཤད། ཅེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཛེས་སྐུའི་ལྷུན་པོ་མཚན་དཔེའི་དཔལ་གྱིས་བརྗིད། །

གསུང་སྙན་དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མང་རྗེས་སུ་འགྲོ། །
གནས་ལུགས་གཟིགས་པས་སྲིད་མཚོ་འདར་མཛད་པ། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པས་དུས་ཀུན་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་རྒྱན་གྱི་རིགས་བསྡུ་ཚུལ་ནི།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

271

ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་འཁྱོག་བརྗོད་གཉིས་དགོས་ཞེས། །
སྨྲ་བ་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་བརྩིགས་ལ་བྲེལ། །
སྔར་བཤད་མ་ལུས་དྲང་དང་འཁྱོག་བརྗོད་གཉིས། །
འཁྱོག་བརྗོད་ཕལ་ཆེར་ཉམས་དང་འགྱུར་བ་ཡིས། །
ཚིག་གི་སྦྱོར་བའི་དཔལ་ནི་རྒྱས་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་རབ་སྤེལ་འདི་ལ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང་འཁྱོག་བརྗོད་གཉིས་ཀ་ཚང་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་བརྩིགས་པ་ལ་བྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་རྒྱན་མ་ལུས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲང་བོར་བརྗོད་པ་དང་དཔེ་སོགས་ལ་སྦྱར་ཏེ་འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གཉིས་ལས་མ་འདས་ལ། དེའི་ནང་གི་འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཕལ་ཆེར་ལ་ཉམས་དང་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་

དཔལ་རྒྱས་པར་བྱ། ཞེས་པའོ། །

སོ་ལྔ་བ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
སོ་ལྔ་བ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ནི།
ཁྱད་པར་ཆོས་བཞིའི་བསམ་པ་དབང་བྱས་ནས། །
དེ་བཞིན་སྦྱར་བའི་སྙན་ངག་དགོངས་པ་ཅན། །
སོ་ལྔ་བགྲངས་ཕྱིར་ཟུར་དུ་འདོད་དགོས་ཀྱང་། །
དཔེར་བརྗོད་མེད་ཕྱིར་གཞན་དུ་བཞག་དཀའ་བས། །
ཆད་དམ་གཉིས་པ་དཔེ་ཡིན་དཔྱད་དགོས་ཉིད། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

272

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི་ནི། ངག་དེའི་ཚིག་རྣམས་ཕན་ཚུན་
ལྟོས་ཤིང་འབྲེལ་བ། དགོས་དོན་དང་བྲལ་བའི་ཚིག་མིན་པ། བསྟོད་པའི་གནས་དང་མཐུན་པར་བསྔགས་པ། དངོས་པོ་ཟབ་མོའང་གསལ་ནུས་པ་དང་བཞིའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་ཅིག་རྩོམ་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་
བཏང་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཇི་ལྟར་བསམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བའི་སྙན་ངག་དག་ལ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་འདི། དོན་རྒྱན་སོ་
ལྔ་བར་བགྲངས་ཕྱིར། དཔེ་བརྗོད་ཟུར་དུ་འཇོག་པ་འདོད་དགོས་ཀྱང་། རྩ་བར་དཔེ་
བརྗོད་ལོགས་སུ་བཀོད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་གི་རྒྱན་ཚང་མ་དགོངས་པ་ཅན་
གྱི་རྒྱན་ཡིན་གཤིས། ལོགས་སུ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་བཞག་དཀའ་བས། རྩ་བར་ཆད་པའམ་ཡང་ན། རྩ་བའི་ཚིགས་བཅད་དང་བོ།
སྙན་ངག་མཁན་བསམ་དགོངས་པ་སྟེ། །
སྙན་ངག་གྲུབ་པར་གང་གནས་པ། །

རབ་སྦྱོར་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅན། །
དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད། །
ཅེས་པས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་ཆོས་བཞི་སྟོན་པའི་རྩ་བའི་ཚིགདངོས་པོ་ཡིས་ནི་ཚིག་རྣམས་ཀུན། །
ཕན་ཚུན་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཉིད། །
དོན་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

273

མ་བྱས་གནས་སུ་བསྔགས་པ་དང་། །

བརྗོད་རིམ་སྟོབས་ལས་དངོས་པོ་ནི། །
ཟབ་མོ་དག་ཀྱང་གསལ་བ་སྟེ། །
ཞེས་པ་འདི་དཔེ་བརྗོད་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། དཔྱད་པ་གཏོང་དགོས་པའི་གནས་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དཔྱད་པ་ཅུང་ཟད་གཏོང་ཁུལ་བྱས་ན། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་འདི་ནི། རྒྱན་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་མོད། དོན་རྒྱན་ཀུན་གྱི་མཇུག་

ཏུ་རྒྱན་སོ་ལྔ་བར་བགྲངས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་སྙན་ངག་གི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་
དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ངོས་འཛིན་ཆེད་ཡིན་ཏེ། སྔོན་དུ་འདི་ལྟ་བུ་རྩོམ་པར་བྱ་བསམ་པ་ནི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་། མགོ་བརྩམས་པ་ནས་བཟུང་མཇུག་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་

བརྗོད་བྱ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་ཚུལ་རྒྱན་ཅི་དང་ཅིའི་ཉམས་ཀྱིས་བརྗོད་
པར་བསམ་པ་ནི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དེ་གཉིས་
ལ་དགོངས་པ་ཟེར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་
བརྩམས་པའི་སྙན་ངག་དག་ལ་དགོངས་པ་ཅན་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་སྙན་ངག་མཁན་པོས་ཐུགས་དགོངས་བཏང་སྟེ་བརྩམས་པའི་སྙན་ངག་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དེ་ལ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་དོན་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞིན་དུ་
མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་མོད། དོན་བསྡུ་ན་བཞིར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི་
གསུངས། དེས་ན་རྩ་བར་དཔེ་བརྗོད་ལོགས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། དཔེ་བརྗོད་ལོགས་སུ་བཞག་ཆོག་སྟེ། སྔ་མ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་འཇོག་དཀའང་། སྔ་མ་རྣམས་དང་འདྲེས་ཆོག་པ་དེའི་གོང་གི་རབ་སྤེལ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། ཀུན་གཟིགས་ལྔ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

274

བ་ཆེན་པོས་དཔེ་བརྗོད་བཞག་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་སུས་ཀྱང་བསྙོན་དུ་མེད་དོ། །དེས་ན། གཞུང་འདིར་དཔེ་བརྗོད་མེད་ཕྱིར་གསུངས་

པ་ནི། རྩ་བར་རྒྱན་སྔ་མ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་དཔེ་བརྗོད་ལོགས་སུ་མི་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་བཞག་དཀའ་བས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱན་སྔ་མ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བརྗོད་གཞན་པ་ཞིག་འཇོག་དཀའ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཆད་དམ་གཉིས་པ་དཔེ་ཡིན་དཔྱད། གསུངས་པ་འདམ་ངའི་ཚིག་ཡིན་མོད། ཕྱི་མ་རང་

ལུགས་བྱས་ཆོག་སྟེ། རྩ་བའི་ཚིག་གཉིས་པ་ཆོས་བཞི་སྟོན་པ། དངོས་པོ་ཡིས་ནི་ཚིག་རྣམས་ཀུན། །ཞེས་སོགས་དཔེ་བརྗོད་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཆོག་སྟེ། མཇུག་ཏུ། དེ་ཀུན་དགོངས་པའི་དབང་གྱུར་ཕྱིར། །

དེ་དག་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་རིགས། །
ཞེས་གསུངས་པས། སྡེབ་སྦྱོར་རིན་འབྱུང་སོགས་ལྟར་དོན་དང་དཔེ་བརྗོད་མཉམ་འགྲོ་བྱས་ཆོག་པ་དང་། འདི་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
ཚང་ངོ་། །བོད་མཁས་སྙན་འགྲེལ་དུ། ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱན་འདི་དང་ནང་གི་དེ་ཉིད་མཉམ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟུར་ཟ་ནི། མ་དགོངས་པར་གསལ་ཏེ། གཞུང་གི་རྒྱན་ཙམ་ལས་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་རེ་ལ་མ་ཁྱབ་ན་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་འགལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་དགོངས་པ་ནི། གཞུང་གི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས། ཚིག་གཅིག་དང་གཉིས་ཙམ་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་མིན་པའི་དོན་དང་། དཔང་ལོ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཁྱབ་པས། རྒྱན་མཆོག་དམན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

275

པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་

བཞིའམ་ཡོན་ཏན་བཞི་བོ་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་རྣམས་ནི་སྙན་ངག་མཁན་གྱི་

བློའམ་དགོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། ངག་སྦྱོར་བ་བོ་སྟེ་སྙན་ངག་རྩོམ་པ་བོའི་དགོངས་པའམ་བློ་གྲོས་
རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་སྙན་ངག་གི་ཉམས་ཀྱང་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་

འབྱུང་ངོ་། །དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་འདི་ནི་རྒྱན་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་དམ་པ། སྙན་པའི་
ཉམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ཟློས་གར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་དུ་བསྟན་པ་ནི།
མཚམས་སྦྱོར་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཚན་ཉིད་སོགས། །
ལུང་གཞན་བརྗོད་པའང་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྷ་ར་ཏ་སོགས་ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ཏུ་བཤད་པའི།
མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་དྲུག་དང་། རྒྱན་བྱེད་
པ་སོགས་མཚན་ཉིད་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། སྒེག་པའི་ཡན་ལག་སོགས་ལུང་གཞན་ལས་བརྗོད་པའང་མཁས་པ་དག་གིས་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་དུ་བཤད། ཅེས་པའོ། །དོན་རྒྱན་བཤད་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ། གཞུང་འདིའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི།
རྒྱ་ཆེ་མཐའ་ཡས་མདའ་མེའི་རྒྱན་གྱི་ཚད་བྱས་གང་། །
དོན་གསལ་ཉུང་ངུས་མཚན་ཉིད་གསལ་ལྡན་བྱས་ཟིན་ཏེ། །
འོ་སྦྲང་མྱང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྙན་ངག་ཁྱད་པར་དག །
འདི་དག་གོམས་བྱས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ནུས་ཉིད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་རྒྱན་དག་ནི་མདའ་མེ་སྟེ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

276

སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་བྱས་པའི་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ་བོ། དོན་གསལ་ཞིང་ཚིག་
ཉུང་ངུས་རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གསལ་ལྡན་འདི་བྱས་ཟིན་ཏེ། འོ་མའི་རོ་དང་སྦྲང་རྩིའི་རོ་མྱང་བའི་མངར་ཁྱད་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་དཀའ་བའི་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་དག་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་པ་འདི་དག་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་

པར་དབྱེ་ནུས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །མཁས་པའི་ཞལ་ཚབ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱར་ལྟ་བའི་སྤྱན་དཀྱུས་སྲིད་ལས་བརྒལ། །
གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྙན་གྱི་སྒོ་རབ་ཡངས། །
འཆད་རྩོད་རྩོམ་ལ་ཞལ་རླངས་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བའི་ལྗགས། །
རིང་བོར་སྐྱོང་བའི་མཁས་རྣམས་ཞལ་སྐྱིན་འདི་ཀོ་སུ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་འབྱམས་ཏེ་མཐའ་ཀླས་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་བལྟ་བར་བྱ་བའི་སྤྱན་དཀྱུས་རིང་བོ་སྲིད་པ་འདི་ལས་བརྒལ་ཏེ། གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྙན་
གྱི་སྒོ་རབ་ཏུ་ཡངས་པ། མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་ཞལ་རླངས་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བའི་ལྗགས་ཏེ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་སྨྲ་བའི་ལྗགས་རིང་བོར་རྐྱོང་བ་སྟེ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་མཁས་པའི་དབང་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་སྐྱིན་ཏེ་ཞལ་ཚབ་འདི་ཀོ་སྟེ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་གཞན་ན་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དོན་རྒྱན་བཤད་ཟིན་པར་སྟོན་པ་ནི།
རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་རླབས་ཕྲེང་དང་། །
ཉིན་བྱེད་ལ་ནི་འོད་བཞིན་དུ། །
མཁས་པའི་མགྲིན་པ་མཛེས་བྱེད་པའི། །
དོན་རྒྱན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་སྤེལ་ཟིན། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

277

ཅེས་དོན་རྒྱན་ལྷག་མ་བདུན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་དགུ་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་གཡོ་བས་མཛེས་པ་
དང་། ཉིན་བྱེད་དེ་ཉི་མ་ལ་ནི་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མགྲིན་པ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་དོན་འགྲེལ་རིན་པོ་
ཆེའི་ཕྲེང་བ་སྤེལ་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་འོད་ཅན་ལས། དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་འགྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
སྨྲས་པ།

ཀུན་མཁྱེན་མཁྱེན་དཔྱོད་ཨཱ་དར་ཤ་ཡི་ངོས། །
དོན་རྒྱན་དཀའ་གནད་དོན་གྱི་བཞིན་རས་ཀྱི། །

མཛེས་པ་ཤར་ཚེ་མཛེས་པའི་དཔལ་ཡོན་ལ། །
གཟུར་གནས་མཁས་པའི་འདྲེན་བྱེད་གཡོ་མེད་ཟུག །
འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ཡལ་ག་རྒྱས་པ་ལ། །
དོན་གྱི་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་ཟ་བའི་དཔལ། །
སྐལ་ལྡན་རྣམ་སད་ཡོངས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དུ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་སྐལ་བཟང་འདི་ཀོ་རྨད། །
སྐྱེས་སྦྱངས་པད་མ་དཀར་བོའི་འཛུམ་ཞལ་ལ། །རབ་ཏུ་ཆགས་པའི་སྙན་ཚིག་ཟིལ་མངར་བཅུད། །འཐུང་འདོད་དཔྱོད་ལྡན་བྷྲ་མ་ར་ཡི་ཁྱུ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

278

དོན་གཉེར་འཕུར་ལྡིང་གར་གྱིས་རྩེན་པར་རིགས། །
ཞེས་པ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

279

ལེའུ་གསུམ་པ།

༄༅། །མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇམ་པའི་དཔལ། །
གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་དབྱངས་ལྷ་མོ། །
ལྔ་རིག་པཎ་ཆེན་གུ་རུ་རྗེ། །
རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་སྤྱི་བོར་བསྟེན། །
གཉིས་པ་སྒྲ་རྒྱན་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། གཞུང་དངོས་སོ། །དང་བོ་ནི།
འབྱམས་ཀླས་ཤེས་བྱ་རྡུལ་ཕྲན་ལ་འགོད་ཡེ་ཤེས་གཏེར་ཆེན་པོ། །
འཛུམ་པའི་ཞལ་རས་འདབ་བརྒྱ་འབུམ་གྱི་མཛེས་སྡུག་ཀུན་བསྡུས་ཅན། །གཞན་གྱིས་མ་བསྲུབས་ཤེལ་དཀར་ཞུན་མཚོ་ལས་བྱུང་སྨྲ་ལྷ་མོ། །
སྒྲ་སྙན་རྒྱུད་མང་མགྲིན་མཚོར་རྡུང་བས་སྲིད་ཞིའི་ཁེངས་པ་འཕྲོག །
མཁས་མཁས་དག་གི་ཞལ་རླངས་ལས་མིན་པའི། །
སྙན་སྙན་སྒྲ་རྒྱན་ཧ་རིའི་དྲི་ངད་ལྡང་། །
ཞིབ་ཞིབ་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པོའི་དྲི་བཞོན་གྱིས། །
ལྡེམ་ལྡེམ་ངག་གི་མེ་ཏོག་བསྐྱོད་ལ་བྲེལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྱམས་ཀླས་པ་སྟེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག ཐུགས་མཁྱེན་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་གཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་པས། དེའི་ངོར་རྒྱ་ཆུང་ངུ་རྡུལ་ཕྲན་ལ་འགོད་པའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཞེས་ཐུགས་ལ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

280

བསྟོད་པ་དང་། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུའི་འཛུམ་པའི་ཞལ་རས་འདབ་བརྒྱ་བ་སྟེ་པད་མ་འབུམ་གྱི་མཛེས་སྡུག་ཀུན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་ཅན། ཞེས་སྐུ་ལ་
བསྟོད་པ་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་ཉི་ཟླ་དག་ལྷ་ལྷ་མིན་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་
བསྲུབས་པ་ལས་བྱུང་ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚོ་དེ་སུས་ཀྱང་མ་བསྲུབས་པར་ཤེལ་
དཀར་ཞུན་མ་ལྟ་བུའི་མཚོ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྙན་ངག་སྨྲ་བ་ཡོངསཀྱི་ལྷ་མཆོག་མོས། ཞེས་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ལ་སྒྲ་རབ་ཏུ་སྙན་པའི་རྒྱུད་མང་བདག་
བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་མགྲིན་མཚོར་རྒྱུན་དུ་རྡུང་བར་བྱེད་པས། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཕུན་ཚོགས་དཔལ་གྱི་ཁེངས་པ་རབ་ཏུ་འཕྲོག་པར་བྱེད། ཅེས་གསུང་ལ་བསྟོད་པ་དང་ཆབས་གཅིག་ཏུ་གསུང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གསུངས་སོ། །མཁས་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མཁས་པ་དག་གི་ཞལ་གྱི་རླངས་པ་ལས་ཐོན་པ་མིན་པ་སྟེ་ཐོན་མ་ཐུབ་པའི། སྙན་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྙན་པའི་སྒྲ་རྒྱན་འཁྲུལ་བྲལ་སྙན་འཇེབས་ཧ་རི་ཙན་དན་གྱི་དྲི་ངད་ལྡང་ཞིང་། ཞིབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཞིབ་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དྲི་བཞོན་ཏེ་རླུང་གིས། ལྡེམ་ལྡེམ་དུ་ངག་གི་མེ་ཏོག་འདི་བསྐྱོད་པ་ལ་བྲེལ་ལོ། །ཞེས་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་རྒྱན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་
བོ་ནི།
ཡི་གེའི་གཟུགས་སམ་སྐད་གདངས་ཅི་རིགས་ཉིད། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

281

ལྷུར་ལེན་ཐུན་མོང་རྒྱན་དེ་སྒྲ་ཡི་རྒྱན། །
ཟུང་ལྡན་བྱ་དཀའ་གཞན་དང་དབྱངས་ངེས་གསུམ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེའི་གཟུགས་སམ་སྐད་གདངས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚིག་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་དེ་ནི་སྒྲའི་རྒྱན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཟུང་ལྡན་དང་། བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་དང་། དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །

ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དང་བོ་ཟུང་རྒྱན་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
ཆོད་དང་མ་ཆོད་ཅི་རིགས་བདག་ཉིད་ཅན། །
ཡི་གེ་མང་འདུས་བསྐོར་བ་ཟུང་ལྡན་ནོ། །
ཆོད་པ་བསྐོར་བྱ་ཟུང་གི་ཡའི་བར་དུ། །
ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་པའོ་མ་ཆོད་པ། །
ཟུང་གི་ཡ་གཉིས་གཞན་གྱིས་བཅད་པ་མིན། །
ཀ་སོགས་གཅིག་མིན་རྒྱལ་སོགས་ཡི་གེ་འདུས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་དང་། བར་མ་ཆོད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན། ཡི་གེ་མང་འདུས་ཏེ། དབྱངས། འཕུལ། རྟེན། མགོ། འདོགས་དང་བཅས་པ་གང་ཡོད་འདྲ་བར་བསྐོར་བ་ལ་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོད་པ་ནི་བསྐོར་བྱའི་ཡི་གེ་ཟུང་གི་ཡ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

282

ཀྱིས་བར་ཆོད་པ་ཡིན་ལ། མ་ཆོད་པ་ནི་བསྐོར་བྱའི་ཡི་གེ་ཟུང་གཅིག་གི་ཡ་གཉིས་
ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་བཅད་པ་མིན་པ་སྟེ་མ་བཅད་པའོ། །དེ་ཡང་ལེའུ་དང་བོའི་རྗེས་ཁྲིད་ལྟར་ཀ་སོགས་མིང་གཞི་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་བྱ་རྒྱུ་མིན་པར་རྒྱལ་ལྟ་
བུ་སོགས་ཡི་གེ་འདུས་པའམ་ཚོགས་པ་བསྐོར་བ་ལ་བྱ། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།
ཟུང་ལྡན་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ཆོད་མ་ཆོད། །
གནས་ཀྱི་ཐོག་མ་བར་མཐའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན ། །
བསྐོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཅིག་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྡན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟུང་ལྡན་གྱི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ། བར་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པ་གཉིས་ནི། རྐང་གནས་ཀྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྐང་བའི་བར་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྐང་བའི་མཐར་གནས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྐང་བའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་རུང་དུ་བསྐོར་བའི་ཚུལ་གྱིས། རྐང་བ་གཅིག་ལ་ཟུང་ལྡན་ཡོད་པ་སྟེ་བསྐོར་བ། གཉིས་ལ་བསྐོར་བ། གསུམ་ལ་བསྐོར་བ། རྐང་བ་བཞི་ག་ལ་བསྐོར་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
བྱ་སླ་དང་བོར་བྱ་དཀའ་གནས་གཞན་ཡོད། །
མཐའ་ཐོག་སྦྱར་ལྡན་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་དང་། །
བསྲེས་དང་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་དྲུག་བཤད་དེ། །
མ་ཆོད་ཟུང་ལྡན་རྐང་བ་གཉིས་སོགས་ལ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

283

སྐོར་ཚེ་ཟུང་ལྡན་གཉིས་སོགས་གཞན་དང་གཞན། །
བསྐོར་དགོས་བཞིའི་ཚེ་མ་ཆོད་ཟུང་ལྡན་གཟུགས། །
ཐ་དད་བཞི་དགོས་གཅིག་ཉིད་བཞིར་བཟླས་ན། །
ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་ཕྱོགས་ཡིན་འདིར་མི་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་སླ་རྐང་བའི་དང་བོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། བྱ་དཀའ་གནས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན། ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན། བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན། བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་དྲུག་ཏུ་བཤད་དེ། དེ་ལ་བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་རྐང་བ་གཉིས་སོགས་ལ་སྐོར་ཚེ། རྐང་བ་དང་བོར་བསྐོར་རྒྱུའི་ཟུང་ལྡན་དང་། རྐང་བ་གཉིས་པར་བསྐོར་རྒྱུའི་ཟུང་ལྡན་གཉིས་སོགས་གཞན་དང་གཞན་ཏེ་མི་འདྲ་བ་བསྐོར་དགོས། རྐང་བ་བཞི་ག་ལ་སྐོར་ཚེ་རྐང་བ་བཞི་གའི་ནང་གི་བསྐོར་རྒྱུའི་མ་ཆོད་ཟུང་ལྡན་བཞི་བོ་དེ་གཟུགས་ཐ་དད་པ་བཞི་དགོས་
ཀྱི། གཟུགས་གཅིག་ཉིད་ལན་བཞིར་བཟླས་ན། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས། འདིར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དུ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །

དང་བོ་བྱ་སླ་རྐང་བའི་དང་བོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ།
རྐང་བའི་ཐོག་མར་བཀོད་པ་བཅོ་ལྔ་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་རྐང་བའི་ཐོག་མར་བཀོད་པ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པའི། དང་བོ་ནི།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

284

མ་ཆོད་ཟུང་ལྡན་དང་བོའི་ཐོག་མ་ཅན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་དང་བོའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལམ་ལམ་འབར་བ་རལ་གྲིའི་རྣོ་རྒྱུན་གྱིས། །

ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་དྲ་བ་གཅོད་མཛད་པ། །
དཔལ་ལྡན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །

བློ་གྲོས་འདབ་བརྒྱ་ཁོང་ནས་རྒོད་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི།
དེ་བཞིན་རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མ་ཅན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བགྲང་ཡས་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཀུན། །
སྙན་སྙན་རྒྱུད་དུ་འཁྲོལ་བའི་དབྱངས་ལྡན་མ། །
མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོའི་འོ་མཚོ་རུ། །
རྟག་པར་བཞུགས་ལ་ངག་གི་དཔལ་གྲུབ་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི།
གསུམ་པའི་ཐོག་མ་་་ །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

285

རིགས་བརྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདབ་འཕྲེང་སྤྲོ་བའི་གཞི། །
ཟུང་འཇུག་སྙིང་བོར་འཆང་བའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །
དུང་དུང་གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉེར་བསྟེན་ན། །
མཆོག་ཐུན་གྲུབ་པའི་དགའ་སྟོན་ཆར་དུ་འབེབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་བ་ནི།
་་་བཞི་བའི་ཐོག་མ་ཅན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གང་གི་ཐུགས་རྗེ་འཆི་མེད་སྒེག་མོ་ཡི། །
འགྲམ་ཆང་ཟེགས་མའི་ཆ་ཡིས་བྲན་པ་ན། །
རྨོངས་པས་ཉེར་བཅིངས་བདག་བློའི་བ་ཀུ་ལ། །
ལྷག་ལྷག་བཞད་པའི་དཔལ་སྟེར་དྲིན་ཅན་རྗེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ལྔ་བ་ནི།
སྔ་གཉིས་ཐོག་མ་་་ །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཁྱུག་ཁྱུག་རྩེན་པའི་གར་གྱིས་རོལ་པ་དང་། །
ལྷང་ལྷང་སྙན་པའི་གླུ་དང་རོལ་མོ་སོགས། །
ངོ་མཚར་དཔལ་ཀུན་རྫོགས་པ་རྒྱལ་བོའི་ཁབ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

286

འཆི་མེད་བདག་པོའི་ཁང་བཟང་དཔལ་ལ་འཁུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དྲུག་པ་ནི།
་་་་་དང་བོ་གསུམ་པའི་ཐོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་དང་བོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལྡེམ་ལྡེམ་མངོན་པར་བཞད་པ་པད་མོའི་ཚལ། །
འདབ་འཕྲེང་གེ་སར་རྒྱས་པའི་བ་གམ་ངོས། །
དིར་དིར་སྙན་པའི་གླུ་དབྱངས་ལེན་པ་ཡི། །
རྐང་དྲུག་འཕྲེང་བ་དལ་གྱིས་འཁོར་ཞིང་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བདུན་པ་ནི།
དང་མཐའ་ཐོག་མ་་་་་ །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་དང་བོ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཡང་ཡང་རྙེད་དཀའ་དལ་འབྱོར་དབང་གི་རྒྱལ། །
དོན་གཉིས་ལེགས་པའི་དཔྱིད་འཇོ་འདི་ཐོབ་ཚེ། །
ལྟར་སྣང་སྲིད་པའི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་པར། །
མྱུར་མྱུར་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་བོ་ལེན་པར་རིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བརྒྱད་པ་ནི།
་་་་་་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

287

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རབ་དཀར་ཆུ་འཛིན་ལང་ལོང་གཡོ་བའི་དབུས། །
ལྷུང་ལྷུང་དབྱར་གྱི་རྔ་གསང་སྙན་སྒྲོགས་ཤིང་། །
སིམ་སིམ་སྦྲང་ཆར་སྙོམས་པར་འབེབ་པ་ཡི། །
དབྱར་གྱི་དུས་སྟོན་གསར་བའི་རབ་དགའ་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དགུ་བ་ནི།
གཉིས་བཞིའི་ཐོག་མ་་་་་ །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཕགས་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་གི་དཀའ་གནས་ལ། །
ཡང་ཡང་འབད་པས་ལུས་སེམས་ངལ་བྱས་ཀྱང་། །
ཆོས་དོན་འབྱེད་པའི་བློ་དང་མི་ལྡན་ན། །
ཕྱིར་ཕྱིར་རྨོངས་པའི་དྲ་བ་ཉིད་དུ་འཆིང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་བ་ནི།
་་་་་་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འོ་མའི་མཚོ་ནང་པད་དཀར་ཟླ་གདན་ལ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

288

རྣམ་རོལ་སྨྲ་བའི་རྒྱལ་བོ་ངག་གི་ལྷ། །
ལྡེམ་ལྡེམ་གཡོ་བ་རལ་བའི་ཐོར་ཅོག་རྩེར། །
ལྷག་ལྷག་འོད་འབར་ནོར་བུའི་ཏོག་གིས་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གཅིག་པ་ནི།
སྔ་གསུམ་ཐོག་མ་་་་་་ །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལྷང་ལྷང་རྟ་སྐད་འཚེར་བས་སྲིད་གསུམ་འགེང་། །
འུར་འུར་རྔོག་མའི་གསེབ་ནས་མེ་རླུང་སྤྲོ། །
འཇིགས་འཇིགས་གར་གྱི་ཉམས་བརྒྱའི་རོལ་པ་ཅན། །
ཁྲོ་རྒྱལ་རྟ་མཆོག་རོལ་པས་དུས་ཀུན་སྲུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གཉིས་པ་ནི།
་་་་སྔ་གཉིས་བཞི་བའི་ཐོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་སྔ་མ་གཉིས་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རང་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་དབང་གྱུར་ཏེ། །
ཡང་ཡང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་མ་རྣམས་ལ། །
ལོག་པར་བསྒྲུབས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆུ་ཀླུང་གིས། །
མང་མང་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཁྱེར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

289

བཅུ་གསུམ་པ་ནི།
ཕྱི་གཉིས་དང་བོའི་ཐོག་མ་་་་ །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། དང་བོའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལྡིར་ལྡིར་འབྲུག་སྒྲ་དལ་གྱིས་རྒོད་པ་ན། །
སྒྲོ་གདུགས་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བའི་མདོངས་མཐའ་རྣམས། །
ལིང་ལིང་མཛེས་པའི་གར་སྟབས་སྒྱུར་བྱེད་ཅིང་། །
ཧྲིག་ཧྲིག་འདྲེན་བྱེད་སྤྲིན་སྔོན་ཁོངས་སུ་གཏོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་བཞི་བ་ནི།
་་་་་་་་ཕྱི་གསུམ་ཐོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཡོན་ཏན་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་ལེགས་བསྟེན་ནས། །
ཟབ་ཟབ་དཀའ་བའི་གནད་ལ་མ་སྦྱངས་པར། །
མང་མང་མཁས་པའི་མདུན་སར་འཆད་འདོད་པ། །
ཤིག་ཤིག་འདར་བའི་དགའ་སྟོན་བསྒྲུབ་པར་ཟད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅོ་ལྔ་བ་ནི།
རྐང་བཞིའི་ཐོག་མ་ཅན་རྣམས་དངོས་སུ་གསུང་། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ཅན་དང་བཅས་པ་བཅོ་ལྔ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

290

རྩ་བ་མེ་ལོང་མར་དངོས་སུ་གསུང་། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། བཞི་གའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཛེས་མཛེས་སྙིང་བོ་མ་ལུས་བསྡུས་པའི་སྐུ། །
སྙན་སྙན་དྲི་ཟའི་འཇིག་རྟེན་རྫོགས་པའི་དབྱངས། །
གསལ་གསལ་ཆོས་ཀུན་མ་འདྲེས་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །
ཡང་ཡང་བསྔགས་པར་འཚལ་ལོ་དབྱངས་ལྡན་མ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་སོ་སོར་བཤད་པ་
གཉིས། དང་བོ་ནི།
ཡིག་མང་འདུས་པའི་བསྐོར་བྱ་ཟུང་གི་ཡའི། །
བར་དུ་ཡི་གེས་བཅད་པ་ཆོད་པའི་ཟུང་། །
རྐང་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་བཅུ་གསུམ་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡིག་མང་འདུས་པའི་བསྐོར་བྱའམ་ཡི་གེ་ཚོགས་པའི་བསྐོར་བྱ་ཟུང་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ། ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་བཅད་པ་དེ་ལ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱ་ལ། རྐང་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་བཅུ་གསུམ་རྩ་བ་ལས་བཤད། ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། བཅུ་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི།
ཡ་གཅིག་དང་བོ་ཡ་གཅིག་གཉིས་པའི་ཅན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟུང་ལྡན་གྱི་ཡ་གཅིག་རྐང་བ་དང་བོའི་ཐོག་མ་དང་། ཡ་གཅིག་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

291

ལེགས་བཤད་ཉི་མ་འབར་བའི་འོད་སྣང་གིས། །
ལེགས་བྱས་དཔལ་གྱི་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པ་ན། །

སྨྲ་བ་ངན་པའི་ཀུ་མུ་ད་ཚལ་ཀུན། །
གཅིག་ཅར་ཟུམ་པའི་ངོ་མཚར་ཨེ་མ་རྨད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི།
དེ་བཞིན་ཡ་བྲལ་དང་བོ་གསུམ་པའི་ཐོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཡ་བྲལ་ཏེ་ཆ་ཡ་མེད་པའི་བསྐོར་བྱ་གཅིག་ནི་དང་བོ་དང་། གཅིག་ནི་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྣམ་འདྲེན་བུ་རམ་ཤིང་བའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །

ངན་རྟོག་འཁྲུལ་བའི་དྲི་མ་ཕྲ་མོས་ཀྱང་། །
རྣམ་པར་དག་པ་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཞེས། །
གྲགས་པའི་བ་དན་སྲིད་པའི་ཁོངས་ལས་བརྒལ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི།
ཡ་བྲལ་དང་བོ་བཞི་བའི་ཐོག་མ་ཅན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡ་བྲལ་གཅིག་ནི་དང་བོ་དང་། གཅིག་ནི་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ཅན་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཁས་རློམ་གླང་བོའི་ཀླད་འགེམས་ང་རོ་ཅན། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

292

རྣམ་དག་རིགས་པའི་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །
གཞུང་ལུགས་འབུམ་སྡེའི་རལ་བ་གསིག་པ་ཡི། །
མཁས་མཆོག་གདོང་ལྔའི་དབང་བོ་བསྔགས་པར་འོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་བ་ནི།
ཡ་དག་གཉིས་པ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ལྡན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡ་དག་སྟེ་ཡ་གཉིས་ནི་སོ་སོར་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ལྡན་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཉེན་ལྕུག་ཕྱག་སོར་རྩེ་མོས་བསྐུལ་བ་ཡིས། །
སྙན་འགྱུར་རྒྱུད་མང་སྒྲ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །
སྙན་ཚིག་འདོད་པ་འཇོ་བའི་ངག་གི་ལྷ། །
དབྱངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་དེས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
ལྔ་བ་ནི།
ཡ་ཕྱེད་གཉིས་པ་བཞི་བའི་ཐོག་མར་བཀོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེད་དེ་རེ་རེ་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་། བཞི་བའི་
ཐོག་མར་བཀོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བུ་ལོ་མ་དགྲ་བདེ་འབྱུང་ཐ་གུའི་ལྟོ། །
འཇིག་རྟེན་མེས་པོ་ལ་སོགས་དྲེགས་ལྡན་ཚོགས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

293

ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ནོར་བུས་ཞབས་བསྟེན་པ། །
འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་གྱུར་ཤཱཀྱའི་ཏོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
དྲུག་པ་ནི།
ཕྱི་མ་མིག་ཐོག་་་་་ །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་མིག་སྟེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རིས་སུ་མ་ཆད་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ལ། །
བུ་གཅིག་ལྟ་བུར་བརྩེ་བའི་དབང་གྱུར་ཅིང་། །
ཤེས་རབ་མཆོག་གི་ཉིན་བྱེད་འོད་སྟོང་གིས། །
ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བདུན་པ་ནི།
་་་་་་སྔ་མ་རྩེ་མོའི་ཐོག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་རྩེ་མོ་སྟེ་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དཀར་ཞིང་གསལ་བ་འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་ངོགས། །
དཀར་འཇམ་འདབ་སྟོང་རྩེ་ན་ཟླ་བའི་དབུས། །
དཀར་མཛེས་བཅུ་དྲུག་ལང་ཚོའི་དཔལ་འབར་བ། །
རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་དེས་དགེ་ལེགས་སྩོལ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བརྒྱད་པ་ནི།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

294

གཉིས་པ་དོར་ནས་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་བྱས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་གཉིས་པ་དོར་བའི་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྨྲ་ངན་སྟོང་གི་དྲེགས་པའི་རལ་བ་ཀུན། །
བདེན་གསུང་ཚིག་གིས་ས་ལ་བསྙིལ་མཛད་པ། །
སྨྲ་དབང་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་གྱུར་པ། །
སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་འདྲེན་མཆོག་ཟས་གཙང་སྲས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དགུ་བ་ནི།
ཕྱི་མ་མེ་ཡི་ཐོག་མ་་་་་་ །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་མེ་སྟེ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་ཆུ་གཏེར་བསྲུབས་པའི་བཅུད། །
བློ་བཟང་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་སྣང་གིས། །
བློ་གྲོས་འདབ་བརྒྱའི་དགའ་ཚལ་བཞད་པ་ན། །
བློ་ལྡན་རྐང་དྲུག་དགའ་བའི་གླུ་དབྱངས་སྒྲོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་བ་ནི།
་་་་་་་རིག་བྱེད་ཐོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རིག་བྱེད་དེ་རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

295

རྣམ་དག་ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན། །
རྣམ་མང་གཞུང་ལུགས་ངལ་བརྒྱས་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། །
རྣམ་བཀྲ་རིག་པས་ཡང་ཡང་དཔྱད་བྱས་ན། །
རྣམ་འདྲེན་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གཅིག་པ་ནི།
ཆུ་བོའི་ལ་ཡོད་སྔ་ཕྱི་རིགས་མི་གཅིག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆུ་བོ་སྟེ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱེད་སྔ་ཕྱི་རིགས་མི་
གཅིག་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་དཀའ་གནད་ལ། །

རབ་གསལ་བློ་ཡི་འཇུག་པ་ཐོགས་མེད་ཅིང་། །
ལེགས་བཤད་སྐྱེ་བ་ལྔ་བའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས། །

ལེགས་བྱས་ཁོར་ཡུག་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ཀུན་འགེང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གཉིས་པ་ནི།
མི་མཉམ་གཉིས་དང་མཉམ་གཉིས་མི་གཅིག་སྤེལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་མི་མཉམ་པ་གཉིས་འདྲ་བ་དང་མཉམ་པ་གཉིས་འདྲ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་མི་གཅིག་པ་སྤེལ་བའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བདག་འཛིན་སྲད་བུས་དམ་དུ་བཅིངས་པ་རྣམས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

296

སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སླད། །
བདག་མེད་གཏམ་གྱི་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་ཚེ། །
སྲིད་པའི་ཚང་ཚིང་མ་ལུས་འདར་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
བཅུ་གསུམ་པ་ནི།
ཟླ་བ་མཚོ་དང་རིགས་གཅིག་བར་མིག་གཅིག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཟླ་བ་མཚོ་སྟེ་དང་བོ་དང་བཞི་བ་རིགས་གཅིག་ལ། བར་མིག་སྟེ་བར་བ་གཉིས་གཅིག་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བསྟན་པའི་རྗེས་ཞུགས་རིམ་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྡུས་པ། །
རྒྱལ་སྲས་ཚུལ་བཟུང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཡི། །
བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་འདི་ཟླ་དང་བྲལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ཞར་བྱུང་།
འདི་དག་ཟུང་གི་ཡ་ཉིད་བསྐོར་བྱ་ཡིས། །
ཟུང་ཉིད་སྐོར་ཚེ་མ་ཆོད་ཆོད་སོགས་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བར་ཆོད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་འདི་དག་གི་ཟུང་གི་ཡ་དེ་ཉིད་བསྐོར་བྱ་བྱས་ནས། ཡ་དེ་ཡིས་ཟུང་ཉིད་བསྐོར་བ་སྟེ་ཡ་དེ་ཉིད་མུ་མཐུད་དུ་གཉིས་བརྗོད་ཚེ། བར་མ་ཆོད་ལ་ཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་འཕྲོ་འདིར་འཆད་འགྱུར་གྱི་དཔེ་བརྗོད་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

297

གསུམ་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། སྤྱི་དང་། དབྱེ་བ། དོན་བསྡུ་གསུམ་
ལས། དང་བོ་ནི།
གང་ལ་མ་ཆོད་ཟུང་གཉིས་བསྐོར་བའི་བར། །
ཡི་གེ་མང་བོས་བཅད་པ་མ་ཆོད་ཆོད། །
དངོས་སུ་གསུམ་གསུང་དབྱེ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གང་ལ་བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གཉིས་བསྐོར་བའི་བར་དུ་ཡི་གེ་མང་བོས་བཅད་པ་དེ་ལ་བར་མ་ཆོད་ལ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་རྩ་བ་ལས་དངོས་སུ་དབྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་ལ། དབྱེ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་རིག་པས་དབྱེ་བ་སྤྲོས་ཆོག ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་བོ་ནི།
མ་ཆོད་ཟུང་གཉིས་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་བསྐོར། །
ཕྱེད་ཕྱེད་འདྲ་བའི་མ་ཆོད་ཆོད་པའི་ཟུང་། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་ཆོད་པའི་ཟུང་གཉིས་སྔ་ཕྱི་སོ་སོ་སྟེ་བར་དུ་ཡི་གེས་བཅད་པ་བསྐོར་ཞིང་། ཕྱེད་སྔ་མ་རྐང་བ་དང་བོ་གཉིས་འདྲ་བ་དང་། ཕྱེད་ཕྱི་མ་རྐང་བ་ཕྱི་

མ་གཉིས་འདྲ་བར་བསྐོར་བ་དེ་ལ་བར་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཟབ་ཟབ་མན་ངག་གནད་དུ་གྲགས་པ་ཅན། །

ཟབ་ཟབ་གཏེར་གྱི་རྒྱ་ཡིས་བཅིངས་རྣམས་ལས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

298

མང་མང་རིམ་བྱོན་མཁས་པས་བསྟེན་པ་ཡི། །
མང་མང་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་དེ་དག་ཟབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི།
དེ་བཞིན་ཐོག་མཐའ་རིགས་གཅིག་གཞན་གཉིས་གཅིག །
མ་ཆོད་ཆོད་པའི་སྔ་མཐའ་བར་འདྲ་ཅན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་རིགས་གཅིག་ལ་གཞན་བར་བ་གཉིས་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ནི་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་བར་བ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཟུང་ལྡན་ཟེར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཆིལ་ཆིལ་གཡོ་བའི་རླབས་འཕྲེང་དང་འགྲོགས་ཏེ། །
ལིང་ལིང་ཟློས་གར་བསྒྱུར་བའི་ངང་མོ་རྣམས། །
ལིང་ལིང་འཕུར་ཞིང་ལྡིང་བའི་གཤོག་རྩེ་ཡིས། །
ཆིལ་ཆིལ་ཝུ་བའི་མེ་ཏོག་མཁའ་ལ་འཐོར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི།
མ་ཆོད་ཟུང་ལྡན་གཅིག་ཉིད་ཐོག་བཞིར་བཟླས། །
ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་འབྱུང་བའི་ཐོག་མ་འདྲ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གཅིག་པ་རྐང་བ་བཞིའི་ཐོག་མ་བཞིར་བཟླས་པས་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་འབྱུང་བའི་ཐོག་མ་བཞི་འདྲ་བ་དེ་ནི། བཞི་ག་འདྲ་བའི་ཆོད་ལ་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

299

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཆེམ་ཆེམ་རོལ་མོའི་བརྡ་ཡིས་སྤྱན་འདྲེན་ན། །
ཆེམ་ཆེམ་ས་གསུམ་གཡོ་བའི་གོམ་སྟབས་ཀྱིས། །

ཆེམ་ཆེམ་མྱུར་དུ་བྱོན་ལ་དགྲ་བགེགས་ཀུན། །
ཆེམ་ཆེམ་ཐལ་བར་རློགས་ཤིག་ས་མ་ཡ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་དེའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
བྱ་སླ་རྐང་བའི་ཐོག་མར་ཟུང་ལྡན་གྱི། །
གསལ་བྱེད་རྣམ་རྟོག་ས་བོན་གྲུང་བོ་གང་། །
འཁྲུལ་བྲལ་གཤིན་སར་བཏབ་པའི་སྙན་ངག་གི། །
ཚིག་སྦྱོར་སྨིན་པའི་སྙེ་མ་གཡུར་དུ་ཟ། །
ཞེས་སྒྲ་རྒྱན་ལས་བྱ་སླ་བའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་སླ་བ་རྐང་བའི་ཐོག་མར་བཀོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་

བཞག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ས་བོན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་ས་བོན་གྲུང་བོ་སྟེ་ས་བོན་བཟང་བོ་དེ་ནི། འཁྲུལ་བ་དང་བྲལ་བའི་རྩོམ་པ་བོ་གང་གི་ཐུགས་ཀྱི་ས་གཤིས་གཤིན་པོའི་ཞིང་སར་བཏབ་པ་ལས་བྱུང་བའི། སྙན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མྱུ་གུ་སྨིན་པའི་སྙེ་མ་གཡུར་དུ་ཟའོ། །ཞེས་གཞུང་འདི་ཉིད་སྙེ་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ལ།
ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

300

གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ་ཤིས་བརྗོད་སོགས་དང་། གཞུང་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས། དང་བོ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་བོ་ནི།
རབ་ཟབ་ཟབ་རྒྱས་སྐུ་མངའ་མངའ་བདག་ལྷ། །

ལྷ་མཆོག་མཆོག་གི་གསུང་དབང་དབང་ཕྱུག་མ། །
མ་བཞིན་བཞིན་འཛུམ་ལྷའི་རྗེ་རྗེ་བཙུན་ཡུམ། །
ཡུམ་མཆོག་མཆོག་གི་སྙན་ངག་ངག་འདིར་སྩོལ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རབ་ཏུ་ཟབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་སྟེ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མངའ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷ། ལྷ་མཆོག་ཀུན་གྱི་མཆོག་གི་གསུང་དབྱངས་ལ་དབང་བ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་མ། མ་བཞིན་དུ་ཞལ་རས་ཀྱི་བཞིན་འཛུམ་པའི་ལྷའི་རྗེ་རྗེ་བཙུན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་ཡུམ། ཡུམ་མཆོག་དབྱངས་ཅན་མས་མཆོག་གི་སྙན་ངག་སྟེ་གསུང་དབྱངས་བླ་ན་མེད་པའི་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་ཅིག ཅེས་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་

ཏེ་དངོས་གྲུབ་ཞུས་པའོ། །
ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ་ནི།
དཀར་དཀར་ཟླ་འོད་མ་བྲན་ལྷ་ཁྱོད་ཚེམས་དཀར་དཀར། །
འཛུམ་འཛུམ་འགྲོ་ལ་རྒྱུ་མེད་བརྩེ་བའི་བཞིན་འཛུམ་འཛུམ། །
སྙན་སྙན་རྒྱུད་དུ་བརྡུང་མིན་དྲུག་ལྡན་དབྱངས་སྙན་སྙན། །
ལྷུག་ལྷུག་སྒྲ་རྒྱན་བྱ་དཀའ་ཐོགས་མེད་སྩོལ་ལྷུག་ལྷུག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཀར་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་དཀར་བའི་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱི་ཁུ་བས་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

301

མ་བྲན་པར་ལྷ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚེམས་ནི་དཀར་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དཀར་རོ། །རྒྱུན་དུ་ཞལ་འཛུམ་
ཞིང་རབ་ཏུ་འཛུམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པ་སོགས་
ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་རིས་མེད་དུ་བརྩེ་བའི་རང་མདངས་བཞིན་འཛུམ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་འཛུམ་པ། སྙན་ཞིང་རབ་ཏུ་སྙན་པའི་པི་ཝང་གི་རྒྱུད་དུ་བརྡུང་བ་མིན་པར་ཡན་
ལག་དྲུག་ལྡན་གྱི་དབྱངས་སྙན་ཞིང་རབ་ཏུ་སྙན་པ། ལྷུག་ལྷུག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒྲ་རྒྱན་
གྱི་ནང་གི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་རྣམས་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྩོལ་པའི་དངོས་གྲུབ་ལྷུག་ལྷུག་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ལྷ་མཆོག་དབྱངས་ཅན་མ། ཞེས་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པའི་སྒྲ་རྒྱན་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་ནས་ནང་གི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པས་
འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱན་འདྲེས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་
མའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་འཕྲིན་ལས་ལ་བསྟོད་པའོ། །
ཚིགས་བཅད་གསུམ་པ་ནི།
གཏེར་བཞིན་རྣམ་དབྱེ་རྣམ་མང་ཟུང་ལྡན་དག །
མ་སྤྲོས་རབ་བསྡུས་རབ་ཏུ་བྱས་ཏེ་ལས། །
གནས་གཞན་ལ་ལྡན་ཟུང་ལྡན་བྱ་དཀའ་དང་། །

མཐའ་ཐོག་ཟུང་བྱས་ཟུང་ལྡན་རྣམ་གཉིས་དབྱེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སའི་རྡུལ་དང་ཆུ་བོའི་གཏེར་བཞིན་དུ་རྣམ་གྲངས་དབྱེ་བ་བྱས་ན་རྣམ་པར་མང་བ་སྟེ་ཧ་ཅང་མང་བའི་ཟུང་ལྡན་དག་གི་དབྱེ་བ་མང་བོར་མ་སྤྲོས་པར། རབ་ཏུ་བསྡུས་ནས་རབ་ཏུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ལས་གནས་གཞན་ལ་ལྡན་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་དང་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དབྱེ་བར་བྱ་ཞེས་དབུས་ན་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་ཟུང་ལྡན་གྱིས་བརྒྱན་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

302

ཏེ་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་པའོ། །
གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་བོ་ནི། རྐང་བཞིའི་དབུས་སོགས་གང་དུ་ཟུང་གཉིས་དག །
ཅི་རིགས་བསྐོར་བ་གནས་གཞན་བྱ་དཀའི་རྒྱན། །
དབྱེ་བ་རྐང་བཞིའི་དབུས་དང་མཐའ་ན་དང་། །
བར་མཐའ་གཉིས་དང་ཐོག་བར་མཚེ་མ་དང་། །
ཐོག་མཐའ་མིག་དང་གནས་མེ་ལ་ཡོད་དྲུག །
རེ་རེའང་གཉིས་ཕྱེ་ཉི་མའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རྐང་བ་བཞི་གའི་དབུས་སོགས་ཏེ་བར་མཐའ་ཅི་རིགས་སུ་ཡི་གེ་འདུས་པ་བསྐོར་བ་དེ་ལ་གནས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་ཟུང་རྒྱན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྐང་བཞིའི་དབུས་ན་ཡོད་པ། མཐའ་ན་ཡོད་པ། བར་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ། ཐོག་བར་མཚེ་མ་སྟེ་གཉིས་ན་ཡོད་པ། ཐོག་མཐའ་མིག་སྟེ་གཉིས་ན་ཡོད་པ། གནས་མེ་སྟེ་གནས་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པ་དང་དྲུག་དྲུག་པོ་དེ་རེ་རེ་ལའང་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་དང་ཆོད་པ་ཁོ་ན་གཉིས་རེ་ཕྱེ་བས་ཉི་མའི་གྲངས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་བོ་རྐང་བཞིའི་དབུས་ན་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་བོ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི།
དབུས་བཞིར་ཟུང་གཅིག་བཞིར་བཟླས་མ་ཆོད་ཆོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་བཞི་གའི་དབུས་བཞི་ལ་བསྐོར་བྱ་ཟུང་གཅིག་བཟླས་པ་ནི་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

303

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་དཀའ་གནད་ཀུན། །
འབྱེད་པའི་མཁྱེན་རབ་རབ་རྒྱས་ཙོང་ཁ་བ། །
གང་གི་གསུང་རབ་རབ་གསལ་འོད་སྣང་གིས། །
དྲི་མེད་ཤེས་རབ་རབ་རྒྱས་དགའ་སྟོན་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཆོད་པ་ཁོ་ན་ནི།
ཡ་བརྒྱད་ཆོད་པར་དབུས་བཀོད་ཆོད་ཅིང་ཆོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྐོར་བྱ་ཡ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པར་བྱས་ཏེ། རྐང་བ་རེ་རེའི་དབུས་སུ་གཉིས་རེ་བཟླས་པ་དེ་ཆོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ངོ་མཚར་ཀུན་དགའ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པའི་དཔྱིད། །

ཁོར་ཡུག་ཀུན་ཁྱབ་ཀུན་བཟང་མཛད་པའི་རླབས། །
ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཀུན་དགའ་སྤྲོ་བའི་གཉེན། །
འདྲེན་མཆོག་ཀུན་ལ་ཀུན་ནས་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་མཐའ་ན་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་ཆོད་པ་ནི།
མཐའ་བཞིར་ཡ་བཞི་བཀོད་པ་ཆོད་ཅིང་ཆོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཞིའི་མཐའ་བཞི་ལ་བསྐོར་བྱ་ཡ་བཞི་བཀོད་པ་དེ་ནི་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཆོད་པའི་ཟུང་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

304

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཀྱེ་མ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ་བ་དཀོན། །
མཇལ་ཀྱང་ཐོས་བསམ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་དཀོན། །
ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དཀོན། །
སྒྲུབ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མཐའ་རུ་འཁྱོལ་བ་དཀོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཆོད་ལ་མ་ཆོད་པ་ནི།
དེ་བཞིན་ཟུང་བཟླས་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་བཞི་གའི་མཐའ་རུ་བསྐོར་བྱ་ཟུང་བཟླས་པ་དེ་ནི་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཆོད་ལ་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྡང་མིག་ཁོང་ལས་སྤྲོས་པའི་མེ་འུར་འུར། །
དྲི་འཛིན་ལམ་དུ་འཁྲུག་པའི་རླུང་འུར་འུར། །
ཞལ་ནས་དྲག་སྔགས་ང་རོའི་གདངས་འུར་འུར། །
སྟངས་སྟབས་གར་གྱིས་རོལ་པའི་སྒྲ་འུར་འུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་བར་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་ནི།
བར་དང་མཐའ་རུ་ཡ་བཟླས་ཆོད་ཅིང་ཆོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བའི་བར་དང་མཐའ་རུ་བསྐོར་བྱ་ཡ་བཟླས་པ་ནི་བར་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

305

རྣམ་གསལ་མར་མེའི་འོད་ཀྱིས་རང་ཁྱིམ་གསལ། །

འོད་གསལ་རྟ་ལྗང་ཅན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གསལ། །
ཟབ་གསལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དམིགས་རྟེན་གསལ། །
དཀར་གསལ་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོས་བདག་ཡིད་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི།
དེ་བཞིན་མ་ཆོད་ཟུང་བཀོད་མ་ཆོད་ཚོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་བར་མཐའ་གཉིས་ལ་བསྐོར་བྱ་མ་ཆོད་པ་ཟུང་སྟེ་གཉིས་བཀོད་པ་དེ་ནི་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པའི་བར་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དབྱངས་ཅན་གསུང་སྙན་སྙན་པའི་དབྱངས་སྙན་སྙན། །
གདུབ་འཁྲོལ་སིལ་སྙན་སྙན་པའི་སྒྲ་སྙན་སྙན། །
རྒྱུད་མང་སྐད་སྙན་སྙན་པའི་གདངས་སྙན་སྙན། །
ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྙན་སྙན་སྒྲོག་གྲགས་སྙན་སྙན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་བ་ཐོག་བར་གཉིས་ན་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་ནི།
ཐོག་དང་བར་དུ་ཡ་བཀོད་ཆོད་ཅིང་ཆོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་རེ་རེའི་ཐོག་མ་དང་བར་དུ་བསྐོར་བྱ་ཡ་བཀོད་པ་ནི་ཐོག་བར་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་
ལ།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

306

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྣམ་དཀར་ལེགས་བྱས་རྣམ་བརྒྱས་བསྐྲུན་པའི་སྐུ། །
རྣམ་མང་ལེགས་བཤད་རྣམ་པར་སྒྲོག་པའི་གསུང་། །
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །
རྣམ་འདྲེན་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི།
གང་ལ་མི་མཉམ་མཚེ་མའི་ཐོག་མཐའ་བྱས། །
མཉམ་པ་འཁྲིག་པའི་ཐོག་བར་ཟུང་བསྐོར་བ། །
དེ་འདྲའི་རྐང་བ་སྤེལ་བྱས་མ་ཆོད་ཆོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་མི་མཉམ་པ་མཚེ་མ་སྟེ་དང་བོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་
ཀྱི་ཐོག་མཐའ་དང་། མཉམ་པ་འཁྲིག་པ་སྟེ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་བར་
དུ་བསྐོར་བྱ་ཟུང་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་རྐང་བ་སྤེལ་མར་བྱས་པ་ཉིད་ལ་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་དཔེ་ཆ་དཔར་མར་མཉམ་དང་མི་མཉམ་པའི་ཐད་ཡིག་ནོར་འདུག་པ་བཅོས་སོ། །
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཚར་མཚར་སྲིད་པའི་བདེ་འབྱོར་ངོ་མཚར་མཚར། །
མཚར་མཚར་སྐད་ཅིག་ཡལ་བའི་མཚར་མཚར་བོ། །
མཚར་མཚར་ད་དུང་སྒྲུབ་ལ་ཡིད་མཚར་མཚར། །
མཚར་མཚར་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་མཚར་མཚར་སྙམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

307

ལྔ་བ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་ཆོད་པ་ནི།
ཐོག་མཐར་ཡང་ཡང་ཡ་བཟླས་ཆོད་ཅིང་ཆོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མར་ཡང་དང་ཡང་བསྐོར་བྱ་ཡ་བཟླས་པ་དེ་ནི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྙན་འགྱུར་རོལ་མོའི་ཁྲོད་ན་རྒྱུད་མང་སྙན། །
སྙན་པའི་གླུ་ལ་དྲི་ཟའི་མགུར་དབྱངས་སྙན། །
སྙན་ཚིག་གཞུང་ལ་དཎ་ཌཱིའི་ལེགས་བཤད་སྙན། །
སྙན་པ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་སྙན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི།
དེར་གནས་ཟུང་བཟླས་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེར་གནས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མཐར་བསྐོར་བྱ་ཟུང་བཟླས་པ་དེ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་
ལ།

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གསལ་གསལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཀུན་གསལ་གསལ། །

གསལ་གསལ་ལྷ་ཡི་མདུན་སར་སྣང་གསལ་གསལ། །
གསལ་གསལ་མེ་ལོང་ངོས་ན་གཟུགས་གསལ་གསལ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

308

གསལ་གསལ་ཡིད་མཚོར་དབྱངས་ཅན་དཀར་གསལ་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དྲུག་པ་གནས་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་ཆོད་པ་ནི།
རྐང་བའི་ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་ཡ་བཟླས་ཆོད།
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བསྐོར་བྱ་ཡ་བཟླས་པ་དེ་གནས་གསུམ་གར་ཡོད་པའི་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཛེས་པའི་ཞལ་ཁྱིམ་མཛེས་སྡུག་ལན་བུས་མཛེས། །
མཛེས་པའི་ཐོར་ཚུགས་མཛེས་བྱེད་ཏོག་གིས་མཛེས། །
མཛེས་སྡུག་རྒྱན་འཕྲེང་མཛེས་པར་བསྟར་བས་མཛེས། །
མཛེས་པ་ཀུན་བསྡུས་མཛེས་ལྡན་ལྷ་མོ་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཆོད་ལ་མ་ཆོད་པ་ནི།
དེ་གསུམ་ཟུང་དུ་བཟླས་པ་མ་ཆོད་ཆོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་གནས་དེ་གསུམ་དུ་བསྐོར་བྱ་ཟུང་དུ་བཟླས་པ་དེ་གནས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ལྡེམ་ལྡེམ་པད་དཀར་ལྡེམ་ལྡེམ་འདར་བ་དང་འགྲོགས་རླབས་འཕྲེང་སྔོ་ལྡེམ་ལྡེམ། །ལྡེམ་ལྡེམ་ངང་མོ་ལྡེམ་ལྡེམ་གཡོ་ཞིང་འཕུར་ལྡིང་རོལ་བའི་གར་ལྡེམ་ལྡེམ། །
ལྡེམ་ལྡེམ་གོམ་འགྲོས་ལྡེམ་ལྡེམ་དལ་གྱིས་རྒྱུ་བའི་གཉིས་འཐུང་ལྷོད་ལྡེམ་ལྡེམ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

309

ལྡེམ་ལྡེམ་རྐྱལ་ཞིང་ལྡེམ་ལྡེམ་རྩེན་པའི་ན་ཆུང་བདེ་བའི་འགྱིང་ལྡེམ་ལྡེམ། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན།

གསུམ་པ་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་ལ། དངོས་དང་། ཐུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
གང་གི་རྐང་བའི་མཐའ་ཐོག་ཟུང་དེའི་ཡ། །
བཀོད་པ་བསྒྲིག་པའི་ཟུང་དུ་འོང་བ་གང་། །
མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་རྒྱན་དུ་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་གང་གི་རྐང་བ་སྔ་མའི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་ཐོག་མ་གཉིས་ཀར་བསྐོར་བྱའི་ཡ་རེ་བཀོད་པ་བསྒྲིག་པའི་ཟུང་དུ་འོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་དུ་བཤད། ཅེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །
རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་གྲགས་པའི་བ་དན་མཆོག །
མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ། །
ཡུལ་གྲུ་ཕལ་བ་གཞན་གྱི་དོ་ཟླ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
དམ་དམ་རྡོ་རྗེ་བཞིན་དཀའ་དཀའ་གནས་དག །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

310

དག་དག་དཔྱོད་ལ་བློ་ཚིམ་ཚིམ་བྱེད་འདི། །
འདི་འདི་ཁོ་ན་ཞེས་འདོད་འདོད་དེ་ལ། །
ལ་ལ་འཁྲུལ་ཕྱིར་མཁས་འདོད་འདོད་པ་ཙམ། །
ཞེས་སྒྲ་རྒྱན་ལས་བྱ་དཀའ་དང་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེར་གཅིག་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་དམ་པའི་རྡོ་རྗེ་བཞིན་དུ་གཅོད་དཀའ་བའི་དཀའ་བའི་གནས་འདི་དག དག་ཅིང་ཡང་དག་པའི་བློ་ཡིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བློ་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཚིམ་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་ནི་གཞུང་འདི་ཡིན་ལ། འདི་དང་
འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་འདོད་ཀྱིས་འགྲེལ་བའི་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་མེད་
དེ། ལ་ལ་ནི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པའི་གྲགས་པ་འདོད་ཀྱང་འདོད་པ་ཙམ་ལས་འབྲས་བུ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

བཞི་བ་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན།

བཞི་བ་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་ལ། ཀླད་ཀྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་གཉིས། དང་བོ་ལ་
ཤིས་པར་བརྗོད་པ་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
གང་གི་མཁྱེན་རབ་བདུད་རྩིའི་འོད་ཕྲེང་ཚོགས། །
འདབ་ལྡན་འཁོར་ལོ་སྙིང་ལ་བརྒྱར་བྲན་པས། །
དེའི་མགྲིན་སྙན་ཚིག་སྔོན་མེད་ཀུ་མུ་དའི། །
གཡོ་ལྡན་ཕྲེང་མཛེས་མཛོད་ཅིག་མཚོ་ལྡན་མ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

311

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་གང་གི་མཁྱེན་རབ་དེ་བདུད་རྩིའི་འོད་ཕྲེང་སྟེ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། བདུད་རྩིའི་ཟེར་ཕྲེང་དེས། འདབ་མ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྙིང་ཁ་འདིར་ལན་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་བྲན་པས། བྲན་ཡུལ་དེའི་མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྙན་ཚིག་གི་སྔོན་མེད་པའི་མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་
དའི་ཕྲེང་ཚོགས་མཛེས་པར་མཛོད་ཅིག་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་མཚོ་ལྡན་མ། ཞེས་གོང་དུ་གང་ཞེས་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་སྨྲས་པ་བྱེ་བྲག་མཚོ་ལྡན་མ་ཞེས་སྤྱི་ལས་དམིགས་སུ་བཟུང་བའོ། །
གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།
ཀུན་དང་འདྲེས་དང་ལྡོག་པའི་ཟུང་ལྡན་དག །
གཅིག་ཏུ་མཁས་རྣམས་རོལ་པའི་ཕུལ་མིན་ཞིང་། །
སྙན་འཇེབས་ཕུལ་བྱུང་རོ་དང་ལྡན་མིན་ཀྱང་། །
རྣམ་གྲངས་མཁས་པས་བཤད་དེ་ཅུང་ཟད་དབྱེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟུང་ལྡན་བཞི་བ་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་དང་ལྔ་བ་འདྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་དྲུག་པ་ལྡོག་པའི་ཟུང་ལྡན་འདི་དག མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བས་རོལ་པའི་གནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་ཞིང་། སྙན་ཞིང་འཇེབས་ལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་རོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན་མོད། འོན་ཀྱང་རིགས་པའི་སྒོ་འཕེལ་བ་དང་རྣམ་གྲངས་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཆེད་དུ། འདི་དག་གི་རྣམ་གྲངས་མཁས་པ་སྔ་མས་བཤད་པ་དེ་དག་ཅུང་ཟད་དབྱེ་བར་བྱ། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་བོ་ནི།
ཚིགས་སུ་བཅད་དང་དེ་ཕྱེད་རྐང་བ་དག །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

312

ཅི་རིགས་བཟླས་པ་ཀུན་ཏུ་ཟུང་དང་ལྡན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཞི་བ་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་འདི་ལ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཟླས་པ་དང་། དེའི་ཕྱེད་དེ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཕྱེད་རྐང་བ་དག་ཅི་རིགས་པར་བཟླས་པ་
སོགས་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྐང་བ་བཟླས་པ་ལ། ཕྱེད་བཟླས་ཡང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། གཞན་རྐང་བ་བཟླས་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།
ཕྱེད་དང་ཕྱེད་དུ་བཟླས་པ་ཡང་དག་སྦྱར། །
གསུམ་ཡོད་་་་་་་ །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཕྱེད་རྐང་བ་གཉིས་འདྲ་བར་བཟླས་པ་དང་
ལྷག་མ་ཕྱེད་ཀྱི་རྐང་བ་གཉིས་འདྲ་བར་བཟླས་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་
ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །
དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་དང་བོ་ནི།
་་་་་ཟླ་རྩེར་བཟླས་དང་མིག་འབྱུང་བཟླས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟླ་བ་སྟེ་དང་བོ་དང་རྩེ་མོ་སྟེ་གསུམ་པ་བཟླས་པ་དང་མིག་སྟེ་གཉིས་པ་དང་འབྱུང་བ་སྟེ་བཞི་བ་བཟླས་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དཀར་གསལ་(ཟླ་བ)དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིས། །མི་བཟད་(འདོད་ལྡན)སྙིང་གི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད། །དཀར་གསལ་(དབྱངས་ཅན་མ)དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

313

མི་བཟད་(བློ་ལྡན)སྙིང་གི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི།
བསེ་རུ་འཁྲིག་པར་མེ་ནི་རིག་བྱེད་བཟླས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསེ་རུ་སྟེ་དང་བོ་དང་འཁྲིག་པ་སྟེ་གཉིས་པ་བཟླས་པ་དང་མེ་
སྟེ་གསུམ་པ་དང་རིག་བྱེད་དེ་བཞི་བ་བཟླས་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་ངང་བའི་(ངང་མོ)བུ་མོ་དཀར། །མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་ངང་བའི་(དབྱངས་ཅན་མ)བུ་མོ་དཀར། །
སྙན་འགྱུར་མགྲིན་རྔ་སྒྲོག་པས་ཀུན་དགར་བྱེད། །
སྙན་འགྱུར་མགྲིན་རྔ་སྒྲོག་པས་ཀུན་དགར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། (འདི་ལ་དཔར་མར་གོང་འོག་ནོར་འདུག)
གསུམ་པ་ནི།
གཟུགས་ནི་མཚོ་རུ་མིག་ནི་མེ་རུ་བཟླས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ཏེ་དང་བོ་དང་མཚོ་སྟེ་བཞི་བ་བཟླས་པ་དང་མིག་སྟེ་གཉིས་པ་དང་མེ་སྟེ་གསུམ་པ་བཟླས་པ་ནི།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཁའ་ལ་དལ་གྱིས་རྒྱུ་བར་བྱེད། །
རབ་དཀར་མདངས་ལྡན་(ངང་བའི་རྒྱལ་བོ)གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ། །རབ་དཀར་མདངས་ལྡན་(ཟླ་བ)གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

314

མཁའ་ལ་དལ་གྱིས་རྒྱུ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
འདིའི་གསལ་བཤད་ནི།
ཡང་དག་སྦྱར་འདིར་རྐང་བཞིའི་ཟུང་དང་ཟུང་། །
བཟླ་དགོས་ཕྱེད་དམ་གསུམ་སོགས་བཟླས་ཙམ་མིན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའི་རྐང་བ་བཟླས་པ་འདིར་རྐང་བ་བཞིའི་ཟུང་དང་ཟུང་སྟེ་གཉིས་གཉིས་བཟླ་བ་སྟེ་སྐོར་དགོས་ཀྱི། ཚིགས་
བཅད་ཀྱི་ཕྱེད་ཙམ་ཞིག་བཟླས་པ་དང་རྐང་བ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་བཟླ་བ་མིན། ཞེས་
པའོ། །
གཞན་རྐང་བ་བཟླས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་བོ་ནི།
རྐང་བ་ཙམ་ཞིག་བཟླས་པ་དེ་ཡི་ཟུང་། །
དེ་ནི་གཅིག་གཉིས་གསུམ་དུ་བཟླས་རྣམས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་རྐང་ཙམ་ཞིག་བཟླས་པ་དེའི་ཟུང་རྒྱན་དེ་ནི། ལན་ཅིག་བཟླས་པ། ལན་གཉིས་བཟླས་པ། ལན་གསུམ་བཟླས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། དང་བོ་ལན་གཅིག་བཟླས་པ་ལ་དྲུག་ཡོད་པ་ནི།
གཟུགས་ནི་མིག་བཟླས་གཟུགས་ནི་རྩེ་མོར་བཟླས། །
གཟུགས་ནི་བཞིར་བཟླས་མིག་ནི་རྩེ་མོར་བཟླས། །
མིག་ནི་བཞིར་བཟླས་མེ་ནི་ཆུ་བོར་བཟླས། །
དེ་དག་གཅིག་བཟླས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་ཏུ་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་བོ་གཟུགས་དང་མིག་བཟླས་པ་ནི།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

315

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཐུབ་བསྟན་གངས་རི་སྐྱོང་བའི་གཉེན་གཅིག་བུ། །
ཐུབ་བསྟན་གངས་རི་སྐྱོང་བའི་གཉེན་གཅིག་བུ། །
འཇམ་མགོན་བླ་མ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས། །
སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་གཟུགས་ནི་རྩེ་མོར་བཟླས་པ་ནི།
དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཐའ་བྲལ་ལམ་བཟང་ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་པ། །
འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་སྨྲ་བ་བླ་ན་མེད། །
མཐའ་བྲལ་ལམ་བཟང་ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་པ། །
འཇམ་མགོན་བླ་མ་གངས་ཅན་བསྟན་པའི་བདག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་གཟུགས་ནི་བཞི་བར་བཟླས་པ་ནི།
དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་གསང་མཛོད་འཛིན། །
མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕྱུག་བཅོམ་ལྡན་གསང་བའི་བདག །
མི་བརྗེད་གཟུངས་ཐོབ་གནས་བརྟན་དགའ་བོ་ཡང་། །
རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་གསང་མཛོད་འཛིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་བ་མིག་ནི་རྩེ་མོར་བཟླས་པ་ནི།
དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

316

རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུའི་ཚུལ། །
འཛད་མེད་ངག་གི་འདོད་པ་འཇོ་བའི་ལྷ། །
འཛད་མེད་ངག་གི་འདོད་པ་འཇོ་བའི་ལྷ། །
རྒྱལ་ཡུམ་དབྱངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དགའ་མར་དགྱེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ལྔ་བ་མིག་ནི་བཞི་བར་བཟླས་པ་ནི།
དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་བའི་རོལ་པ་ཕ་མཐའ་ཡས། །
གདུལ་བྱའི་མོས་པ་ཇི་བཞིན་ཅིར་ཡང་འཆར། །
དེ་བཞིན་གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡང་། །
གདུལ་བྱའི་མོས་པ་ཇི་བཞིན་ཅིར་ཡང་འཆར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དྲུག་པ་མེ་ནི་ཆུ་བོར་བཟླས་པ་ནི།
དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
བླ་མ་མགོན་པོ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པར། །
རྩེ་གཅིག་གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་ན། །
ལས་ཉོན་བར་ཆད་མ་ལུས་བསལ་དུ་གསོལ། །
ལས་ཉོན་བར་ཆད་མ་ལུས་བསལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དེ་དག་ནི་ལན་གཅིག་བཟླས་པའི་དབྱེ་བ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པའོ། །
གཉིས་པ་ལན་གཉིས་བཟླས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི།
བསེ་རུ་ལག་པ་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་བཟླས། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

317

ཟླ་བ་རྩེ་མོ་ཆུ་བོ་ཉིད་དུ་བཟླས། །
མཚེ་མ་ཡོན་ཏན་མཚོ་རུ་བཟླས་དང་གསུམ། །
རྐང་བ་གཉིས་བཟླས་དབྱེ་བ་དག་ཏུ་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསེ་རུ་སོགས་ཀྱི་དོན། དང་བོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་རྣམས་བཟླས་པ་ནི།
དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །
དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །
དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །
སྐྱབས་གནས་བསླུ་བ་མེད་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
ཟླ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན། དང་བོ་གསུམ་པ་བཞི་བ་རྣམས་བཟླས་པ་ནི།
དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྣམ་པར་དཀར་ཞིང་རབ་མཛེས་ཀུན་དགའི་དཔྱིད། །

པད་དཀར་ཇི་བཞིན་ཟླ་དང་དབྱངས་ཅན་མ། །
རྣམ་པར་དཀར་ཞིང་རབ་མཛེས་ཀུན་དགའི་དཔྱིད། །

རྣམ་པར་དཀར་ཞིང་རབ་མཛེས་ཀུན་དགའི་དཔྱིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
མཚེ་མ་སོགས་ཀྱི་དོན། གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་བ་རྣམས་བཟླས་པ་ནི། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མགོན་ཁྱོད་ཡི་དམ་ཆོས་སྲུང་མཁའ་འགྲོ་རུ། །
བསྟེན་ནོ་དེ་བཞིན་བདག་གི་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

318

བསྟེན་ནོ་དེ་བཞིན་བདག་གི་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །
བསྟེན་ནོ་དེ་བཞིན་བདག་གི་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དེ་དག་ནི་རྐང་བ་ལན་གཉིས་བཟླས་པའི་དབྱེ་བ་དག་ཏུ་འདོད། གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལན་གསུམ་བཟླས་པ་ནི།
རྐང་བཞི་གཟུགས་གཅིག་དེ་ནི་གསུམ་བཟླས་ཡིན། །
འདི་ལ་རྐང་བར་ཟུང་མེད་དགོས་པ་ཉིད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་བཞི་བོ་དེ་གཟུགས་སྒྲ་གཅིག་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྐང་བ་ལན་གསུམ་བཟླས་པ་ཡིན་པ་འདི་ལ་རྐང་བར་ཟུང་དེ་རྐང་བ་རེའི་ནང་དུ་བསྐོར་བྱ་བསྐོར་བ་མེད་དགོས་ཏེ། ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་དགོས། ཞེས་པ་ཡིན་
ལ།

དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དབང་མཆོག་དེ་ཡིས་གོང་དུ་སྨིན་པར་བྱེད། །
དབང་མཆོག་དེ་ཡིས་གོང་དུ་སྨིན་པར་བྱེད། །
དབང་མཆོག་དེ་ཡིས་གོང་དུ་སྨིན་པར་བྱེད། །
དབང་མཆོག་དེ་ཡིས་གོང་དུ་སྨིན་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཚིགས་བཅད་བཟླས་པ་ནི།
ཚིགས་བཅད་གང་ཞིག་མིག་ཏུ་བཀོད་བྱས་དག །
ཚིགས་བཅད་བཟླས་པའོ་དབྱེ་བ་འདིར་མ་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གང་ཞིག་ལན་གཉིས་སུ་བཀོད་པ་ནི་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

319

ཚིགས་བཅད་བཟླས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་དབྱེ་བ་རྩ་བ་མེ་ལོང་མའི་གཞུང་འདིར་མ་བཤད། ཅེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
སྔོན་བསགས་(ཡོན་ཏན)བསོད་ནམས་དགེ་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་། །
སྡེ་བཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་གཞི་དང་རྟེན། །
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཡིད་མངོན་པར་དགའ་བྱེད་ཅིང་། །
གང་ལ་ལྡན་པ་དེ་ཡི་དོན་རྣམས་འགྲུབ། །
སྔོན་བསགས་(ནོར)བསོད་ནམས་དགེ་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་། །
སྡེ་བཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་གཞི་དང་རྟེན། །
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཡིད་མངོན་པར་དགའ་བྱེད་ཅིང་། །
གང་ལ་ལྡན་པ་དེ་ཡི་དོན་རྣམས་འགྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་ཟུང་ལྡན་ཆེན་མོ་ལ། དངོས་དང་། ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
རྐང་བཞིར་ཟུང་ལྡན་རྣམ་པ་གཅིག་བྱས་ངག །
ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོར་བཤད་དེ་་་་ །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་བཞི་གར་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་བྱས་པའི་ངག་དེ་ནི། ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས། དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་(དཔག་བསམ་ཤིང་)དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་(ནོར་བུ)། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

320

དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་(སྨོན་ལམ)དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་(བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས)། །དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་(སངས་རྒྱས)དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་(ཆོས)། །དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་(དགེ་འདུན)དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་(བླ་མ)། །
ཡང་ན།

ཆགས་པ་མེད་པ་(རྟེན་བྱང་སེམས)ཆགས་པ་མེད་(ལོངས་སྤྱོད་ལ)། །ཆགས་པ་མེད་པ་(ཕྱི་བཤོལ)ཆགས་པ་(ཆོག་འཛིན)མེད། །ཆགས་པ་མེད་(ལན)པ་ཆགས་པ་(རྣམ་སྨིན)མེད། །ཆགས་པ་མེད་(རྣམ་རྟོག)པ་ཆགས་པ་(རྣམ་གཡེང་)མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ནི།
་་་་དེར་བཟླས་ལྷག །
མེད་དོ་འདི་དང་རྐང་བ་གསུམ་བཟླས་པའི། །
རྣམ་དབྱེ་སྨྲ་ལ་ལྗགས་རིང་སྐྱོང་མཁས་པ། །
སྨྲས་པ་འདི་ལ་རྐང་བ་རེ་རེ་ཡང་། །
ཟུང་ལྡན་ཡིན་ནོ་རྐང་བ་གསུམ་བཟླས་ལ། །
རྐང་བར་ཟུང་མེད་གཅེས་པའི་ཁྱད་པར་སེམས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་ལན་གསུམ་བཟླས་པ་དེར་བཟླས་པ་ལས་ལྷག་པ་ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་འདིར་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་འདི་དང་རྐང་བ་གསུམ་བཟླས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྨྲ་བ་ལ་ལྗགས་རིང་བོར་སྐྱོང་བར་མཁས་པ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་རྐང་བ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཟུང་ལྡན་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྐང་བ་གཅིག་གི་ནང་བསྐོར་བྱ་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་བསྐོར་བ་ཡིན་ལ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

321

རྐང་བ་གསུམ་བཟླས་པ་ལ་རྐང་བ་རེ་རེར་ཟུང་མེད་པ་སྟེ་ཚིག་རྐང་གཅིག་གི་ནང་བསྐོར་བྱ་གཅིག་ལན་གཉིས་བཟླས་པ་མེད་པ་ནི་གཅེས་པར་འཛིན་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་སེམས། །ཞེས་པའོ། །

ལྔ་བ་འདྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན།

ལྔ་བ་འདྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི།
ཐོག་མཐའ་སྦྱར་དང་དབུས་བཀོད་ཟུང་རྣམས་གཟུགས། །
མི་གཅིག་མི་གཅིག་སྤེལ་བ་འདྲེས་པར་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མཐའ་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་དང་རྐང་དབུས་སུ་བཀོད་པའི་ཟུང་ལྡན་རྣམས། གཟུགས་མི་གཅིག་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་མི་གཅིག་པ་ཞིག་སྤེལ་བ་དེ་འདྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
ཨེ་མ་ངག་ལ་ངག་གི་དཔལ་སྟེར་མ། །
མ་ཁྱོད་འགྲིག་འགྲིག་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ཀུན། །
ཀུན་དགར་འཇོ་བས་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་མཆོག །
མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་དགའ་སྟོན་གྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དྲུག་པ་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

322

དྲུག་པ་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། ཐུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
ཚིགས་བཅད་དེ་ཕྱེད་རྐང་བ་ཅི་རིགས་པ། །
ལུགས་ལས་བཟློག་བྱས་ཟུང་ལྡན་ལུགས་ལས་བཟློག །
རྐང་བཟློག་ཕྱེད་བཟློག་ཚིགས་བཅད་བཟློག་པ་གསུམ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་དང་ཚིགས་བཅད་དེ་ཕྱེད་དང་རྐང་བ་ཅི་རིགས་པ་ལུགས་འབྱུང་ལས་ལུགས་བཟློག་བྱས་པ་དེ་ལ་ཟུང་ལྡན་ལུགས་བཟློག་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྐང་བ་བཟློག་པ། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་བཟློག་པ། ཚིགས་བཅད་བཟློག་པ་གསུམ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །
དང་བོ་རྐང་བཟློག་ནི།
རྐང་བ་སྔ་མ་ལུགས་བཟློག་ལས་བཀོད་པ། །
རྐང་བ་བཟློག་སྟེ་་་་ །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་ཕྱི་མའི་སྐབས་རྐང་བ་སྔ་མ་ལུགས་བཟློག་བྱས་པ་ལས་བཀོད་པ་དེ་ནི་རྐང་བ་བཟློག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་བ་དམ་པ་འདྲེན་མཆོག་མཁས། །
མཁས་མཆོག་འདྲེན་པ་དམ་པ་རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ། །
ལྷ་ཡི་ལྷ་མཆོག་སྐྱབས་མགོན་འགྲོ་འདྲེན་རྣམས། །
རྣམ་འདྲེན་འགྲོ་མགོན་སྐྱབས་མཆོག་ལྷ་ཡི་ལྷ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

323

གཉིས་པ་ཕྱེད་བཟློག་ནི།
་་་་་དེ་བཞིན་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད། །
ལུགས་ལས་བཟློག་བྱས་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་པ་བཟློག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་དེ་ཕྱེད་སྔ་མ་
ལས་ལུགས་བཟློག་བྱས་པ་དེ་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་བཟློག་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དཀར་ཞིང་མཛེས་ལྡན་དབྱངས་མཆོག་ལྷ་མོ་སྒེག །
གཟུགས་མཛེས་རབ་བཀྲ་རྣམ་མང་རྒྱན་སྡུག་མཚར། །
མཚར་སྡུག་རྒྱུན་མང་རྣམ་བཀྲ་རབ་མཛེས་གཟུགས། །
སྒེག་མོ་ལྷ་མཆོག་དབྱངས་ལྡན་མཛེས་ཤིང་དཀར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ཚིགས་བཅད་རངས་པོར་བཟློག་པ་ནི།
ཚིགས་བཅད་སྔ་མ་བཟློག་ནས་གཉིས་པ་རུ། །
བཀོད་པ་དེ་འདྲ་ཚིགས་བཅད་བཟློག་པར་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཡོད་པའི་སྔ་མ་གོ་བཟློག་ནས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ་རུ་བཀོད་པ་དེ་ནི་ཚིགས་བཅད་བཟློག་པ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
མཆོག་གྱུར་དཔལ་ལྡན་དགེ་ལེགས་བདེ་སྟེར་མཆོག །
མཆོག་བརྙེས་གྲུབ་དབང་སྨྲ་ལ་མཁས་ཤིང་བཙུན། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

324

བཙུན་ཞིང་དུལ་བ་སྤྱོད་ཚུལ་ཚངས་ལྡན་མཛེས། །མཛེས་ལྡན་ཁྲིམས་དག་རྣམ་ཀུན་སྐྱོན་བྲལ་བརྗོད། །
བརྗོད་བྲལ་སྐྱོན་ཀུན་རྣམ་དག་ཁྲིམས་ལྡན་མཛེས། །
མཛེས་ལྡན་ཚངས་ཚུལ་སྤྱོད་པ་དུལ་ཞིང་བཙུན། །
བཙུན་ཞིང་མཁས་ལ་སྨྲ་དབང་གྲུབ་བརྙེས་མཆོག །
མཆོག་སྟེར་བདེ་ལེགས་དགེ་ལྡན་དཔལ་གྱུར་མཆོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་ཀུན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་ལ། །
རྟག་པར་གནས་ཀྱང་མྱང་དཀའི་ཟུང་ལྡན་གྱི། །
དཀའ་གནས་ཉུང་ངུས་རྗེན་པར་སྟོན་བྱེད་མཁན། །
དབྱངས་ཅན་མགྲིན་འཁྱུད་དཎ་ཌཱི་ཡིན་པར་ངེས། །
ཞེས་སྒྲ་རྒྱན་ལས་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་སོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེར་གཉིས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་
རྟག་པར་གནས་ཀྱང་། ངོ་བོ་མྱང་དཀའ་བ་སྟེ་ཤེས་དཀའ་བའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་དཀའ་

གནས་རྣམས། ཉུང་ངུ་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚིག་གིས་གསལ་རྗེན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་མཁན་འདི་ནི། དབྱངས་ཅན་མས་མགྲིན་པར་འཁྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་དཎ་ཌཱི་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

325

གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ་ལ། ཤིས་བརྗོད་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། གཞུང་དངོས་གསུམ། དང་བོ་ནི།
མགྲིན་མཚོར་ལྡེམ་ལྡེམ་འདབ་བརྒྱ་ལ་བཞུགས་ནས། །
ལྷམ་མེར་བདུད་རྩིའི་འོད་དང་སྙན་པའི་ངག །
མི་འཆིའི་གསོས་ཐབས་སྨྲ་སྟོན་ལྷ་ཁྱོད་ཀྱིས། །
རོ་འཛིན་ཆེ་མངར་སྦྲང་རྩིའི་རྒྱལ་མཚན་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གི་མགྲིན་པའི་པད་མཚོར་ལྡེམ་ལྡེམ་དུ་གཡོ་བའི་འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་རྒྱས་པའི་པད་གདན་ལ་བཞུགས་ནས། ལྷམ་མེར་གསལ་ཞིང་བདུད་རྩིའི་འོད་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དང་རབ་ཏུ་སྙན་པའི་སྙན་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གཏན་དུ་མི་འཆི་བའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འཆི་གསོས་ཀྱི་སྨན་ལྟ་

བུ་སོགས་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་ཞིང་སྟོན་པའི་ལྷ་མཆོག་མཚོ་ལྡན་མ་ཁྱོད་ཀྱིས།

བདག་ཅག་གི་རོ་འཛིན་ཏེ་ལྗགས་འདི་ནི་ཆེས་མངར་བའི་སྙན་ངག་གི་རོ་བཅུད་དང་ལྡན་པའི་སྦྲང་རྩིའི་རྒྱལ་མཚན་ཏེ་པད་མའི་དགའ་ཚལ་དུ་མཛོད་ཅིག ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།
བྱ་དཀའ་བ་ལང་གཅིན་དང་འཁོར་ཅན་དག །
དབྱངས་སོགས་ཡི་གེ་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་རྣམས། །
ཇི་བཞིན་འཁྲུལ་བའི་མུན་བཅོམ་ལེགས་བཤད་ཆ། །
ཡོངས་རྫོགས་བློ་གསལ་ཀུན་དའི་གཉེན་དེ་སྤྲོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་དཀའ་བ་ལ་ཡང་བ་ལང་གཅིན་དང་། ཕྱེད་འཁོར་ཀུན་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

326

འཁོར་དག་དང་། དབྱངས་སོགས་ཡི་གེ་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་བའི་མུན་ཚོགས་བཅོམ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བློ་གསལ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཀུ་མུ་ད་དག་གི་གཉེན་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དེ་སྤྲོ་བར་བྱ། ཞེས་པའོ། །

དང་བོ་བ་ལང་གཅིན།

གསུམ་པ་གཞུང་དངོས་ལ། བ་ལང་གཅིན། ཕྱེད་འཁོར། ཀུན་འཁོར་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི།
གང་ཞིག་ཕྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཀོད་པ་རྣམས། །
གཅིག་གིས་བར་ཆོད་དཀྱུས་དང་འོག་མ་ནས། །
འཕར་ཏེ་ཀློག་པའི་གཟུགས་གཅིག་བྱ་དཀའི་གཅིན། །
སྟེང་འོག་དང་བོ་གཉིས་གཅིག་དེ་རྗེས་མིན། །
གསུམ་པ་གཉིས་གཅིག་བཞི་བ་གཉིས་མིན་སོགས། །
འོག་མའི་མི་གཅིག་གོང་མ་གོང་མའི་སྤེལ། །
བ་ལང་འགྲོ་བའི་གཅིན་བཞིན་བཀོད་ཕྱིར་གཅིན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་གང་ཞིག་གི་ཕྱེད་དེ་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་རྐང་སྔ་མའི་ཡི་གེ་རྣམས་སྟེང་དང་ཕྱི་མའི་ཡི་གེ་རྣམས་འོག་ཏུ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་
པ་རྣམས། སྟེང་འོག་གི་ཡི་གེ་དང་བོ་གཉིས་འདྲ་བ་དང་དེའི་འཕྲོར་མི་འདྲ་བ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་རིམ་པར་ཡོད་པ་རྣམས་དཀྱུས་སུ་ཀློག་པ་དང་འོག་མ་ནས་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

327

འཕར་ཏེ་ཀློག་པའི་གཟུགས་གཅིག་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བྱ་དཀའ་བའི་བ་ལང་གཅིན་ཞེས་བྱ་ལ། སྟེང་འོག་གི་ཡི་གེ་དང་བོ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག དེའི་རྗེས་མ་གཉིས་པ་གཉིས་གཅིག་མིན་ཞིང་། གསུམ་པ་གཉིས་གཅིག་ལ་བཞི་བ་གཉིས་གཅིག་མིན་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། འོག་མའི་མི་གཅིག་པ་དེ་འཕྲེང་གོང་མའི་ནང་གི་རང་གི་སྟེང་མ་དེའི་གོང་མའི་ཡི་གེ་དེ་དང་སྤེལ་དགོས་ལ། བ་ལང་འགྲོ་བཞིན་དུ་བཏང་བའི་གཅིན་
གྱི་རྗེས་ཤུལ་གྱི་རི་མོ་བཞིན་བཀོད་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་གཅིན་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་པ་
ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས། (རེའུ་མིག)
རྒྱལ་ ཀུན་ ཐུགས་ རྗེའི་ རང་ གཟུགས་ མཆོག །རྒྱལ་ རྣམས་ ཐུགས་ བརྩེའི་ རང་ བཞིན་ མཆོག །རྣམ་ འདྲེན་ སྟོན་ པ་ དེ་ ལ་ འདུད།།རྣམ་ དག་ སྟོན་ མཛད་ དེ་ རུ་ འདུད།།

འདི་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱེད་འཁོར།

གཉིས་པ་ཕྱེད་འཁོར་ནི།
ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་ཀྱི་སྔ་མ་དཀྱུས་ཐུར་འདྲ། །
ཕྱི་མ་བཟློག་ནས་དཀྱུས་དང་ཐུར་འདྲ་བར། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

328

འཁོར་གང་ཕྱེད་དུ་འཁོར་ཕྱིར་ཕྱེད་འཁོར་བརྗོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་ཀྱི་སྔ་མ་དཀྱུས་སུ་ཀློག་པ་དང་ཐུར་དུ་
ཀློག་པ་གཉིས་གཟུགས་འདྲ་ཞིང་། ཕྱེད་ཕྱི་མ་བཟློག་ནས་དཀྱུས་སུ་ཀློག་པ་དང་
ཐུར་དུ་ཀློག་པ་གཟུགས་འདྲ་བར་འཁོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕྱེད་དུ་འཁོར་བའི་ཕྱིར་

ཕྱེད་འཁོར་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་པ་ཡིན།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས། (རེའུ་མིག)

རྒྱལ ཀུན ཡུམ མཆོག མཆོག ལྷ དབྱངས སྒྲཀུན ལ མཆོག སྟེར སྦྱིན མཆོག ལྡན དབྱངསཡུམ མཆོག མཛེས མ ཡུམ རྒྱལ མཆོག ལྷམཆོག སྟེར མ ཅིག གྱུར ཡུམ སྦྱིན མཆོགའདི་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་འཁོར།

གསུམ་པ་ཀུན་འཁོར་ནི།
རྐང་པའི་གཟུགས་གཅིག་དེའི་ཀུན་འཁོར་བ་འམ། །
གང་གི་སྔ་མའི་དང་བོ་དཀྱུས་དང་ཐུར། །
གྱེན་དང་ཡར་ལ་བཟློག་པས་སྒོར་མོར་འཁོར། །
དེ་འདྲ་ཀུན་ནས་འཁོར་ཕྱིར་ཀུན་བཟང་འཁོར། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

329

དངོས་བསྟན་འདི་ཡིན་འདི་ལའང་མི་མཐུན་པའི། །
འགོད་ཚུལ་མང་མཐོང་མཚན་ཉིད་ཚང་ཕྱིན་ཆད། །
བྲིས་བཤུས་ཅི་དགོས་་་་ ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བའི་གཟུགས་གཅིག་པོ་དེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བའམ་ཚིགས་བཅད་གང་གི་ཕྱེད་སྔ་མའི་ཟུར་དང་བོ་ནས་དཀྱུས་སུ་ཀློག་པ་དང་ཐུར་དུ་ཀློག་པ་གཟུགས་འདྲ་ཞིང་འོག་གི་མས་ཟུར་ནས་གྱེན་དང་ཡར་ལ་ཀློག་པས་ཀྱང་གཟུགས་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར་སྒོར་མོར་འཁོར་བ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་འཁོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོའི་འཁོར་ལོ་ཟེར། རྩ་བ་མེ་ལོང་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་

བཟང་འཁོར་ལོ་ནི་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ལའང་མི་མཐུན་པའི་འགོད་ཚུལ་མང་བོ་མཐོང་ཡང་། ཀུན་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་ཡོད་ཕྱིན་ཆད། དེ་ག་འགྲིག་འདུག་པས།
གཞན་གྱིས་བྲིས་ཚད་བྲིས་བཤུས་བྱེད་ཅི་ལ་དགོས་ཏེ་མི་དགོས། ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས། (རེའུ་མིག)

འཕགས མཆོག འཇམ དཔལ དཔལ འཇམ མཆོགའཕགསམཆོག ཏུ གསུང འཇམ འཇམ གསུང ཏུ མཆོགའཇམ གསུང སྙན མཆོག མཆོག སྙན གསུང འཇམདཔལ འཇམ མཆོག འཕགས འཕགསམཆོག འཇམ དཔལའདི་ལྟ་བུའོ། །
རྩ་བའི་མ་ཟིན་པ་ནི།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

330

་་་གཞན་ཡང་བཻ་དར་བྷ། །
ཁ་ཆེའི་ལུགས་ཀྱང་སྒྲས་ཟིན་མིན་དང་བོ། །
ཟླུམ་པོ་ཕྱོགས་དང་མཚམས་ནས་དབུས་སུ་འཁོར། །
ཕྱི་མ་གྲུ་བཞིའི་གྲུ་ནས་དངོས་སུ་འཁོར། །
གཡས་སུ་འཁོར་བ་མཁས་པས་བྱས་པའང་ཡོད། །
འདི་སྐོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ངེས་རྒྱལ་བའི་ཏོག།།
གང་གི་བཀའ་ལུང་མང་གནང་ཡ་མཚན་འཕྲེང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དར་བྷའི་ལུགས་དང་། ཁ་ཆེའི་
ལུགས་ཀྱི་ཀུན་འཁོར་གཉིས་རྩ་བ་མེ་ལོང་མའི་སྒྲས་མ་ཟིན་ལ། དང་བོ་བཻ་དར་བྷའི་
ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟླུམ་པོ་ནི། ཕྱོགས་བཞི་དང་མཚམས་བཞི་ནས་དབུས་སུ་འཁོར་ཞིང་ཕྱི་མ་གྲུ་བཞི་མ་འདིའི་གྲུ་བཞིའི་གྲུ་ནས་དབུས་སུ་འཁོར་བ་དང་གཡས་སུ་འཁོར་བའི་ཀུན་འཁོར་ཡང་མཁས་པས་བྱས་པའང་ཡོད། འདི་སྐོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངེས་པ་དོན་གྱི་རྒྱལ་བའི་དབང་བོའི་ཏོག་ལྔ་བ་ཆེན་མོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས་སུ་གང་གི་བཀའ་ལུང་དང་དཔེ་བརྗོད་ཡ་མཚན་པ་མང་དུ་གནང་བ་ངོ་མཚར་བའི་ཕྲེང་བ་དག་ཚར་དུ་དངར་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱ། ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ།

གསུམ་པ་དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་བྱེ་བྲག་
སོ་སོར་བཤད་པ་དང་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

331

དབྱངས་གནས་ཡི་གེ་ཅི་རིགས་ངེས་པ་གང་། །
དབྱངས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་འདོད། །
དེ་གསུམ་བཞི་སོགས་དཀའ་དང་ལྔ་སོགས་སླ། །
དབྱེ་བ་དབྱངས་ངེས་གནས་ངེས་ཡི་གེ་ངེས། །
གསུམ་སྟེ་རེ་རེའང་བཞི་སོགས་བཞི་བཞི་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབྱངས་ངེས་པ་གནས་ངེས་པ་ཡི་གེ་ངེས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་ངེས་ཅན་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། དབྱངས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། དེ་གསུམ་ག་ལ་བཞིར་ངེས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་རྣམས་ནི་བྱ་དཀའ་བ་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལྔ་ཕན་ཆོད་ནི་བྱ་སླ་བ་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི་དབྱངས་ངེས་པ་དང་། གནས་ངེས་པ་དང་། ཡི་གེ་ངེས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད། ཅེས་པའོ། །

དང་བོ་དབྱངས་ངེས།
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་བོ་དབྱངས་ངེས་པ་ནི། དབྱངས་ཡིག་བཞི་སོགས་ངེས་བྱས་དབྱངས་ངེས་ཏེ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱངས་ཡིག་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་དབྱངས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ཟེར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དབྱངས་ནི། ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀ་ལཱ་བ་ལས། བཅུ་བཞི་རྣམས་དབྱངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨ་ཨཱ། ཨི་ཨཱི། ཨུ་ཨཱུ། ར໏་རཱ໏། ལ໏་ལཱ໏། ཨེ་ཨཻ། ཨོ་ཨཽ།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

332

རྣམས་ཡིན་ལ། བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩ་བ་སུམ་ཅུ་བ་ལས།

ཨཱ་ལི་གསལ་བྱེད་ཨི་སོགས་བཞི། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབྱངས་བཞི་ནི། གུག་གུ། ཞབས་ཀྱུ། འགྲེང་བུ། རྣ་རུ། བཞི་ལས་མེད་མོད། འདིར་བོད་ཀྱི་དབྱངས་ངེས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་འཇོག་ཚེ། དབྱངས་བཞི་བོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཡི་གེ་དང་མིང་ཚིག་ལ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཨ་སྲོག་
ཞུགས་ཀྱི་ཚབ་བྱས་ཏེ། དབྱངས་ཨ་གཅིག་བུར་ངེས་པ་ཞེས་དཔེ་བརྗོད་སྔ་མ་དག་གིས་བཞག་པ་ལྟར་བྱ་དཀའ་བའི་སྐབས་དེ་ལྟར་བྱས་ཆོག་གོ། །
དབྱངས་ངེས་བཞིའི་དང་བོ་ནི།
རྐང་བཞིའི་རེ་རེར་ཨ་སོགས་དབྱངས་རེ་རེས། །
ངེས་པ་ཅན་གང་དབྱངས་ཡིག་བཞིར་ངེས་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྐང་བ་རེ་རེ་ལ་ཨ་དང་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པ་དབྱངས་གང་རུང་རེ་རེས་ངེས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པ་དེ་ནི་དབྱངས་ཡིག་བཞིར་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་དུ་འདོད། ཅེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
གང་ལ་རབ་དང་ལྡན་པ་མཐའ་དག་ལ། །
བློ་གྲོས་དངོས་པོ་མཆོག་སྩོལ་འཁོར་ལོའི་མགོན། །
དགེ་ལེགས་གཏེར་ཆེན་སྤེལ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །
ཕུལ་བྱུང་ལྷུན་གྲུབ་དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་འཇུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

333

ཨ་སོགས་གསུམ་གྱིས་རྐང་བ་ཡོན་ཏན་བྱས། །
བཞི་བར་དེ་གསུམ་སྤེལ་བ་གསུམ་ངེས་དང་། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩ་བའི་དཔེ་བརྗོད་ལྟར། ཨ་སོགས་དབྱངས་བཅུ་བཞི་བོ་གང་
རུང་གསུམ་གྱིས་རྐང་བ་ཡོན་ཏན་ཏེ་གསུམ་གྱི་སྲོག་བྱས་ཤིང་། རྐང་བ་བཞི་བར་
དབྱངས་དེ་གསུམ་ག་སྤེལ་བ་ནི་དབྱངས་གསུམ་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་སོར་ཡང་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན་དབྱངས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་སྟེ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
དཀར་གསལ་ཆ་ཤས་རབ་གང་དབྱངས་ཅན་ཞལ། །

མི་ཤིགས་སྙིང་དཀྱིལ་ཏིང་འཛིན་པིར་གྱིས་བྲིས། །
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བཟླས་པ་ལ་འབད་ན། །

བདེན་ཞེན་སྲེག་བྱེད་ཡེ་ཤེས་མེ་ཆེན་སྤེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་ནི།
ཕྱེད་ལ་ཨོ་དང་ཕྱེད་ལ་ཨ་ལྟ་བུའི། །
ངེས་བྱས་དེ་འདྲ་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་སུ་ངེས། །
ཞེས་པ་སྟེ། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་ལ་ཨོ་ཡིག་དང་ཕྱེད་ལ་ཨ་ཡིག་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའི་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

334

ཡང་དག་ལྟ་བ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ། །

ཕུལ་བྱུང་(ཇོ་བོ་རྗེ)ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུད། །
ངག་ལ་དབང་མཛད་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་གང་། །
མུན་འཁྲུལ་དྲུངས་ཕྱུང་ཚུལ་ལུགས་ཟུར་དུ་བཟུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་བ་ནི།
དབྱངས་ཡིག་གཅིག་གིས་རྐང་བ་བཞིར་ངེས་པ། །
དེ་ནི་དབྱངས་ཡིག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བཤད། །
ཅེས་པ་སྟེ་དབྱངས་ཡིག་གཅིག་གིས་རྐང་བ་བཞིར་ངེས་པར་བྱས་དེ་ནི་དབྱངས་ཡིག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། དཔེ་བརྗོད་དེ་ལས།
རྟག་ཆད་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་ལམ། །
ཡང་ཡང་བསམ་པས་ལྟ་ངན་རང་སར་འགག །
གནད་རྣམས་མཐའ་དག་ལམ་ལམ་ཤར་བ་ན། །

དགའ་དང་དད་པས་རབ་གང་ཨ་ལ་ལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
འདི་ཡན་གྱི་དཔེ་བརྗོད་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་དང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བར་
གྱི་གསལ་བྱེད། རྗེས་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་བདག་གིས་
བསྣན་པ་ལས། གཞན་ཚང་མ་གུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་དཔེ་བརྗོད་ལས་དྲངས་པའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

335

གཉིས་པ་གནས་ངེས་པ།

གཉིས་པ་གནས་ངེས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་
བོ་ནི།
མགྲིན་རྐན་ལྕེ་རྩེ་སོ་མཆུ་སྤྱི་བོ་རྣམས། །
ཅི་རིགས་སྐྱེ་གནས་ངེས་དེ་གནས་ངེས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་གནས་མགྲིན་པ། རྐན། ལྕེ་རྩེ། སོ། མཆུ། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཅི་
རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ངེས་ཅན་བྱས་པ་དེ་ལ་གནས་ངེས་པ་ཟེར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཡི་གེའི་སྐྱེ་གནས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ནི།
ལེགས་སྦྱར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཙན་དྲ་བའི་ཡི་གེའི་མདོར། ཨ་ཀུ་ཧ་฿་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མགྲིན་པའོ། །ར໏་ཊུ་ར་ཥ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བོའོ། །ལ໏་ཏུ་ལ་
ས་རྣམས་ཀྱིས་སོའོ། །ཨི་ཙུ་ཡ་ཤ་རྣམས་ཀྱིས་རྐན་ནོ། །ཨུ་པུ་ཝ་ྉྤ་མཆུ་དང་ཉེ་བ་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཆུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་
རྣམས་སྐྱེ་གནས་ལྔས་བསྡུས་པར་བཤད་ལ། ཀུ་ཞེས་པས། ཀ་ཁ་ག་གྷ་ང་སྟེ་ཀ་སྡེ་གོ་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཊུ་ཏུ་ཙུ་པུ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྡེ་བ་གོ་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀཱ་ལི་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ལས། ཀ་ཁ་ག་ང་ཧ་ཨ་འ་རྣམས་ནི་མགྲིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་།

ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་ཞ་ཤ་ཡ་རྣམས་རྐན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཏ་ཐ་ད་ན་ལ་རྣམས་སོ་ལས་བྱུང་བ་དང་། པ་ཕ་བ་མ་ཝ་རྣམས་མཆུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཙ་ཚ་ཛ་ཟ་ས་རྣམས་ནི་སོ་དང་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

336

ཀན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ར་ནི་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་བར་བཤད། འདི་དག་གི་བྱེད་པ་དམ་ལྷོད་སོགས་བདག་གིས་བློ་གསལ་དགའ་སྟོན་དུ་བཤད་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །
གོང་དུ་དྲངས་པའི་ཙན་དྲ་བའི་ལུང་ལྟར་ན། ལེགས་སྦྱར་ལ། མགྲིན་པ། སྤྱི་བོ།
སོ། རྐན། མཆུ་ལྔ་ལས་མེད་མོད། གཞུང་འདིར། མགྲིན་རྐན་ལྕེ་རྩེ་སོ་མཆུ་སྤྱི་བོ་
རྣམས། །ཞེས་ལྕེ་རྩེ་ཡང་བྱུང་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ན། ཏ་ཐ་ད་ན་ལ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི། ལྕེའི་རྩེ་མོའི་བྱེད་པས་སྐྱེད་པ་དང་། ཙ་ཚ་ཛ་ཞ་ཤ་རྣམས་ལྕེའི་རྩེ་མོ་དང་མཆོག་ཏུ་ཉེ་བར་བཤད་པས། དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས། འདིར་གནས་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གསུང་བར་མངོན། དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ། ཏ་ཐ་ད་ན་ལ་རྣམས་ནི་སོ་དང་ལྕེ་རྩེ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་གནས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་དང་། ཙ་ཚ་ཛ་ཞ་ཤ་རྣམས་ནི་རྐན་དང་ལྕེ་རྩེ་ལས་བྱུང་བར་བྱས་ཏེ། གནས་དྲུག་བྱས་ཆོག་སྙམ་མོ། །ལྕེའི་རྩ་བ་དང་ལྕེའི་སྐེད་ཀྱི་བྱེད་པས་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་མོད། ལྕེ་རྩེ་ལྟར་གཙོ་མི་ཆེ་བས་མ་
བགྲངས་པར་མངོན་ནོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་བོ་སྐྱེ་གནས་བཞིར་ངེས་པ་ནི། སྔར་བཞིན་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཡིས་རྐང་བ་རྣམས། །
སོ་སོར་ངེས་བྱས་གནས་བཞིར་ངེས་པར་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔར་དབྱངས་ངེས་པའི་སྐབས་བཞིན་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཡིས་རྐང་བ་བཞི་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་པ་ནི་གནས་བཞིར་ངེས་པ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་པ་སྟེ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

337

དཔེར་ན། གནས་མགྲིན་སོ་མཆུ་རྐན་བཞིར་ངེས་པ།
ཁོང་གིས་བཀས་མངགས་གང་བཀོད་ངས། །
ད་ལྟ་འདི་ནས་ལག་ཏུ་ལེན། །
ཕ་མཐའ་བྲལ་བའི་ཕ་མ་ལ། །
ཤ་ཞེན་ཞེ་ས་ཡང་ཡང་ཞུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་གནས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི།
སྐྱེ་གནས་གསུམ་གྱིས་གསུམ་དང་བཞི་བ་སྤེལ། །
གནས་གསུམ་ངེས་པར་འདོད་དེ་་་་་་་ །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེས། རྐང་བ་གསུམ་ལ་ངེས་ཤིང་
བཞི་བ་ལའང་དེ་གསུམ་སྤེལ་བ་དེ་གནས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། གནས་མཆུ་མགྲིན་ལྕེ་རྩེ་གསུམ་དུ་ངེས་པ།
པད་མ་སྤུངས་པའི་པད་ཕུང་སྤོར། །
གུར་ཁྱིམ་འོད་ཀོར་འཁྱིལ་དཀྱིལ་ཨ། །

མཛེས་ཤིང་མཛེས་ལ་འཚེར་ཞིང་འཚེར། །
རྩ་བའི་བླ་མ་དབྱེར་མེད་དངོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་གནས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི།
་་་་་་དེ་བཞིན་དུ། །
སྐྱེ་གནས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེད་ཕྱེད་ངེས་བྱས་པ། །
གནས་གཉིས་ངེས་སོ་་་་་ །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

338

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་སྐྱེ་གནས་གཉིས་རེ་རེས་ཤོ་ལོ་ཀ་ཕྱེད་ཕྱེད་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་སྐྱེ་གནས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། གནས་མགྲིན་མཆུ་གཉིས་སུ་ངེས་པ།
ཧ་ཧ་སྒྲོག་མཁས་ཁྲོ་རྒྱལ་མགོན། །
མགྲིན་སྔོན་སྒྲོལ་མཁས་མཁའ་འགྲོའི་མགོན། །
འཕགས་མའི་སྤྲུལ་བ་དཔལ་མ་མོས། །
མེ་དཔུང་འབར་བའི་སྤྲུལ་བ་སྤྲོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་བ་གནས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི།
་་་་་་་་སྐྱེ་གནས་གཅིག་པ་ཡིས། །
རྐང་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་དེ་གནས་གཅིག་ངེས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་གནས་གཅིག་གིས། ཚིགས་རྐང་རྣམས་ལ་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་གནས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ། ཞེས་བྱ་སྟེ།
དཔེར་ན། གནས་ལྕེ་རྩེ་གཅིག་བུར་ངེས་པ།
བདེ་གཤེགས་ཐུབ་དེའི་བསྟན་དེ་ལ། །
གཏན་འདུན་དོན་དུ་ཞེ་ནས་བརྩི། །
བརྩི་སྟངས་ཚད་མེད་འཛིན་དེ་ལ། །
ཞི་བདེའི་ལེགས་ཐོབ་ཚད་ལས་འདས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་ངེས་པ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

339

གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ངེས་པ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་
པ་གཉིས། དང་བོ་ནི།
ཀ་སོགས་བཞི་སོགས་ངེས་བྱས་ཡི་གེ་ངེས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བྱེད་བཞི་དང་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པ་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་ཡི་གེ་ངེས་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་བོ་བཞིར་ངེས་པ་ནི།
འབབ་ལྡན་ཡི་གེས་རིམ་བཞིན་རྐང་བ་རྣམས། །
ངེས་པར་བྱས་གང་ཡི་གེ་བཞི་རུ་ངེས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེ་འབབ་ལྡན་ཏེ་ཡི་གེ་བཞིས་རིམ་བཞིན་དུ་རྐང་བ་བཞི་བོ་ངེས་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་ངེས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
ལ་ལ་ལུང་ལུང་ལེ་ལོར་ལུས། །
ཁ་ཁ་ཁ་ཁེར་ཁ་འཁོབ་འཁུམ། །
གྱོང་གྱོང་གུམ་གུམ་གྱག་གྱོག་གྱོས། །
དེ་དག་དེ་དེར་དུར་དུར་འདུས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི།
ཡི་གེ་མེ་ཡིས་རྐང་བ་གསུམ་དང་བཞི། །
ངེས་བྱས་དེ་ནི་ཡི་གེ་ཡོན་ཏན་ངེས། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

340

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེ་མེ་སྟེ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་རྐང་བ་གསུམ་དང་བཞི་བ་ལ་ཡང་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
འཕྲལ་འཕྲལ་འཕྲུལ་འཕེལ་ཕྱིང་ཕྲུག་འཕེལ། །
ཕ་ཕྱུགས་ཕྱུགས་ཕྲུག་ཕྱོགས་ཕྱོགས་འཕེལ། །
མི་དམངས་མང་མང་མ་སྨད་རྨད། །
དགའ་དགའ་གུས་གུས་གླུ་སྒྲ་སྒྲོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི།
ཡི་གེ་མཚེ་མས་རྐང་བ་ངེས་བྱས་གང་། །
ཡི་གེ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་མཁས་པས་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེ་མཚེ་མ་སྟེ་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱིས་རྐང་བ་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་གེ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་པར་མཁས་པས་བཤད། ཅེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
བཙུན་བརྩེ་བརྩོན་རྩོད་རྩོམ་གཙིགས་གཙི། །
བཙན་གཙེ་བཙོན་བཙོགས་རྩུབ་བཙིར་བཙོག །
ཚྭ་ཚོང་ཚོད་ཚོང་ཚོས་ཚིལ་ཚོང་། །
ཚོང་ཚོགས་ཚབ་ཚུབ་འཚངས་ཚད་ཚེགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་བ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

341

ཡི་གེ་བསེ་རུས་རྐང་རྣམས་ངེས་བྱས་པ། །
དེ་འདྲ་ཡི་གེ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེ་བསེ་རུ་སྟེ་ཡི་གེ་གཅིག་གིས་རྐང་བ་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡི་གེ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
ཞ་ཞ་ཞུམ་ཞུམ་ཞབས་ཞུ་ཞུ། །

ཞྭ་བཞིན་ཞུ་ཞིང་ཞིམ་ཞིམ་ཞུ། །
བཞེད་གཞུང་ཞུ་ཞེས་ཞི་ཞིང་ཞུ། །
གཞུང་བཞིན་ཞུ་ཞིང་ཞིབ་ཞིབ་ཞུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
འབད་ཀྱང་རྣམ་དཔྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དཀའ་དེ་དག་ཀྱང་། །
ཁམས་གསུམ་རྣམ་འདྲེན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལུང་དྲི་མེད་ལ། །
བརྟེན་ནས་འཁྲུལ་བ་བྲལ་བའི་ངག་ཙམ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། །
འཇམ་དབྱངས་བཞད་རྡོར་དཎ་ཌཱི་མེ་ལོང་ལ་བཞིན་ཞུགས། །
ཞེས་སྒྲ་རྒྱན་ལས་བྱ་དཀའ་གཞན་སོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེར་གསུམ་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབད་བརྩོན་བྱས་ཀྱང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཡུལ་

དུ་འགྱུར་དཀའ་བའི་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱན་དེ་དག་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་རྣམ་འདྲེན་ཀུན་གཟིགས་ལྔ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལུང་དྲི་མ་མེད་པ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་
གླུ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུལ་བ་བྲལ་བའི་ངག་ཙམ་སྨྲ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

342

བདག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དཎ་ཌཱི་སྙན་ངག་མེ་ལོང་རྩོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

གསུམ་པ་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་བཤད་པ།

ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་གྱི་ས་བཅད་གསུམ་པ་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་དང་ལྔ། དང་བོ་ནི།
རྣམ་མེད་ལྷན་སྐྱེས་བརྗོད་བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་དང་། །
ངོ་བོ་གཅིག་གྱུར་ཐུགས་རྗེའི་ཟློས་གར་ལས། །
ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་སྐུར་བསྟན་ཀྱེ། །
དཔྱོད་ལྡན་སྨྲ་ལ་སྐལ་བ་མཆོག་དེང་སྩོལ། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྨྲ་བསམ་བརྗོད་བྲལ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཐུགས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཟློས་གར་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་མོའི་སྐུར་བསྟན་པ་ལྷ་མོ་
དབྱངས་ཅན་ཀྱེ། ཞེས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་སྙན་ངག་སྨྲ་བ་ལ་སྐལ་བ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དེང་སྐབས་འདིར་སྩོལ་ཅིག ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
གང་ཡང་ཆུ་བོ་དག་གིས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །
ངོམས་བྲལ་མཁས་རྣམས་རྩེད་དགྱེས་ཆེད་སོགས་དང་། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

343

མཁས་རློམ་སྟོང་བར་སྦོས་རྣམས་འཇུ་བའི་སྨན། །
གབ་ཚིག་ཉེ་བར་མཁོ་དེ་ཡང་དག་འཆད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཡང་ཆུ་བོ་དག་རྒྱུན་དུ་འབབ་པས་མི་ངོམས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་གྱིས་ངོམས་པ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་རྩེད་མོ་སོགས་ཀྱི་མདུན་སར་བཞད་གད་དང་དགྱེས་པའི་ཆེད་སོགས་དང་། མཁས་པར་
རློམ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྟོང་བར་གྱུར་པ་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྦོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁེངས་པ་
འཇུ་བའི་སྨན་ལ་གབ་ཚིག་ཉེ་བར་མཁོ་བས་དེ་ཡང་དག་པར་འཆད་པར་བྱ། ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
དཔེ་དང་ཆ་སོགས་ཙམ་མིན་བསྒྲིབ་བྱ་གང་། །
སྒྲིབ་བྱེད་ཚིག་སྦྱོར་ལྷུར་ལེན་ཁྱད་པར་གྱིས། །
གབ་པར་བྱས་དེ་གབ་པའི་ཚིག་གི་རྒྱན། །
ཡང་དག་འཆད་འདོད་ལྟར་སྣང་བཅུ་བཞི་བོར། །
ཀུན་ཏུ་ཚོགས་དང་སླུ་བྱེད་རིམ་བྲལ་དང་། །
རབ་བཅོམ་མཐུན་གཟུགས་རྩུབ་མོ་དང་ནི་གྲངས། །
རབ་བཏགས་མིང་འདུས་སྒྲིབ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲ། །
རྨོངས་དང་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་དང་གཅིག་སྒྲིབ་དང་། །
གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་དང་ཡོངས་སུ་འདྲེས་བཅུ་དྲུག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དང་ཆ་སོགས་ཙམ་གྱིས་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་པ་མིན་པར།
བསྒྲིབ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཚིག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་ལྷུར་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

344

བསྒྲིབ་བྱ་གབ་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་ཟེར། གབ་ཚིག་ངན་པ་བཅུ་བཞི་བོ་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་མོད། རྩ་བ་མེ་ལོང་མར་ཡང་དག་པ་ཁོ་ན་
འཆད་པར་འདོད་ནས་ལྟར་སྣང་བཅུ་བཞི་བོར་བ་སྟེ་དོར་བ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་གབ་ཚིག་བཅུ་དྲུག་ནི། ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག སླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག རིམ་
པ་དང་བྲལ་བའི་གབ་ཚིག རབ་བཅོམ་གྱི་གབ་ཚིག མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག རྩུབ་མོའི་གབ་ཚིག གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིག རབ་བཏགས་ཀྱི་གབ་ཚིག མིང་དུ་
འདུས་པའི་གབ་ཚིག སྒྲིབ་པའི་གབ་ཚིག མཐུན་པའི་སྒྲའི་གབ་ཚིག རྨོངས་པའི་གབ་ཚིག ཡོངས་འཕྲོག་གི་གབ་ཚིག གཅིག་སྒྲིབ་ཀྱི་གབ་ཚིག གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་
པའི་གབ་ཚིག། ཡོངས་འདྲེས་ཀྱི་གབ་ཚིག་དང་བཅུ་དྲུག་གོ། །ཞེས་པའོ། །

དང་བོ་ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིགབཞི་བ་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལས། དང་བོ་ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག་ནི། རྣམ་དབྱེ་མཚམས་སྦྱོར་ལ་སོགས་ཚིག་གི་མཚམས། །
སྦྱར་བས་སྒྲ་འདྲེས་དོན་སྦས་ཀུན་ཏུ་ཚོགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་དབྱེ་དང་མཚམས་སྦྱོར་སོགས་ཀྱིས་ཚིག་གི་མཚམས་སྦྱར་བས་སྒྲ་འདྲེས་ཏེ་དོན་སྦས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དཔེར་ན།
བྲིས་ལེགས་སྙན་ཚིག་བུ་མོ་རབ་མཛེས་མ། །
ལགས་པར་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་དགའ་སྟེར་བ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

345

མ་ཡིན་ཡིན་ངེས་པ་དག་ལྐོག་ལ་ཡུར། །
འདི་འདྲ་དུས་ཀྱི་མཁས་དབང་དགའ་སྟོན་ལགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་སླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིགགཉིས་པ་སླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག་ནི།
གཞན་གྲགས་སྒྲ་ཡིས་གབ་བྱ་བརྗོད་ནུས་ཀྱང་། །
གབ་བྱེད་ལ་འཁྲུལ་སླུ་བ་སླུ་བྱེད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲ་སྟོབས་ལྡན་མཛེས་པར་བརྗོད་ནུས་པ་ལྟ་བུ་དག་གིས་གབ་བྱ་བརྗོད་ནུས་ཀྱང་། གབ་བྱེད་ལ་འཁྲུལ་འགྲོ་བས་སླུ་བར་བྱེད་པ་ནི་སླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག་གོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན།
རྣམ་མང་རྒྱུ་ཡིས་ལེགས་བསྐྲུན་ཡན་ལག་ཅན། །
ཚད་མེད་ལེགས་པའི་ཟད་མེད་འབྲས་བུ་རྒྱས། །
མཐོང་བའི་མོད་ལ་མཆོག་སྲེད་རྒྱས་པ་ན། །
སྲིད་པའི་ལྗོན་པ་ཕལ་ལ་ཡི་ག་ལོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་གབ་ཚིགགསུམ་པ་རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་གབ་ཚིག་ནི།
ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་དག་མས་རིམ་བཞིན། །
ཡས་རིམ་སོ་སོར་སྔ་མ་དག་གི་མགོར། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

346

སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའི་རིམ་འཁྲུལ་རིམ་པ་བྲལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་མས་རིམ་ནས་རིམ་བཞིན། རྐང་བ་དང་བོ་གཉིས་ཡས་རིམ་གྱིས་བརྩིས་པའི་སྔ་མ་རྐང་བ་དང་བོ་དང་རྐང་བ་གཉིས་པ་ལ་
སོ་སོའི་མགོར་སྦྱོར་བ་དེ་རིམ་པ་བྲལ་བའི་གབ་ཚིག་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན། རྐང་བ་ཐ་མའི་མཇུག་རྐང་བ་དང་བོའི་མགོར་འོང་ཞིང་། རྐང་བ་གསུམ་པའི་མཇུག་རྐང་བ་གཉིས་པའི་མགོར་འོང་བ་སྟེ།
དཔེར་ན།
༢རབ་ཏུ་བསྟེན་པས་མི་ཡི་སྐྱོན་མཚང་ཀུན། །
༤རབ་ཏུ་འཇོམས་ཤིང་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དག །
༣རྒྱས་པར་བྱེད་ལ་དགེ་བའི་དཔལ་དང་སྟོབས། །
༥འཕེལ་བར་བྱེད་པ་༡ཆང་གི་བཏུང་བ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཞི་བ་རབ་བཅོམ་གྱི་གབ་ཚིགབཞི་བ་རབ་བཅོམ་གྱི་གབ་ཚིག་ནི།
བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་སྒྲ་དོན་ཅི་རིགས་པ། །
སྦྱར་བའི་རྟོགས་དཀའི་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་ནི་ཁ། །
འཕངས་བྱས་རབ་བཅོམ་གདམ་ངའི་ཚིག་ལྡན་ལེགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྒྲིབ་བྱ་དང་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་གབ་བྱ་གབ་བྱེད་གཉིས་སྒྲ་དང་དོན་ཅི་རིགས་སྦྱར་བས་དོན་རྟོགས་དཀའ་བར་བྱས་ཏེ། སྒྲིབ་བྱེད་ལ་ཁ་འཕངས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་རབ་བཅོམ་གྱི་གབ་ཚིག་ཡིན་ལ་འདི་ལ་གདམ་ངའི་ཚིག་དང་ལྡན་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

347

ན་ལེགས། ཞེས་པའོ། །འདི་དག་གོང་འོག་ཏུ་དཔར་མར་སྒྲུབ་ཅེས་ཞབས་ཀྱུ་བྱས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་པའོ། །
དཔེར་ན།
གཙང་དྭངས་བསུང་ངད་ཅན་གྱི་འདབ་ལྡན་གནས། །

ཅི་དགར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་བཏང་ནས། །
ཕྱི་སའི་དྲི་ངད་འཁོར་བའི་འདམ་གྱི་ཁྲོད། །
ངལ་བ་ལྷུར་ལེན་འདབ་ལྡན་དེ་ནི་གང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ལྔ་བ་མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིགལྔ་བ་མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག་ནི།
གབ་བྱ་གབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་དོན་བཀོད་པའི། །
ཚིག་གིས་དོན་གོ་སྡེབས་པ་མཐུན་པའི་གཟུགས། །
བསྡུས་བརྗོད་མཚུངས་དང་མི་མཚུངས་ལ་སོགས་ཅན། །
འདིར་ནི་དོན་མཐུན་བསྟན་ཏུ་ཡོད་ཙམ་རིགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གབ་བྱ་དེ་ཉིད་གབ་བྱེད་དེ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་བཀོད་པའི་ཚིག་གིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཚིག་བསྡེབས་པ་དེ་མཐུན་
གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག་ཡིན་ལ། བསྡུས་བརྗོད་ལ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་མི་
མཚུངས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད། འདིར་ནི་དོན་མཐུན་པ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཙམ་
གྱིས་རིགས་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

348

སྲིད་འདིར་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་འཚེར་བ་ཡི། །
མཆིང་བུ་དག་ལ་མི་དག་མངོན་ཆགས་མོད། །
ཚད་མེད་འོད་ཟེར་འབད་མེད་འདོད་དགུ་དག །
འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་བཅུ་ཕྲག་ཁོ་བོས་རྙེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

དྲུག་པ་རྩུབ་མོའི་གབ་ཚིགདྲུག་པ་རྩུབ་མོའི་གབ་ཚིག་ནི།
རྩུབ་མོའི་ཚིག་ལྡན་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཙམ། །
ངེས་ཚིག་ཙམ་གྱིས་བསྒྲིབ་བྱས་རྩུབ་མོ་འོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩུབ་མོའི་ཚིག་དང་ལྡན་ཞིང་མཚན་ཉིད་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཙམ་མམ། ངེས་ཚིག་སྟེ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་ཙམ་གྱིས་དོན་བསྒྲིབ་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་རྩུབ་མོའི་གབ་ཚིག་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
ཆུ་སྐྱེས་ལས་བྱུང་དྲོད་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་མཐུས། །
གེ་སར་དར་ལེགས་སྲོག་ལྡན་རོལ་དེ་ཡིས། །
འགའ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག་ན་ཡང་། །
མི་གཙང་རྫས་ཀྱིས་གང་བའི་རྐྱལ་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

བདུན་པ་གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིགབདུན་པ་གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིག་ནི།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

349

གང་དུ་གྲངས་ལ་གབ་པའི་བརྡ་བྱས་ནས། །
གབ་བྱ་སྦས་པར་བྱས་པ་གྲངས་ཀྱི་འོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་རྗོད་བྱེད་ཡི་གེའི་གྲངས་དེ་ཉིད་ལ་གབ་པའི་བརྡ་ཆད་བྱས་ནས་གབ་བྱ་སྦས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིག་ཡིན། ཞེས་
པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
འཇིག་རྟེན་མིག་གིས་ཐོག་དྲངས་རིག་བྱེད་མཐའ། །
ཟླ་བའི་ལག་པ་ཡིས་ཀྱང་མཐའ་རུ་སྐྱོར། །
དེ་འདྲའི་གདོན་གྱིས་ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཡི། །
དམག་སྣ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ལ་མི་འཇིགས་སམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བརྒྱད་པ་རབ་བཏགས་ཀྱི་གབ་ཚིགབརྒྱད་པ་རབ་བཏགས་ཀྱི་གབ་ཚིག་ནི།
གང་དུ་གབ་བྱའི་དོན་དང་ངག་དེ་དག །
གཞན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་བྱས་དེ་རབ་བཏགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་གབ་བྱའི་དོན་དང་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚིག་
དེ་དག་གཞན་གབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བར་བྱས་པ་དེ་ནི་རབ་བཏགས་ཀྱི་གབ་

ཚིག་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

350

རྫུ་འཕྲུལ་སྟོབས་ཀྱིས་མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་རྒྱུ། །
དམར་སེར་འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མུན་པ་སེལ། །
དགེ་མཚན་ལོ་ཏོག་སྨིན་པའི་གཉེན་གཅིག་བུ། །
འོད་སྟོང་ཅན་དེས་བདག་ཉིད་མ་འདོར་ཅིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
གབ་བྱ་འཇམ་དབྱངས། གབ་བྱེད་ཉི་མ།
ཡང་ན།

འཇིག་རྟེན་མཚོ་རུ་སྐྱེས་ཤིང་དེ་རུ་གཡེང་། །
སྲོག་ཆགས་འབུ་སྲིན་མང་བོས་རྒྱུན་དུ་གཙེ། །
དལ་མེད་མགོ་ལྕོག་ལྡེམ་པའི་མཚོ་སྐྱེས་ལ། །
དམར་སེར་འོད་སྟོང་སྤྲོ་བས་གཟིགས་པར་འཚལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
གབ་བྱ་བདག་དང་འཇམ་དབྱངས། གབ་བྱེད་པད་མ་དང་ཉི་མ།

དགུ་བ་མིང་དུ་འདུས་པའི་གབ་ཚིགདགུ་བ་མིང་དུ་འདུས་པ་ནི།
གང་དུ་མིང་ལ་སྣ་ཚོགས་དོན་ལྡན་མིང་། །
དུ་མས་བསྒྲིབས་པས་བཏགས་དེ་མིང་དུ་འདུས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དུ་གབ་བྱ་གབ་བྱེད་དག་གི་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པའི་མིང་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་དང་ལྡན་པས་མིང་དུ་མས་བསྒྲིབས་པས་སམ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་དུ་མར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་གབ་བྱ་གབ་པ་དེ་ནི་མིང་དུ་འདུས་པའི་གབ་ཚིག་གོ། །ཞེས་པ་སྟེ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

351

དཔེར་ན།
མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་དབང་ཕྱུག་ཆེ། །
གཞན་ཡིད་འགུགས་པའི་འཇོ་སྒེག་ཅན། །
སྲིད་པའི་སྨག་ཆེན་རབ་འཇོམས་པས། །
བདག་ལ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་སྩོལ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
གབ་བྱ་རིག་བྱེད་མ། གབ་བྱེད་འདོད་ལྷ། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། མཛེས་མ། ཉི་མ་རྣམས་སོ། །
ཡང་ན།

གང་གིས་བསྟེན་པའི་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་ལྷ། །
ཁམས་གསུམ་དབང་ཕྱུག་ཆེ་ཞེས་འབོད་པས་ན། །
གང་ལ་འདྲེན་བྱེད་གཡོ་བའི་ལྷ་དེ་ནི། །
འདོད་ལྷ་མ་ཡིན་མགྲིན་སྔོན་ཅན་ཡང་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཅུ་བ་སྒྲིབ་པའི་གབ་ཚིགབཅུ་བ་སྒྲིབ་པའི་གབ་ཚིག་ནི།
ཚིག་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ཆོས་མཚུངས་ལ་རེག་པས། །
དེར་འཁྲུལ་དོན་གཞན་བསྒྲིབ་བྱ་བསྒྲིབས་པས་སྒྲིབ། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མཚུངས་པ་ལ་རེག་པས།
སྒྲིབ་བྱེད་དེར་འཁྲུལ་ནས་དོན་གཞན་བསྒྲིབ་བྱ་དེ་བསྒྲིབས་པས་ན་སྒྲིབ་པའི་གབ་ཚིག་ཟེར། ཞེས་པ་སྟེ།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

352

དཔེར་ན།
སྨག་རུམ་སྟུག་པོར་འཁྱམས་པའི་འགྲོ་བ་ལ། །
རྣམ་གསལ་འོད་ཀྱིས་ལེགས་པའི་ལམ་སྟོན་ཞིང་། །
ལོ་འབྲས་ཕུན་ཚོགས་སྤེལ་ལ་གྲང་སོགས་ཀྱི། །

སྡུག་བསྔལ་སེལ་དེ་འཇིག་རྟེན་མགོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
གབ་བྱ་འཇམ་དབྱངས། གབ་བྱེད་ཉི་མ། འཇིག་རྟེན་མགོན་ནི་གཉིས་ཀའི་མིང་། ཡང་ན།

གཏིང་མཐའ་མི་ངོམ་སྲོག་ཆགས་གདུག་པས་གང་། །
ལས་རླབས་གཡོ་བས་འཇིགས་པ་ཚད་ལས་འདས། །
སེམས་ལྡན་དལ་མེད་འཁོར་བའི་གནས་ཆེན་དེ། །
འོད་དཀར་རི་བོང་ཅན་གྱི་མ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
གབ་བྱ་འཁོར་བ། གབ་བྱེད་རྒྱ་མཚོའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་མཐུན་པའི་སྒྲའི་གབ་ཚིགབཅུ་གཅིག་པ་མཐུན་པའི་སྒྲའི་གབ་ཚིག་ནི།
སྒྲ་སྦྱར་རྣམ་གྲངས་བཀོད་པས་བསྒྲིབ་བྱའི་དོན། །
རྟོགས་དཀའ་བསྒྲུབས་པ་དག་ནི་མཐུན་པའི་སྒྲ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་སྦྱར་བའི་དོན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཀོད་པས་བསྒྲིབ་བྱའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྒྲུབས་པ་དག་ནི་མཐུན་པའི་སྒྲའི་གབ་ཚིག་གོ། །ཞེས་པ་སྟེ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

353

དཔེར་ན།
དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་ཤིང་རི་དྭགས་ཀྱི། །

མཚན་མས་རབ་མཛེས་ཞལ་རས་ཅན། །
སྣང་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་མཛད་པ། །
མཚོ་བྱུང་འོད་དཀར་ཅན་ལ་དགའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ཡང་ན།

ནུས་པའི་མིང་མཐུན་མྱོང་བྱའི་མིང་འཛིན་གྱི། །

གནས་ལས་འཕོས་པ་སྦེད་མིན་བཅོས་ཡིན་པའི། །
རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་ལས་གཞན་ལ། །
མི་སིམ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་བྲལ། །ཞེས་པ་སྟེ།
སྔ་མའི་གབ་བྱ་དབྱངས་ཅན་མ། གབ་བྱེད་ཟླ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་སྒྲ་
སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི། ནུས་པའི་མིང་མཐུན་ནི་ཐུབ་པ། མྱོང་བྱའི་མིང་ནི་རོ། དེ་འཛིན་པ་ནི་ལྗགས། དེའི་གནས་ནི་ཞལ། སྦེད་མིན་ནི་བསྟན། བཅོས་ཡིན་ནི་བཅོས་ཏེ། ཐུབ་པའི་ཞལ་ལས་འཕོས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་རིན་ཆེན་དབང་རྒྱལ་
གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད། མི་སིམ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
རྨོངས་པར་བྱས་པའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་རྨོངས་པའི་གབ་ཚིགབཅུ་གཉིས་པ་རྨོངས་པའི་གབ་ཚིག་ནི།
གང་ཞིག་བརྗོད་དོན་དངོས་སུ་བརྗོད་བྱས་ཀྱང་། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

354

ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྨོངས་ཕྱིར་རྨོངས་པ་འོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་གང་ཞིག་གིས་རང་གི་བརྗོད་དོན་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་བྱས་ཀྱང་། ཚིག་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་རྨོངས་པར་བྱས་ཏེ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེད་པ་
ནི་རྨོངས་པའི་གབ་ཚིག་གོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
སྒེར་སེམས་དོར་ནས་སྤྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིས། །
འདོད་པའི་རྒྱལ་སྲིད་དཔལ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཏེ། །
རང་གི་གྲགས་པ་ཉམས་པར་དོགས་པ་ཡིས། །
ལག་པས་ལག་པ་དག་ཀྱང་དགྲ་ལྟར་གཞོམ། །ཞེས་པ་དང་།
ཡང་ན།

ཡང་དག་སྤྱོད་པ་མི་འདོར་རྒྱལ་བོ་ཆེ། །
རང་སྐྱོང་སོ་སོར་ལྟ་བ་དང་འཕྲད་ཚེ། །
རང་གཤིས་མི་འདོར་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་བོར་ནས། །
ཡ་ངའི་ཁྲིམས་ལ་སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པ་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཅུ་གསུམ་པ་ཡོངས་འཕྲོག་གབ་ཚིགབཅུ་གསུམ་པ་ཡོངས་འཕྲོག་གབ་ཚིག་ནི།
གང་ལ་ཚིག་གི་སྦྱོར་ཕྲེང་བདག་ཉིད་ཅན། །
རིང་བྱས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས། །
ཕྱི་མའི་གབ་བྱ་གོ་དགོས་ཡོངས་འཕྲོག་གོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

355

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་ཚིག་གི་སྦྱོར་བའི་ཕྲེང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་སྐོར་ཐག་རིང་བོར་བྱས་ནས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་མའི་གབ་བྱ་གོ་དགོས་པ་དེ་
ལ་ཡོངས་འཕྲོག་གི་རྒྱན་ཟེར། ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་བྱས་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་རོ། །དཔེར་ན།
རྒྱལ་ལྡན་འདབ་ཆགས་ཟས་གནས་སྐྱེས་གདན་ལ། །
འགྲོ་བྱེད་མི་འགྲོ་ཟུང་གིས་ཕན་ཚུན་འཁྱུད། །
ཁ་འཇོམས་དགྲ་ཆེན་ལས་བྱུང་ཉིན་མིན་མགོན། །
མདུན་མིན་བརྟེན་པའི་ལྷ་དེས་ཚེ་ཐག་བཟུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
ཚིག་སྔ་མའི་དོན་ཚིག་ཕྱི་མས་འཕྲོག་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཡོངས་འཕྲོག་ཅེས་བརྗོད་
དོ། །

བཅུ་བཞི་བ་གཅིག་བསྒྲིབས་ཀྱི་གབ་ཚིགབཅུ་བཞི་བ་གཅིག་བསྒྲིབས་ཀྱི་གབ་ཚིག་ནི།
གང་དུ་རྟེན་ནི་སྦས་མིན་བརྟེན་པ་ནི།
ཚིག་གིས་སྦས་པ་གཅིག་བསྒྲིབས་གབ་པའི་ཚིག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་རྟེན་ནི་སྦས་པ་མིན་པར་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། བརྟེན་པ་ནི་ཚིག་གིས་གསལ་བར་མ་བྱས་པར་སྦས་པ་དེ་ནི་གཅིག་བསྒྲིབས་ཀྱི་

གབ་ཚིག་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
གང་ཞིག་བསྒྲགས་པས་ལུས་མེད་སྐེམ་བྱེད་ཅིང་། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

356

ལུས་ཅན་སིམ་པའི་ལྗོན་པ་རླན་པར་བྱེད། །
དེ་ཡི་བྱིན་རླབས་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ། །
སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་དག་གི་གསོས་སུ་སྨིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཅོ་ལྔ་བ་གཉིས་ཀ་བསྒྲིབས་པའི་གབ་ཚིགབཅོ་ལྔ་བ་གཉིས་ཀ་བསྒྲིབས་པ་ནི།
དམིགས་འཛིན་སྤངས་ནས་སྤྱི་སྒྲས་རྟེན་བརྟེན་པ། །
གཉིས་ཀ་སྦས་ཏེ་གཉིས་ཀ་བསྒྲིབས་པ་འོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་སུ་མི་འཛིན་པར་སྤྱི་སྒྲ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་སྦས་པ་དེ་ནི་གཉིས་ཀ་བསྒྲིབས་པའི་གབ་ཚིག་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན།
གང་གིས་གང་ལ་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཙམ་གྱིས། །

ལ་ལས་བཅུ་དྲུག་བདེན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད། །
སླར་ཡང་བདེན་པའི་འཁོར་ལོ་དེ་དག་ནི།

མི་མིན་བརྒྱ་ཁྲི་སོགས་ལ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཅུ་དྲུག་པ་ཡོངས་འདྲེས་ཀྱི་གབ་ཚིགབཅུ་དྲུག་པ་ཡོངས་འདྲེས་ཀྱི་གབ་ཚིག་ནི།
གང་དུ་སྔར་བཤད་གབ་ཚིག་ཕྱོགས་དང་མདའི། །
མཚན་ཉིད་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་འདྲེས་པར་འདོད། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

357

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་གབ་ཚིག་ཕྱོགས་མདའ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་བོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདྲེས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་འདྲེས་ཀྱི་གབ་

ཚིག་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
འཁོར་ལོ་འཇིག་རྟེན་རི་རྣ་ཅན་གྱི་ལྟར། །

རྒྱུ་བས་འཇམ་པའི་མདའ་ཅན་སྙིང་རྩ་འདར། །

ཐེག་པ་ཡོན་ཏན་རང་འོད་འཚེར་བ་ན། །
སྣ་ནག་མ་ཡི་མིང་ཡང་ཁུང་བུར་ཡིབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
གྲངས། རབ་བཅོམ། རྩུབ་མོ་སོགས་འདྲེས་པའོ། །
ལྔ་བ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་གབ་པའི་ཚིག་དོན་སྟོང་འཁུན་དར། །
ཉམས་བརྒྱའི་རི་མོ་ངོ་མཚར་མང་བཀྲ་བ། །
གབ་བྱེད་རྡུལ་ཕྲན་ལ་གནས་དེ་རིགས་ནས། །
ཀུན་ལ་ཡ་མཚན་སྟོན་ནོ་རྒྱལ་བ་བཞིན། །
ཞེས་གབ་ཚིག་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེར་བཞི་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གབ་པའི་ཚིག་དང་དོན་ཤར་ཕྱོགས་སྟོང་འཁུན་རྒྱལ་བོའི་མཛོད་ལས་དྲངས་པའི་དར་གོས་དེ་ལ་སྙན་ངག་ཉམས་བརྒྱའི་རི་མོ་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་བཀྲ་ཞིང་། གབ་བྱེད་སའི་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་གྲངས་དང་
ལྡན་པར་གནས་པ་དེ་དག་ཅི་རིགས་ནས་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་ལ་སྙན་ངག་གི་རིག་པའི་སྒོ་ནས་ཚིག་དོན་ཡ་མཚན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

358

བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །

སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་སེལ་བཤད་པ།

རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་སྐྱོན་སེལ་ལ། ཤིས་བརྗོད། དམ་བཅའ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། མཇུག་བསྡུ་དང་ལྔ་ལས། དང་བོ་ནི།
རྡུལ་ཕྲན་ལས་འདས་རྣམ་མེད་ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུབ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མ་འཆད་པའི་སྐུ། ། ིནམ་ཡང་འགག་མེད་སྣ་ཚོགས་བརྗོད་པ་ཀུན་ལ་སྒག་མཛད་དྲུག་ཅུའྲོ་གསུང་དི བྱངས་ཅན།།སྨྲ་བསམ་ལས་འདས་ས་སོར་རང་རོ ག་བདེ་ཆེན་དབི ངས་ལས་རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ཐུགས།། ྱིསྐུ་ཐུགས་རོ་གཅིག་གསུང་དབང་མ་ཀྱེ་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་མཛོད་ཅིག་བདག་གི་བློ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་གྱི་གྲངས་ལས་འདས་པའི་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པ་
མེད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱུན་

མི་འཆད་པའི་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་སྐུ་མངའ་ཞིང་། ནམ་ཡང་འགག་པ་མེད་པར་བདེན་གཉིས་བླང་དོར་སྣ་ཚོགས་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དག་རིས་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཀུན་

ལ་སྒྲོག་པར་མཛད་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་གསུང་དབྱངས་ཅན། སྨྲ་བསམ་བརྗོད་པ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སོ་སོར་རང་རིག་གི་
ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ལས་དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ལས་བཞེངས་པ་མེད་པའི་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་དང་ལྡན་ལ། སྐུ་ཐུགས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ཀྱེ་ཞེས་འབོད་ཚིག་གིས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས། ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན་དུ་བདག་གི་བློ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

359

གྲོས་འདི་ཉིད་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་གསལ་བར་མཛོད་ཅིག ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དམ་བཅའ་བ་ནི།
གང་ཡང་སྔར་བཤད་རྣམས་ལ་སྐྱོན་འདི་བཅུ། །
སྤངས་ཏེ་ཡོན་ཏན་རབ་རྒྱས་བགྱིད་འདོད་ལ། །
སྐྱོན་ཡོན་འབོད་གྲོགས་དངོས་བརྙན་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི། །
ལེགས་བཤད་ཧ་ནུ་མན་ཐ་སྤྲོ་བར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་གང་ཡིན་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་རྒྱན་དག་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་འདི་བཅུ་བོ་སྤངས་ཏེ་རྒྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བགྱིད་པར་

འདོད་པ་རྣམས་ལ། སྐྱོན་ཡོན་ངོས་ཟིན་དཀའ་བ་འབོད་གྲོགས་ཏེ་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་བོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་དེའི་སྣང་བརྙན་འབུམ་ཕྲག་ཤར་བའི་ནང་ནས་དེའི་གཟུགས་དངོས་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྤྲེའུ་ཧ་ནུ་
མན་ཐ་སྤྲོ་བར་བྱ། ཞེས་རྩོམ་འགྱུར་སྐྱོན་སེལ་གྱི་ལེགས་བཤད་འདི་སྤྲེའུ་ཧ་ནུ་མན་ཐའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའོ། །
གསུམ་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
དོན་ཉམས་དོན་འགལ་དོན་གཅིག་ཐེ་ཚོམ་ཅན། །
རིམ་པ་ཉམས་དང་སྒྲ་ཉམས་གཅོད་མཚམས་ཉམས། །
སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་དང་མཚམས་སྦྱོར་བྲལ་བ་དང་། །
ཡུལ་དུས་སྒྱུ་རྩལ་འཇིག་རྟེན་ལུང་རིགས་འགལ། །
མཁས་པས་དེ་བཅུ་སྤངས་ཏེ་ངག་རྣམས་སྦྱོར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ཉམས་པ། དོན་འགལ་བ། དོན་གཅིག་པ། ཐེ་ཚོམ་ཅན།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

360

རིམ་པ་ཉམས་པ། སྒྲ་ཉམས་པ། གཅོད་མཚམས་ཉམས་པ། སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ། མཚམས་སྦྱོར་བྲལ་བ་དང་དགུའི་སྟེང་དུ། ཡུལ་དང་། དུས་དང་། སྒྱུ་རྩལ་དང་། སྣ་ཚོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྟེ་དྲུག་པོ་འདི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་བཅུ་ཡོད་ལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་དེ་བཅུ་སྤངས་ཏེ་
སྙན་ངག་གི་ཚིག་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱོར་དགོས། ཞེས་པའོ། །
དང་བོ་དོན་ཉམས་པའི་སྐྱོན།

བཞི་བ་རྒྱས་བཤད་ལ། དང་བོ་དོན་ཉམས་ནི།
ཚིག་ཚོགས་བརྗོད་བྱས་སྟོང་བ་དོན་ཉམས་ཏེ། །
སེམས་ལྡན་སྨྱོས་པ་མིན་པས་སྨྲ་བ་མིན། །
སེམས་ཉམས་བྱིས་པའི་ངག་རྣམས་འདིར་སྐྱོན་མིན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཚོགས་པ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་སྟོང་
བ་དེ་ནི་དོན་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་ལྡན་པའི་ནང་གི་སྨྱོས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྨྲ་མོད། སེམས་ཉམས་པ་སྟེ་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པ་དང་བྱིས་པ་བསམ་མེད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ངག་རྣམས་ནི་འདིར་སྙན་ངག་མཁན་པོ་སུ་ཞིག་གིས་
སྐྱོན་དུ་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
མི་འདིས་རི་རབ་ཟ་བར་བྱེད། །
ང་ནི་དེ་རིང་གློ་བུར་རྒས། །
ཟླ་བའི་མ་མ་རྒྱ་ཆེ་འོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

361

ཉི་མ་འདི་ནི་བསིལ་ལ་འཇམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་དོན་འགལ་བའི་སྐྱོན།
གཉིས་པ་དོན་འགལ་ནི།
སྔ་ཕྱིའི་ངག་རྣམས་ཕན་ཚུན་འཇོམས་བྱེད་པའི། །
འགལ་བའི་དོན་ལྡན་དོན་འགལ་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། །
ཆགས་སོགས་སྐབས་སུ་ཕུལ་བྱུང་ཚིག་ཉེས་མེད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་གང་གི་སྔ་ཕྱིའི་ངག་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་ནུས་པ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་ནང་འགལ་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་དེ་འགལ་སྐྱོན་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ཆགས་པ་སོགས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཚིག་ལབ་རྡོལ་ཁ་ནས་ཐལ་སྲིད་མོད། དེ་ནི་སྙན་ངག་གི་ཚིག་ཉེས་སུ་མི་བརྩི། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
དཔོན་ཁྱོད་གཞན་དོན་ཁོ་ན་སེམས། །
གཞན་གྱི་ནོར་དག་རྐུ་ཞིང་གསོག །
གཞུང་དོན་ཁོ་ན་བྱེད་འདོད་ནས། །
གཞུང་གི་རྒྱུ་རྫས་ཡལ་བར་འདོར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དེའི་དམིགས་བསལ། དཔེར་ན།
བུད་མེད་གཞོན་ནུའི་ལུས་ཕུང་འདི། །
མི་གཙང་རྫས་ཀྱི་རྐྱལ་བ་རེད། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

362

འདི་ཡི་ཞལ་གྱི་པད་མ་ལ། །

སྤྱོད་པའི་སྦྲང་མར་གྱུར་ན་འདོད། །
ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ལབ་རྡོལ་སྨྲས་པ་དག་སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་དུ་མི་བརྩིའོ། །
གསུམ་པ་དོན་གཅིག་པའི་སྐྱོན།
གསུམ་པ་དོན་གཅིག་སྐྱོན་ནི།
དགོས་ཁྱད་མེད་པར་སྒྲ་དང་དོན་ཅི་རིགས། །
སྔར་བཤད་སླར་ཡང་བརྗོད་པ་དོན་གཅིག་སྐྱོན། །
དགའ་སོགས་བརྗོད་འདོད་ཡང་བརྗོད་སྐྱོན་མིན་རྒྱན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པར་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་དང་དོན་ཅི་རིགས་པ་སྔར་བརྗོད་ཟིན་པ་སླར་ཡང་བརྗོད་པ་དེ་དོན་གཅིག་སྐྱོན་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་བརྩེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། དགའ་བ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་པར་འདོད་
ནས་ཡང་ཡང་བརྗོད་པ་སྐྱོན་མིན་པར་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
སྙན་ངག་མཁན་པོས་སྙན་ཚིག་བརྩམས། །
སྙན་ངག་མཁན་པོས་དཔེ་བརྗོད་བརྩམས། །
སྙན་ངག་མཁན་པོས་ཚིག་སྦྱོར་བརྩམས། །
སྙན་ངག་མཁན་པོས་སྙན་གཞུང་བརྩམས། །
ཞེས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་བྱུང་བ་ལྟ་བུ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

363

དེའི་དམིགས་བསལ། དཔེར་ན།
ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །
གཞུང་ཚིག་ཉི་མ་གསར་བས་མུན་ཆེན་བསལ། །
ཚིག་དོན་སྒེག་མོའི་བཞིན་རས་གསལ་བར་བསྟན། །
དཎ་ཌིའི་གཞུང་དོན་ནོར་བུ་ལྷང་ངེར་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཞི་བ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་སྐྱོན།
བཞི་བ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ནི།
ངེས་པའི་དོན་དུ་རབ་སྦྱར་ཚིག་ཉིད་ཀྱིས། །
གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་འདྲེས་ན་ཐེ་ཚོམ་སྐྱོན། །
འདྲ་བའི་ཐེ་ཚོམ་སླད་དུ་སྨྲས་པ་དག །
རྒྱན་ཡིན་སྐྱོན་མིན་དེ་ཀུན་ཁས་ལེན་ཉིད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བའི་ཚིག་སྦྱོར་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པའི་ཚིག་འདྲེས་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་ལ། གང་ཡིན་འདྲ་བའི་གདམ་ངའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སླད་དུ་ཚིག་སྨྲས་པ་དག་ནི་སྐྱོན་མིན་པར་རྒྱན་ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
འདོད་པའི་ཆགས་པ་རྒྱས་པ་དང་། །
གཉེན་པོ་དག་ཀྱང་མ་བསྒོམས་པའི། །
སྲེད་ལྡན་མིག་ལ་མཛེས་མའི་བཞིན། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

364

མཛེས་སམ་མི་མཛེས་འཕྱང་མོ་ཉུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
དེའི་དམིགས་བསལ། དཔེར་ན།
བློ་ལྡན་སྐྱེ་བོའི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པ་འམ། །
ཡང་ན་ཅོལ་ཆུང་གཡེང་བའི་སྐྱོན་ཡིན་རུང་། །
ལྔ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །

སྦྱང་བར་འདོད་པའི་བློ་དེ་འདོར་མི་ནུས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ལྔ་བ་རིམ་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན།
ལྔ་བ་རིམ་པ་ཉམས་པ་ནི།
དོན་རྣམས་མདོར་བསྟན་རིམ་བཞིན་རྒྱས་བཤད་དུ། །
མ་བྱུང་གོ་རིམ་འཁྲུག་པ་རིམ་ཉམས་སྐྱོན། །
དགོས་ཚོགས་འབྲེལ་བའི་སླད་དུ་འབད་པ་ཡིས། །
མདོ་རྒྱས་རིམ་པ་བཟློག་ཀྱང་སྐྱོན་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་བྱའི་དོན་རྣམས་སྔ་མར་མདོར་བསྟན་གྱིས་བསྟན་པའི་
གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་བྱུང་ན་གོ་རིམ་འཁྲུག་པ་ཡིན་སྟབས་རིམ་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། དམིགས་བསལ། དགོས་པ་ཚིག་ཚོགས་
སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་བའི་སླད་དུ་ཚིག་སྦྱོར་ལ་འབད་པར་བྱས་ཏེ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་རིམ་པ་བཟློག་ཀྱང་སྐྱོན་མིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

365

སྐྱེས་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་མཁར་རྒྱུ་བའི། །
བསིལ་བའི་ཟེར་དང་ཚ་ཟེར་སྤྲོ་བ་ཅན། །
རྟ་ལྗང་ཅན་དང་ཟླ་བའི་རང་འོད་ལ། །
ཀུན་ད་པད་མ་དག་གིས་འཛུམ་གྱིས་བསུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དེའི་དམིགས་བསལ། དཔེར་ན།
རྔ་གསང་སྒྲ་དང་རྔ་བོ་ཆེ་ཡི་སྒྲ། །
སྙན་འཇེབས་ཀོ་ཀི་ལ་ཡི་དབྱངས་གསུམ་གྱི། །

ཐོག་མཐའ་གཉིས་ནི་དཔྱིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དཔལ། །
བར་བ་ཁོ་ན་ཁ་བའི་དུས་སུའང་གྲགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

དྲུག་པ་སྒྲ་ཉམས་པའི་སྐྱོན།
དྲུག་པ་སྒྲ་ཉམས་པ་ནི།
དོན་དེར་རྗོད་བྱེད་རྣམ་དབྱེ་རྐྱེན་ལ་སོགས། །
ཐོབ་ཚོད་བཞིན་མིན་སྦྱར་བ་སྒྲ་ཉམས་སྐྱོན། །
བརྟགས་པའི་ཆོ་ག་དག་ལས་དམིགས་བསལ་འགའ། །
ལུང་ཟིན་མཁས་པས་སྦྱར་བ་སྐྱོན་མིན་ཉིད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་རྐྱེན་ལ་
སོགས་པ་ཐོབ་ཚོད་བཞིན་མིན་པར་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་སྦྱར་བ་ནི་སྒྲ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་བརྟགས་པའི་ཆོ་ག་སྟེ་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་གི་སྒྲ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

366

སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག་དག་ལས་དམིགས་བསལ་འགའ་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་ཟིན་པ་དག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་ནི་སྐྱོན་མིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
སྣ་ཚོགས་འོད་ཅན་དེ་ཡི་འོད་ཟེར་དེ། །
མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་འདབ་བརྒྱ་བ་དེ་སྐྱོངས། །
མཚན་མོར་སད་པས་ཀུ་མུ་ད་དེ་ཡིས། །
མཚན་མོར་རྒྱུ་བས་ཟླ་བ་གཞོན་ནུར་སྐྱོངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དེའི་དམིགས་བསལ།
རྟ་ལྗང་ཅན་གྱིས་ཟེར་བརྒྱ་ཡིས། །
མཚོ་སྐྱེས་འདབ་ལྡན་དགའ་བར་བྱེད། །
རི་བོང་ཅན་གྱིས་བསིལ་ཟེར་གྱིས། །

ཟླ་བའི་གཉེན་དག་དགའ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
རྟ་ལྗང་ཅན་དང་རི་བོང་ཅན་གྱིས་ཞེས་གསུམ་པ་བྱེད་པ་སྦྱར་བ་སྐྱོན་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་ངལ་གསོ་ཉམས་པའི་སྐྱོན།

བདུན་པ་ངལ་གསོ་ཉམས་པ་ནི།
ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལ་ངལ་གསོ་ངེས་པའི་གནས། །
ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་ངལ་གསོ་རིགས་དགོས་པར། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

367

དེ་ཉམས་གཅོད་མཚམས་མིང་མ་རྫོགས་པ་རུ། །
ངལ་གསོ་བ་ནི་གཅོད་མཚམས་ཉམས་པའི་སྐྱོན། །
རྣམ་དབྱེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་ཕྱིས་ཚིག་ཡིན་བཞིན། །
རྣམ་དབྱེ་མཚམས་སྦྱོར་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་ཡང་ཚིག །
ཡིན་ཕྱིར་ཀཱརྻཱ་ཎྱ་སོགས་མིང་དབུས་ལྟར། །
སྣང་ཡང་སྐྱོན་མིན་འོན་ཀྱང་རྣ་བར་རྩུབ། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལ་ངལ་གསོ་ཐོབ་པའི་གནས་ནི། ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་སུ་ངལ་གསོ་ཐོབ་པར་རིགས་པས། དེ་ལྟར་དགོས་པ་ལས། དེ་ཉམས་ནས་ཚིག་གཅོད་མཚམས་ཀྱི་མིང་མ་རྫོགས་པར་ངལ་གསོ་བ་ནི་གཅོད་མཚམས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱིན་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚིག་མཐའ་ཕྱིས་པའི་ལྷག་མ་ཚིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་དབྱེ་
མཚམས་སྦྱར་བ་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་མཐའ་ཡང་ཚིག་ཡིན་ཕྱིར། རྩ་བའི་དམིགས་
བསལ་གྱི་དཔེ་བརྗོད་དུ། བྱ་དང་བྱ་མིན་མ་ཚང་མེད་ལ་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་

ཅིང་། ཞེས་པའི་བྱ་དང་བྱ་མིན་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཀཱརྻཱ་ཀཱརྻཱ་ཎྱ་ཞེས་པའི་ཀཱརྻཱ་ཕྱི་

མའི་ཡ་ལ་ངལ་གསོས་པ་ནི། མིང་གི་དབུས་སུ་ངལ་གསོས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྐྱོན་

མིན་ཏེ། བྱ་མིན་གྱི་སྐད་དོད་ཨ་ཀཱརྻཱ་མིང་དང་ཎྱ་རྣམ་དབྱེ་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་

པས། ཨ་ཀཱརྻཱ་མིང་གི་ཆ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནའང་རྣ་བར་རྩུབ་པས་སྙན་ངག་མཁན་
རྣམས་ཀྱིས་མི་སྦྱོར། ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན།
མཚོ་ལས་སྐྱེས་པད་མ་དག་གི། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

368

བཅུད་འཐུང་བའི་སྦྲང་མ་རྣམས་ཀྱི། །

མཆུས་བསྣུན་པའི་པད་མ་རྣམས་ཀྱི། །

མགོའི་འདབ་མ་རྣམས་ལྷུང་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
དམིགས་བསལ། དཔེར་ན།
གསེར་ལྡན་མ་ཡིས་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་ལ། །
ཆུ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྲང་མའི་ལུས་སྟོབས་གསོ། །
མཚོ་ལྡན་མས་ཀྱང་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས། །

སྐལ་བཟང་མཁས་པར་བསྒྲུབ་པ་འདི་རྨད་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བརྒྱད་པ་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན།

བརྒྱད་པ་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་ནི།
ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་ལྕི་ཡང་སྦྱོར་དགོས་རྣམས། །
ཇི་བཞིན་མིན་བྱས་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་སྨད། །
ཡི་གེ་མང་ཉུང་གྱུར་པ་ལྷག་ཆད་སྐྱོན། །
ཏ་དང་ཛ་སོགས་སྡེབ་སྦྱོར་རང་རང་གི། །
ཡང་ལྕི་གོ་རིམ་འཁྲུགས་ནས་ཏ་རུ་ན། །
ལ་རུ་ག་སོགས་ལྕི་ཡང་ཉམས་པའི་སྐྱོན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་ནི་ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་བྱུང་བ་དང་། ལེགས་སྦྱར་ལ་ལྕི་ཡང་སྦྱོར་དགོས་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

369

པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཚིག་རྐང་ལ་ཡི་གེ་མང་ཉུང་ཤོར་བ་ལ་ལྷག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་ཟེར། ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་
གྱི་ཏ་མཐའ་ཡང་བ་དང་ཛ་དབུས་ལྕི་བ་སོགས་སྡེབ་སྦྱོར་རང་རང་གི་ཡང་བ་དང་ལྕི་བའི་གོ་རིམ་འཁྲུགས་ནས། ཏ་མཐའ་ཡང་བའི་ཚབ་ཏུ་ན་ཀུན་ཡང་བ་བཀོད་པ་དང་། ལ་ཡང་བའི་ཚབ་ཏུ་ག་ལྕི་བ་བཀོད་པ་སོགས་ནི་ཡི་གེ་ལྕི་ཡང་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་ཤོར་བས་རིང་ཐུང་གི་སྐྱོན་ནི།
དཔེར་ན།
སློབ་སྦྱོང་མི་བྱེད་གཡེང་བས་ཁྱེར། །
ཆང་དུད་བུད་མེད་དག་ལ། །
འཛེམ་མེད་རྒྱུན་དུ་དགའ་ཞིང་སྤྱོད་པར་བྱེད། །
དེ་འདྲས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པ་ས་སྟེང་དག་ན་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

དགུ་བ་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན།

དགུ་བ་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པ་ནི།
ཨ་སོགས་མཚམས་སྦྱོར་མི་འདོད་རྒྱུ་མེད་པར། །
ཡ་བ་ཕྱིས་སོགས་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན། །
ཤད་གོང་ཨ་དང་ཕྱི་མའི་ཨ་ཨི་སོགས། །
མཚམས་སྦྱོར་བྲལ་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དམིགས་ཀྱིས་བསལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཨ་ཨི་སོགས་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་མི་འདོད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

370

མེད་པར་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་དང་། སྒྲ་ཊཱིཀ་ལས། སྤྱིར་བཏང་ཕྱིས་པ་ལ་སླར་

མཚམས་སྦྱོར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱིས་པ་ལ་སྤྱིར་མཚམས་

སྦྱོར་མི་ཐོབ་ཀྱང་། ཚིག་མཐའི་ཡ་དང་བ་ཕྱིས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་མཐའ་དགོས་པ་མེད་པར་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡང་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ལ། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་སྔ་ཕྱིའི་བར་ཤད་ཀྱི་གོང་གི་ཨ་དང་། ཕྱེད་ཕྱི་མའི་མགོའི་ཨ་དང་ཨི་སོགས་ལྟ་
བུ་མཚམས་སྦྱོར་བྲལ་བ་སྟེ་མཚམས་མ་སྦྱར་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
བྱམས་མགོན་འཇམ་དབྱངས་ལས་བརྒྱུད་གདམས་པ་མཆོག །
ཤཱན་ཏ་དེ་བ་ཨ་ཏི་ཤ་ཡི་སྲོལ། །
ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས། །
སྙན་པའི་གྲགས་པ་སྐབས་གསུམ་ལྷ་ཡིས་བསྒྲགས། །
ཞེས་དེ་བའི་བའི་ཨ་དང་ཨ་ཏི་ཤའི་ཨ་གཉིས་མཚམས་མ་སྦྱར་བ་སྐྱོན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ།

དེའི་དམིགས་བསལ། དཔེར་ན།
འཁོར་འདས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི། །

རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཤཱ་ས་ན། །
ཨ་ཏི་ཤ་ཡིས་སྤེལ་བའི་གདམས་པ་མཆོག །
སྙིང་གི་བདུད་རྩིར་སིམ་པའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱིད། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

371

ཅེས་ནའི་ཨ་དང་ཨ་ཏིའི་ཨ་གཉིས་མཚམས་མ་སྦྱར་ཡང་སྐྱོན་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

བཅུ་བ་ཡུལ་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན།

བཅུ་བ་ཡུལ་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པ། གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི།
རི་སོགས་ཡུལ་དང་ཉིན་མཚན་དབྱར་སོགས་དུས། །
འདོད་ཡོན་ལ་བརྟེན་གླུ་སོགས་སྒྱུ་རྩལ་ཏེ། །
རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་སྣོད་བཅུད་འཇིག་རྟེན་ནོ། །
རིགས་པ་གཏན་ཚིགས་རྟོག་གེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །
ཐོས་བཅས་གསུང་བའི་ཕྱི་ནང་རྗོད་བྱེད་ལུང་། །
དེ་དག་དྲུག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན། །
མིན་པར་སྙན་ངག་མཁན་པོ་བག་མེད་ཀྱིས། །
ཞུགས་ན་ཡུལ་སོགས་འགལ་བའི་འདམ་དུ་འབྱིང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་དང་། ནགས་དང་། ཡུལ་འཁོར་ལ་སོགས་ཡུལ་དང་། ཉིན་མཚན་དང་། དབྱར་སོགས་དུས་དྲུག་ལ་སོགས་དུས་དང་། འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་བརྟེན་པའི་གླུ་སོགས་སྒྱུ་རྩལ་ཏེ། འབྱུང་བོ་སེམས་ཅན་རྒྱུ་བ་དང་། མི་རྒྱུ་བ་བེམ་པོ་རྣམས་ཏེ་སྣོད་དང་བཅུད་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

372

རྟོག་གེའི་བདག་ཉིད་དང་། ཐོས་པ་རིག་བྱེད་དང་བཅས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྗོད་བྱེད་ནི་ལུང་ཡིན་ལ། དེ་དག་དྲུག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་མིན་པར་སྙན་ངག་མཁན་པོ་བག་མེད་ཀྱིས་རྩོམ་པ་ལ་ཞུགས་ན། ཡུལ་དུས་སོགས་དང་འགལ་
བའི་འདམ་དུ་བྱིང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་བོ་ཡུལ་དང་འགལ་བ་ནི།
མ་ལ་ཡ་ཡི་ག་བུར་གངས་ཅན་དུ། །
སྐྱེས་པའི་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ཡུལ་འགལ་དག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་ལ་ཡ་ཡི་ག་བུར་ཞེས་པ་དང་། བོད་གངས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཨ་རུ་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཡུལ་འགལ་བ་དག་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དུས་དང་འགལ་བ་ནི།
ཉིན་པར་ཀུ་མུད་མཚན་དུས་པད་མོ་བཞད། །
སྟོན་དུས་རྨ་བྱ་དགའ་རྣམས་དུས་འགལ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ཉིན་མོ་ཀུ་མུད་བཞད་ཅེས་པ་དང་མཚན་དུས་སུ་པད་མོ་བཞད་ཅེས་པ་དང་། སྟོན་དུས་སུ་རྨ་བྱ་དགའ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དུས་འགལ་བ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་བ་ནི།
དཔའ་དང་སྒེག་པ་སྤྲོ་དགའི་ཁྱད་ཡིན་པར། །
ཁྲོ་དང་ཡ་མཚན་བྱས་པ་སྒྱུ་རྩལ་འགལ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

373

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔའ་བ་དང་སྒེག་པའི་ཉམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི་སྤྲོ་དགའ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤྲོ་བས་དཔའ་བའི་ཉམས་དང་། དགའ་བས་སྒེག་པའི་ཉམས་འབྱུང་བ་དང་། ཁྲོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ལས་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་

དང་། ཡ་མཚན་པའི་ཡིད་བྱེད་ལས་རྨད་བྱུང་གི་ཉམས་འབྱུང་དགོས་པ་ལ། སྤྲོ་དགའི་ཡིད་བྱེད་ལས་ཁྲོ་བའི་ཉམས་དང་ཡ་མཚན་གྱི་ཉམས་བྱུང་བར་བྱས་པ་ནི་སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།
ལྕུག་ཕྲན་གཞོན་ནུས་མེ་ཏོག་འཛུམ་ངོམ་པའི། །
ཡིད་འོངས་སྐྱེད་མོའི་ཚལ་དུ་སླེབས་པ་ན། །
རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་མིག་འབུར་རབ་བགྲད་དེ། །
ཀུ་ཅོ་དྲག་པོས་འཇིགས་རུང་ཟིལ་ཤུགས་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བཞི་བ་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་ནི།
གླང་བོའི་རལ་བ་ཆུ་ཤིང་སྙིང་བོ་སོགས། །
འདི་འདྲ་སྣོད་བཅུད་འཇིག་རྟེན་འགལ་ལྡན་ཅན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། གླང་བོ་ཆེའི་རལ་བ་ཞེས་པ་དང་། ཆུ་ཤིང་གི་སྙིང་

བོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འདི་འདྲ་ནི་སྣོད་དང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་
ཡིན། ཞེས་པའོ། །
ལྔ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི།
འདུས་བྱས་རྟག་སོགས་ནང་བའི་རིགས་པ་དང་། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

374

འཇིག་རྟེན་ཚངས་པས་བྱས་མིན་ཕྱི་རིགས་དང་། །
འགལ་བ་དེ་འདྲ་དེར་ལྟོས་རིགས་པ་འགལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སོགས་ནང་བའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ཚངས་པས་བྱས་པ་མིན་ཞེས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དེ་འདྲ། ཕྱི་ནང་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡོད། ཅེས་པའོ། །
དྲུག་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་ནི།
ཕྱི་ནང་རང་རང་གཞུང་ལས་བཤད་པ་དང་། །
འགལ་བའི་ངག་རྣམས་ལུང་དང་འགལ་བ་སྟེ། །
མེ་བཞག་མིན་པར་བྲམ་ཟེའི་མཆོད་སྦྱིན་དང་། །
བསླབ་ཉན་མེད་པར་སློབ་མར་དབང་ལུང་བཞིན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་རང་རང་གི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་སྙན་ངག་རྣམས་ནི་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་ནི། མེ་བཞག་པ་མིན་པར་བྲམ་ཟེས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ནང་བའི་ལུང་དང་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན། གཙུག་ལག་རིག་པ་མ་བསླབ་པར་གཞན་ལ་འཆད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། བླ་མ་ལས་དབང་ལུང་མ་ཉན་པར་གཞན་ལ་དབང་ལུང་སྟེར་རོ། །ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་བསྟན་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་བོ་ནི།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

375

སྐབས་འགར་སྐྱོན་མེད་དག་ཀྱང་འདོད་འདི་ལྟར། །
གང་གི་མཐུ་ལས་མི་ཡུལ་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད། །
འབྱུང་བར་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ཡུལ་གྱི་འོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་འགལ་ཡང་གནས་སྐབས་འགར་སྐྱོན་མེད་པ་དག་ཀྱང་
ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་འདི་ལྟར། དཔེར་ན། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་གང་གི་མཐུ་ལས། མི་ཡུལ་འདིར་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་ཡུལ་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ།
དེ་བཞིན་བཟང་ངན་ལྟས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ། །
འགྲོགས་མིན་འགྲོགས་པར་བསྟན་ཀྱང་དུས་མི་འགལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་གི་དེ་བཞིན་དུ་བཟང་ངན་ལྟས་ཀྱི་དབང་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྲོགས་མི་སྲིད་པའི་དངོས་པོ་འགྲོགས་པར་བསྟན་ཀྱང་དུས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད། ཅེས་པའོ། །འདིར་དཔར་མར་བཟང་ནང་ལྟོས་ཞེས་པ་མ་དག་གོ། །དཔེར་ན།
རྒྱལ་བོ་འཆི་བའི་སྔ་ལྟས་ཀྱིས། །

ཀ་དམ་པ་ཡི་མེ་ཏོག་དང་། །
འདབ་མ་བདུན་པའི་མེ་ཏོག་གཉིས། །
དུས་གཅིག་ཤར་བའི་མཚན་མ་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

376

གར་བྱེད་མེ་ཏོག་རྙིང་ཡང་ཆགས་ལྡན་ལ། །
ཡིད་འོངས་བརྗོད་ཀྱང་སྒྱུ་རྩལ་ལས་མི་འགལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་གར་བྱེད་པའི་བུ་མོའི་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་རྙིང་ཞིང་རྙིད་
པར་གྱུར་ཀྱང་། གར་གྱི་ཚེ་ལྡེམ་ལྡེམ་དུ་གཡོ་བ་ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོའི་མིག་ལམ་
དུ་ཡིད་དུ་འོངས་པར་འཆར་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད། ཅེས་པའོ། །
བཞི་བ།
ལས་ཀྱིས་བསིལ་བྱེད་འདིས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ། །
གྲང་མིན་བྱེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དང་མི་འགལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བསིལ་བྱེད་དེ་ཟླ་བ་འདིས་ཀྱང་ཡི་དྭགས་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ལ་གྲང་མིན་ཏེ་ཚ་བའི་གདུང་བ་སྟེར་བར་བྱེད། ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད། ཅེས་པའོ། །འདིར་ཡང་ཉིན་བྱེད་ཅེས་པ་མ་དག་གོ། །
ལྔ་བ།
འགག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་སོགས་ཀྱི། །
ཁྱད་པར་བརྗོད་ཀྱང་རིགས་པར་འགལ་བ་ཅི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་གཏན་དུ་འགག་པ་མེད་པའི་ལྔ་ལྡན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱང་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་
པ་ཅི་སྟེ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ།

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

377

དཔེར་ན།
ལྔ་ལྡན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །
འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་རྟག་བཞུགས་ནས། །
དག་པའི་འཁོར་ཚོགས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ལ། །
རྒྱུ་འབྲས་ཐེག་པའི་ཆོས་དག་རྟག་ཏུ་སྟོན། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་འཇིག་པའི་རིགས་པ་དག་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །
དྲུག་པ།
ཉོན་མོངས་མང་ལྡན་སོ་སྐྱེས་ཚེ་གཅིག་ལ། །
སྒྲིབ་གཉིས་བདུད་བཞི་བཅོམ་ནས་འཚང་རྒྱ་སོགས། །
ལུང་འགལ་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་མང་བོའི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེས་པོ་དག་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་བདུད་བཞི་བཅོམ་ནས་འཚང་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་ནི། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ལུང་སོགས་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད་
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །
ལྔ་བ་སྐྱོན་སེལ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
རྒྱས་སོ་ཚིག་གི་རབ་བྱེད་འདབ་བརྒྱའི་འདབ། །
དོན་གྱི་སྦྲང་རྩི་མངར་བ་དེ་དག་ཀྱང་། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

378

དེ་བཞིན་སྙན་ངག་རྒྱན་ལྡན་ཆེས་དགའི་གླུ། །
མཆོག་བསྟན་ཉིན་བྱེད་འོད་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱས། །
ཞེས་སྐྱོན་བཅུ་སྤངས་ནསཡོན་ཏན་རབ་རྒྱས་སྤེལ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་སོ་ཞེས་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་བཀོད་ནས་གང་རྒྱས་ན་ཚིག་གི་རབ་བྱེད་ཀྱི་འདབ་བརྒྱ་སྟེ་པད་མའི་འདབ་མ་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། ཚིག་གི་
འདབ་མ་རྒྱས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དོན་གྱི་སྦྲང་རྩི་རབ་ཏུ་མངར་བ་དེ་དག་ཀྱང་རབ་
ཏུ་རྒྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་བརྩམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྙན་ངག་གི་རྒྱན་དང་ལྡན་པའི་ཆེས་ཆེར་དགའ་བའི་གླུ་ཡང་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་འོད་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །
བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པའི་མཇུག་གི་བྱ་བ་ནི།
འདིར་སྨྲས་པ།
ཚོགས་གཉས་ཆུ་གཏེར་ལས་འི ངས་དོ བྱངས་ཅན་བདུད་རྩིའ་གཏེར། ། ིཐུབ་བསྟན་རལ་བའི་མྱུ་གུ་དེ་ནི་སྔོན་བསགས་ཀྱི། །
ལེགས་བྱས་རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་བ་ལ་ཆགས་འདིར་འོངས་ནས། །
སྐལ་བཟང་ཡིད་མཁའ་མཛེས་བྱེད་མཚོ་ལ་པད་མས་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་ཆུ་གཏེར་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་དབྱངས་ཅན་མ་བདུད་རྩིའི་གཏེར་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཐུབ་བསྟན་རལ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེའི་མྱུ་གུ་སྟེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། སྐལ་ལྡན་གྱི་སྔོན་བསགས་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

379

ལེགས་བྱས་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་དབྱངས་ཅན་མ་ཟླ་བ་དེ་
ནི་དེ་ལ་ཆགས་ནས་འདིར་འོངས་པ་ཞེས་རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སྐལ་བཟང་

གི་གདུལ་བྱའི་ཡིད་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དབྱངས་ཅན་མ་ཟླ་བས་དེ་མཛེས་པར་བྱས་པ་ནི་མཚོ་ལ་པད་མས་བརྒྱན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ནོ། །འདིས་དབྱངས་ཅན་མ་སྙིང་ལ་ཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། །མཆོག་གི་གསུང་རབ་འོད་ཀྱི་ཐིགས་པ་དག །
མང་འདུས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་ལྡན་ཕྲ་ཞིབ་སྤྱན། །
སྲིད་ལས་བརྒལ་ཀྱང་རྫོགས་པ་མིན་པ་ཡིས། །
མེས་པོའི་ཡིད་བརྟན་འགོག་པ་འདི་ལས་གང་། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་འོད་དང་འོད་དེ་ཉིད་ཐིགས་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་གཟུགས་ཅན་འཕར་མ་དང་། དེ་ལྟའི་གསུང་རབ་མང་དུ་འདུས་པ་སྟེ་མང་དུ་མཐོང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་ཕྲ་ཞིབ་གཟིགས་པའི་སྤྱན་ཞེས་འབྲུ་མང་བོའི་ཚིག་སྡུད་ཅན་གྱི་དཔེ་རྒྱན་དང་། སྤྱན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཀྱུས་

སམ་གཟིགས་པ་འཇིག་རྟེན་སྲིད་པ་ལས་བརྒལ་ཀྱང་ད་དུང་རྫོགས་པ་མིན་པ་ཞེས་མཛེས་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ཏེ། དེས་མེས་པོ་ཚངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་འགོག་པ་སྟེ་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་རབ་བྱེད་འདི་ལས་གཞན་གང་དུ་ཡོད། ཅེས་བསྟན་བཅོས་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་བ་འདིའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའོ། །
འཕྲོག་བྱེད་འཇུག་པ་བཅུ་ཡིས་མ་ཐོབ་ལ། །མེས་པོའི་ནོར་ལྷའི་སྙན་གྱིས་མ་གསན་ཅིང་། །
དབང་བོས་སྤྱན་སྟོང་བགྲད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

380

དབྱངས་ཅན་རྒྱུད་མང་བརྡུངས་འདི་སྐལ་བས་ཐོབ། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཕྲོག་བྱེད་འཇུག་པ་བཅུ་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་མ་ཐོབ་ལ། མེས་པོ་ཚངས་པའི་ནོར་ལྷའི་སྙན་དེ་ཡིས་ཀྱང་མ་གསན་ཅིང་། ལྷའི་དབང་བོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤྱན་སྟོང་བགྲད་ནས་བལྟས་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་རྒྱུད་མང་སྟེ་པི་ཝང་བརྡུངས་པ་འདི་ནི་བདག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བས་ཐོབ་པོ་ཞེས་འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས་སྤྲས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའོ། །
ཁྱད་འཕགས་དོན་གྱི་བཞིན་ལྡན་མེ་ལོང་མ། །
ཀ་ཡེ་བྱིས་པས་འཁྲུལ་སྤྱད་གོས་ཧྲུལ་སྐྱུར། །
གསར་བཤད་སྙན་འཇེབས་དཱུ་ཀུ་ལ་ཡི་གོས། །
གྱོན་ལ་རྨད་བྱུང་འཛུམ་པའི་དཔལ་ངོམས་ཤིག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བརྗོད་བྱ་དོན་བཞིན་གྱི་གཟུགས་

སུ་བཀོད་ནས། དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་མེ་ལོང་མ་མཛེས་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་ཀ་ཡེ་ཞེས་བོས་ནས། བྱིས་པ་མི་མཁས་པས་ནོར་འཁྲུལ་གྱིས་ལོངས་སུ་སྤྱད་པའི་གོས་ཧྲུལ་བོ་དེ་སྐྱུར་ཅིག གསར་དུ་བཤད་པའི་དོན་ལྡན་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པའི་གཞུང་དཱུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་འདི་གྱོན་ལ། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་འཛུམ་མདངས་དང་ལྡན་པའི་དཔལ་ཏེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ངོམས་ཤིག ཅེས་གཟུགས་ཅན་རབ་བཏགས་འདྲེས་པས་བརྒྱན་ཏེ། དོན་གྱིས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲུལ་ལྡན་གྱི་འགྲེལ་བ་

དག་དོར་ལ། འཁྲུལ་མེད་ལེགས་བཤད་གསར་བ་འདི་ལོངས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་བའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

381

ཤེས་བྱར་ཡོད་དོ་ཅོག་ཀུན་མང་ཐོས་ཀྱི། །
ཉ་ལྕིབ་ཁོག་པར་བསྐྲུན་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །
འཁྲུལ་བྲལ་མུཀ་ཏི་ཀ་ཡི་དོ་ཤལ་གྱི། །
རིན་ཆེན་འཕྲེང་མཛེས་སྤེལ་ཏེ་ད་ལོངས་ཤིག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། མང་ཐོས་ཉ་ལྕིབ་ཀྱི་ཁོག་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། ཤེས་
བྱའི་གནས་ཇི་སྙེད་མང་དུ་ཐོས་པའི་མཁྱེན་པ་ཉ་ལྕིབ་ཀྱི་ཁོག་པར་བསྐྲུན་པའི་
ལེགས་བཤད་འཁྲུལ་བ་དང་བྲལ་བའི་མུཀ་ཏི་ཀའི་དོ་ཤལ་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་མཛེས་སྤེལ་ཟིན་པས་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་ཤིག ཅེས་གཟུགས་ཅན་གྱི་
རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་འཇུག་པར་བསྐུལ་བའོ། །
རྒྱལ་བའི་དབང་བོའི་ལེགས་བཤད་གང་གཱའི་ཆུ་གོས་ལྷབ་ལྷུབ་གཡོ། །
འཇམ་དཔལ་སྙིང་བོའི་གསུང་རབ་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་ཏོག་ཏུ་བཀོད། །
ཚིག་སྦྱོར་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ་མང་དུ་འཕྱང་བའི་རྒྱལ་མཚན་ཆེ། །
ལྷ་དང་མི་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་དེ་དེང་ནས་ལེགས་པར་བཙུགས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་དབང་བོ་ལྔ་བ་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས་གང་གཱའི་ཆུའི་དར་གོས་ལྷབ་ལྷུབ་ཏུ་གཡོ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་བོའི་གསུང་རབ་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་སྟེ་ཉི་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་དེ་ཉིད་ཏོག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་འཕྱང་བའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པའི་སྙན་ངག་གི་གཞུང་གསར་བ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་མཚན་དེ་དེང་ནས་བདག་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་ལེགས་པར་བཙུགས་སོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

382

གཟུགས་ཅན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་གཞུང་འདིའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་བརྗོད་པའོ། །
སྙིང་གི་པད་མར་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་ལྷ། །
བཞུགས་ལ་དགྱེས་ལྡན་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་འཛུམ། །
མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོར་ཆགས་པ་སྨྲ་བའི་མཛོད། །
སྤོབས་པ་མཆོག་གི་རྡོ་རྗེས་དེ་ལྟར་བསྐྲུན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩོམ་པ་བོ་ནི། སྙིང་གི་པད་མར་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་ལྷ་མཆོག་བཞུགས་ལ། ཐུགས་དགྱེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་བཞད་པའི་འཛུམ་མདངས་མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཆགས་པ། སྨྲ་བའི་
མཛོད་དུ་གྱུར་པ་སྤོབས་པ་མཆོག་གི་རྡོ་རྗེས་དེ་ལྟར་བསྐྲུན་ཞེས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་བཅས་རྩོམ་པ་བོའི་མཚན་སྨྲས་པའོ། །སྙན་ཚིག་པད་མ་མཛེས་པའི་དགའ་ཚལ་འདིའི། །
ཕུལ་བྱུང་བརྗོད་དོན་སྦྲང་རྩི་མྱང་བས་ཚིམ། །
མཁས་པའི་བུང་བ་གྲགས་སྙན་གླུ་དབྱངས་ཅན། །
མང་བོས་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཡངས་འགེངས་པར་ཤོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྙན་ཚིག་གི་པད་མ་རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་དགའ་བའི་ཚལ་འདིའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྦྲང་རྩི་མྱོང་བས་ཚིམ་པའི་མཁས་པའི་བུང་བ་གྲགས་སྙན་གྱི་གླུ་དབྱངས་ཅན་མང་བོས་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཏེ་ས་གཞི་ཡངས་པོ་
འགེངས་པར་ཤོག ཅེས་གཟུགས་ཅན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྨོན་ཞིང་བསྔོས་པའོ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

383

ཁྲིམས་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་གཞི་བརྟན། །
ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ལྷུན་པོ་དབུས་ན་བརྗིད། །
མཁས་མང་གསེར་གྱི་རི་བོས་ཡོངས་སུ་བསྐོར། །
བློ་བཟང་ཆོས་སྲིད་ནོར་འཛིན་དར་དྲག་ཤོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་སྲིད་ཁྲིམས་གཉིས་སྐྱོན་མེད་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་
གཞི་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་དབུས་ན། ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་རི་རབ་ལྷུན་པོ་རབ་ཏུ་
བརྗིད་པ་ལ། མཁས་མང་གསེར་གྱི་རི་བོ་གྲངས་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ནོར་འཛིན་
ཏེ་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དར་ཞིང་རབ་ཏུ་དར་བར་ཤོག ཅེས་བྱེ་བྲག་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་པ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོས་ཤིང་སྨོན་པའོ། །
དེའི་མཐུ་ལ་སྤྱོད་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི། །
བདེ་སྐྱིད་སྙན་གྲགས་རྫོགས་ལྡན་ལ་སྤྱོད་དཔལ། །
སྒྲོགས་ལ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དང་ཆུ་གཏེར་ཡང་། །
མི་ངལ་ཆིལ་སྒྲོགས་བརྩོན་པ་དོན་ལྡན་ཤོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་དར་བ་དེའི་མཐུ་
ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལྷ་དང་མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་སྙན་གྲགས་འཛོམ་
པའི་རྫོགས་ལྡན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དཔལ་དེ་ཉིད་སྒྲོགས་པ་ལ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་མི་ངལ་བ་དང་ཆུ་གཏེར་ཡང་མི་ངལ་བར་ཆལ་ཆིལ་དུ་སྒྲོགས་པར་བརྩོན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དང་ལྡན་པར་ཤོག། ཅེས་རང་བཞིན་དང་རབ་བཏགས་འདྲེས་པས་བརྒྱན་ཏེ་གསེར་

མདོག་ཅོད་པན་འཆང་བའི་བསྟན་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་མི་དག་གི་བདེ་སྐྱིད་

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

384

དར་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོས་ཤིང་སྨོན་པའོ། །
མཆོག་གསུམ་ནུས་མཐུས་རྣོ་ལྡན་བདེན་པའི་ཚིག །
བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་མཐུན་རལ་བའི་ཚོགས། །
བཅད་དེ་ཚོགས་གཉིས་ང་ལས་ནུའི་སྟོབས་ཀྱིས། །
སྐུ་བཞིའི་རི་དབང་སྤོ་མཐོ་ལ་སྤྱོད་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ནུས་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་རྣོ་ངར་དང་ལྡན་པའི་བདེན་ཚིག་གི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་མཐུན་རྐྱེན་ངན་རྒུད་པའི་རལ་བའི་ཚོགས་རྣམ་པར་བཅད་དེ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་འཁོར་བསྒྱུར་ང་ལས་ནུའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐུ་བཞིའི་རི་དབང་ལྷུན་
པོའི་སྤོ་ཆེས་མཐོ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཤོག ཅེས་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་ཅན་འདྲེས་པས་བརྒྱན་ཏེ། གོང་དུ་བཏབ་པའི་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྔོས་ཤིང་
སྨོན་པའོ། །མཛད་བྱང་ནི།
ཅེས་སྙན་ངག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དབྱངས་ཅན་ཞལ་གྱི་
ལུང་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་འོད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འདི། རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་བདག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མིའི་གར་མཁན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་བོ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་བོའི་ཞབས་པད་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་བཀོད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་ངེས་པ་ཅུང་ཟད་རྙེད་ཅིང་། སྒྲ་དང་སྙན་ངག་སོགས་ལའང་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་སྙན་ངག་མཁན་ཐོས་ལྡན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེས་རང་རེའི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་གི་སྲས་པོ་དེ་ཉིད་རྗེ་ནོར་བཟང་ཡབ་སྲས་དང་ཁམས་གསུམ་རྣམ་

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

385

འདྲེན་བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་དབང་བོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་དྲག་པོ་ལྕགས་སྤྲེལ་ལ་སྐུ་བལྟམས་པ་དེ་ནས་ལ་ཉོ ས་སི ང་དྲུག་བརྒྱ་དང་བཅུ་ ྟོ ཕྲག་བཞ་དང་ཉག་མ་བཞི་བ། ིདུས་འཁོར་ཊཱིཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། ཀུན་མཁྱེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་པ་སོགས་ལྟར་ན་ཟིལ་གནོན་མེ་རྟ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། དེ་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བ་མིག་དམར་ཞེས་པ་ཤིང་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ་ལ། ཉའི་ཁྱིམ་དབོ་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བོའི་ཉིན་རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ་གོ་སླའོ། །

དེ་ལྟར་རྩ་བའི་འབྲུ་གཉེར་བ་ཙམ་ལས་སྤྲོས་པ་ཆེར་མ་བྱས་ཤིང་དཔེ་བརྗོད་ནི་རྗེ་གུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་དཔེ་བརྗོད་རྩོམ་འཕྲོ་ཅན་དེ་གང་ཡོད་ཡོངས་རྫོགས་བཀོད། དེའི་ནང་དུ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་
བརྗོད་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད། བྱ་དཀའི་རྒྱན་གྱི་དབྱངས་གཅིག་
ཏུ་ངེས་པ་མན་ཆོད་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་མེད་པས། རང་བློས་གསར་དུ་བཀོད། སྤྱིར་ཕྲན་

སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཞན་སྟབས་ཚིག་དོན་ཇི་བཞིན་འགྲེལ་བ་རྔོ་མི་ཐོགས་མོད།
འཕྲིན་ལས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཅུང་ཟད་ཞུ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཡིག་ཚོགས་སྐྱུངས་ཅི་ཐུབ་བྱས་ཏེ་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །
སྨྲས་པ། རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཉི་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །
རྒྱལ་ཀུན་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ཚངས་སྲས་མ། །
རྒྱལ་ཀུན་ཞལ་སྐྱིན་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་རྗེ། །
རྒྱལ་ཀུན་འདུས་ཞལ་རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་རྒྱལ། །

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

386

རྒྱལ་དབང་ཕྱག་ན་པད་མོ་རྒྱལ་བའི་སྲས། །སྲས་མཆོག་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་སྙན། །སྙན་པ་དོན་ལྡན་དོན་གྱི་པཎ་ཆེན་དངོས། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཏེར་དེར་སྙིང་ནས་འདུད། །

གང་གི་ལེགས་བཤད་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་འོད། །
མ་བཟོད་མཚན་མོར་རྒྱུ་བས་འཁུན་སྒྲ་འབྱིན། །རིག་པའི་པད་ཚལ་དགའ་བའི་འཛུམ་ཞལ་ངོམ། །སྐལ་ལྡན་བུང་བ་དགའ་བས་བཅུད་ལ་རོལ། །
གང་གི་མཁྱེན་པ་ནམ་མཁའི་མཐོང་ཡངས་ལས། །ཤར་བའི་ལེགས་བཤད་དབྱངས་ཅན་ཞལ་གྱི་ལུང་། །

ཚིག་དོན་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་འོད་སྤྲོས་པས། །
ལྔ་བདོའི་རྨོངས་མུན་ལྷག་མེད་དབྱིངས་སུ་ནུབ། །དེ་ལྟར་ན་འང་དེང་དུས་དཔེ་གྲལ་དུ། །
རྡུལ་གོས་གསོལ་ནས་གཟིམས་པ་མཐོང་བའི་ཚེ། །བདག་བློ་དྲི་བཞོན་གསར་བས་ཆུ་ཁུར་ཅན། །
དབྱིངས་སུ་བསྐྲད་ནས་ཡང་གསལ་སྣང་བ་སྦྱིན། །འདིས་མཚོན་དཀར་བའི་ཆབ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །བྱང་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་དུ་སིམ་གྱུར་ནས། །
ཆོས་སྐུའི་དབྱིངས་སུ་མཁྱེན་བརྩེའི་སྤྲིན་འཁྲིགས་ཏེ། །

སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད།

387

ཕྲིན་ལས་ཆར་གྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་ཚིམ་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་སྙན་ངག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་ཉི་མ་
འབུམ་གྱི་འོད་ཅན་གྱི་འབྲུ་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི།
ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་བྱིན་མཐུ་ལས། དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་

གྱི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོར་སྨིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་བག་ཆགས་ཕྲན་བུ་ཙམ་བཞག་པའི་གྱི་ན་བ། བསམ་

གཏན་རྒྱ་མཚོ་མི་འཇིགས་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་སུ་འབོད་པས། སློབ་མ་དུ་མས་བསྐུལ་བ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གསོབ་པའི་ཆེད་དུ་
རབ་རྒྱལ་ལྕགས་བྱ་ལོའི་(༡༩༨༡)ཧོར་ཟླ་དྲུག་པར་མགོ་བཟུང་སྟེ་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་ཞོར་
ལ་ཅུང་ཟད་རེ་བྲིས་ཏེ་ལོ་དེ་གའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་

དང་བོར་མཇུག་རྫོགས་པར་བྲིས་པ་ཛ་ཡནྟུ། །

388

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །
ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་

བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །